

בראשית

א

א בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ:

¹ Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.

ב וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֵּהוֹ וְנָהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמַּיִם:

² Země pak byla nesličná a pustá, a tma byla nad propastí, a Duch Boží vznášel se nad vodami.

ג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי־אֹר:

³ I řekl Bůh: Bud' světlo! I bylo světlo.

ד וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ:

⁴ A viděl Bůh světlo, že *bylo* dobré; i oddělil Bůh světlo od tmy.

ה וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָאֹר יוֹם וּלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד:

⁵ A nazval Bůh světlo dnem, a tmu nazval nocí. I byl večer a bylo jitro, den první.

ו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם:

⁶ Řekl také Bůh: Bud' obloha u prostřed vod, a děl vody od vod!

ז וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן:

⁷ I učinil Bůh tu oblohu, a oddělil vody, kteréž jsou pod oblohou, od vod, kteréž jsou nad oblohou. A stalo se tak.

ח וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי:

⁸ I nazval Bůh oblohu nebem. I byl večer a bylo jitro, den druhý.

ט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל-מָקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה תִיבָשָׁה וַיְהִי-כֵן:

⁹ Řekl také Bůh: Shromažďte se vody, *kteréž jsou* pod nebem, v místo jedno, a ukaž se *místo* suché! A stalo se tak.

י וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיִּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב:

¹⁰ I nazval Bůh *místo* suché zemí, shromáždění pak vod nazval mořem. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

יא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מְזִרִיעַ זֶרַע עֵץ פָּרִי עֹשֶׂה פָּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זֶרַע-בּוֹ עַל-הָאָרֶץ וַיְהִי-כֵן:

¹¹ Potom řekl Bůh: Zplod' země trávu, a bylinu vydávající símě, a strom plodný, nesoucí ovoce podlé pokolení svého, v němž by bylo símě jeho na zemi. A stalo se tak.

יב וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מְזִרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה-פָּרִי אֲשֶׁר זֶרַע-בּוֹ לְמִינֵהוּ וַיִּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב:

¹² Nebo země vydala trávu, a bylinu nesoucí semeno podlé pokolení svého, i strom přinášející ovoce, v němž *bylo* símě jeho, podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

יג וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי:

¹³ I byl večer a bylo jitro, den třetí.

יד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם:

¹⁴ Opět řekl Bůh: Budte světla na obloze nebeské, aby oddělovala den od noci, a byla na znamení a *rozměření* časů, dnů a let.

טו וַיְהִי לְמֵאֹרֶת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן:

¹⁵ A aby svítila na obloze nebeské, a osvětcovala zemi. A stalo se tak.

טז וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמָּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאֹר הַגָּדֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים:

¹⁶ I učinil Bůh dvě světla veliká, světlo větší, aby správu drželo nade dnem, a světlo menší, aby správu drželo nad nocí; též i hvězdy.

יז וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ:

¹⁷ A postavil je Bůh na obloze nebeské, aby osvětcovala zemi;

יח וּלְמַשֵּׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:

¹⁸ A aby správu držela nade dnem a nocí, a oddělovala světlo od tmy. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

יט וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי:

¹⁹ I byl večer a bylo jitro, den čtvrtý.

כ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם:

²⁰ Řekl ještě Bůh: Vydejte vody hmyz duše živé v hojnosti, a ptactvo, kteréž by létalo nad zemí pod oblohou nebeskou!

כא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמִשָּׁת אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב:

²¹ I stvořil Bůh velryby veliké a všelijakou duši živou, hýbající se, kteroužto v hojnosti vydaly vody podlé pokolení jejich, a všeliké ptactvo křídla mající, podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

כב וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הַמַּיִם
בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרְבַּ בָּאָרֶץ:

22 I požehnal jim Bůh, řka: Plodtež se a množte se, a naplňte vody mořské; též ptactvo ať se rozmnožuje na zemi!

כג וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי:

23 I byl večer a bylo jitro, den pátý.

כד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה
וָרֶמֶשׂ וְחַיֵּיתוֹ-אָרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי-כֵן:

24 Řekl též Bůh: Vydej země duši živou, *jednu každou* podlé pokolení jejího, hovada a zeměplazy, i zvěř zemskou, podlé pokolení jejího. A stalo se tak.

כה וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-חַיֵּית הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ
וְאֶת כָּל-רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינָהּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב:

25 I učinil Bůh zvěř zemskou podlé pokolení jejího, též hovada vedlé pokolení jejich, i všeliký zeměplaz podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že *bylo* dobré.

כו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ וַיִּרְדּוּ בִדְגַת
הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-הָרֶמֶשׂ
הָרֹמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ:

26 Řekl opět Bůh: Učiňme člověka k obrazu našemu, podlé podobenství našeho, a ať panují nad rybami mořskými, a nad ptactvem nebeským, i nad hovady, a nade vší zemí, i nad všelikým zeměplazem hýbajícím se na zemi.

כז וַיְבָרֵא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא
אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם:

27 I stvořil Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božímu stvořil jej, muže a ženu stvořil je.

כח וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ
וּמְלֵאוּ אֶת-הָאָרֶץ וּכְבֹּשְׁתָּ וּרְדוּ בְּדִגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּבְכָל-חַיָּה הַרְמֵשֶׁת עַל-הָאָרֶץ:

²⁸ A požehnal jim Bůh, a řekl jim Bůh: Plodtež se a rozmnožujte se, a naplňte zemi, a podmaňte ji, a panujte nad rybami mořskými, a nad ptactvem nebeským, i nad všelikým živočichem hýbajícím se na zemi.

כט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת-כָּל-עֵשֶׂב זֶרַע זֶרַע
אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ וְאֶת-כָּל-הָעֵץ אֲשֶׁר-בּוֹ פְּרִי-עֵץ
זֶרַע זֶרַע לָכֶם יְהִיָּה לְאֹכְלָהּ:

²⁹ Řekl ještě Bůh: Aj, dal jsem vám všelikou bylinu, vydávající símě, kteráž *jest* na tváři vší země, a všeliké stromové, (na němž *jest* ovoce stromu), nesoucí símě; *to* bude vám za pokrm.

ל וּלְכָל-חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל-עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל רֹמֵשׁ
עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת-כָּל-יֶרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ
וַיְהִי-כֵן:

³⁰ Všechněm pak živočichům zemským, i všemu ptactvu nebeskému, a všemu tomu, což se hýbe na zemi, v čemž *jest* duše živá, všelikou bylinu zelenou *dal jsem* ku pokrmu. I stalo se tak.

לא וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה-טוֹב מְאֹד
וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי:

³¹ A viděl Bůh vše, což učinil, a aj, *bylo* velmi dobré. I byl večer a bylo jitro, den šestý.

ב

א וַיְכֹלֵּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צָבָאָם:

¹ A tak dokonána jsou nebesa a země, i všechno vojsko jejich.

ב וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְכָל-מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה:

² A dokonal Bůh dne sedmého dílo své, kteréž dělal; a odpočinul v den sedmý ode všeho díla svého, kteréž byl dělal.

ג וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכָל-מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר-בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

³ I požehnal Bůh dni sedmému a posvětil ho; nebo v něm odpočinul Bůh ode všeho díla svého, kteréž byl stvořil, aby učiněno bylo.

ד אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם בַּיּוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וּשְׁמַיִם:

⁴ Tiť jsou rodové nebes a země, (když stvořena jsou v den, v němž učinil Hospodin Bůh zemi i nebe),

ה וְכָל-שִׁיחַ הַשָּׂדֶה טָרֵם יְהוָה בָּאָרֶץ וְכָל-עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טָרֵם יִצְמַח כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל-הָאָרֶץ וְאָדָם אִין לַעֲבֹד אֶת-הָאֲדָמָה:

⁵ I každé chrastiny polní, dříve než byla na zemi, i všeliké byliny polní, prvé než vzcházela; nebo ještě byl nedštil Hospodin Bůh na zemi, aniž byl který člověk, ješto by dělal zemi.

ו וְאָדָם יַעֲלֶה מִן-הָאָרֶץ וְהִשָּׂקָה אֶת-כָּל-פְּנֵי-הָאֲדָמָה:

⁶ A aniž pára vystupovala z země, aby svlažovala všecken svrcek země.

ז וַיִּצַר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עֹפָר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נְשָׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה:

⁷ I učinil Hospodin Bůh člověka z prachu země, a vdechl v chřípě jeho dchnutí života, i byl člověk v duši živou.

ח וַיִּטַּע יְהוָה אֱלֹהִים גֶּן־בְּעֵדֶן מִקְדָּם וַיִּשֶׁם שָׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יִצָּר:

⁸ Štípil pak byl Hospodin Bůh ráj v Eden na východ, a postavil tam člověka, jehož byl učinil.

ט וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֹחֵמַד לְמַרְאֶה וְטוֹב לְמֵאכֹל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הָגֶן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע:

⁹ A vyvedl Hospodin Bůh z země všeliký strom na pohledění libý, a ovoce k jídlu chutné; též strom života u prostřed ráje, i strom vědění dobrého a zlého.

י וַנָּהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הָגֶן וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעַת רָאשִׁים:

¹⁰ (A řeka vycházela z Eden, k svlažování ráje, a odtud dělila se, a byla ve čtyři hlavní řeky.

יא שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסָּבִב אֵת כָּל־אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזֵּהָב:

¹¹ Jméno jedné Píson, ta obchází všecku zemi Hevilah, kdež jest zlato.

יב וַיִּזָּהַב הָאֶרֶץ הַהִוא טוֹב שָׁם הַבְּדֵלֶח וְאַבֵּן הַשֹּׁהַם:

¹² A zlato země té *jest* výborné; tam *jest* i bdelium, a kámen onychin.

יג וְשֵׁם־הַנָּהָר הַשֵּׁנִי גִיחוֹן הוּא הַסּוּבִב אֵת כָּל־אֶרֶץ כּוּשׁ:

¹³ Jméno pak druhé řeky Gihon, ta obchází všecku zemi Chus.

יָד וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי תִּדְקֵל הוּא הַחֲלָף קְדָמַת אֲשׁוּר
וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי הוּא פָּרָת:

¹⁴ A jméno řeky třetí Hiddekel, kteráž teče k východní straně Assyrské země. A řeka čtvrtá jest Eufrates.)

טו וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם וַיַּנְחֵהוּ בְּגֶן-עֵדֶן לְעִבְדָּהּ
וּלְשִׁמְרָהּ:

¹⁵ Pojav tedy Hospodin Bůh člověka, postavil jej v ráji v *zemi* Eden, aby jej dělal a ostříhal ho.

טז וַיִּצַּו יְהוָה אֱלֹהִים עַל-הָאָדָם לֵאמֹר מְכַל עֵץ-הָגֶן אָכַל
תֹּאכַל:

¹⁶ I zapověděl Hospodin Bůh člověku, řka: Z každého stromu rajskeho svobodně jísti budeš;

יז וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אָכְלָהּ
מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת:

¹⁷ Ale z stromu vědění dobrého a zlého nikoli nejez; nebo v který bys koli den z něho jedl, smrtí umřeš.

יח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא-טוֹב הֵיئֶת הָאָדָם לְבַדּוֹ
אֶעֱשֶׂה-לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ:

¹⁸ Řekl byl také Hospodin Bůh: Není dobré člověku býti samotnému; učiním jemu pomoc, kteráž by při něm *byla*.

יט וַיִּצָּר יְהוָה אֱלֹהִים מִן-הָאָדָמָה כָּל-חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת
כָּל-עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל-הָאָדָם לִרְאוֹת מֶה-יִקְרָא-לוֹ וְכָל
אֲשֶׁר יִקְרָא-לוֹ הָאָדָם נָפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ:

¹⁹ (Nebo když byl učinil Hospodin Bůh z země všelikou zvěř polní, i všecko ptactvo nebeské, přivedl *je* k Adamovi, aby pohleděl *na* ně, jaké by jméno kterému dáti měl; a jak by koli nazval Adam kterou duši živou, tak aby jmenována byla.

כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל-הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל
חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא-מָצָא עֹזֵר כְּנֶגְדּוֹ:

²⁰ I dal Adam jména všechněm hovědům, i ptactvu nebeskému, a všeliké zvěři polní; Adamovi pak není nalezena pomoc, kteráž by při něm *byla*.)

כא וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים תְּרִדָּמָה עַל-הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אֶחָת
מִצֵּלְעָתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתָּנָה:

²¹ Protož uvedl Hospodin Bůh tvrdý sen na Adama, i usnul; a vyňal jedno z žeber jeho, a to místo vyplnil tělem.

כב וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הַצֵּלַע אֲשֶׁר-לָקַח מִן-הָאָדָם
לְאִשָּׁה וַיִּבְאֶהָ אֶל-הָאָדָם:

²² A z toho žebra, kteréž vyňal z Adama, vzdělal Hospodin Bůh ženu, a přivedl ji k Adamovi.

כג וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הִפַּעַם עֵצָם מֵעֲצָמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי
לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָהּ-זֹאת:

²³ I řekl Adam: Ted' tato *jest* kost z kostí mých a tělo z těla mého; tato slouti bude mužatka, nebo z muže vzata jest.

כד עַל-כֵּן יַעֲזֹב-אִישׁ אֶת-אָבִיו וְאֶת-אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ
לְבָשָׂר אֶחָד:

²⁴ Z té příčiny opustí muž otce svého i matku svou, a přidržeti se bude manželky své, i budou v jedno tělo.

כה וַיְהִיו שְׁנֵיהֶם עֶרְוָמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבָּשְׁשׁוּ:

²⁵ Byli pak oba dva nazí, Adam i žena jeho, a nestyděli se.

ג

א וַתִּנָּחֵשׁ הָיָה עָרוֹם מִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל-הָאִשָּׁה אַף כִּי-אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ
מִכָּל עֵץ הָגֶן:

¹ Had pak byl nejchytřejší ze všech živočichů polních, kteréž byl učinil Hospodin Bůh. A *ten* řekl ženě: Tak-liž jest, že vám Bůh řekl: Nebudete jísti z každého stromu rajského?

ב וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל-הַנָּחֵשׁ מִפִּי עֵץ-הָגֶן נֹאכָל:

² I řekla žena hadu: Ovoce stromů rajských jíme;

ג וּמִפִּי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ-הָגֶן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ
וְלֹא תִגְעוּ בוֹ פֶּן-תָּמוּתוּן:

³ Ale o ovoci stromu, kterýž jest u prostřed ráje, řekl Bůh: Nebudete ho jísti, aniž se ho dotknete, abyste nezemřeli.

ד וַיֹּאמֶר הַנָּחֵשׁ אֶל-הָאִשָּׁה לֹא-מוֹת תָּמוּתוּן:

⁴ I řekl had ženě: Nikoli nezemřete smrtí!

ה כִּי יָדַע אֱלֹהִים כִּי בְיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וּנְפַקְחוּ עֵינֵיכֶם
וְהִייתֶם כְּאֱלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע:

⁵ Ale ví Bůh, že v kterýkoli den z něho jísti budete, otevrou se oči vaše; a budete jako bohové, vědouce dobré i zlé.

ו וַתִּרְא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֹאכָל וְכִי תֵאוּה-הוּא לְעֵינֶיהָ
וּנְחֻמָּד הָעֵץ לְהַשְׂכִּיל וַתִּקַּח מִפִּרְיוֹ וַתֹּאכַל וַתֵּתֶן גַּם-לְאִישָׁהּ
עִמָּהּ וַיֹּאכְלוּ:

⁶ Viduci tedy žena, že dobrý *jest* strom k jídlu i příjemný očima, a k nabytí rozumnosti strom žádostivý, vzala z ovoce jeho a jedla; dala také i muži svému s sebou, a *on* jedl.

ז וַתִּפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עֵרְמָם הֵם וַיִּתְּפְרוּ עָלֶיהָ
תְּאֵנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם תְּגֹרֶת:

⁷ Tedy otevřely jsou oči obou dvou, a poznali, že jsou nazí; i navázali lístí fíkového a nadělali sobě věníků.

ח וַיִּשְׁמְעוּ אֶת-קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים מְתַהַלֵּךְ בַּגֵּן לְרוּחַ הַיּוֹם
וַיִּתְּחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הָגֵן:

⁸ A v *tom* uslyšeli hlas Hospodina Boha chodícího po ráji k větru dennímu; i skryl se Adam a žena jeho před tváří Hospodina Boha, u prostřed stromův rajského.

ט וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל-הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיכָה:

⁹ I povolal Hospodin Bůh Adama, a řekl jemu: Kdež jsi?

י וַיֹּאמֶר אֶת-קִלְךָ שָׁמַעְתִּי בַּגֵּן וָאִירָא כִּי-עֵרֹם אָנֹכִי וָאֶחְבֵּאתִי:

¹⁰ Kterýžto řekl: Hlas tvůj slyšel jsem v ráji a bál jsem se, že jsem nahý; protož skryl jsem se.

יא וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עֵרֹם אָתָּה הִמְן-הָעֵץ אֲשֶׁר
צִוִּיתִיךָ לֵבִלְתִּי אֲכָל-מִמֶּנּוּ אֲכָלְתָּ:

¹¹ I řekl Bůh: Kdožť oznámil, že jsi nahý? Nejedl-lis ale z toho stromu, z něhožť jsem jísti zapověděl?

יב וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא נָתַתָּה-לִּי
מִן-הָעֵץ וָאֲכֵל:

¹² I řekl Adam: Žena, kterouž jsi mi dal, *aby byla* se mnou, ona mi dala z stromu toho, a jedl jsem.

יג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה-זֹּאת עָשִׂית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה
הִנָּחֵשׁ הִשְׁיֵאֲנִי וָאֲכֵל:

¹³ I řekl Hospodin Bůh ženě: Což jsi to učinila? I řekla žena: Had mne podvedl, i jedla jsem.

יָד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶל-הַנָּחָשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹאת אֲרוּרָה אַתָּה
מִכָּל-הַבְּהֵמָה וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל-גִּחְוֹנְךָ תֵּלֵךְ וְעָפָר
תֹּאכַל כָּל-יְמֵי חַיֶּיךָ:

¹⁴ Tedy řekl Hospodin Bůh hadu: Že jsi to učinil, zlořečený budeš nade všecka hovada a nade všechny živočichy polní; po břicho svém plaziti se budeš, a prach žráti budeš po všechny dny života svého.

טו וַיִּבְרָא אֱשִׁית בֵּינִךְ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זֶרְעֶךָ וּבֵין זֶרְעָהּ הוּא
יִשׁוּפֶךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תִּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב:

¹⁵ Nad to, nepřátelství položím mezi tebou a mezi ženou, i mezi semenem tvým a semenem jejím; ono potře tobě hlavu, a ty potřeš jemu patu.

טז אֶל-הָאִשָּׁה אָמַר הָרְבָּה אֲרֻבָּה עֲצָבוֹנְךָ וְהִרְנֶךָ בְּעָצֵב
תֵּלְדֵי בָנִים וְאֶל-אִישׁךָ תִּשְׁקָתֶךָ וְהוּא יִמְשָׁל-בָּךְ:

¹⁶ Ženě *pak* řekl: Velice rozmnožím bolesti tvé a počínání tvá, s bolestí roditi budeš děti, a pod mocí muže tvého *bude* žádost tvá, a on panovati bude nad tebou.

יז וּלְאָדָם אָמַר כִּי-שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וַתֹּאכַל מִן-הָעֵץ
אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה
בְּעִבּוּרְךָ בְּעָצָבוֹן תֹּאכֶלְנָה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ:

¹⁷ Adamovi také řekl: Že jsi uposlechl hlasu ženy své, a jedl jsi z stromu toho, kterýž jsem zapověděl, řka: Nebudeš jísti z něho; zlořečená země pro tebe, s bolestí jísti budeš z ní po všechny dny života svého.

יח וְקוֹץ וְדִרְדָּר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת-עֹשֶׂב הַשָּׂדֶה:

¹⁸ Trní a bodláčí tobě ploditi bude, i budeš jísti byliny polní.

יט בִּזְעַת אִפְיָהּ תֹאכַל לֶחֶם עַד שׁוּבָהּ אֶל־הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה
לָקַחְתָּ כִּי־עֹפָר אֶתָּה וְאֶל־עֹפָר תָּשׁוּב:

¹⁹ V potu tváře své chléb jísti budeš, dokavadž se nenavrátiš do země, poněvadž jsi z ní vzat. Nebo prach jsi a v prach se navrátiš.

כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הוּא הִיְתָה אִם כָּל־חַי:

²⁰ Dal pak byl Adam jméno ženě své Eva, proto že ona byla máťe všech živých.

כא וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם:

²¹ I zdělal Hospodin Bůh Adamovi a ženě jeho oděv kožený, a přioděl je.

כב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לָדַעַת
טוֹב וְרָע וְעַתָּה פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל
וַחַי לְעֹלָם:

²² Tedy řekl Hospodin Bůh: Aj, člověk učiněn jest jako jeden z nás, věda dobré i zlé; pročez nyní, aby nevztáhl ruky své, a nevzal také z stromu života, a jedl by, i byl by živ na věky, *vyžeňme jej*.

כג וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגֶּן־עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
לָקַח מִשָּׁם:

²³ I vypustil jej Hospodin Bůh z zahrady Eden, aby dělal zemi, z níž vzat byl.

כד וַיִּגְרֹשׁ אֶת־הָאָדָם וַיִּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגֶן־עֵדֶן אֶת־הַכְּרִבִּים
וְאֵת לַהֲט הַחֲרָב הַמְתִּה־פָּכָת לְשֹׁמֵר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים:

²⁴ A *tak* vyhnal člověka a osadil zahradu Eden cherubíny k východní straně s mečem plamenným blýskajícím se, aby ostříhali cesty k stromu života.

ד

א וְהָאָדָם יָדַע אֶת-חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת-קַיִן וַתֹּאמֶר
קָנִיתִי אִישׁ אֶת-יְהוָה:

¹ Adam pak poznal Evu ženu svou, kterážto počavši, porodila Kaina a řekla: Obdržela jsem muže na Hospodinu.

ב וַתִּסָּף לָלֶדֶת אֶת-אַחִיו אֶת-הָבֶל וַיְהִי-הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן
הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה:

² A opět porodila bratra jeho Abele. I byl Abel pastýř ovcí, a Kain byl oráč.

ג וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה:

³ Po mnohých pak dnech stalo se, že obětoval Kain z úrody zemské obět Hospodinu.

ד וְהֶבֶל הֵבִיא גַם-הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמִחֲלִבְהֶן וַיִּשַׁע יְהוָה
אֶל-הֶבֶל וְאֶל-מִנְחָתוֹ:

⁴ Ano i Abel také obětoval z prvorozených věcí stáda svého, a z tuku jejich. I vzhlédl Hospodin na Abele a na obět jeho.

ה וְאֶל-קַיִן וְאֶל-מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיַּחַר לְקַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו:

⁵ Na Kaina pak a na obět jeho nevzhlédl. Protož rozlítil se Kain náramně, a opadla tvář jeho.

ו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-קַיִן לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ:

⁶ I řekl Hospodin Kainovi: Proč jsi se *tak* rozpálil hněvem? A proč jest opadla tvář tvá?

ז הָלוֹא אִם-תִּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תִיטִיב לִפְתָּח חַטָּאת רִבִּץ
וְאֵלֶיךָ תִּשְׁוֹקְתּוּ וְאַתָּה תִּמְשָׁל-בּוֹ:

⁷ Zdaliž nebudeš příjemný, budeš-li dobře činiti? Pakli nebudeš dobře činiti, hřích ve dveřích leží; a pod mocí tvou bude žádost jeho, a ty panovati budeš nad ním.

ח וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל-הָבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיָּקָם קַיִן
אֶל-הָבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ:

⁸ I mluvil Kain k Abelovi bratru svému. Stalo se pak, když byli na poli, že povstav Kain proti Abelovi bratru svému, zabil jej.

ט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-קַיִן אֵי הָבֶל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי
הַשֹּׁמֵר אָחִי אֲנִכִּי:

⁹ I řekl Hospodin Kainovi: Kdež jest Abel bratr tvůj? Kterýž odpověděl: Nevím. Zdaliž jsem já strážným bratra svého?

י וַיֹּאמֶר מָה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן-הָאֲדָמָה:

¹⁰ I řekl Bůh: Co jsi učinil? Hlas krve bratra tvého volá ke mně z země.

יא וְעַתָּה אָרוּר אַתָּה מִן-הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת-פִּיהָ לְקַחַת
אֶת-דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדֶךָ:

¹¹ Protož nyní zlořečený budeš i od té země, kteráž otevřela ústa svá, aby přijala krev bratra tvého z ruky tvé.

יב כִּי תַעֲבֹד אֶת-הָאֲדָמָה לֹא-תֹסֵף תֵּית-כֹּחָהּ לָךְ נָע וְנָד
תִּהְיֶה בָאָרֶץ:

¹² Když budeš dělati zemi, nebude více vydávati moci své tobě; tulákem a běhounem budeš na zemi.

יג וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל-יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשָׂא:

¹³ I řekl Kain Hospodinu: Větší' jest nepravost má, než aby mi odpuštěna býti mohla.

י' הֵן גִּרְשָׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר
וְהָיִיתִי נָע וְנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָּל-מֹצְאִי יִהְרֹגֵנִי:

¹⁴ Aj, vyháníš mne dnes z země této, a před tváří tvou skrývati se budu, a budu tulákem a běhounem na zemi. I přijde na to, že kdo mne koli nalezne, zabije mne.

ט' וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן כָּל-הָרֹג קַיִן שְׁבַע־עֲתִים יָקָם וַיֵּשֶׁם
יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת-אֹתוֹ כָּל-מֹצְאוֹ:

¹⁵ I řekl mu Hospodin: Zajisté kdo by koli zabil Kaina, *nad tím* sedmnásobně mštěno bude. Pročež vložil Hospodin znamení na Kaina, aby ho žádný nezabil, kdo by jej koli našel.

טז וַיֵּצֵא קַיִן מִלְּפָנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ-נֹד קִדְמַת-עֵדֶן:

¹⁶ Tedy odšed Kain od tváří Hospodinovy, bydlil v zemi Nód, k východní straně *naproti* Eden.

יז וַיֵּדַע קַיִן אֶת-אִשְׁתּוֹ וַתֵּהָר וַתֵּלֶד אֶת-חֲנוֹךְ וַיְהִי בְנָה עֵיר
וַיִּקְרָא שֵׁם הָעֵיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ:

¹⁷ Poznal pak Kain ženu svou, kterážto počala a porodila Enocha. I stavěl město, a nazval jméno města toho jménem syna svého Enoch.

יח וַיֵּלֶד לְחֲנוֹךְ אֶת-עֵירָד וְעֵירָד יָלַד אֶת-מַחִיָּאֵל וּמַחִיָּאֵל
יָלַד אֶת-מַתֻּשָּׁאֵל וּמַתֻּשָּׁאֵל יָלַד אֶת-לָמֶךְ:

¹⁸ I narodil se Enochovi Irád, a Irád zplodil Maviaele, Maviael pak zplodil Matuzaele, a Matuzael zplodil Lámecha.

יט וַיִּקַּח-לוֹ לְמֶדָּ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאֶחָת עֵדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית
צִלָּה:

¹⁹ Vzal sobě pak Lámech dvě ženy; jméno jedné Ada, a jméno druhé Zilla.

כ וַתֵּלֶד עֵדָה אֶת־יֹבֵל הוּא הָיָה אָבִי יֵשֶׁב אָהֶל וּמִקְנָה:

²⁰ I porodila Ada Jábale, kterýž byl otec přebývajících v staních a stádo pasoucích.

כא וְשֵׁם אָחִיו יוֹבֵל הוּא הָיָה אָבִי כָּל־תַּפֵּשׁ כְּנוֹר וְעוֹגֵב:

²¹ A jméno bratra jeho Jubal; ten byl otec všech hrajících na harfu a nástroje hudebné.

כב וַצִּלָּה גַם־הוּא יָלְדָה אֶת־תּוֹבֵל קִין לְטֵשׁ כָּל־חֵרֶשׁ נְחֹשֶׁת וּבְרָזָל וְאַחֹת תּוֹבֵל־קִין נְעֻמָּה:

²² A Zilla také porodila Tubalkaina, kterýž byl řemeslník všelikého díla od mědi a od železa. Sestra pak Tubalkainova byla Noéma.

כג וַיֹּאמֶר לָמֶךְ לְנָשָׁיו עֵדָה וַצִּלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נָשִׁי לָמֶךְ הֶאֱזִנָּה אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הִרְגֹתִי לְפָצְעִי וַיֵּלֶד לְחִבְרָתִי:

²³ I řekl Lámech ženám svým, Adě a Zille: Slyšte hlas můj, ženy Lámechovy, poslouvejte řeči mé, že jsem zabil muže k ráně své a mládence k zsinalosti své.

כד כִּי שִׁבְעָתַיִם יָקָם־קִין וְלָמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה:

²⁴ Jestližeť sedmnásobně pomštěno bude pro Kaina, tedy pro Lámecha sedmdesátekrát sedmkrát.

כה וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שָׁת־לִי אֱלֹהִים זָרַע אַחֵר תַּחַת הֶבֶל כִּי הִרְגֹּו קִין:

²⁵ Poznal pak ještě Adam ženu svou, i porodila syna a nazvala jméno jeho Set; nebo řekla: Dal mi Bůh jiné símě místo Abele, kteréhož zabil Kain.

כו וּלְנֶשֶׁת גַּם־הוּא יָלַד־בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֶנוֹשׁ אַז הוּחַל לְקָרָא בְּשֵׁם יְהוָה:

²⁶ Setovi pak také narodil se syn, a nazval jméno jeho Enos. Tehdáž začalo se vzývání jména Hospodinova.

ה

א זֶה סֵפֶר הַיּוֹלְדוֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדַמוֹת
אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ:

¹ Tato jest kniha rodů Adamových. V *ten* den, v kterémž stvořil Bůh člověka, ku podobenství Božímu učinil ho.

ב זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָאם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם אָדָם
בְּיוֹם הַבְּרָאָה:

² Muže a ženu stvořil je a požehnal jim, a nazval jméno jejich Adam v *ten* den, když stvoření jsou.

ג וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה שָׁנָה וַיּוֹלֶד בְּדַמוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ
וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת:

³ Byl pak Adam ve stu a třidcítí letech, když zplodil *syna* ku podobenství svému *a* k obrazu svému, a nazval jméno jeho Set.

ד וַיְהִי יְמֵי־אָדָם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה וּמֵאָה שָׁנָה
וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

⁴ I bylo dnů Adamových po zplození Seta osm set let, a plodil syny a dcery.

ה וַיְהִיו כָּל־יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר־חַי הָנֶשֶׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וַיָּמָת:

⁵ A tak bylo všech dnů Adamových, v kterýchž byl živ, devět set a třidceti let, i umřel.

ו וַיְחִי־שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאָה שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אֶנוֹשׁ:

⁶ Set pak byl ve stu a pěti letech, když zplodil Enosa.

ז וַיְחִי-שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-אֶנוֹשׁ שִׁבְעַ שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

⁷ A po zplození Enosa živ byl Set osm set a sedm let, a plodil syny a dcery.

ח וַיְהִי כָל-יְמֵי-שֵׁת שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:

⁸ I bylo všech dnů Setových devět set a dvanácte let, i umřel.

ט וַיְחִי אֶנוֹשׁ תְּשַׁעִּים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-קַיִן:

⁹ Byl pak Enos v devadesáti letech, když zplodil Kainana.

י וַיְחִי אֶנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-קַיִן חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

¹⁰ A po zplození Kainana živ byl Enos osm set a patnácte let, a plodil syny a dcery.

יא וַיְהִי כָל-יְמֵי אֶנוֹשׁ חֲמִשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:

¹¹ I bylo všech dnů Enosových devět set a pět let, i umřel.

יב וַיְחִי קַיִן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-מַהֲלָאֵל:

¹² Kainan pak byl v sedmdesáti letech, když zplodil Mahalaleele.

יג וַיְחִי קַיִן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-מַהֲלָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

¹³ A po zplození Mahalaleele živ byl Kainan osm set a čtyřidceti let, a plodil syny a dcery.

יד וַיְהִי כָל-יְמֵי קַיִן עֶשֶׂר שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת:

¹⁴ I bylo všech dnů Kainanových devět set a deset let, i umřel.

טו וַיְחִי מַהֲלָאֵל חֲמִשׁ שָׁנִים וְשָׁנִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-יָרֵד:

¹⁵ Mahalaleel pak byl v šedesáti a pěti letech, když zplodil Járeda.

טז וַיְחִי מֵהַלְלֵאל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יָרֵד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

¹⁶ A po zplození Járeda živ byl Mahalaleel osm set a třidceti let, a plodil syny a dcery.

יז וַיְהִיו כָּל־יְמֵי מֵהַלְלֵאל חֲמִשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת
שָׁנָה וַיָּמָת:

¹⁷ I bylo všech dnů Mahalaleelových osm set devadesáte a pět let, i umřel.

יח וַיְחִי־יָרֵד שְׁתַּיִם וְשָׁשִׁים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנֹךְ:

¹⁸ Járed pak byl ve stu šedesáti a dvou letech, když zplodil Enocha.

יט וַיְחִי־יָרֵד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת:

¹⁹ A po zplození Enocha živ byl Járed osm set let, a plodil syny a dcery.

כ וַיְהִיו כָּל־יְמֵי־יָרֵד שְׁתַּיִם וְשָׁשִׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה
וַיָּמָת:

²⁰ I bylo všech dnů Járedových devět set šedesáte a dvě létě, i umřel.

כא וַיְחִי חֲנֹךְ חֲמִשׁ וְשָׁשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מְטוּשֶׁלַח:

²¹ Enoch pak byl v šedesáti a pěti letech, když zplodil Matuzaléma.

כב וַיִּתְּהֶלֶךְ חֲנֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מְטוּשֶׁלַח
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

²² A chodil Enoch stále s Bohem po zplození Matuzaléma tři sta let, a plodil syny a dcery.

כג וַיְהִי כָל־יְמֵי חֲנֹךְ חֲמִשׁ וְשָׁשִׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה:

²³ I bylo všech dnů Enochových tři sta šedesáte a pět let.

כד וַיִּתְּהֶלֶךְ חֲנֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וַאֲיָנָנוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים:

²⁴ A chodil Enoch stále s Bohem a nebyl více *vidín*; nebo vzal ho Bůh.

כה וַיְחִי מִתּוֹשָׁלַח שִׁבְעַ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶדֶת
אֶת־לֶמֶךְ׃

²⁵ Matuzalém pak byl ve stu osmdesáti sedmi letech, když zplodil Lámecha.

כו וַיְחִי מִתּוֹשָׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים
שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶדֶת בָּנִים וּבָנוֹת׃

²⁶ A po zplození Lámecha živ byl Matuzalém sedm set osmdesáte a dvě léta, a plodil syny a dcery.

כז וַיְהִיו כָּל־יְמֵי מִתּוֹשָׁלַח תִּשְׁעִ וּשְׁנָיִם שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת
שָׁנָה וַיָּמָת׃

²⁷ I bylo všech dnů Matuzalémových devět set šedesáte a devět let, i umřel.

כח וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶדֶת בֶּן׃

²⁸ Lámech pak byl ve stu osmdesáti a dvou letech, když zplodil syna,

כט וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יִנְחָמֵנוּ מִמַּעַשְׁנוּ וּמִעֲצָבוֹן
יְדֵינוּ מִן־הָאָדָמָה אֲשֶׁר אָרָרָה יְהוָה׃

²⁹ Jehož jméno nazval Noé, řka: Tento nám odpočinutí způsobí od díla našeho, od práce rukou našich, kterouž máme s zemí, jížto zlořečil Hospodin.

ל וַיְחִי־לֶמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נֹחַ חָמֵשׁ וּתְשַׁעִּים שָׁנָה וּחָמֵשׁ
מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶדֶת בָּנִים וּבָנוֹת׃

³⁰ A živ byl Lámech potom, když zplodil Noé, pět set devadesáte a pět let, a plodil syny a dcery.

לא וַיְהִי כָל־יְמֵי־לֶמֶךְ שִׁבְעַ וּשְׁבָעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה
וַיָּמָת׃

³¹ I bylo všech dnů Lámechových sedm set sedmdesáte a sedm let, i umřel.

לֵב וַיְהִי־נֹחַ בֶּן־חָמֶשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־חָם
וְאֶת־יָפֶת׃

³² A když byl Noé v pěti stech letech, zplodil Sema, Chama a Jáfeta.

א וַיְהִי כִּי־הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוּת יִלְדוּ לָהֶם:

¹ Stalo se pak, když se počali množiti lidé na zemi, a dcery se jim zrodily,

ב וַיֵּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בָּנוּת הָאָדָם כִּי טֹבַת הָיְתָה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ:

² Že vidouce synové Boží dcery lidské, any krásné jsou, brali sobě ženy ze všech, kteréž oblibovali.

ג וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יִדּוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשָׁגֹם הוּא בָשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וָעֶשְׂרִים שָׁנָה:

³ Pročež řekl Hospodin: Nebude se nesnaditi duch můj s člověkem na věky, proto že také tělo jest, a bude dnů jeho sto a dvadeceti let.

ד הַנְּפִלִים הָיוּ בָאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶל־בָּנוּת הָאָדָם וַיִּלְדוּ לָהֶם הֵמָּה הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר מַעֲוֹלָם אָנָשִׁי הַשָּׁמַיִם:

⁴ Obrové pak byli na zemi v těch dnech; ano i potom, když vcházelí synové Boží k dcerám lidským, ony rodily jim. To *jsou* ti mocní, kteříž zdávna *byli*, muži na slovo vzatí.

ה וַיֵּרָא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יֵצֶר מַחֲשַׁבַּת לְבָבוֹ רָק רָע כָּל־הַיּוֹם:

⁵ Ale když viděl Hospodin, an se rozmnožuje zlost lidská na zemi, a že by všeliké myšlení srdce jejich nebylo než zlé po všecken čas,

ו וַיִּנָּחֶם יְהוָה כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְּעַצֵּב אֶל־לְבָבוֹ:

⁶ Litoval Hospodin, že učinil člověka na zemi, a bolest měl v srdci svém.

ז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶמְחָה אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר-בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד-בְּהֵמָה עַד-רֶמֶשׂ וְעַד-עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי
נַחֲמָתִי כִּי עָשִׂיתָם:

⁷ Tedy řekl Hospodin: Vyhladím z země člověka, kteréhož jsem stvořil, od člověka až do hovada, až do zeměplazu, až i do ptactva nebeského; nebo líto mi, že jsem je učinil.

ח וַיִּנָּח מִצָּא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה:

⁸ Ale Noé našel milost před Hospodinem.

ט אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדַרְתּוֹ
אֶת-הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ-נֹחַ:

⁹ Tito jsou příběhové Noé: Noé muž spravedlivý, dokonalý byl za svého věku, s Bohem ustavičně chodil Noé.

י וַיּוֹלֵד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָּנִים אֶת-שֵׁם אֶת-חָם וְאֶת-יָפֶת:

¹⁰ (Zplodil pak Noé tři syny: Sema, Chama a Jáfeta.)

יא וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס:

¹¹ Ale země byla porušena před Bohem, a naplněna byla země nepravostí.

יב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי-הִשְׁחִית
כָּל-בָּשָׂר אֶת-דְּרָכֹו עַל-הָאָרֶץ:

¹² Viděl tedy Bůh zemi, a aj, porušena byla, nebo bylo porušilo všeliké tělo cestu svou na zemi.

יג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל-בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי כִי-מָלְאָה
הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנֵּנִי מַשְׁחִיתָם אֶת-הָאָרֶץ:

¹³ Protož řekl Bůh k Noé: Konec všelikého těla přichází přede mne, nebo naplněna jest země nepravostí od nich; z té příčiny, hle, již zkazím je s zemí.

יָד עֲשֵׂה לָךְ תֵּבַת עֲצֵי-גֹפֶר קָנִים תַּעֲשֶׂה אֶת-הַתֵּבָה וְכַפְרָתָּ
אֹתָהּ מִבֵּית וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר:

¹⁴ Učiň sobě koráb z dříví gofer; příhrady zděláš v tom korábu, a oklejuješ jej vnitř i zevnitř klím.

טו וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אָרְךָ הַתֵּבָה
תְּמָנִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ:

¹⁵ A na tento způsob uděláš jej: Tří set loktů bude dlouhost toho korábu, padesáti loktů šířkost jeho a třidceti loktů vysokost jeho.

טז צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל-אַמָּה תְּכַלְכְּנָהּ מִלְמַעְלָה וּפֶתַח
הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תָּשִׂים תַּחְתִּיִּם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים תַּעֲשֶׂה:

¹⁶ Okno uděláš v korábu, a svrchkem na loket vysokým zavřeš jej; dvěře také korábu v boku jeho postavíš, a pokoje spodní, druhé i třetí zděláš v něm.

יז וְאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת-הַמָּבּוּל מִיָּם עַל-הָאָרֶץ לְשַׁחַת
כָּל-בָּשָׂר אֲשֶׁר-בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם כָּל
אֲשֶׁר-בָּאָרֶץ יָגוּעַ:

¹⁷ Já pak, aj, já uvedu potopu vod na zemi, aby zkaženo bylo všeliké tělo, v němž jest duch života pod nebem. Cožkoli bude na zemi, umře.

יח וְהִקְמַתִּי אֶת-בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבָאתָ אֶל-הַתֵּבָה אַתָּה וּבְנֶיךָ
וְאִשְׁתְּךָ וְנִשְׁי-בְנֶיךָ אִתָּךְ:

¹⁸ S tebou však učiním smlouvu svou; a vejdeš do korábu, ty i synové tvoji, žena tvá i ženy synů tvých s tebou.

יט וּמִכָּל-הַחַי מִכָּל-בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכָּל תָּבִיא אֶל-הַתֵּבָה
לְהַחֲיָת אִתָּךְ זָכָר וְנִקְבָּה יְהִיו:

¹⁹ A ze všech živočichů všelikého těla, po dvěm z každého uvedeš do korábu, abys je živé zachoval s sebou; samec a samice budou.

כ מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכָּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה
לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכָּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחְיֹת:

²⁰ Z ptactva podlé pokolení jeho, a z hověd podlé pokolení jejich, ze všelikého také zeměplazu podlé pokolení jeho, po dvěma z každého vejdou k tobě, aby živi zůstali.

כא וְאַתָּה קַח־לְךָ מִכָּל־מֵאֲכָל אֲשֶׁר יֹאכֵל וְאֶסְפַּת אֵלֶיךָ וְהָיָה
לְךָ וּלְהֶם לְאָכְלָה:

²¹ Ty pak nabeř s sebou všeliké potravu, kteráž se jísti může, a shromažď sobě, aby byla tobě i jim ku pokrmu.

כב וַיַּעַשׂ נֹחַ כָּכָל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כִּן עָשָׂה:

²² I učinil Noé podlé všeho, jakž mu rozkázal Bůh, tak učinil.

א וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא-אִתָּהּ וְכָל-בֵּיתְךָ אֶל-הַתֵּבָה כִּי-אֶתְּךָ
רְאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה:

¹ Potom řekl Hospodin k Noé: Vejdiž ty i všechna čeled tvá do korábu; nebo jsem tě viděl spravedlivého před sebou v národu tomto.

ב מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח-לָךְ שְׁבָעָה שְׁבָעָה אִישׁ
וְאִשְׁתּוֹ וּמִן-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהוֹרָה הִוא שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ:

² Ze všech hověd čistých vezmeš sobě sedmero a sedmero, samce a samici jeho, ale z hověd nečistých dvě a dvě, samce a samici jeho.

ג גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שְׁבָעָה שְׁבָעָה זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיֹּת זֶרַע
עַל-פָּנַי כָּל-הָאָרֶץ:

³ Z ptactva také nebeského sedmero a sedmero, samce a samici, aby živé zachováno bylo símě na vší zemi.

ד כִּי לַיָּמִים עוֹד שְׁבָעָה אָנֹכִי מִמַּטֵּיר עַל-הָאָרֶץ אַרְבָּעִים
יּוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וּמַחֲתִיתִי אֶת-כָּל-הַיְּקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה:

⁴ Nebo po dnech ještě sedmi já dštíti budu na zemi za čtyřidceti dnů a čtyřidceti nocí; a vyhladím se svrchku země všelikou podstatu, kterouž jsem učinil.

ה וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר-צִוָּהוּ יְהוָה:

⁵ Tedy učinil Noé všechno tak, jakž mu přikázal Hospodin.

ו וְנֹחַ בֶּן-שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַהֲמַבּוּל הָיָה מִיָּם עַל-הָאָרֶץ:

⁶ (Byl pak Noé v šesti stech letech, když ta potopa přišla na zemi.)

ז וַיָּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְנִשְׁי־בָנָיו אִתּוֹ אֶל־הַתֵּבָה מִפְּנֵי מִי הַמַּבּוּל׃

⁷ A protož přišel Noé a synové jeho, i žena jeho, i ženy synů jeho s ním k korábu, pro vody potopy.

ח מִן־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינָנָה טְהוֹרָה וּמִן־הָעוֹף וְכָל אֲשֶׁר־רִמַּשׁ עַל־הָאֲדָמָה׃

⁸ Z hověd také čistých i z hověd nečistých, i z ptactva a ze všeho, což se hýbe na zemi,

ט שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה זָכָר וּנְקֵבָה כָּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ׃

⁹ Po dvém vešli k Noé do korábu, samec a samice, tak jakž byl rozkázal Bůh Noé.

י וַיְהִי לְשִׁבְעַת הַיָּמִים וּמִי הַמַּבּוּל הָיוּ עַל־הָאָרֶץ׃

¹⁰ Stalo se pak po sedmi dnech, že vody potopy přišly na zemi.

יא בַּשָּׁנָה שֵׁש־מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקְעוּ כָּל־מַעֲיִנַת תְּהוֹם רַבָּה וְאֶרֶבַת הַשָּׁמַיִם נִפְתְּחוּ׃

¹¹ Léta šestistého věku Noé, druhého měsíce, sedmnáctého dne téhož měsíce, v ten den protrženy jsou všechny studnice propasti veliké, a průduchové nebeští otevřeni jsou.

יב וַיְהִי תִגְשָׁם עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה׃

¹² I byl příval na zemi čtyřidceti dní a čtyřidceti nocí.

יג בַּעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־וְחָם וַיַּפֵּת בְּנֵי־נֹחַ וְאִשְׁתּוֹ נִשְׁלַשְׁתָּ נִשְׁי־בָנָיו אִתָּם אֶל־הַתֵּבָה׃

¹³ Toho dne všel Noé, Sem a Cham i Jáfet, synové Noé, žena Noé, a tři ženy synů jeho s ním do korábu.

יָד הַמָּטָה וְכָל-הַחַיָּה לְמִינָהּ וְכָל-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְכָל-הָרֶמֶשׂ
הָרֹמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ לְמִינֵהוּ וְכָל-הָעוֹף לְמִינֵהוּ כֹל צִפּוֹר
כָּל-כָּנָף:

¹⁴ Oni i všeliký živočich podle pokolení svého, i všeliké hovado podle pokolení svého, a všeliký zeměplaz, kterýž se hýbe na zemi, podle pokolení svého, i všeliké ptactvo vedlé pokolení svého, všelijací ptáci, všecko, což křídla má,

טו וַיָּבֹאוּ אֶל-נֹחַ אֶל-הַתֵּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם מִכָּל-הַבֶּשֶׂר אֲשֶׁר-בּוֹ
רוּחַ חַיִּים:

¹⁵ Vešli k Noé do korábu, po dvěma ze všelikého těla, v němž *byl* duch života.

טז וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל-בֶּשֶׂר בָּאוּ כֶּאֱשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ
אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ:

¹⁶ A což jich vešlo, samec a samice ze všelikého těla vešli, tak jakž byl přikázal jemu Bůh, a zavřel Hospodin po něm.

יז וַיְהִי הַמַּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל-הָאָרֶץ וַיָּרֻבוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ
אֶת-הַתֵּבָה וַתָּרָם מֵעַל הָאָרֶץ:

¹⁷ A když byla potopa za čtyřiceti dnů na zemi, tedy rozmnoženy jsou vody, až i vyzdvihly koráb, a vynesly jej od země.

יח וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיָּרֻבוּ מְאֹד עַל-הָאָרֶץ וַתִּלָּךְ הַתֵּבָה עַל-פְּנֵי
הַמַּיִם:

¹⁸ Nebo zmohly se vody a rozmnoženy jsou velmi nad zemí, i zplýval koráb na vodách.

יט וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל-הָאָרֶץ וַיִּכָּסּוּ כָּל-הַהָרִים
הַגְּבוּהִים אֲשֶׁר-תַּחַת כָּל-הַשָּׁמַיִם:

¹⁹ A tak náramně rozmohly se vody nad zemí, že přikryty jsou všechny hory nejvyšší, kteréž *byly* pode vším nebem.

כ תִּמַּשׁ עֲשִׂירָה אַמָּה מִלְמַעְלָה גָּבְרוּ הַמַּיִם וַיִּכָּסּוּ הַהָרִים:

²⁰ Patnácte loktů zvýší rozmohly se vody, když přikryty jsou hory.

כא וַיָּגֹוע כָּל־בֶּשָׂר הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ בְּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשָּׂרֵץ הַשָּׂרֵץ עַל־הָאָרֶץ וְכָל־הָאָדָם:

²¹ I umřelo všeliké tělo, kteréž se hýbe na zemi, tak z ptactva, jako z hovad a živočichů, i všelikého hmyzu, kterýž se plazí po zemi, i každého člověka.

כב כָּל־אֲשֶׁר נְשָׁמַת־רוּחַ חַיִּים בְּאַפּוֹ מִכָּל־אֲשֶׁר בָּחֲרָבָה מֵתוֹ:

²² Všecko, což mělo dýchání ducha života v chřípích svých, ze všeho, což bylo na suše, pomřelo.

כג וַיָּמַח אֶת־כָּל־הַיְּקוּם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּמָחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשָּׂאֵר אֲדָם־נֶחַ וְאֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה:

²³ A tak vyhladil *Bůh* všelikou podstatu, kteráž byla na tváři země, od člověka až do hovada, až do zeměplazu, a až do ptactva nebeského, vyhlazeno jest, pravím, z země; a zůstal toliko Noé, a kteříž s ním *byli* v korábu.

כד וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־הָאָרֶץ חֲמֵשִׁים וּמֵאֵת יוֹם:

²⁴ I trvaly vody nad zemí za sto a padesáte dnů.

ח

א וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת כָּל־תְּחִיָּה וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיָּשֻׁבוּ
הַמַּיִם:

¹ Rozpomenul se pak Bůh na Noé, i všechny živočichy a všechna hovada, kteráž *byla* s ním v korábu; pročez uvedl Bůh vítr na zemi, i zastavily se vody.

ב וַיִּסְכְּרוּ מַעֲיֵנֹת תְּהוֹם וְאֲרָבֹת הַשָּׁמַיִם וַיִּכָּלֵא הַגִּשְׁמִם
מִן־הַשָּׁמַיִם:

² A zavříny jsou studnice propasti i průduchové nebeští, a zastaven jest přívál s nebe.

ג וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הָלוֹךְ וָשׁוֹב וַיִּחְסְרוּ הַמַּיִם מִקְצֵה
חֲמִשִּׁים וּמֵאֵת יוֹם:

³ I navrátily se vody se svrchku země, odcházejíce zase, a opadly vody po stu a padesáti dnech,

ד וַתֵּנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל
הָרֵי אָרָרָט:

⁴ Tak že odpočinul koráb sedmého měsíce, v sedmnáctý den toho měsíce na horách Ararat.

ה וַתֵּמֹךְ הָיוּ הָלוֹךְ וַחֲסֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בְּעֲשִׂירִי
בָּאָתָּד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי הַהָרִים:

⁵ Když pak vody odcházely a opadaly až do desátého měsíce, prvního *dne* téhož desátého měsíce ukázali se vrchové hor.

וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת-חֲלוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה:

⁶ I stalo se po čtyřicíti dnech, otevřev Noé okno v korábu, kteréž byl udělal,

וַיִּשְׁלַח אֶת-הָעֶרֶב וַיֵּצֵא יִצְוֹא וְשׁוֹב עַד-יְבֹשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ:

⁷ Vypustil krkavce. Kterýžto vyletuje zase se vracoval, dokudž nevyschly vody na zemi.

ח וַיִּשְׁלַח אֶת-הַיּוֹנָה מֵאֵתוֹ לִרְאוֹת הַקָּלִי הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה:

⁸ Potom vypustil holubici od sebe, aby věděl, již-li by opadly vody se svrchku země.

ט וְלֹא-מָצְאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף-רַגְלָהּ וַתָּשָׁב אֵלָיו אֶל-הַתֵּבָה כִּי-מַיִם עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל-הַתֵּבָה:

⁹ Kterážto když nenašla, kde by odpočinula noha její, navrátila se k němu do korábu; nebo vody *byly* po vší zemi. On pak vztáhna ruku svou, vzal ji, a vnesl k sobě do korábu.

י וַיָּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵים וַיִּסָּף שַׁלַּח אֶת-הַיּוֹנָה מִן-הַתֵּבָה:

¹⁰ A počecal ještě sedm dní jiných, a opět vypustil holubici z korábu.

יא וַתָּבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לָעֵת עֶרֶב וְהָיָה עָלֶיהָ-זֵית טָרֵף בְּפִיהָ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי-קָלִי הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ:

¹¹ I přiletěla k němu holubice k večerou, a aj, list olivový utržený v ústech jejích. Tedy poznal Noé, že opadly vody se svrchku země.

יב וַיִּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵים וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה
וְלֹא־יָסֻפָּה שׁוֹב־אֵלָיו עוֹד:

¹² I čekal ještě sedm dní jiných, a *opět* vypustil holubici, kterážto nevrátila se k němu více.

יג וַיְהִי בְּאַחַת וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה בְּרֵאשׁוֹן בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ חֲרָבוּ
הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיָּסֶר נֹחַ אֶת־מִכְסֵּה הַתֵּבָה וַיֵּרָא וְהִנֵּה
חֲרָבוּ פָנֵי הָאָדָמָה:

¹³ I stalo se šestistého prvního léta, v první *den měsíce* prvního, že vyschly vody na zemi. I odjal Noé přikrytí korábu a uzřel, ano již oschl svrchek země.

יד וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה וָעֶשְׂרִים יוֹם לַחֹדֶשׁ יָבֹשָׁה הָאָרֶץ:

¹⁴ Druhého pak měsíce, v dvadctý sedmý den téhož měsíce oschla země.

טו וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ לֵאמֹר:

¹⁵ I mluvil Bůh k Noé, řka:

טז צֵא מִן־הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבְנֶיךָ וּנְשֵׁי־בְנֶיךָ אִתָּךְ:

¹⁶ Vyjdi z korábu, ty i žena tvá, a synové tvoji, i ženy synů tvých s tebou.

יז כָּל־הַחַיָּה אֲשֶׁר־אִתָּךְ מִכָּל־בֶּשָׂר בְּעוֹף וּבַבְּהֵמָה
וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ הוֹצֵא הֵיחָא אִתָּךְ וְשָׂרְצוֹ
בָּאָרֶץ וּפְרוּ וּרְבוּ עַל־הָאָרֶץ:

¹⁷ Všecky živočichy, kteříž *jsou* s tebou ze všelikého těla, tak z ptactva jako z hověd a všelikého zeměplazu, kterýž se hýbe na zemi, vyved' s sebou; ať se v hojnosti rozplozují na zemi, a rostou a množí se na zemi.

יח וַיֵּצֵא־נֹחַ וּבְנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בְנָיו אִתּוֹ:

¹⁸ I vyšel Noé a synové jeho, i žena jeho a ženy synů jeho s ním;

יט כָּל-חַיָּה כָּל-הָרֶמֶשׂ וְכָל-הָעוֹף כָּל רוֹמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ
לְמִשְׁפַּחְתֵּיהֶם יֵצְאוּ מִן-הַתֵּבָה:

¹⁹ Každý živočich, každý zeměplaz a všechno ptactvo, všechno, což se hýbe na zemi, po pokoleních svých vyšlo z korábu.

כ וַיֵּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל
הָעוֹף הַטָּהוֹר וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ:

²⁰ Tedy vzdělal Noé oltář Hospodinu, a vzav ze všech hověd čistých i ze všeho ptactva čistého, obětoval zápaly na tom oltáři.

כא וַיֵּרַח יְהוָה אֶת-רִיחַ הַנִּיחַח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-לְבוֹ
לֹא-אֶסָף לְקַלֵּל עוֹד אֶת-הָאָדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יֵצֵר לֵב
הָאָדָם רָע מִנְעֻרָיו וְלֹא-אֶסָף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת-כָּל-חַי כַּאֲשֶׁר
עָשִׂיתִי:

²¹ I zachutnal Hospodin vůni *tu* příjemnou, a řekl Hospodin v srdci svém: Nebudu více zlořečiti zemi pro člověka, proto že myšlení srdce lidského zlé jest od mladosti jeho; aniž budu více bítí všeho, což živo jest, jako jsem učinil.

כב עַד כָּל-יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקָר וְחָם וְקִיץ וְחֹרֶף וַיּוֹם
וְלַיְלָה לֹא יִשְׁבְּתוּ:

²² Nýbrž dokavadž země trvati bude, setí a žeň, studeno i horko, léto a zima, den také a noc nepřestanou.

ט

א וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ
וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ:

¹ Tedy požehnal Bůh Noé i synům jeho a řekl jim: Plodtež se a rozmnožujte se, a naplňte zemi.

ב וּמִזֶּרְעָכֶם וּחִתְכֶּם יִהְיֶה עַל כָּל־חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף
הַשָּׁמַיִם בְּכָל אֲשֶׁר תִּרְמַשׁ הָאָדָמָה וּבְכָל־דָּגֵי הַיָּם בְּיֶדְכֶם
נִתְּנוּ:

² Strach váš a hrůza vaše bud' na všeliký živočich země, a na všecko ptactvo nebeské. Všecko, což se hýbe na zemi, a všechny ryby mořské v ruce vaše dány jsou.

ג כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא־חַי לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ כִּי־רָק עֵשָׂב
נִתַּתִּי לָכֶם אֶת־כָּל:

³ Všecko, což se hýbe a jest živo, bude vám za pokrm; jako i bylinu zelenou, dal jsem vám to všecko.

ד אֲך־בָּשָׂר בְּנֶפֶשׁוֹ דָּמוֹ לֹא תֹאכְלוּ:

⁴ A však masa s duší jeho, *kteráž jest* krev jeho, nebudete jísti.

ה וְאֵךְ אֶת־דַּמְכֶם לְנֶפֶשְׁתֵּיכֶם אֲדָרֶשׁ מִיַּד כָּל־חַיָּה אֲדָרֶשְׁנָהּ
וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֲדָרֶשׁ אֶת־נֶפֶשׁ הָאָדָם:

⁵ A zajisté krve vaší, duší vašich vyhledávati budu; z rukou každého hovada vyhledávati jí budu, i z ruky člověka, ano i z ruky každého bratra jeho budu vyhledávati duše člověka.

ו שִׁפְךָ דָּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפֹּךְ כִּי בְצֹלָם אֱלֹהִים עָשָׂה
אֶת־הָאָדָם:

⁶ Kdo by koli vylil krev člověka, skrze člověka vylita bude krev jeho; nebo k obrazu svému učinil Bůh člověka.

ז וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שְׂרִצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ-בָהּ:

⁷ Vy pak plodte a množte se; v hojnosti se rozplodte na zemi, a rozmnožení budte na ní.

ח וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-נֹחַ וְאֶל-בָּנָיו אִתּוֹ לֵאמֹר:

⁸ I mluvil Bůh k Noé a synům jeho s ním, řka:

ט וְאֲנִי הִנְנִי מְקִים אֶת-בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת-זֶרְעֲכֶם אֲחֲרֵיכֶם:

⁹ Já zajisté vcházím v smlouvu svou s vámi, i s semenem vaším po vás,

י וְאֵת כָּל-נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בְּעוֹף בְּבִהֶמָה וּבְכָל-חַיֵּית הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכָּל יֹצְאֵי הַתְּבָה לְכָל חַיֵּית הָאָרֶץ:

¹⁰ A se všelikou duší živou, kteráž *jest* s vámi, z ptactva, z hověd a ze všech živočichů zemských, kteříž *jsou* s vámi, ode všech, kteříž vyšli z korábu, až do všelikého živočicha zemského.

יא וְהִקְמַתִּי אֶת-בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא-יִכָּרֵת כָּל-בָּשָׂר עוֹד מִמֵּי הַמַּבּוּל וְלֹא-יְהִיָּה עוֹד מַבּוּל לְשַׁחַת הָאָרֶץ:

¹¹ Protož utvrzuji smlouvu svou s vámi, že nebude vyhlazeno více všeliké tělo vodami potopy; aniž bude více potopa k zkažení země.

יב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת-הַבְּרִית אֲשֶׁר-אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל-נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם:

¹² I řekl Bůh: Totoť *bude* znamení smlouvy, kteréž já dávám, mezi mnou a mezi vámi, a mezi všelikou duší živou, kteráž *jest* s vámi, po všechny věky.

יג אֶת-קִשְׁתִּי נָתַתִּי בֶּעָנָן וְהָיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ:

¹³ Duhu svou postavil jsem na oblaku, a bude na znamení smlouvy mezi mnou a mezi zemí.

יד וְהָיָה בֶּעָנָנִי עָנָן עַל-הָאָרֶץ וְנִרְאָתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן:

¹⁴ A budeť, když uvedu mračný oblak nad zemí, a ukáže se duha na oblaku,

טו וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה
בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יְהִיה עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל לְשַׁחַת כָּל־בָּשָׂר:

15 Že se rozpomenu na smlouvu svou, kteráž *jest* mezi mnou a mezi vámi a mezi všelikou duší živou v každém těle; a nebudou více vody ku potopě, aby zahladily všeliké tělo.

טז וְהָיְתָה הַקִּשְׁתַּת בַּעָנָן וּרְאִיתִיהָ לְזִכָּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין
אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ:

16 Nebo když bude duha ta na oblaku, popatřím na ni, abych se rozpomenul na smlouvu věčnou mezi Bohem a mezi všelikou duší živou v každém těle, kteréž *jest* na zemi.

יז וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר הִקְמַתִּי בֵּינִי
וּבֵין כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ:

17 I řekl Bůh k Noé: Toť *jest* znamení smlouvy, kterouž jsem utvrdil mezi sebou a mezi všelikým tělem, kteréž *jest* na zemi.

יח וַיְהִיו בְּנֵי־נֹחַ הַיְצְאִים מִן־הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וַיָּפֶת וְחָם הוּא
אָבִי כְנַעַן:

18 Byli pak synové Noé, kteříž vyšli z korábu: Sem, Cham a Jáfet; a Cham byl otec Kanánův.

יט שְׁלֹשָׁה אֱלֹהֵי בְנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל־הָאָרֶץ:

19 Ti tři *jsou* synové Noé, a ti se rozprostřeli po vší zemi.

כ וַיַּחֲלֵל נֹחַ אִישׁ הָאָדָמָה וַיִּטַּע כַּרְם:

20 Noé pak obíraje se s zemí, začal dělati vinice.

כא וַיִּשְׁתֶּ מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְּגַל בְּתוֹךְ אֹהֶלֶה:

21 A pije víno, opil se, a obnažil se u prostřed stanu svého.

כב וַיֵּרָא חָם אָבִי כְנַעַן אֶת עֲרוֹת אָבִיו וַיַּגֵּד לְשְׁנֵי-אָחָיו
בְּחוּץ:

22 Viděl pak Cham, otec Kanánův, hanbu otce svého, a pověděl oběma bratřím svým vně.

כג וַיִּקַּח שֵׁם וַיָּפֶת אֶת-הַשְּׂמָלָה וַיִּשִּׂמוּ עַל-שָׂכָם שְׁנֵיהֶם
וַיִּלְכוּ אַחֲרֵינִית וַיַּכְסּוּ אֶת עֲרוֹת אֲבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אַחֲרֵינִית
וְעֲרוֹת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ:

23 Tedy vzali Sem a Jáfet oděv, kterýžto oba položili na ramena svá, a jdouce zpátkem, zakryli hanbu otce svého; tváři pak jich *byly* odvráceny, a hanby otce svého neviděli.

כד וַיִּיקֶץ נֹחַ מִיֵּינוֹ וַיֵּדַע אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה-לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן:

24 Procítiv pak Noé po svém víně, zvěděl, co mu učinil syn jeho mladší.

כה וַיֹּאמֶר אָרֹר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאָחָיו:

25 I řekl: Zlořečený Kanán, služebník služebníků bude bratřím svým.

כו וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי שֵׁם וַיְהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ:

26 Řekl také: Požehnaný Hospodin, Bůh Semův, a bud' Kanán služebníkem jejich.

כז יָפֶת אֱלֹהִים לְיָפֶת וַיִּשְׁכֵּן בְּאֶחָלֵי-שֵׁם וַיְהִי כְנַעַן עֶבֶד
לָמוֹ:

27 Rozšiřž Bůh milostivě Jáfeta, aby bydlil v stáncích Semových, a bud' Kanán služebníkem jejich.

כח וַיְחִי-נֹחַ אַחֲרֵי הַמָּבּוּל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה:

28 Živ pak byl Noé po potopě tři sta a padesáte let.

כט וַיְהִיו כָּל-יְמֵי-נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמָת:

29 A tak bylo všech dnů Noé devět set a padesáte let; i umřel jest.

א וְאַלֶּה תּוֹלְדֹת בְּנֵי־נֹחַ שֵׁם חָם וַיָּפֶת וַיִּנְלָדוּ לָהֶם בָּנִים אַחֵר
הַמִּבּוּל:

¹ Tito jsou pak rodové synů Noé, Sema, Chama a Jáfeta, jimž se *tito* synové zrodili po potopě.

ב בְּנֵי יָפֶת גֹּמֶר וּמָגוּג וּמָדַי וַיִּזָּן וְתֻבָּל וּמִשֶּׁךְ וְתִירָס:

² Synové Jáfetovi: Gomer a Magog, a Madai, a Javan, a Tubal, a Mešech, a Tiras.

ג וּבְנֵי גֹמֶר אֲשַׁכֶּנֶז וְרִיפַת וְתֹגֶרְמָה:

³ Synové pak Gomerovi: Ascenez, Rifat, a Togorma.

ד וּבְנֵי יָוָן אֵלִישָׁה וְתַרְשִׁישׁ כֶּתִים וְדַדָּנִים:

⁴ Synové pak Javanovi: Elisa a Tarsis, Cetim a Dodanim.

ה מֵאַלֶּה נִפְרְדּוּ אֵיִי הַגּוֹיִם בְּאַרְצֹתָם אִישׁ לְלִשְׁנוֹ לְמִשְׁפַּחְתָּם
בְּגוֹיֵיהֶם:

⁵ Od těch rozdělení jsou ostrovové národů po krajinách jejich, každý podle jazyku svého, vedlé čeledi své, v národech svých.

ו וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפּוּט וְכַנְעַן:

⁶ Synové pak Chamovi: Chus a Mizraim a Put a Kanán.

ז וּבְנֵי כּוּשׁ סָבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה וְסַבְתָּכָא וּבְנֵי
רַעְמָה שָׁבָא וַדָּדָן:

⁷ A synové Chusovi: Sába, Evila, a Sabata, a Regma, a Sabatacha. Synové pak Regmovi: Sába a Dedan.

ח וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא הֵחָל לְהִיּוֹת גִּבּוֹר בְּאֶרֶץ:

⁸ Zplodil také Chus Nimroda; onť jest počal býti mocným na zemi.

ט הוּא־הָיָה גִבּוֹר־צִיד לְפָנָי יְהוָה עַל־כֵּן יֹאמַר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר
צִיד לְפָנָי יְהוָה:

⁹ To byl silný lovec před Hospodinem; protož se říká: Jako Nimrod silný lovec před Hospodinem.

י וַתְּהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בָּבֶל וְאַרְךָ וְאַכַּד וְכַלְנֵה בְּאֶרֶץ
שִׁנְעָר:

¹⁰ Počátek pak jeho království byl Babylon a Erech, Achad a Chalne, v zemi Sinear.

יא מִן־הָאֶרֶץ הַהִוא יָצָא אֲשׁוּר וַיִּבֶן אֶת־נִינְוָה וְאֶת־רְחֹבֹת
עִיר וְאֶת־כָּלָח:

¹¹ Z země té vyšel do Assur, kdežto vystavěl Ninive, a Rohobot město, a Chále,

יב וְאֶת־רֶסֶן בֵּין נִינְוָה וּבֵין כָּלָח הוּא הָעִיר הַגְּדֹלָה:

¹² A Rezen mezi Ninive a mezi Chále; toť jest město veliké.

יג וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לֹודִים וְאֶת־עֲנָנִים וְאֶת־לְהָבִים
וְאֶת־נַפְתָּחִים:

¹³ Mizraim pak zplodil Ludim a Anamim, a Laabim, a Neftuim,

יד וְאֶת־פֶּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלָחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים
וְאֶת־כַּפְתָּרִים:

¹⁴ A Fetruzim, a Chasluim, (odkudž pošli Filistinští) a Kafturim.

טו וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידֹן בְּכָרוֹ וְאֶת־חֵת:

¹⁵ Kanán pak zplodil Sidona prvorozeného svého, a Het,

טז וְאֶת־הִיבוּסִי וְאֶת־הָאֲמֹרִי וְאֶת הַגִּרְגָשִׁי:

¹⁶ A Jebuzea, a Amorea, a Gergezea,

יז וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הָעֲרָקִי וְאֶת־הַסִּינִי:

¹⁷ A Hevea, a Aracea, a Sinea,

יח וְאֶת־הָאֲרָוֶדִי וְאֶת־הַצִּמְרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי וְאַחֵר נִפְצִי
מִשְׁפָּחוֹת הַכְּנַעֲנִי:

¹⁸ A Aradia, a Samarea, a Amatea; a potom *odtud* rozprostřely se čeledi Kananejských.

יט וַיְהִי גְבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן בְּאֶכָה גִּרְרָה עַד־עֵזָה בְּאֶכָה
סֹדֶמָה וְעֹמֶרָה וְאַדְמָה וְצִבְיִם עַד־לָשֶׁע:

¹⁹ A bylo pomezí Kananejských od Sidonu, když jdeš k Gerar až do Gázy; a *odtud* když jdeš k Sodomě a Gomoře, a Adama a Seboim až do Lázy.

כ אֵלֶּה בְּנֵי־חָם לְמִשְׁפָּחָתָם לְלִשְׁנָתָם בְּאֶרְצָתָם בְּגוֹיֵיהֶם:

²⁰ Ti *jsou* synové Chamovi po čeledech svých, vedlé jazyků svých, po krajinách svých, v národech svých.

כא וְלִשְׁם יֶלֶד גַּם־הוּא אָבִי כָל־בְּנֵי־עֶבֶר אָחִי יִפֶּת הַגָּדוֹל:

²¹ Semovi také, otci všech synů Heber, bratru Jáfeta staršího zrozeni *jsou synové*.

כב בְּנֵי שֵׁם עִילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשָׁד וְלוּד וְאַרָם:

²² A *tito jsou* synové Semovi: Elam, a Assur, a Arfaxad, a Lud, a Aram.

כג וּבְנֵי אָרָם עוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וּמֶשׁ:

²³ Synové pak Aramovi: Hus, a Hul, a Geter, a Mas.

כד וְאַרְפַּכְשָׁד יָלַד אֶת־שָׁלַח וְשָׁלַח יָלַד אֶת־עֶבֶר:

²⁴ Potom Arfaxad zplodil Sále; a Sále zplodil Hebera.

כה וְלִעֶבֶר יָלַד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בִימָיו נִפְלְגָה
הָאָרֶץ וְשֵׁם אֶחָיו יֶקְטָן:

²⁵ Heberovi také narodili se dva synové; jméno jednoho Peleg, proto že za dnů jeho rozdělena byla země, a jméno bratra jeho Jektan.

כו וַיִּקְטֹן יָלֵד אֶת־אֶלְמוֹדָד וְאֶת־שָׁלַף וְאֶת־חֲצַרְמוֹת
וְאֶת־יָרֵחַ:

²⁶ Jektan pak zplodil Elmodada, a Salefa, a Azarmota, a Járe,

כז וְאֶת־הַדּוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה:

²⁷ A Adoráma, a Uzala, a Dikla,

כח וְאֶת־עוֹבָל וְאֶת־אַבִּימָאֵל וְאֶת־שֶׁבַא:

²⁸ A Obale, a Abimahele, a Sebai,

כט וְאֶת־אוֹפֵר וְאֶת־חִוִּילָה וְאֶת־יֹזָבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יִקְטָן:

²⁹ A Ofira, a Evila, a Jobaba; všickni ti jsou synové Jektanovi.

ל וַיְהִי מִוִּשְׁבָּם מִמֶּשָׁא בְּאֶכָה סְפָרָה הָרַקְדָּם:

³⁰ A bylo bydlení jejich od Mesa, když jdeš k Sefar hoře na východ slunce.

לא אֵלֶּה בְּנֵי־שֵׁם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְלִשְׁנָתָם בְּאַרְצֹתָם לְגוֹיֵיהֶם:

³¹ Tiť jsou synové Semovi po čeledech svých, vedlé jazyků svých, po krajinách svých, v národech svých.

לב אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת בְּנֵי־נֹחַ לְתוֹלְדֹתָם בְּגוֹיֵיהֶם וּמֵאֵלֶּה נִפְרְדּוּ
הַגּוֹיִם בְּאֶרֶץ אַחֵר הַמִּבּוּל:

³² Ty *jsou* čeledi synů Noé po rodech svých, v národech svých; *a* od těch rozdělili se národové na zemi po potopě.

יא

א וַיְהִי כָל-הָאָרֶץ שְׂפָה אֶחָת וּדְבָרִים אֶחָדִים:

¹ Byla pak všechna země jazyku jednoho a řeči jedné.

ב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם וַיִּמָּצְאוּ בְּקֶעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:

² I stalo se, když se brali od východu, našli pole v zemi Sinear, a bydlili tam.

ג וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ הֵבָה הָבָה נִלְבְּנָה לְבָנִים וְנִשְׂרָפָה לְשִׂרְפָּה וְתָהִי לָהֶם הַלְבְּנָה לְאַבֵּן וְתִחְמָר הִיא לָהֶם לְחֹמֶר:

³ A řekli jeden druhému: Nuže, nadělejme cihel, a vypalme je ohněm. / měli cihly místo kamení, a zemi lepkou místo vápna.

ד וַיֹּאמְרוּ הֵבָה נִבְנֶה-לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַּשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה-לָּנוּ שֵׁם פֶּן-נִפּוּץ עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ:

⁴ Nebo řekli: Nuže, vystavějme sobě město a věži, jejíž by vrch dosahal k nebi; a tak učinme sobě jméno, abychom nebyli rozptýleni po vší zemi.

ה וַיֵּרֶד יְהוָה לִרְאוֹת אֶת-הָעִיר וְאֶת-הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם:

⁵ Sstoupil pak Hospodin, aby viděl to město a věži, kterouž stavěli synové lidští.

ו וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עַם אֶחָד וּשְׂפָה אֶחָת לְכָלָם וְזֶה תַחֲלֹם לַעֲשׂוֹת וְעָתָה לֹא-יָבִיצַר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת:

⁶ A řekl Hospodin: Aj, lid jeden a jazyk jeden všechněch těchto, a toť jest začátek díla jejich; nyní pak nedadí sobě v tom překaziti, což umínili dělati.

ז הָבָה נִרְדָּה וְנִבְלָה שָׁם שְׁפָתָם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שְׁפַת רֵעֵהוּ:

⁷ Protož sstupme a změťme tam jazyk jejich, aby jeden druhého jazyku nerozuměl.

ח וַיָּפֶץ יְהוָה אֶתֶם מִשָּׁם עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ וַיַּחֲדְלוּ לְבַנּוֹת הָעִיר:

⁸ A tak rozptýlil je Hospodin odtud po vši zemi; i přestali stavěti města toho.

ט עַל-כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי-שָׁם בָּלַל יְהוָה שְׁפַת כָּל-הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הִפִּיצָם יְהוָה עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ:

⁹ Protož nazváno jest jméno jeho Bábel; nebo tu zmátl Hospodin jazyk vši země; a odtud rozptýlil je Hospodin po vši zemi.

י אֵלֶּה תּוֹלְדֹת שָׁם שֵׁם בֶּן-מֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-אַרְפַּכְשָׁד שְׁנָתַיִם אַחֲרַיִם הַמֵּבּוֹל:

¹⁰ Titof jsou rodové Semovi: Sem, když byl ve stu letech, zplodil Arfaxada ve dvou letech po potopě.

יא וַיְחִי-שָׁם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-אַרְפַּכְשָׁד חֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

¹¹ A byl živ Sem po zplození Arfaxada pět set let; a plodil syny a dcery.
יב וְאַרְפַּכְשָׁד חִי חֲמִשׁ וְשָׁלָשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-שֵׁלַח:

¹² Arfaxad pak živ byl pět a třidceti let, a zplodil Sále.

יג וַיְחִי אַרְפַּכְשָׁד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-שֵׁלַח שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

¹³ A po zplození Sále živ byl Arfaxad čtyři sta a tři léta; a plodil syny a dcery.

יד וְשֵׁלַח חִי שָׁלָשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-יֶעֱבֵר:

¹⁴ Sále také živ byl třidceti let, a zplodil Hebera.

טו וַיְחִי-שָׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-עֶבֶר שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע
מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

15 A živ byl Sále po zplození Hebera čtyři sta a tři léta; a plodil syny a dcery.

טז וַיְחִי-עֶבֶר אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-פֶּלֶג:

16 Živ pak byl Heber čtyři a třiceti let, a zplodil Pelega.

יז וַיְחִי-עֶבֶר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע
מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

17 A živ byl Heber po zplození Pelega čtyři sta a třiceti let; a plodil syny a dcery.

יח וַיְחִי-פֶלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-רְעוּ:

18 Peleg pak živ byl třiceti let, a zplodil Réhu.

יט וַיְחִי-פֶלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-רְעוּ תֵשַׁע שָׁנִים וּמֵאוֹת שָׁנָה
וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

19 A živ byl Peleg po zplození Réhu dvě stě a devět let; a plodil syny a dcery.

כ וַיְחִי רְעוּ שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-שָׂרוּג:

20 Réhu také živ byl třiceti a dvě létě, a zplodil Sáruga.

כא וַיְחִי רְעוּ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-שָׂרוּג שִׁבְעַת שָׁנִים וּמֵאוֹת
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

21 A po zplození Sáruga živ byl Réhu dvě stě a sedm let; a plodil syny a dcery.

כב וַיְחִי שָׂרוּג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-נָחוֹר:

22 Živ pak byl Sárug třiceti let, a zplodil Náchora.

כג וַיְחִי שָׂרוּג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נָחֹר מֵאֲתָיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

23 A byl živ Sárug po zplození Náchora dvě stě let; a plodil syny a dcery.

כד וַיְחִי נָחֹר תִּשְׁעַ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־תָּרַח:

24 Náchor pak živ byl dvadceť a devět let, a zplodil Táre.

כה וַיְחִי נָחֹר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־תָּרַח תִּשְׁעַ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:

25 A živ byl Náchor po zplození Táre sto a devatenácte let; a plodil syny a dcery.

כו וַיְחִי־תָרַח שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחֹר וְאֶת־הָרָן:

26 Živ pak byl Táre sedmdesáť let, a zplodil Abrama, Náchora a Hárana.

כז וְאַלְהָה תּוֹלַדַּת תָּרַח הוֹלִיד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחֹר וְאֶת־הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת־לוֹט:

27 Tito jsou pak rodové Táre: Táre zplodil Abrama, Náchora a Hárana; Háran pak zplodil Lota.

כח וַיָּמָת הָרָן עַל־פְּנֵי תָרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלְדָּתוֹ בְּאוּר כַּשְׂדִּים:

28 Umřel pak Háran prvé než Táre otec jeho v zemi narození svého, *totiž* v Ur Kaldejských.

כט וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחֹר לָהֶם נָשִׁים שָׁם אֵשֶׁת־אַבְרָם שָׂרַי וְשָׁם אֵשֶׁת־נָחֹר מֶלְכָּה בֶּת־הָרָן אֵבִי־מֶלְכָּה וְאָבִי יִסְכָּה:

29 I spojímali sobě ženy Abram a Náchor; jméno ženy Abramovy Sarai, a jméno ženy Náchorovy Melcha, dcera Háranova, *kterýž byl* otec Melchy a Jeschy.

לֹא נִתְּתִי שָׂרַי עֲקָרָה אֵין לָהּ וְלֹד:

³⁰ Byla pak Sarai neplodná, a neměla dětí.

לֹא וַיִּקַּח תָּרַח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־הָרָן בֶּן־בְּנוֹ וְאֶת
שָׂרַי כְּלָתוֹ אִשְׁתֹּ אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אֹתָם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת
אֶרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:

³¹ I vzal Táre Abrama syna svého, a Lotu syna Háranova, vnuka svého, a Sarai nevěstu svou, ženu Abrama syna svého, a vyšli spolu z Ur Kaldejských, aby se brali do země Kananejské, a přišli až do Cháran, a bydlili tam.

לֵב וַיְהִיו יְמֵי־תָרַח חָמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת תָּרַח
בְּחָרָן:

³² A byli dnové Táre dvě stě a pět let; i umřel Táre v Cháran.

יב

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַבְרָם לֵךְ-לְךָ מֵאֶרֶץ וּמִמּוֹלֶדְתְּךָ
וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֵרְאֶה:

¹ Nebo byl řekl Hospodin Abramovi: Vyjdi z země své a z příbuznosti své, i z domu otce svého do země, kterouž ukáži tobě.

ב וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי גָּדוֹל וְאֶבְרַכְךָ וְאֶגְדָּלְךָ שְׁמֶךָ וְהָיָה בִּרְכָה:

² A učiním tě v národ veliký, a požehnám tobě, a zvelebím jméno tvé, a budeš požehnání.

ג וְאֶבְרַכְּךָ מִבְּרָכִיךָ וּמִקְלָלְךָ אֲאָר וּנְבָרְכוּ בְּךָ כָּל מְשֻׁפָּחַת
הָאָדָמָה:

³ Požehnám také dobrořečícím tobě, a zlořečícím tobě zlořečiti budu; ano požehnány budou v tobě všechny čeledi země.

ד וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ אֹתוֹ לוֹט
וְאַבְרָם בֶּן-חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בָּצֵאתוֹ מִחָרָן:

⁴ I vyšel Abram, tak jakž mu byl mluvil Hospodin, a šel s ním Lot. (Byl pak Abram v sedmdesáti pěti letech, když vyšel z Cháran.)

ה וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת-שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת-לוֹט בֶּן-אָחִיו
וְאֶת-כָּל-רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת-הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר-עָשׂוּ בְּחָרָן
וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנַעַן:

⁵ A vzal Abram Sarai manželku svou, a Lota syna bratra svého, a všechno zboží své, kteréhož nabyli, i duše, kterýchž dosáhli v Cháran. A vyšedše, brali se do země Kananejské, až i přišli do ní.

ו וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֵם עַד אֵלּוֹן מוֹרָה
וְהַכְּנַעֲנִי אָז בְּאֶרֶץ:

⁶ I prošel Abram tu zemi až k místu Sichem, to jest až k rovině More. A tehdáž Kananejští *byli* v zemi.

ז וַיֵּרָא יְהוָה אֶל-אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזָרְעֶךָ אֶת־אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת
וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאָה אֵלָיו:

⁷ I ukázal se Hospodin Abramovi a řekl: Semeni tvému dám zemi tuto.
Tedy vzdělal tu oltář Hospodinu, kterýž se byl ukázal jemu.

ח וַיַּעֲתֶק מִשָּׁם הָהָרָה מִקְדָּם לְבֵית-אֵל וַיֵּט אֶת־הָלָה בֵּית-אֵל
מִיָּם וְהָעִי מִקְדָּם וַיִּבֶן-שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה:

⁸ A odtud podal se k hoře, *kteráž leží* na východ od Bethel, kdežto
rozbil stan svůj, *tak že mu* Bethel byl na západ, Hai pak na východ; i
vzdělal tam oltář Hospodinu, a vzýval jméno Hospodinovo.

ט וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוּעַ הַנִּגְבָּה:

⁹ Potom hnul se Abram dále, a odebral se odtud ku poledni.

י וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיִםָה לְגֹוֶר שָׁם כִּי-כָבֵד
הָרָעַב בְּאֶרֶץ:

¹⁰ Byl pak hlad v té zemi; protož sstoupil Abram do Egypta, aby tam
byl pohostinu; nebo veliký *byl* hlad v té zemi.

יא וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרַיִםָה וַיֹּאמֶר אֶל-שָׂרַי אִשְׁתּוֹ
הִנֵּה-נָא יָדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה יִפְת־מֶרְאָה אַתָּה:

¹¹ I stalo se, že když přicházel blízko k Egyptu, řekl k Sarai manželce
své: Aj, nyní znám, že jsi žena krásné tváři.

יב וְהָיָה כִּי-יֵרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרִים וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ
אֹתִי וְאֹתָךְ יַחֲיוּ:

¹² A stane se, že když tě uzří Egyptští, řeknou: To *jest* manželka jeho; i
zabijí mne, tebe pak živé nechají.

יג אָמַרְי-נָא אֲחֹתִי אַתָּה לְמַעַן יִיטַב-לִי בַּעֲבוּרְךָ וְחַיִּיתָה נַפְשִׁי
בְּגִלְגָּל:

¹³ Prav medle, že jsi sestra má, aby mi dobře bylo příčinou tvou, a živa
zůstala duše má pro tebe.

יָד וַיְהִי כְּבֹא אַבְרָם מִצְרֵימָה וַיֵּרְאוּ הַמִּצְרִים אֶת־הָאִשָּׁה
כִּי־יָפָה הִוא מְאֹד:

¹⁴ I stalo se, když všel Abram do Egypta, viděli Egyptští ženu, že krásná byla náramně.

טו וַיֵּרְאוּ אֹתָהּ שְׂרֵי פַרְעֹה וַיַּהֲלִלוּ אֹתָהּ אֶל־פַּרְעֹה וַתִּקַּח
הָאִשָּׁה בֵּית פַּרְעֹה:

¹⁵ A vidouce ji knížata Faraonova, schválili ji před ním; i vzata jest žena do domu Faraonova.

טז וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בְּעִבּוּרָהּ וַיְהִי־לֹו צֹאן־וּבָקָר וַחֲמֹרִים
וְעֲבָדִים וְשִׁפְחֹת וְאֹתָנֹת וְגַמְלִים:

¹⁶ Kterýžto i Abramovi dobře učinil pro ni; a měl ovce a voly a osly, i služebníky a děvky, též oslice a velbloudy.

יז וַיִּנָּגַע יְהוָה אֶת־פַּרְעֹה בְּגָעִים גְּדֹלִים וְאֶת־בֵּיתוֹ עַל־דְּבַר
שְׂרֵי אִשְׁתֹּ אַבְרָם:

¹⁷ Ale Hospodin trápil Faraona ranami velikými, i dům jeho, pro Sarai manželku Abramovu.

יח וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי לָמָּה
לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתִּי הִוא:

¹⁸ Protož povolal Farao Abrama a řekl: Cos mi to učinil? Pročežs mi neoznámil, že ona manželka tvá *jest*?

יט לָמָּה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וְאָקַח אֹתָהּ לִּי לְאִשָּׁה וְעַתָּה הִנֵּה
אִשְׁתִּי קַח וְלֵךְ:

¹⁹ Proč jsi řekl: Sestra má jest? A vzal jsem ji sobě za ženu. Protož nyní, teď máš manželku svou, vezmi a jdi.

כ וַיֵּצֵא עָלָיו פַּרְעֹה אֲנָשִׁים וַיִּשְׁלְחוּ אֹתוֹ וְאֶת-אִשְׁתּוֹ
וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ:

²⁰ I poručil o něm Farao mužům, a propustili ho, i manželku jeho i všecko, což měl.

יג

א וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל-אֲשֶׁר-לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ
תְּנִיגָה:

¹ Vstoupil tedy Abram z Egypta on i žena jeho i všechno, což měl, a Lot s ním, ku poledni.

ב וַאֲבָרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב:

² (Byl pak Abram bohatý velmi na dobytek, na stříbro i na zlato.)

ג וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנֶּגֶב וְעַד-בֵּית-אֵל עַד-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-הָיָה
שָׁם אֵתְלָה אֱהֱלֹי בִּתְחֵלָה בֵּין בֵּית-אֵל וּבֵין הָעֵי:

³ A šel cestami svými od poledne až do Bethel, až k místu *tomu*, kdež
prvé byl stánek jeho, mezi Bethel a Hai,

ד אֶל-מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר-עָשָׂה שָׁם בְּרֵאשִׁיטָה וַיִּקְרָא שָׁם
אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה:

⁴ K místu oltáře, kterýž tam byl prvé vzdělal, kdežto vzýval Abram
jméno Hospodinovo.

ה וְגַם-לְלוֹט תַּהְלֵךְ אֶת-אַבְרָם הָיָה צֹאן-וּבָקָר וְאֵתְלִים:

⁵ Také i Lot, kterýž s Abramem chodil, měl ovce a voly i stany.

ו וְלֹא-נָשָׂא אַתָּם הָאָרֶץ לְשָׁבֶת יַחְדָּו כִּי-הָיָה רִכּוּשָׁם רָב
וְלֹא יָכְלוּ לְשָׁבֶת יַחְדָּו:

⁶ A nemohla jim země postačovati, aby spolu bydlili, proto že zboží
jich bylo veliké, tak že nemohli spolu bydliti.

ז וַיְהִי-רִיב בֵּין רְעֵי מִקְנֵה-אַבְרָם וּבֵין רְעֵי מִקְנֵה-לוֹט
וַהֲכַנְעֵנִי וַהֲפָרְזִי אֲזִי יֹשֵׁב בָּאָרֶץ:

⁷ Odkudž vznikla nesnáz mezi pastýři stáda Abramova a mezi pastýři
stáda Lotova; nebo Kananejští a Ferezejští tehdáž bydlili v zemi té.

ח וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל-לוֹט אֶל-נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ
וּבֵין רְעִי וּבֵין רְעֶיךָ כִּי-אֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ:

⁸ Řekl tedy Abram k Lotovi: Nechžť, prosím, není nesnáze mezi mnou a tebou, a mezi pastýři mými a pastýři tvými, poněvadž muži bratří jsme.

ט הֲלֹא כָל-הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפָּרַד נָא מֵעָלַי אִם-הִשְׁמָאֵל
וְאִמְנָה וְאִם-תִּימִין וְאִשְׁמְאִילָה:

⁹ Zdaliž není před tebou všechna země? Odděl se, prosím, ode mne. Půjdeš-li na levo, *já* na pravo se držeti budu; pakli půjdeš na pravo, na levo se držeti budu.

י וַיִּשָּׂא-לוֹט אֶת-עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת-כָּל-כֶּפֶר הַיַּרְדֵּן כִּי כָלָה
מִשְׁקָהּ לִפְנֵי שַׁחַת יְהוָה אֶת-סֹדֶם וְאֶת-עֲמֹרָה כִּגְן-יְהוָה
כָּאָרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶכָה צֶעֶר:

¹⁰ Pozdvih tedy Lot očí svých, spatřil všechnu rovinu vůkol Jordánu, kteráž před tím, než Hospodin zkazil Sodomu a Gomoru, všechna až k Ségor svlažována byla, jako zahrada Hospodinova, a jako země Egyptská.

יא וַיִּבְחַר-לוֹ לוֹט אֶת כָּל-כֶּפֶר הַיַּרְדֵּן וַיֵּסַע לוֹט מִקֶּדֶם
וַיִּפְרְדּוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו:

¹¹ I zvolil sobě Lot všechnu rovinu Jordánskou, a bral se k východu; a *tak* oddělili se jeden od druhého.

יב אַבְרָם יָשָׁב בְּאָרֶץ-כְּנָעַן וְלוֹט יָשָׁב בְּעָרֵי הַכֶּכֶר וַיֵּאָהֶל
עַד-סֹדֶם:

¹² Abram bydlil v zemi Kananejské, ale Lot přebýval v městech té roviny, podav stanů až k Sodomě.

יג וְאֲנָשֵׁי סֹדֶם רָעִים וְחַטָּאִים לַיהוָה מְאֹד:

¹³ Lidé pak Sodomští *byli* zlí, a hříšníci před Hospodinem velicí.

יְיָ וַיֹּהֲנוּת אָמַר אֶל-אַבְרָם אַחֲרֵי הַפָּרֶד-לוֹט מֵעַמּוֹ שָׂא נָא
עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-אַתָּה שָׂם צַפְנָה וְנִגְבָּה וְקִדְמָה
וַיִּמָּה:

¹⁴ I řekl Hospodin Abramovi, když se oddělil od něho Lot: Pozdvihni nyní očí svých, a pohled' z místa, na němž jsi, na půlnoci a na poledne, i na východ a na západ.

טו כִּי אֶת-כָּל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְנַנָּה וּלְזֶרְעֶךָ
עַד-עוֹלָם:

¹⁵ Nebo všecku zemi, kterouž vidíš, tobě dám a semení tvému až na věky.

טז וְשִׁמַּתִּי אֶת-זֶרְעֶךָ כְּעֹפֶר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִם-יִוְכַל אִישׁ לְמִנּוֹת
אֶת-עֹפֶר הָאָרֶץ גַּם-זֶרְעֶךָ יִמָּנֶה:

¹⁶ A rozmnožím símě tvé jako prach země; nebo jestliže kdo bude moci sčísti prach země, tedy i símě tvé sečteno bude.

יז קוֹם הִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאַרְכָּה וּלְרֹחְבָּהּ כִּי לְךָ אֶתְנַנָּה:

¹⁷ Vstaň, projdi tu zemi na dýl i na šíř její; nebo tobě ji dám.

יח וַיָּאֶתֶל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן
וַיִּבֶן-שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה:

¹⁸ Tedy Abram hnuv se s stanem, přišel a bydlil v rovinách Mamre, kteréž jsou při Hebronu, kdežto vzdělal oltář Hospodinu.

יד

א וַיְהִי בִימֵי אֲמֶרְפֶּל מֶלֶךְ-שִׁנְעָר אַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלְסָר
כְּדֹרְלַעֲמֶר מֶלֶךְ עִלָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם:

¹ Stalo se pak ve dnech těch, že Amrafel král Sinearský, Arioch král Elasarský, Chedorlaomer král Elamitský, a Thádál král Goimský,

ב עָשׂוּ מִלְחָמָה אֶת-כָּרַע מֶלֶךְ סֹדֹם וְאֶת-בְּרִשָׁע מֶלֶךְ עֲמֹרָה
שֵׁנָאֵב מֶלֶךְ אַדְמָה וְשִׁמְאֵבֶר מֶלֶךְ צִבְיִים וּמֶלֶךְ בִּלְע
הִיא-צֶעֶר:

² Vyzdvihli válku proti Bérovi králi Sodomskému, a proti Bersovi králi Gomorskému, a Senábovi králi Adamatskému, a Semeberovi králi Seboimskému, a králi Bélamskému, to jest Ségorskému.

ג כָּל-אֵלֶּה חָבְרוּ אֶל-עֲמֶק הַשְּׂדִים הוּא יָם הַמֶּלַח:

³ Všickni tito sjeli se do údolí Siddim, to jest již moře solné.

ד שְׁתֵּים עָשָׂרָה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת-כְּדֹרְלַעֲמֶר וּשְׁלֹשׁ-עָשָׂרָה
שָׁנָה מָרְדּוּ:

⁴ Dvanácte let sloužili Chedorlaomerovi, třináctého pak léta zprotivili se.

ה וּבְאַרְבַּע עָשָׂרָה שָׁנָה בָּא כְּדֹרְלַעֲמֶר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ
וַיַּכּוּ אֶת-רָפָאִים בְּעֶשְׂתֵּת רַת קַרְנִים וְאֶת-הַזּוּזִים בָּהֶם וְאֶת
הָאִיִּמִּים בְּשִׁוּה קְרִיתִים:

⁵ Protož léta čtrnáctého přitáhl Chedorlaomer a králové, kteříž byli s ním, a pobili Refaimské v Astarotu Karnaimských, a Zuzimské v Cham, a Eminské na rovinách Kariataimských,

וַאֲתֵּחֲרִי בְּהֶרֶם שֵׁעִיר עַד אֵיל פָּאֲרָן אֲשֶׁר
עַל־הַמִּדְבָּר:

⁶ A Horejské na hoře jich Seir, až k rovině Fáran, kteráž *leží* nad pouští.

וַיָּשְׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־עֵין מִשְׁפַּט הוּא קִדְשׁ וַיָּכּוּ אֶת־כָּל־שִׂדֵּה
הָעַמִּלָּקִי וְגַם אֶת־הָאֲמֹרִי הַיֹּשֵׁב בְּחִצְצָן תָּמָר:

⁷ A vracejíce se, přitáhli k En Misfat, kteráž *již jest* Kádes, a pohubili všecku krajinu Amalechitského, také i Amorejského, bydlícího v Hasesontamar.

וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סֹדֹם וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה וּמֶלֶךְ אֲדָמָה וּמֶלֶךְ צִבְיִים
צִבּוִיִּים וּמֶלֶךְ בֶּלַע הוּא־צֶעֶר וַיַּעֲרְכוּ אֹתָם מִלְחָמָה בְּעֵמֶק
הַשִּׁדִּים:

⁸ Protož vytáhl král Sodomský, a král Gomorský, a král Adamatský, a král Seboimský, a král Bélamský, to jest Ségorský, a sšikovali se proti nim k bitvě v údolí Siddim,

ט אֵת כְּדֹרְלַעְמֹר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם וְאַמְרָפֶּל
מֶלֶךְ שִׁנְעָר וְאַרְיֹן מֶלֶךְ אֶלְסָר אֲרַבְעָה מְלָכִים
אֶת־הַחֲמִשָּׁה:

⁹ Proti Chedorlaomerovi králi Elamitskému, a Thádalovi králi Goimskému, a Amrafelovi králi Sinearskému, i Ariochovi králi Elasarskému, čtyři králové proti pěti.

י וַעֲמַק הַשִּׁדִּים בְּאֶרֶת בְּאֶרֶת תָּמָר וַיִּנָּסוּ מֶלֶךְ־סֹדֹם וְעֲמֹרָה
וַיִּפְּלוּ־שָׁמָּה וְהַנִּשְׁאָרִים הָרָה נָסוּ:

¹⁰ (V údolí pak Siddim bylo mnoho studnic klejovatých.) I utíkající král Sodomský a Gomorský, padli tam; a kteří pozůstali, utekli na hory.

יא וַיִּקְחוּ אֶת-כָּל-רֶכֶשׁ סֹדֶם וְעִמְרָה וְאֶת-כָּל-אֲכָלָם וַיֵּלְכוּ:

¹¹ A pobravše všechno zboží Sodomských a Gomorských, a všechny potraviny jich, odtáhli.

יב וַיִּקְחוּ אֶת-לוֹט וְאֶת-רֶכֶשׁוֹ בֶּן-אָחִי אַבְרָם וַיֵּלְכוּ וְהוּא יֹשֵׁב בְּסֹדֶם:

¹² Vzali také Lota, a zboží jeho, syna bratra Abramova, a odjeli; nebo on bydlil v Sodomě.

יג וַיָּבֹא הַפְּלִיט וַיֵּגַד לְאַבְרָם הָעֵבֶרִי וְהוּא שָׁכַן בְּאֵלֵנִי מִמְּרָא הָאֹמְרִי אָחִי אֲשָׁכַל וְאָחִי עָנָר וְהֵם בְּעָלֵי בְרִית-אַבְרָם:

¹³ Přišel pak jeden, kterýž byl utekl, a zvěštoval Abramovi Hebrejskému, kterýž *tehdaž* bydlil v rovinách Mamre Amorejského, bratra Eškolova a bratra Anerova; nebo ti měli smlouvu s Abramem.

יד וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וַיָּרֻק אֶת-חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׂמֹנֶה עָשָׂר וְשָׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדֹּף עַד-דָּן:

¹⁴ Uslyšev tedy Abram, že by zajat byl bratr jeho, vypravil způsobilých k boji a v domě svém zrozených služebníků tři sta a osmnácte, a honil je až k Dan.

טו וַיַּחְלֹק עָלֵיהֶם לַיְלָה הוּא וְעַבְדָּיו וַיַּכֵּם וַיִּרְדְּפֵם עַד-חֹבָה אֲשֶׁר מִשְׁמָאל לְדָמָשֶׁק:

¹⁵ A odděliv se, *připadl* na ně v noci, on i služebníci jeho, a porazil je; a stíhal je až k Chobah, kteréž *leží* na levo Damašku.

טז וַיָּשָׁב אֶת כָּל-הָרֶכֶשׁ וְגַם אֶת-לוֹט אָחִיו וְרֶכֶשׁוֹ הַיָּשִׁיב וְגַם אֶת-הַנָּשִׁים וְאֶת-הָעָם:

¹⁶ I odjal zase všechno zboží; také i Lota bratra svého s statkem jeho zase přivedl, ano i ženy a lid.

יז וַיֵּצֵא מֶלֶךְ-סֹדֶם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ מִהַכּוֹת
אֶת-כְּדֻרְלַעְמֶר וְאֶת-הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל-עֵמֶק שְׁוֵה הוּא
עֵמֶק הַמֶּלֶךְ:

¹⁷ Tedy vyšel král Sodomský proti němu, když se navracoval od pobití Chedorlaomera a králů, kteříž *byli* s ním, k údolí Sáveh, kteréž jest údolí královské.

יח וּמֶלֶכִּי-צָדֵק מֶלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לָהֶם לֶחֶם וַיְיִין וְהוּא כֹהֵן לֵאלֹ
עֲלִיּוֹן:

¹⁸ Melchisedech také král Sálem, vynesl chléb a víno; a ten *byl* kněz Boha silného nejvyššího.

יט וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ אַבְרָם לֵאלֹעֲלִיּוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם
וָאָרֶץ:

¹⁹ I požehnal mu a řekl: Požehnaný Abram Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem a zemí;

כ וּבָרוּךְ אֵל עֲלִיּוֹן אֲשֶׁר-מִגֵּן צָרֶיךָ בְּיָדְךָ וַיִּתֶּן-לוֹ מֵעֵשֶׂר
מַכֹּל:

²⁰ A požehnaný Bůh silný nejvyšší, kterýž dal nepřátely tvé v ruce tvé. I dal mu *Abram* desátky ze všech věcí.

כא וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ-סֹדֶם אֶל-אַבְרָם תֵּן-לִי הַנֶּפֶשׁ וְהָרֶכֶשׁ
קַח-לָךְ:

²¹ Král pak Sodomský řekl Abramovi: Dej mi lid, a zboží vezmi sobě.

כב וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל-מֶלֶךְ סֹדֶם תְּרִימְתִּי יָדֵי אֶל-יְהוָה אֵל
עֲלִיּוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

²² I řekl Abram králi Sodomskému: Pozdvihl jsem ruky své k Hospodinu, Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem i zemí,

כג אִם-מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ-נֶעַל וְאִם-אֶקַח מִכָּל-אֲשֶׁר-לִי וְלֹא
תֹאמַר אֲנִי הִעֲשִׂיתִי אֶת-אֲבָרָם:

²³ Že nevezmu od niti až do řeménka obuvi ze všech věcí, kteréž jsou
tvé, abys neřekl: Já jsem obohatil Abrama,

כד בְּלִעְדֵּי רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים וַיַּחֲלֶק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
הָלְכוּ אִתִּי עֲנֵר אֶשְׁכֵּל וּמַמְרֵא הֵם יִקְחוּ חֶלְקָם:

²⁴ Kromě toliko toho, což snědli bojovníci, a dílu mužů, kteříž se mnou
šli, *totiž* Aner, Eškol a Mamre; oni nechať vezmou díl svůj.

טו

א אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בַּמַּחֲזֶה לֵאמֹר אֶל־תִּירָא אַבְרָם אֲנֹכִי מִגֵּן לָךְ שְׂכָרְךָ תְּרִבָּה מְאֹד:

¹ Když pak ty věci pominuly, stalo se slovo Hospodinovo k Abramovi u vidění, řkoucí: Neboj se, Abrame; já *budu* pavéza tvá, a odplata tvá velmi veliká.

ב וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יְהוִה מַה־תִּתֶּן־לִי וְאֲנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דֹמֶשֶׁק אֱלִיעֶזֶר:

² Jemužto řekl Abram: Panovníče Hospodine, což mi dáš, poněvadž já scházím bez dětí, a ten, jemuž zanechám domu svého, *bude* Damašský Eliezer?

ג וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נָתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה בֶן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי:

³ Řekl ještě Abram: Aj, mně jsi nedal semene; a aj, schovanec můj *bude* mým dědicem.

ד וְהִנֵּה דְּבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ הוּא יִירָשְׁךָ:

⁴ A aj, slovo Hospodinovo k němu, řkuci: Nebudeť ten dědicem tvým, ale kterýž vyjde z života tvého, ten dědicem tvým bude.

ה וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הֶבְטֵנָּה הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם־תּוּכַל לִסְפֹּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כַּה־יְהִי זִרְעֶךָ:

⁵ / vyvedl jej ven a řekl: Vzhlédniž nyní k nebi, a sečti hvězdy, budeš-li je *však* moci sčísti? Řekl mu *ještě*: Tak bude símě tvé.

ו וַהֲאֵמֵן בִּיהוָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה:

⁶ I uvěřil Hospodinu, a počteno mu to za spravedlnost.

ז וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָתֵת
לְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ:

⁷ (Nebo byl řekl jemu: Já jsem Hospodin, kterýž jsem tě vyvedl z Ur Kaldejských, aťbych dal zemi tuto k dědičnému vládařství.

ח וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יְהוָה בְּמָה אֵדַע כִּי אֵרִשְׁתָּהּ:

⁸ I řekl: Panovníče Hospodine, po čem poznám, že ji dědičně obdržím?

ט וַיֹּאמֶר אֵלָיו קַח־לִּי עֶגְלָה מְשֻׁלָּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלָּשֶׁת וְאַיִל
מְשֻׁלָּשׁ וְתֹר וְגֹזָל:

⁹ I odpověděl jemu: Vezmi mně jalovici tříletou, a kozu tříletou, a skopce tříletého, hrdličku také a holoubátko.

י וַיִּקַּח־לוֹ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וַיִּבְתֵּר אֹתָם בַּתּוֹךְ וַיִּתֵּן אִישׁ־בְּתָרוֹ
לְקִרְאת רֵעֵהוּ וְאֶת־הַצֶּפֶר לֹא בָתַר:

¹⁰ Kterýžto vzav ty všechny věci, zroztínal je na poly, a rozložil na dvě straně, jednu polovici proti druhé; ptáků pak nezroztínal.

יא וַיֵּרֶד הָעֵיט עַל־הַפְּגָרִים וַיֵּשֶׁב אֹתָם אַבְרָם:

¹¹ Ptáci pak sedali na ta mrtvá těla, a Abram je sháněl.

יב וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ לָבוֹא וְתַרְדֵּמָה נָפְלָה עַל־אַבְרָם וַהֲנִה אִמָּה
חֲשֵׁכָה גְדֹלָה נִפְלֹת עָלָיו:

¹² I stalo se, když slunce zapadalo, že dřímota těžká připadla na Abrama; a aj, hrůza a tma veliká obklíčila jej).

יג וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדַע תֵּדַע כִּי־יָגֵר יְהוָה זָרְעֶךָ בְּאֶרֶץ לֹא
לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה:

¹³ Řekl tedy Bůh Abramovi: To zajisté věz, že pohostinu bude símě tvé v zemi cizí, a v službu je podrobí, a trápití je budou za čtyři sta let.

יָד וְגַם אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִכִּי וְאַחֲרֵי־כֵן יֵצְאוּ בִּרְכָשׁ
גָּדוֹל:

¹⁴ Však národ, jemuž sloužiti budou, já souditi budu; a potom vyjdou s velikým zbožím.

טו וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל־אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקָּבֵר בְּשִׁיבָה טוֹבָה:

¹⁵ Ty pak půjdeš k otcům svým v pokoji; a pohřben budeš v starosti dobré.

טז וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה כִּי לֹא־שָׁלֵם עוֹן הָאֲמֹרִי
עַד־הֵנָּה:

¹⁶ A čtvrté pokolení sem se navrátí; nebť ještě není doplněna nepravost Amorejských.

יז וַיְהִי הַשָּׁמֶשׁ בָּאָה וְעֶלְטָה הָיָה וְהָיָה תְּנוּרָה עָשָׂן וְלִפִּיד אֵשׁ
אֲשֶׁר עָבַר בֵּין הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה:

¹⁷ I stalo se, když zapadlo slunce, a tma bylo, a aj, *ukázala se* pec kouřící se, a pochodně ohnivá, kteráž šla mezi díly těmi.

יח בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַת יְהוָה אֶת־אַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר לְזֶרַעְךָ
נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְּהַר מִצְרַיִם עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל
נְהַר־פָּרָת:

¹⁸ V ten den učinil Hospodin smlouvu s Abramem, řka: Semení tvému dám zemi tuto, od řeky Egyptské až do řeky té veliké, řeky Eufraten:

יט אֶת־הַקֵּינִי וְאֶת־הַקֵּנִזִּי וְאֶת הַקְּדֻמֵּנִי:

¹⁹ Cinejské, Cenezejské, Cethmonské,

כ וְאֶת־הַחֲתִי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הַרְפָּאִים:

²⁰ A Hetejské, Ferezejské, a Refaimské,

כא וְאֶת־הָאֲמֹרִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַגְּרִגְשִׁי וְאֶת־הַיְּבוּסִי:

²¹ Amorejské, i Kananejské také, a Gergezejské a Jebuzejské.

טז

א וְשָׂרַי אִשְׁתֹּ אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלֵה שְׂפָחָהּ מִצְרִית וְשָׁמָּה
הָגָר:

¹ Sarai pak manželka Abramova jemu nerodila; a měla děvku Egyptskou, jménem Agar.

ב וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל-אַבְרָם הִנֵּה-נָא עֲצָרְנִי יְהוָה מִלָּדֶת בָּא-נָא
אֶל-שְׂפָחָתִי אוּלַי אֲבִנָּה מִמֶּנָּה וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל שָׂרַי:

² I řekla Sarai Abramovi: Aj, nyní Hospodin zavřel život můj, abych nerodila; vejdi, prosím, k děvce mé, zda bych aspoň z ní mohla mít syny. I povolil Abram řeči Sarai.

ג וַתִּקַּח שָׂרַי אִשְׁתֹּ-אַבְרָם אֶת-הָגָר הַמִּצְרִית שְׂפָחָתָהּ מִקֵּץ
עֶשְׂרִי שָׁנִים לְשָׁבֹת אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְאַבְרָם
אִשָּׁה לוֹ לְאִשָּׁה:

³ Tedy vzavši Sarai manželka Abramova Agar Egyptskou děvku svou, po desíti letech, jakž bydliti počal Abram v zemi Kananejské, dala ji Abramovi muži svému za ženu.

ד וַיָּבֹא אֶל-הָגָר וַתַּהַר וַתֵּרָא כִּי הָרְתָהּ וַתִּקַּל גְּבֻרָתָהּ
בְּעֵינֶיהָ:

⁴ I všel k Agar, kterážto počala. Viduci pak ona, že počala, zlehčila sobě paní svou.

ה וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל-אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אָנֹכִי נָתַתִּי שְׂפָחָתִי
בְּחִיקָךְ וַתֵּרָא כִּי הָרְתָהּ וַאֲקַל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי
וּבֵינֶיךָ:

⁵ I řekla Sarai Abramovi: Křivdou mou tys vinen; já jsem dala děvku svou v lůno tvé, kterážto viduci, že počala, zlehčila mne sobě. Sudiž Hospodin mezi mnou a mezi tebou.

וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל-שָׂרִי הִנֵּה שְׁפָחָתְךָ בְּיָדְךָ עֹשִׂי-לָהּ הַטּוֹב
בְּעֵינֶיךָ וְהַעֲנֵה שָׂרִי וְהִבְרַח מִפָּנֶיהָ:

⁶ I řekl Abram k Sarai: Aj, děvka tvá v moci tvé; učiň s ní, cožť se za dobré vidí. Tedy trápila ji Sarai, a ona utekla od ní.

וַיִּמְצָאָהּ מַלְאָךְ יְהוָה עַל-עֵין הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר עַל-הָעֵין
בְּדֶרֶךְ שׁוּר:

⁷ Našel ji pak anděl Hospodinův u studnice vody na poušti, u studnice té, kteráž jest při cestě Sur.

ח וַיֹּאמֶר הָגֵר שְׁפָחַת שָׂרִי אֵי-מָזָה בָּאת וְאַנָּה תִּלְכִּי וְתֹאמְרִי
מִפָּנֶי שָׂרִי גְבֻרָתִי אֲנֹכִי בִּרְחַת:

⁸ A řekl: Agar, děvko Sarai, odkud jdeš, a kam se béřeš? I řekla: Od tváři Sarai paní své já utíkám.

ט וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאָךְ יְהוָה שׁוּבִי אֶל-גְּבֻרָתְךָ וְהִתְעַנִּי תַּחַת
יָדֶיהָ:

⁹ Tedy řekl jí anděl Hospodinův: Navrať se ku paní své, a pokoř se pod ruku její.

י וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאָךְ יְהוָה הִרְבָּה אֲרֻבָּה אֶת-זֶרְעֶךָ וְלֹא יִסָּפֵר
מִרְבּוֹ:

¹⁰ Opět řekl anděl Hospodinův: Velice rozmnožím símě tvé, aniž bude moci sečteno býti pro množství.

יא וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאָךְ יְהוָה הִנֵּךְ תֵּרָה וְיִלְדָּתְךָ בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ
יִשְׁמָעֵאל כִּי-שָׁמַע יְהוָה אֶל-עֲנִיָּךְ:

¹¹ Potom také řekl anděl Hospodinův: Aj, ty jsi těhotná, a tudíž porodíš syna, a nazůveš jméno jeho Izmael; nebo uslyšel Hospodin trápení tvé.

יב וְהוּא יִהְיֶה פָּרָא אָדָם יָדוֹ בְּכָל יוֹד כָּל בּוֹ וְעַל-פָּנָיו
כָּל-אַחֲיוֹ יִשְׁכֹּן:

¹² Budeť pak lýtý člověk; ruce jeho proti všechněm, a ruce všech proti němu; a před tváří všech bratří svých bydliti bude.

יג וַתִּקְרָא שֵׁם-יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אַתָּה אֵל רָאִי כִי אֲמַרְהָ
הַגֵּם הַלֵּם רָאִיתִי אַחֲרַי רָאִי:

¹³ I nazvala Agar jméno Hospodinovo, kterýž mluvil jí: Ty jsi silný Bůh vidění; nebo řekla: Zdaliž teď také nevidím po tom, kterýž mne viděl?

יד עַל-כֵּן קָרָא לְבָאָר בָּאָר לַחֵי רָאִי הִנֵּה בֵּין-קָדֵשׁ וּבֵין
בָּרָד:

¹⁴ Protož nazvala studnici tu studnicí Živého vidoucího mne. Aj, *ta jest* mezi Kádes a Barad.

טו וַתֵּלֶד הָגָר לְאַבְרָם בֶּן וַיִּקְרָא אַבְרָם שֵׁם-בְּנוֹ אֲשֶׁר-יָלְדָהּ
הָגָר יִשְׁמָעֵאל:

¹⁵ Porodila pak Agar Abramovi syna; a nazval Abram jméno syna svého, kteréhož porodila Agar, Izmael.

טז וַאֲבָרָם בֶּן-שְׁמֹנִים שָׁנָה וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּלֶדֶת-הָגָר
אֶת-יִשְׁמָעֵאל לְאַבְרָם:

¹⁶ Abram pak byl v osmdesáti šesti letech, když mu porodila Agar Izmaele.

א וַיְהִי אַבְרָם בֶּן-תְּשָׁעִים שָׁנָה וַתֵּשַׁע שָׁנִים וַיֵּרָא יְהוָה
אֶל-אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי-אֵל שַׁדַּי הַתְּהַלֵּל לְפָנַי וְהָיָה
תָמִיד:

¹ Když pak Abram byl v devadesáti devíti letech, ukázal se mu Hospodin, a řekl jemu: Já jsem Bůh silný všemohoucí; chodiž ustavičně přede mnou a budiž dokonalým.

ב וַאֲתֵנָה בְּרִיתִי בֵינִי וּבֵינְךָ וְאַרְבֶּה אוֹתְךָ בְּמֵאָד מְאֹד:

² A učiním smlouvu svou mezi sebou a tebou a rozmnožím tě náramně velmi.

ג וַיִּפֹּל אַבְרָם עַל-פָּנָיו וַיְדַבֵּר אֵתוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר:

³ Padl pak Abram na tvář svou; i mluvil Bůh s ním, řka:

ד אֲנִי הִנֵּה בְּרִיתִי אִתְּךָ וְהָיִיתָ לְאָב הַמּוֹן גּוֹיִם:

⁴ Jáť jsem, aj, smlouva má s tebou, a budeš otcem národů mnohých.

ה וְלֹא-יִקְרָא עוֹד אֶת-שְׁמֹךָ אַבְרָם וְהָיָה שְׁמֹךָ אַבְרָהָם כִּי
אֲב-הַמּוֹן גּוֹיִם נִתְּתִיךָ:

⁵ Aniž více slouti bude jméno tvé Abram, ale bude jméno tvé Abraham; nebo otcem mnohých národů učinil jsem tě.

ו וְהִפְרֵתִי אִתְּךָ בְּמֵאָד מְאֹד וְנִתְּתִיךָ לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמֶּךָ
יֵצְאוּ:

⁶ A učiním, abys se rozplodil náramně velmi, a rozšířím tě v národy; i králové z tebe vyjdou.

ז וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין זֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם
לְבְרִית עוֹלָם לְהִיּוֹת לָךְ לֵאלֹהִים וּלְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ:

⁷ Utvrdím také smlouvu svou mezi sebou a tebou, i mezi semenem tvým po tobě, po rodech jejich, za smlouvu věčnou, *totiž* abych byl Bohem tvým i semene tvého po tobě.

ח וְנָתַתִּי לָךְ וּלְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ אֶת אֶרֶץ מִגְרֶיךָ אֵת כָּל־אֶרֶץ
כְּנָעַן לְאַחֲזֹת עוֹלָם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים:

⁸ Nadto dám tobě i semeni tvému po tobě zemi, v nížto obýváš pohostinu, všecku zemi Kananejskou k vladařství věčnému; a budu jejich Bohem.

ט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֹר אַתָּה
וּזְרַעְךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם:

⁹ Řekl ještě Bůh Abrahamovi: Ty pak ostříhati budeš smlouvy mé, ty i símě tvé po tobě, po rodech svých.

י זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ
הַמּוֹלֵל לָכֶם כָּל־זָכָר:

¹⁰ Tatoť jest smlouva má mezi mnou a mezi vámi, i mezi semenem tvým po tobě, kteréž ostříhati budete: Aby obřezán byl mezi vámi každý pohlaví mužského.

יא וְנִמְלַחְתֶּם אֶת בָּשָׂר עַרְלַתְכֶם וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי
וּבֵינֵיכֶם:

¹¹ Obřezáte pak tělo hanby své; a *to* bude znamením smlouvy mezi mnou a mezi vámi.

יב וּבֶן-שְׁמֹנֶת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל-זָכָר לְדֹרֹתֵיכֶם יְלִיד בֵּית
וּמִקְנֵת-כֶּסֶף מִכָּל בֶּן-נֶכֶר אֲשֶׁר לֹא מִזִּרְעִי הוּא:

¹² Každý tedy pohlaví mužského osmého dne obřezán bude mezi vámi po rodech vašich, doma narozený i koupený za stříbro, z kterých by koli cizozemců *byl*, jenž není z semene tvého.

יג הַמּוֹל יִמּוֹל יְלִיד בֵּיתִי וּמִקְנֵת כֶּסֶף וְהִיתָה בְּרִיתִי
בְּבָשָׂרְכֶם לְבְרִית עוֹלָם:

¹³ Konečně ať jest obřezán narozený v domě tvém, i koupený za peníze tvé; a budeť smlouva má na těle vašem za smlouvu věčnou.

יד וְעַרְל זָכָר אֲשֶׁר לֹא-יִמּוֹל אֶת-בָּשָׁר עַרְלָתוֹ וְנִכְרְתָה
הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמִּיתָ אֶת-בְּרִיתִי הַפֶּר:

¹⁴ Neobřezaný pak pacholík, kterýž by neobřezal těla neobřízky své, vyhlazena zajisté bude duše ta z lidu svého; *nebo* smlouvu mou zrušil.

טו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם שָׂרִי אִשְׁתִּי לֹא-תִקְרָא
אֶת-שְׁמָהּ שָׂרִי כִּי שָׂרָה שְׁמָהּ:

¹⁵ Řekl také Bůh Abrahamovi: Sarai manželce své nebudeš říkati Sarai, ale Sára bude jméno její.

טז וּבֵרַכְתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לָּךְ בֶּן וּבֵרַכְתִּיהָ וְהִיתָה
לְגוֹיִם מַלְכֵי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ:

¹⁶ Nebo požehnám jí a dámť z ní syna; požehnámť jí, a bude v národy; králové národů z ní vyjdou.

יז וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל-פָּנָיו וַיִּצְחַק וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ הֲלֵבֶן
מֵאֶת-שָׁנָה יוֹלֵד וְאִם-שָׂרָה הִבְתִּי-תִשְׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד:

¹⁷ Tedy padl Abraham na tvář svou, a zasmáv se, řekl v srdci svém: Zdali stoletému narodí se *syn*? A zdali Sára v devadesáti letech porodí?

יח וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים לוֹ יִשְׁמָעֵאל יְחִיָּה לְפָנָיִךְ:

18 I řekl Abraham Bohu: Ó byť jen Izmael živ byl před tebou!

יט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲבָל שָׂרָה אִשְׁתְּךָ יִלְדָּת לְךָ בֶּן וְקָרָאתָ אֶת־שְׁמוֹ יִצְחָק וַתִּקְמָתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתּוֹ לְבְרִית עוֹלָם לְזָרְעוֹ אַחֲרָיו:

19 Jemužto řekl Bůh: Nýbrž Sára manželka tvá porodí tobě syna, a nazůveš jméno jeho Izák; i utvrdím smlouvu svou s ním za smlouvu věčnou, i s semenem jeho po něm.

כ וַלִּישְׁמָעֵאל שָׁמַעְתִּיךָ הִנֵּה בִּרְכָתִי אִתּוֹ וְהַפְּרִיתִי אֹתוֹ וְהִרְבִּיתִי אֹתוֹ בְּמָאד מְאֹד שְׁנַיִם־עָשָׂר נָשִׂאִם יוֹלִיד וְנָתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל:

20 Také o Izmaele uslyšel jsem tě; a aj, požehnám jemu, a učiním to, aby se rozplodil, a rozmnožím ho náramně velmi; dvanáctero knížat zplodí, a rozšířím jej v národ veliký.

כא וְאֶת־בְּרִיתִי אֲקִים אֶת־יִצְחָק אֲשֶׁר תֵּלֵד לְךָ שָׂרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה בַּשָּׁנָה הָאַחֲרֶת:

21 Ale smlouvu svou utvrdím s Izákem, kteréhož' porodí Sára po roce, při tomto času.

כב וַיְכַל לְדַבֵּר אֹתוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם:

22 A když dokonal Bůh řeč svou s ním, vstoupil od Abrahama.

כג וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ וְאֵת כָּל־יְלִידֵי בֵיתוֹ וְאֵת כָּל־מִקְנֵת כֶּסֶפוֹ כָּל־זָכָר בְּאֲנָשֵׁי בֵּית אַבְרָהָם וַיִּמָּל אֶת־בָּשָׂר עֲרֻלָּתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱתוֹ אֱלֹהִים:

²³ Vzal tedy Abraham Izmaele syna svého, i všechny zrozené v domě svém, i všechny koupené za stříbro své, každého, kdož byl pohlaví mužského, z domácích svých, a obřezal tělo neobřízky jejich hned v ten den, jakž s ním Bůh mluvil.

כד וַאֲבְרָהָם בֶּן־תְּשָׁעִים וְתֵשַׁע שָׁנָה בְּהַמְלֹוֹ בָּשָׂר עֲרֻלָּתוֹ:

²⁴ A byl Abraham v devadesáti devíti letech, když obřezáno bylo tělo neobřízky jeho.

כה וַיִּשְׁמָעֵאל בְּנוֹ בֶּן־שְׁלֹשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה בְּהַמְלֹוֹ אֵת בָּשָׂר עֲרֻלָּתוֹ:

²⁵ Izmael pak syn jeho byl v třinácti letech, když obřezáno bylo tělo neobřízky jeho.

כו בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם וַיִּשְׁמָעֵאל בְּנוֹ:

²⁶ Jednoho a téhož dne obřezáni jsou, Abraham a Izmael syn jeho.

כז וְכָל־אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בֵּית וּמִקְנֵת־כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־נֶכֶד נִמְלֹוּ אֹתוֹ:

²⁷ I všickni domácí jeho, doma zrození i za stříbro od cizozemce koupení, obřezáni jsou s ním.

יח

א וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֵנִי מִמְרָא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח-הָאֹהֶל
כְּחֹם הַיּוֹם:

¹ Ukázal se pak jemu Hospodin v rovině Mamre; a on seděl u dveří stanu, když veliké horko na den bylo.

ב וַיֵּשָׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו וַיֵּרָא
וַיָּרֶץ לִקְרֹאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתָּחוּ אֶרְצָה:

² A když pozdvihl očí svých, viděl, a aj, tři muži stáli naproti němu. Kteréžto jakž uzřel, běžel jim vstříc ode dveří stanu, a sklonil se až k zemi.

ג וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי אִם-נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֶל-נָא תַעֲבֹר מֵעַל
עַבְדְּךָ:

³ A řekl: Pane můj, jestliže jsem nyní našel milost před očima tvýma, prosím, nepomíjej služebníka svého.

ד יִקַּח-נָא מֵעֵט-מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֵנוּ תַּחַת הָעֵץ:

⁴ Přineseno bude trochu vody, a umyjete nohy své, a odpočínate pod stromem.

ה וְאִקְחָה פַת-לֶחֶם וְסַעֲדוּ לְבָבְכֶם אַחֵר תַּעֲבֹרוּ כִי-עַל-כֵּן
עֲבַרְתֶּם עַל-עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַעֲשֶׂה כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:

⁵ Zatím přinesu kus chleba, a posilníte srdce svého; potom půjdete, poněvadž mimo služebníka svého jdete. I řekli: Tak učiň, jakž jsi mluvil.

ו וַיִּמָּהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֶלָה אֶל-שָׂרָה וַיֹּאמֶר מִהֲרִי שְׁלֵשׁ
סָאִים קֶמַח סִלָּת לֹוְשֵׁי וְעֹשֵׂי עֲגוֹת:

⁶ Tedy pospíšil Abraham do stanu k Sáře, a řekl: Spěšně tři míry mouky bělné zadělej, a napec podpopelných chlebů.

ז וְאֶל-הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן-בָּקָר רַךְ וטוֹב וַיִּתֵּן
אֶל-הַנֶּעֶר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ:

⁷ Abraham pak běžel k stádu; a vzav tele mladé a dobré, dal služebníku, kterýžto pospíšil připravit je.

ח וַיִּקַּח חֲמָאָה וְחָלָב וּבֶן-הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לַפְּנִיָּהם
וְהוּא-עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכְלוּ:

⁸ Potom vzav másla a mléka, i tele, kteréž připravil, položil před ně; sám pak stál při nich pod stromem, i jedli.

ט וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַיֵּה שְׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל:

⁹ Řekli pak jemu: Kde jest Sára manželka tvá? Kterýžto odpověděl: Ted' v stanu.

י וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיְךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה-בֵן לְשְׂרָה אֲשֶׁתְּךָ
וְשְׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא אַחֲרָיו:

¹⁰ A řekl: Jistotně se navrátím k tobě vedlé času života, a aj, syna *mítí bude* Sára manželka tvá. Ale Sára poslouchala u dveří stanu, kteréž *byly* za ním.

יא וַאֲבָרָהָם וְשְׂרָה זָקְנִים בָּאִים בַּיָּמִים חֲדָל לְהִיּוֹת לְשְׂרָה
אַרְחַ כְּנָשִׁים:

¹¹ Abraham pak i Sára *byli* staří a sešlého věku, a přestal byl Sáře běh ženský.

יב וַתִּצְחַק שְׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרַי בְּלֹתִי הִיתָה-לִּי עֶדְנָה
וְאֲדֹנִי זָקֵן:

¹² I smála se Sára sama v sobě, řkuci: Teprv když jsem se sstarala, v rozkoše se vydám? A ještě i pán můj se sstaral.

יג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַבְרָהָם לְמָה זֶה צָחָקָה שָׂרָה לֵאמֹר
הֲאֵף אֱמַנָם אֶלֶד וְאֲנִי זָקְנָתִי:

13 Tedy řekl Hospodin Abrahamovi: Proč jest se smála Sára, řkuci: Zdaliž opravdu ještě roditi budu, a já se sstarala?

יד הֲיִפְלֵא מִיְהוָה דְּבַר לְמוֹעֵד אָשׁוּב אֵלָיְךָ כָּעֵת חַיָּה
וְלִשְׂרָה בֵן:

14 Zdaliž co skrytého bude před Hospodinem? K času určitému navrátím se k tobě vedlé času života, a Sára bude mítí syna.

טו וַתַּכְחֹשׁ שָׂרָה לֵאמֹר לֹא צָחָקָתִי כִּי יֵרָאָה וַיֹּאמֶר לֹא כִּי
צָחָקָתִי:

15 Zapřela pak Sára a řekla: Nesmála jsem se; nebo se bála. I řekl *Hospodin*: Neníť tak, ale smála jsi se.

טז וַיִּקְמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקְפוּ עַל-פְּנֵי סָדָם וְאַבְרָהָם הָלַךְ
עִמָּם לְשִׁלָּחָם:

16 Tedy vstavše odtud muži ti, obrátili se k Sodomě; Abraham pak šel s nimi, aby je provodil.

יז וַיְהִיָּה אָמַר הַמְּכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה:

17 A řekl Hospodin: Zdali já zatajím před Abrahamem, což dělati budu?

יח וְאַבְרָהָם הָיוּ יְהִיָּה לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם וַנְּבָרְכֻךְ בּוֹ כָּל גּוֹי
הָאָרֶץ:

18 Poněvadž Abraham jistotně bude v národ veliký a silný, a požehnání budou v něm všickni národové země.

יט כי ידעתיו למען אשר יצוה את-בניו ואת-ביתו אחריו
ושמרו דרך יהוה לעשות צדקה ומשפט למען הביא יהוה
על-אברהם את אשר-דבר עליו:

19 Nebo znám jej; protož přikáže synům svým a domu svému po sobě,
aby ostříhali cesty Hospodinovy, a činili spravedlnost a soud, aťby
naplnil Hospodin Abrahamovi, což mu zaslíbil.

כ ויאמר יהוה זעקת סדם ועמרה כי-רבה וחסאתם כי
קבדה מאד:

20 I řekl Hospodin: Proto že rozmnožen jest křik Sodomských a
Gomorských, a hřích jejich že obtížen jest náramně:

כא ארדה-נא ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו כלה
ואם-לא אדעה:

21 Sstoupím již a pohledím, jestliže podle křiku jejich, kterýž přišel ke
mně, činili, *důjde na ně* setření; a pakli toho není, zvím.

כב ויפנו משם האנשים וילכו סדמה ואברהם עודנו עמד
לפני יהוה:

22 A obrátivše se odtud muži, šli do Sodomy; Abraham pak ještě stál
před Hospodinem.

כג ויגש אברהם ויאמר האף תספה צדיק עם-רשע:

23 V tom přistoupiv Abraham, řekl: Zdali také zahladíš spravedlivého s
bezbožným?

כד אולי יש חמשים צדיקים בתוך העיר האף תספה
ולא-תשא למקום למען חמשים הצדיקים אשר בקרבה:

24 Bude-li padesáte spravedlivých v tom městě, zdali předce zahubíš, a
neodpustíš místu pro padesáte spravedlivých, kteříž *jsou* v něm?

כה חָלָלָהּ לָךְ מַעֲשֵׂת כְּדָבָר הַזֶּה לְהַמִּית צַדִּיק עִם-רָשָׁע
וְהָיָה כְּצַדִּיק כְּרָשָׁע חָלָלָהּ לָךְ הַשֹּׁפֵט כָּל-הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה
מִשְׁפָּט:

²⁵ Odstup to od tebe, abys takovou věc učiniti měl, abys usmrtil spravedlivého s bezbožným; takť by byl spravedlivý jako bezbožný. Odstup to od tebe; zdaliž soudce vší země neučiní soudu?

כו וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם-אֶמְצָא בְּסֹדֶם תְּמָשִׁים צַדִּיקִים בְּתוֹךְ
הָעִיר וְנִשְׁאֲתִי לְכָל-הַמָּקוֹם בְּעִבּוֹרָם:

²⁶ I řekl Hospodin: Jestliže naleznu v Sodomě, v městě tom, padesáte spravedlivých, odpustím všemu tomu místu pro ně.

כז וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲנִיחָהּ נָא הוֹאֲלֹתִי לְדָבָר אֶל-אֲדֹנָי
וְאֲנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר:

²⁷ A odpovídaje Abraham, řekl: Aj, nyní chtěl bych mluvit ku Pánu svému, ačkoli jsem prach a popel.

כח אוֹלֵי יַחְסְרוֹן תְּמָשִׁים הַצַּדִּיקִים תַּמָּשָׁה הַתְּשֻׁחִית בְּחַמְשָׁה
אֶת-כָּל-הָעִיר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית אִם-אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים
וְחַמָּשָׁה:

²⁸ Co pak, nedostane-li se ku padesáti spravedlivým pěti, zdali zkazíš pro těch pět všechno město? I řekl: Nezahladím, jestliže najdu tam čtyřiceti pět.

כט וַיִּסָּף עוֹד לְדָבָר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוֹלֵי יִמָּצְאוּ שָׁם אַרְבָּעִים
וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה בְּעִבּוֹר הָאֲרָבָעִים:

²⁹ Opět mluvil Abraham a řekl: Snad nalezeno bude tam čtyřiceti? A odpověděl: Neučiním pro těch čtyřiceti.

ל וַיֹּאמֶר אֶל-נָא יְחִר לְאֹדְנִי וְאִדְבָּרָה אִוְלִי יִמְצְאוּן שָׁם
שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה אִם-אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים:

³⁰ I řekl *Abraham*: Prosím, nechť se nehněvá Pán můj, že mluvití budu: Snad se jich nalezne tam třidceti? Odpověděl: Neučiním, jestliže naleznu tam třidceti.

לֹא וַיֹּאמֶר הִנֵּה-נָא הוֹאִלְתִּי לְדַבֵּר אֶל-אֹדְנִי אִוְלִי יִמְצְאוּן שָׁם
עֲשָׂרִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶשְׁחִית בְּעֶבּוֹר הָעֲשָׂרִים:

³¹ A *opět* řekl: Aj, nyní počal jsem mluvití ku Pánu svému: Snad se nalezne tam dvadceti? Odpověděl: Nezahladím i pro těch dvadceti.

לִב וַיֹּאמֶר אֶל-נָא יְחִר לְאֹדְנִי וְאִדְבָּרָה אִךְ-הַפֶּעַם אִוְלִי
יִמְצְאוּן שָׁם עֶשְׂרֵה וַיֹּאמֶר לֹא אֶשְׁחִית בְּעֶבּוֹר הָעֶשְׂרֵה:

³² Řekl ještě: Prosím, ať se nehněvá Pán můj, jestliže jednou ještě mluvití budu: Snad se jich najde tam deset? Odpověděl: Nezahladím i pro těch deset.

לִג וַיֵּלֶךְ יְהוָה כְּאִשֶּׁר כָּלָה לְדַבֵּר אֶל-אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב
לְמִקְמוֹ:

³³ I odšel Hospodin, když dokonal řeč k Abrahamovi; Abraham pak navrátil se k místu svému.

יט

א וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֹמָה בְּעֶרְבַּי וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר-סְדֹם
וַיֵּרָא-לוֹט וַיָּקָם לִקְרֹאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אִפְּיָם אֶרְצָה:

¹ Přišli pak dva andělé do Sodomy u večer, a Lot seděl v bráně Sodomské. Kteréžto když uzřel, vstav, šel jim v cestu a sklonil se tváří až k zemi.

ב וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא-אֲדֹנָי סוּרוּ נָא אֶל-בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ
וְרַחְצוּ רַגְלֵיכֶם וְהַשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַּכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא
כִּי בָרְחוּב נָלִין:

² A řekl: Aj, prosím páni moji, uchylte se nyní do domu služebníka svého, a zůstaňte přes noc; umyjete také nohy své a ráno vstanouce, půjdete cestou svou. Oni pak odpověděli: Nikoli, ale přenocujeme na ulici.

ג וַיַּפְצֵר-בָּם מְאֹד וַיִּסְרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל-בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם
מִשְׁתָּה וּמִצּוֹת אָפֶה וַיֹּאכְלוּ:

³ Ale když on je velmi nutil, obrátivše se k němu, vešli do domu jeho. I udělal jim hody, a napekl chleby přesných, i jedli.

ד טָרַם יֹשְׁבָיו וְאֲנָשֵׁי הָעִיר אֲנָשֵׁי סְדֹם נֹסְבֵי עַל-הַבַּיִת מִנֶּעַר
וְעַד-זָקֵן כָּל-הָעָם מִקְּצָה:

⁴ Prvé pak než lehli, muži města toho, muži Sodomští, osuli se vůkol domu toho, od mladého až do starého, vsecken lid odevšad.

ה וַיִּקְרָאוּ אֶל-לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֵיךְ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-בָּאוּ אֵלֶיךָ
הִלֵּילָה הַזֶּה הֵוצִיאָם אֵלֵינוּ וַיַּדְעָה אַתָּם:

⁵ I volali na Lota, a řekli jemu: Kde jsou ti muži, kteříž přišli k tobě v noci? Vyved' je k nám, ať je poznáme.

וַיֵּצֵא אֱלֹהִים לוֹט הַפֶּתַח וַהֲדִלֹת סָגַר אַחֲרָיו:

⁶ I vyšel k nim Lot ven, a zavřel po sobě dvěře.

וַיֹּאמֶר אֶל-נָא אַחֵי תִרְעוּ:

⁷ A řekl: Prosím, bratří moji, nečiňte zlého.

ח הִנֵּה-נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא-יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיָּא-נָא אֶתְהֵן אֲלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לָהֶן כְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק לְאִנָּשִׁים הָאֵל אֶל-תַּעֲשׂוּ דָבָר כִּי-עַל-כֵּן בָּאוּ בְּצִל קִרְתִּי:

⁸ Aj, mám teď dvě dcery, kteréžto nepoznaly muže; vyvedu je nyní k vám, čiňte s nimi, jak se vám líbí; toliko mužům těmto nic nečiňte, poněvadž vešli pod stín střechy mé.

ט וַיֹּאמְרוּ גַשְׁתָּהֶלְאָה וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא-לְגִוֹר וַיִּשְׁפֹּט שְׁפוֹט עֵתָה נָרַע לָךְ מֵהֶם וַיַּפְּצְרוּ בְּאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְשׁוּ לְשֹׁבֵר הַדִּלָּת:

⁹ I řekli: Odejdi tam! A mluvili: Sám se dostal sem pohostinu, a chce nás souditi? Nyní tobě hůř uděláme, než jim. I obořili se násilně na muže toho, totiž na Lota, a přistoupili, aby vylomili dvěře.

י וַיִּשְׁלְחוּ הָאִנָּשִׁים אֶת-יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת-לוֹט אֲלֵיהֶם הַבַּיְתָה וְאֶת-הַדִּלָּת סָגְרוּ:

¹⁰ Tedy muži ti vztáhli ven ruku svou, a uvedli Lota k sobě do domu, a dvěře zavřeli.

יא וְאֶת-הָאִנָּשִׁים אֲשֶׁר-פָּתַח הַבַּיִת הֵכּוּ בַּסִּנּוּרִים מִקָּטָן וְעַד-גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לְמִצָּא הַפֶּתַח:

¹¹ A ty muže, kteříž byli přede dveřmi domu, ranili slepotou velikou, od nejmenšího až do největšího, tak že ustali, hledající dveří.

יב וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים אֶל-לוֹט עַד מִי-לָךְ פֹּה חָתָן וּבָנֶיךָ
וּבְנֹתֶיךָ וְכָל אֲשֶׁר-לָךְ בָּעִיר הוֹצֵא מִן-הַמָּקוֹם:

12 I řekli muži k Lotovi: Máš-li ještě zde koho, buď zetě neb syny své, neb dcery své, i všechno, což máš v městě, vyved' z místa tohoto.

יג כִּי-מִשְׁחָתִים אָנַחְנוּ אֶת-הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי-גָדְלָה צַעֲקָתָם
אֶת-פָּנַי יְהוָה וַיִּשְׁלַחְנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ:

13 Nebo zkazíme místo toto, proto že se velmi rozmohl křik jejich před Hospodinem, a poslal nás Hospodin, abychom zkazili je.

יד וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר אֶל-חֹתָנָיו לֵקְחֵי בְנֹתָיו וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ
מִן-הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי-מִשְׁחִית יְהוָה אֶת-הָעִיר וַיְהִי כַמְצָחַק
בְּעֵינֵי חֹתָנָיו:

14 Vyšel tedy Lot, mluvil k zeťům svým, kteříž již měli pojímati dcery jeho, a řekl: Vstaňte, vyjděte z místa tohoto, nebo zkazí Hospodin město toto. Ale zdálo se zeťům jeho, jako by žertoval.

טו וַכֻּמוּ הַשָּׁחַר עָלָהּ וַיֵּאֲצִיזוּ הַמְּלָאכִים בְּלוֹט לֵאמֹר קוּם
קַח אֶת-אִשְׁתְּךָ וְאֶת-שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת פֶּן-תִּסָּפֵה בְּעֵין
הָעִיר:

15 A když zasvítávalo, nutili andělé Lota, řkouce: Vstaň, vezmi ženu svou a dvě dcery své, kteréž tu jsou, abys nezhynul v pomstě města.

טז וַיִּתְּמַהֲמָה וַיַּחֲזְקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבְיַד-אִשְׁתּוֹ וּבְיַד שְׁתֵּי
בְנֹתָיו בְּחִמְלָת יְהוָה עָלָיו וַיִּצְאֻהוּ וַיַּנְחֵהוּ מִחוּץ לָעִיר:

16 A když prodléval, chopili muži ruku jeho, a ruku ženy jeho, a ruku dvou dcer jeho, nebo se slitoval nad ním Hospodin; i vyvedli jej, a pustili za městem.

י' וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם אֹתָם הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶט עַל-נַפְשָׁךְ
 אֶל-תְּבִיט אַחֲרֶיךָ וְאַל-תַּעֲמֹד בְּכָל-הַכֶּכֶר הַהָרָה הַמֶּלֶט
 בֶּן-תִּסְפָּה:

¹⁷ A stalo se, když je vedli ven, řekl *jeden*: Zachovejž život svůj, neohlédej se zpět, ani se zastavuj na vší této rovině; ujdí na horu, abys nezahynul.

יח וַיֹּאמֶר לוֹט אֲלֵהֶם אֶל-נָא אֲדָנִי:

¹⁸ I řekl jim Lot: Ne tak, prosím, páni moji.

יט הִנֵּה-נָא מָצָא עַבְדְּךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וַתַּגִּדֵּל חֲסִדְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
 עִמָּדִי לְהַחְיֹת אֶת-נַפְשִׁי וְאַנֹכִי לֹא אוֹכַל לְהַמְלִיט הַהָרָה
 בֶּן-תִּדְבַּקְנִי הָרָעָה וּמָתִי:

¹⁹ Aj, nyní nalezl služebník tvůj milost před očima tvýma, a veliké jest milosrdenství tvé, kteréž jsi učinil se mnou, když jsi zachoval duši mou; ale jáť nebudu moci ujíti na tu horu, aby mne nepostihlo to zlé, a umřel bych.

כ הִנֵּה-נָא הָעִיר הַזֹּאת קְרִיבָה לָנוּס שָׁמָּה וְהִיא מְצֹעֵר
 אִמְלִטָּה נָא שָׁמָּה הֲלֹא מְצֹעֵר הוּא וַתַּחֲי נַפְשִׁי:

²⁰ Hle, teď jest toto město blízko, do něhož bych utekl, a toť jest malé; prosím, nechť tam ujdú; však pak neveliké jest, a živa bude duše má.

כא וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נִשְׁאַתִּי פָנֶיךָ גַם לְדַבֵּר הַזֶּה לְבִלְתִּי
 הִכְכִּי אֶת-הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:

²¹ I řekl k němu: Aj, uslyšel jsem žádost tvou i v této věci, abych nepodvrátil města toho, o němž jsi mluvil.

כב מִהֵרָ הַמֶּלֶט שָׁמָּה כִּי לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת דָּבָר עַד-בֹּאֲךָ
 שָׁמָּה עַל-כֵּן קָרָא שֵׁם-הָעִיר צוֹעֵר:

²² Pospěšiž, ujdí tam; neboť nebudu moci učiniti ničehož, dokudž tam nedojdeš. A z té příčiny nazváno jest jméno města toho Ségor.

כג הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא עַל־הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צִעְרָה:

²³ Slunce vzcházelo nad zemi, když Lot všel do Ségor.

כד וַיְהִי הַמָּטִיר עַל־סְדֹם וְעַל־עֲמֹרָה גִפְרִית וָאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם:

²⁴ A Hospodin dštil na Sodomu a na Gomoru sirou a ohněm od Hospodina s nebe.

כה וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הָעָרִים הָאֵל וְאֵת כָּל־הַכֶּכֶר וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָעָרִים וְצִמָּח הָאֲדָמָה:

²⁵ A podvrátil ta města i všecku tu rovinu, všechny také obyvatele těch měst, i všecko, což roste z země.

כו וַתִּבֹּט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וַתִּהְי נָצִיב מְלַח:

²⁶ I ohlédla se žena jeho, *jduc* za ním, a obrácena jest v sloup solný.

כז וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם אֶת־פָּנָיו יְהוָה:

²⁷ Vstav pak Abraham ráno, *pospíšil* k místu tomu, kdež byl stál před Hospodinem.

כח וַיִּשְׁקֹף עַל־פָּנָיו סְדֹם וְעֲמֹרָה וְעַל־כָּל־פָּנָיו אֶרֶץ הַכֶּכֶר וַיֵּרָא וְהִנֵּה עֹלָה קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכִּבְשָׁן:

²⁸ A pohleděv k Sodomě a Gomoře, i na všecku zemi té roviny, uzřel, a aj, vystupoval dým z země té, jako dým z vápenice.

כט וַיְהִי בִשְׁחַת אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכֶּכֶר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת־לוֹט מִתּוֹךְ הַהִפְכָּה בַּהֲפֹךְ אֶת־הָעָרִים אֲשֶׁר־יָשַׁב בָּהֶן לוֹט:

²⁹ Stalo se tedy, když kazil Bůh města té roviny, že se rozpomenul Bůh na Abrahama, a vytrhl Lota z prostředku podvrácení, když podvracel města, v nichž bydlil Lot.

ל וַיֵּעַל לוֹט מִצֹּעֵר וַיֵּשֶׁב בְּהָר וּשְׁתֵּי בָנָתָיו עִמּוֹ כִּי יֵרָא
לְשֹׁכֶת בְּצֹעֵר וַיֵּשֶׁב בַּמַּעְרָה הוּא וּשְׁתֵּי בָנָתָיו:

³⁰ Potom vyšel Lot z Ségor, a bydlil na hoře té, a obě dvě dcery jeho s ním; nebo nesměl bydliti v Ségor. I bydlil v jeskyni s oběma dcerami svými.

לא וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בְּאֶרֶץ
לָבוֹא עָלֵינוּ כְּדָרָךְ כָּל־הָאָרֶץ:

³¹ I řekla prvorozená k mladší: Otec náš jest již starý, a není žádného muže na zemi, ješto by všel k nám podlé obyčeje vší země.

לב לָכֵה נִשְׁקָה אֶת־אָבִינוּ יֵין וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וְנַחֲיָה מֵאָבִינוּ
זָרַע:

³² Pod', dejme pítí otci našemu vína, a spěme s ním, abychom zachovaly z otce našeho símě.

לג וַתִּשְׁקִינָּה אֶת־אָבִיהָ יֵין בַּלַּיְלָה הוּא וַתֵּבֵא הַבְּכִירָה
וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשֹׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ:

³³ I daly pítí otci svému vína té noci; a všedši prvorozená, spala s otcem svým, kterýžto necítil, ani když lehla, ani když vstala.

לד וַיְהִי מִמָּחָרָת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְעִירָה הֵן־שָׁכַבְתִּי
אִמָּשׁ אֶת־אָבִי נִשְׁקָנוּ יֵין גַּם־הַלַּיְלָה וּבֹאִי שֹׁכְבִי עִמּוֹ וְנַחֲיָה
מֵאָבִינוּ זָרַע:

³⁴ Nazejtří pak řekla prvorozená k mladší: Aj, spala jsem včerejší noci s otcem svým; dejme mu pítí vína ještě této noci; potom vejduc, spi s ním, a zachovejme símě z otce našeho.

לה וַתִּשְׁקִינָּה גַם בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־אָבִיהָ יֵין וַתָּקָם הַצְעִירָה
וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע בְּשֹׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ:

³⁵ I daly pítí ještě té noci otci svému vína; a vstala ta mladší, a spala s ním; on pak necítil, ani když ona lehla, ani když vstala.

לו וַתֵּהָרִין שְׁתֵּי בָנוֹת-לוֹט מֵאֲבִיהֶן:

³⁶ A tak počaly obě dcery Lotovy z otce svého.

לו וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אָבִי-מוֹאָב
עַד-הַיּוֹם:

³⁷ I porodila prvorozená syna, a nazvala jméno jeho Moáb; onť jest otec Moábských až do dnešního dne.

לח וַתֵּצְעִירָה גַם-הוּא יֶלֶדָה בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן-עַמִּי הוּא
אָבִי בְנֵי-עַמּוֹן עַד-הַיּוֹם:

³⁸ I mladší také porodila syna, a nazvala jméno jeho Ben Ammon; onť jest otcem Ammonitských až do dnešního dne.

כ

א וַיֵּסַע מִשָּׁם אַבְרָהָם אֶרְצָה הַנֶּגֶב וַיָּשָׁב בֵּין-קֶדֶשׁ וּבֵין שׁוּר וַיָּגֵר בְּגֵרָר:

¹ Odtud bral se Abraham do země polední, aby bydlil mezi Kádes a Sur; i byl pohostinu v Gerar;

ב וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אַחֲתִי הִוא וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גֵּרָר וַיִּקַּח אֶת-שָׂרָה:

² Kdežto pravil Abraham o Sáře manželce své: Sestra má jest. Tedy poslav Abimelech, král Gerarský, vzal Sáru.

ג וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל-אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּה מֵת עַל-הָאִשָּׁה אֲשֶׁר-לָקַחְתָּ וְהִוא בְּעֵלְתָּ בְּעַל:

³ Ale přišed Bůh k Abimelechovi ve snách v noci, řekl jemu: Aj, ty již umřeš pro ženu, kterouž jsi vzal, poněvadž jest vdaná za muže.

ד וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי הֲגֹי גַם-צַדִּיק תַּהְרֹג:

⁴ Abimelech pak nepřiblížil se k ní; protož řekl: Pane, zdaž také spravedlivý národ zabiješ?

ה הֲלֹא הִוא אִמְרָ-לִי אַחֲתִי הִוא וְהִיא-גַם-הִוא אִמְרָה אָחִי הִוא בְּתָם-לְבָבִי וּבְנִקְיִן כִּפִּי עָשִׂיתִי זֹאת:

⁵ Zdaliž mi sám nepravil: Sestra má jest? A ona též pravila: Bratr můj jest. V upřímnosti srdce svého a v nevinlosti rukou svých učinil jsem to.

וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּחַלֵּם גַּם אֲנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי
בְּתֵם-לִבְכָּךְ עָשִׂיתָ זֹאת וְאַחֲשֹׁךְ גַּם-אֲנֹכִי אוֹתָךְ מִחֲטוֹ-לִי
עַל-כֵּן לֹא-נִתְּתִיךָ לְנֹגַעַ אֵלֶיהָ:

⁶ I řekl jemu Bůh ve snách: Jáť také vím, že v upřímnosti srdce svého učinil jsi to, a já také zdržel jsem tě, abys nezhřešil proti mně; protož nedalť jsem se jí dotknouti.

וְעַתָּה הָשִׁב אִשְׁתְּ-הָאִישׁ כִּי-נָבִיא הוּא וְיִתְּפֹלֵל בְּעֶדְךָ וְחַיָּה
וְאִם-אֵינְךָ מְשִׁיב דָּע כִּי-מוֹת תָּמוּת אֹתָהּ וְכָל-אֲשֶׁר-לָךְ:

⁷ Nyní tedy, navrať ženu muži tomu; nebo prorok jest, a modliti se bude za tebe, a živ budeš. Pakli *jí* nenavrátíš, věz, že smrtí umřeš ty i všecko, což tvého jest.

ח וַיִּשְׁכֶּם אַבִּימֶלֶךְ בַּבֹּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל-עֲבָדָיו וַיְדַבֵּר
אֶת-כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד:

⁸ A vstav Abimelech ráno, svolal všechny služebníky své, a vypravoval všechna slova ta v uši jejich. I báli se ti muži velmi.

ט וַיִּקְרָא אַבִּימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מָה-עָשִׂיתָ לָּנוּ
וּמָה-חָטָאתִי לָךְ כִּי-הִבֵּאתָ עָלַי וְעַל-מִמְלַכְתִּי חֲטָאתָ גְדֹלָה
מֵעַשִׂים אֲשֶׁר לֹא-יַעֲשׂוּ עָשִׂיתָ עִמָּדִי:

⁹ Potom povolav Abimelech Abrahama, řekl jemu: Co jsi nám *to* učinil? A co jsem zhřešil proti tobě, že jsi uvedl na mne a na království mé hřích veliký? Učinils mi, čehož jsi učiniti neměl.

י וַיֹּאמֶר אַבִּימֶלֶךְ אֶל-אַבְרָהָם מָה רָאִיתָ כִּי עָשִׂיתָ
אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה:

¹⁰ A řekl opět Abimelech Abrahamovi: Cos myslil, žes takovou věc učinil?

יא וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם כִּי אִמְרָתִי רַק אֵין-יִרְאֵת אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם
הַזֶּה וַתִּהְיֶנּוּנִי עַל-דְּבַר אִשְׁתִּי:

¹¹ Odpověděl Abraham: Řekl jsem: Jistě že není bázně Boží na místě tomto, a zabijí mne pro ženu mou.

יב וְגַם-אִמְנָה אֶחָתִי בֶת-אָבִי הוּא אֲךָ לֹא בֶת-אִמִּי וַתְּהִי-לִי
לְאִשָּׁה:

¹² A také v pravdě jest sestra má, dcera otce mého, však ne dcera matky mé; a pojal jsem ji sobě za manželku.

יג וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִתְעַו אֹתִי אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי וְאָמַר לָהּ זֶה
חֲסִידְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֶל כָּל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבּוֹא שָׁמָּה
אֲמַרְי-לִי אָחִי הוּא:

¹³ Když pak vyvedl mne Bůh z domu otce mého, abych pohostinu bydlil, tedy řekl jsem jí: Toto mi dobrodiní učiníš: Na každém místě, kamž půjdeme, prav o mně: Bratr můj jest.

יד וַיִּקַּח אַבִּימֶלֶךְ צֹאן וּבָקָר וְעִבְדִּים וְשִׁפְחֹת וַיִּתֵּן לְאַבְרָהָם
וַיָּשָׁב לוֹ אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ:

¹⁴ Tedy vzav Abimelech ovce a voly, služebníky také a děvky, dal je Abrahamovi; a navrátil mu Sáru manželku jeho.

טו וַיֹּאמֶר אַבִּימֶלֶךְ הִנֵּה אֶרְצִי לְפָנֶיךָ בְּטוֹב בְּעֵינֶיךָ שָׁב:

¹⁵ A řekl Abimelech: Aj, země má před tebou; kdežť se koli příhodné býti vidí, *tu* přebývej.

טז וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֵלַי כֶּסֶף לְאַחֶיךָ הִנֵּה הוּא-לְךָ
כְּסוּת עֵינַיִם לְכָל אֲשֶׁר אֶתָּךְ וְאֵת כָּל וְנִכְחַת:

¹⁶ Sáře pak řekl: Aj, dal jsem tisíc stříbrných bratru tvému, hle, onť jest tobě zástěrou očí *u* všech, kteříž *jsou* s tebou. A všemi těmito věcmi *Sára* poučena byla.

יז וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים
אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאִמְהֹתָיו וַיֵּלְדוּ:

¹⁷ I modlil se Abraham Bohu, a uzdravil Bůh Abimelecha, a ženu jeho,
a děvky jeho; i rodily.

יח כִּי־עָצַר עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל־רָחֵם לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ
עַל־דְּבַר שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אַבְרָהָם:

¹⁸ Nebo byl zavřel Hospodin každý život ženský v domě
Abimelechově, pro Sáru manželku Abrahamovu.

כא

א וַיְהִיָּה פָקֵד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר:

¹ Navštívil pak Hospodin Sáru, tak jakž byl řekl; a učinil Hospodin Sáře, jakož byl mluvil.

ב וַתֵּהָר וַתֵּלֵד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֶּן לְזִקְנֹיָהּ לְמוֹעֵד אֲשֶׁר־דִּבֶּר
אֱתוֹ אֱלֹהִים:

² Nebo počala a porodila Sára Abrahamovi syna v starosti jeho, v ten čas, kterýž předpověděl Bůh.

ג וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֵׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלָד־לּוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָהּ־לּוֹ
שָׂרָה יִצְחָק:

³ A nazval Abraham jméno syna svého, kterýž se mu narodil, jehož porodila Sára, Izák.

ד וַיִּמַּל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנֶת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה
אֱתוֹ אֱלֹהִים:

⁴ A obřezal Abraham syna svého Izáka, když byl v osmi dnech, tak jakž mu byl přikázal Bůh.

ה וַאֲבְרָהָם בֶּן־מֵאָה שָׁנָה בְּהַנִּלֵּד לּוֹ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ:

⁵ Byl pak Abraham ve stu letech, když se mu narodil Izák syn jeho.

ו וַתֹּאמֶר שָׂרָה צָחַק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשְׁמִיעַ יִצְחָק־לִי:

⁶ I řekla Sára: Radost mi učinil Bůh; kdokoli uslyší, radovati se bude spolu se mnou.

ז וַתֹּאמֶר מִי מֵלֵל לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי־יָלְדָתִי
בֶּן לְזִקְנֹיָהּ:

⁷ A přidala: Kdo by byl řekl Abrahamovi, že bude Sára děti kojiti? A však jsem porodila syna v starosti jeho.

ח וַיַּגְדֵּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתָּה גָדוֹל בְּיוֹם הַגְּמֹל
אֶת־יִצְחָק:

⁸ I rostlo dítě a ostaveno jest. Tedy učinil Abraham veliké hody v ten den, v němž ostaven byl Izák.

ט וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָגָר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־יָלְדָה לְאַבְרָהָם
מִצְחָק:

⁹ Viděla pak Sára, že syn Agar Egyptské, kteréhož porodila Abrahamovi, jest posměvač.

י וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרָשׁ הָאֵמָה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירָשׁ
בֶּן־הָאֵמָה הַזֹּאת עִם־בְּנֵי עַם־יִצְחָק:

¹⁰ I řekla Abrahamovi: Vyvrz děvku tuto i syna jejího; neboť nebude dědicem syn dívky té s synem mým Izákem.

יא וַיִּירַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אֹדֶת בְּנוֹ:

¹¹ Ale Abraham velmi těžce nesl tu řeč, pro syna svého.

יב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִירַע בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנַּעַר
וְעַל־אִמָּתְךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה שְׁמַע בְּקֹלָהּ כִּי
בְיִצְחָק יִקְרָא לָךְ זֶרַע:

¹² I řekl Bůh Abrahamovi: Nestěžuj sobě o dítěti a o děvce své; cožkoli řekla tobě Sára, povol řeči její, nebo v Izákovi nazváno bude tobě símě.

יג וְגַם אֶת־בֶּן־הָאֵמָה לְגוֹי אֲשִׁימְנוּ כִּי זֶרַעְךָ הוּא:

¹³ A však i syna dívky učiním v národ; nebo tvé símě jest.

יָד וַיִּשָּׁכֶם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח-לָחֶם וַיַּחֲמֹת מַיִם וַיִּתֵּן
אֶל-הָגָר שָׁם עַל-שִׁכְמָהּ וְאֶת-הַיֶּלֶד וַיִּשְׁלַחָהּ וַתֵּלֶךְ וַתִּתַּע
בְּמִדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע:

¹⁴ Vstal tedy Abraham velmi ráno, a vzav chléb a láhvi vody, dal Agar a vložil na rameno její, a pustil ji *od sebe* i s dítětem. Kterážto odešla a chodila po poušti Bersabé.

טו וַיֵּכְלוּ הַמַּיִם מִן-הַחֲמָת וַתִּשְׁלַךְ אֶת-הַיֶּלֶד תַּחַת אֶחָד
הַשִּׁיחִים:

¹⁵ A když nebylo vody v láhvi, povrhla dítě pod jedním stromem.

טז וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנְּגֵד הָרְחֹק כְּמַטְחֵי קֶשֶׁת כִּי אָמְרָה
אֶל-אַרְאֶה בְּמוֹת הַיֶּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנְּגֵד וַתִּשָּׂא אֶת-קְלָהּ וַתִּבְכֶּה:

¹⁶ A odšedši, sedla naproti tak daleko, jako by mohl z lučiště dostřeliti; nebo pravila: Nebudu se dívatí na smrt dítěte. Seděla tedy naproti, a pozdvihši hlasu svého, plakala.

יז וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת-קוֹל הַנַּעַר וַיִּקְרָא מְלֶאךָ אֱלֹהִים
אֶל-הָגָר מִן-הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ מַה-לָּךְ הָגָר אֶל-תִּירָאִי
כִּי-שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל-קוֹל הַנַּעַר בְּאֲשֶׁר הוּא-שָׁם:

¹⁷ I uslyšel Bůh hlas dítěte; a anděl Boží s nebe zavolal na Agar, a řekl jí: Coť *jest*, Agar? Neboj se; nebo Bůh uslyšel hlas dítěte *z místa*, na kterémž *jest*.

יח קוּמִי שְׂאִי אֶת-הַנַּעַר וְהַחֲזִיקִי אֶת-יָדָךְ בּוֹ כִּי-לְגוֹי גָּדוֹל
אֲשִׁימְנוּ:

¹⁸ Vstaň, vezmi dítě, a ujmi je rukou svou; nebo v národ veliký učiním je.

יט וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרָא בְּאֵר מַיִם וַתִּלְךָ וַתִּמְלֵא
אֶת־הַחֲמַת מַיִם וַתִּשְׁק אֶת־הַנֶּעֱר:

¹⁹ A otevřel Bůh oči její, aby uzřela studnici vody. I šla a naplnila láhvicí vodou, a napojila dítě.

כ וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת־הַנֶּעֱר וַיַּגְדֵּל וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבָּר וַיְהִי רֹבֵה
קִשָּׁת:

²⁰ A Bůh byl s dítětem, kteréžto zrostlo a bydlilo na poušti, a byl z něho střelec.

כא וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבָּר פָּאֲרָן וַתִּקַּח־לוֹ אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

²¹ Bydlil pak na poušti Fáran; i vzala mu matka jeho ženu z země Egyptské.

כב וַיְהִי בַּעֵת הַהוּא וַיֹּאמֶר אַבִּימֶלֶךְ וּפִיכֹל שֶׁר־צָבָאוֹ
אֶל־אַבְרָהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמָּךְ בְּכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה עֹשֶׂה:

²² Stalo se pak toho času, že mluvil Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, k Abrahamovi těmito slovy: Bůh s tebou *jest* ve všech věcech, kteréž ty činíš.

כג וַעֲתָה הִשָּׁבְעָה לִּי בֵּאלֹהִים הִנֵּה אִם־תִּשְׁקַר לִּי וּלְנִינִי
וּלְנָכְדִי כַּחֲסֹד אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעַם־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־גִּרְתָּה בָּהּ:

²³ Protož nyní, přísáhní mi teď skrze Boha: *Toto at' se stane*, jestliže mi sklamáš, neb synu mému, aneb vnuku mému; vedlé milosrdenství, kteréž jsem *já* učinil s tebou, *i ty* že učiníš se mnou a s zemí, v níž jsi byl pohostinu.

כד וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֲנֹכִי אֲשָׁבֵעַ:

²⁴ I řekl Abraham: A já přísáhnou.

כה וְהוֹכַח אַבְרָהָם אֶת־אֲבִימֶלֶךְ עַל־אֲדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם אֲשֶׁר
גָּזְלוּ עֲבָדֵי אֲבִימֶלֶךְ:

²⁵ (A přitom domlouval se Abraham na Abimelecha o studnici vody, kterouž *mu* mocí odjali služebníci Abimelechovi.

כו וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי מִי עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
וְגַם־אֵתָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וְגַם אֲנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי בְלִתִּי הַיּוֹם:

²⁶ I řekl Abimelech: Nevím, kdo by učinil takovou věc; a aniž jsi ty mi oznámil, aniž jsem já také co slyšel, až dnes.)

כז וַיִּקַּח אַבְרָהָם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן לְאֲבִימֶלֶךְ וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם
בְּרִית:

²⁷ Vzav tedy Abraham ovce i voly dal Abimelechovi; a vešli oba dva v smlouvu.

כח וַיַּצֵּב אַבְרָהָם אֶת־שִׁבְעַת כְּבָשֹׁת הַצֹּאן לְבְדָּהָן:

²⁸ A postavil Abraham sedm jehnic stáda obzvlášť.

כט וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם מָה הִנֵּה שִׁבְעַת כְּבָשֹׁת הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ לְבְדָּנָה:

²⁹ I řekl Abimelech Abrahamovi: K čemu jest těchto sedm jehnic, kteréž jsi postavil obzvlášť?

ל וַיֹּאמֶר כִּי אֶת־שִׁבְעַת כְּבָשֹׁת תִּקַּח מִיָּדִי בְּעִבּוֹר תַּהְיֶיהָ־לִּי
לְעֵדָה כִּי חָפַרְתִּי אֶת־הַבְּאֵר הַזֹּאת:

³⁰ Odpověděl: Že sedm těch jehnic vezmeš z ruky mé, aby mi *to* bylo na svědectví, že jsem kopal studnici tuto.

לא עַל־כֵּן קָרָא לַמָּקוֹם הַהוּא בְּאֵר שָׁבַע כִּי שָׁם נִשְׁבָּעוּ
שְׁנֵיהֶם:

³¹ Pročež nazváno jest to místo Bersabé, že tu oba dva přísáhli.

לב וַיִּכְרְתוּ בְרִית בְּבֶאֱר שָׁבַע וַיָּקָם אַבִּימֶלֶךְ וּפִיכֹל
שָׂר־צָבָאוֹ וַיָּשָׁבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים:

³² A tak učinili smlouvu v Bersabé. Vstav pak Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, navrátili se do země Filistinské.

לג וַיִּטֵּעַ אֲשֶׁל בְּבֶאֱר שָׁבַע וַיִּקְרָא־שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עוֹלָם:

³³ I nasázel stromoví v Bersabé, a vzýval tam jméno Hospodina, *Boha* silného, věčného.

לד וַיֵּגֶר אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים:

³⁴ A bydlil Abraham v zemi Filistinské za mnoho dní.

כב

א וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנְנִי:

¹ Když pak ty věci pominuly, zkusil Bůh Abrahama, a řekl k němu: Abrahame! Kterýžto odpověděl: Ted' jsem.

ב וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בְּנֶךָ אֶת־יִחִידְךָ אֲשֶׁר־אַהֲבָתָ אֶת־יִצְחָק
וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אֶחָד
הַהָרִים אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ:

² I řekl: Vezmi nyní syna svého, toho jediného svého, kteréhož miluješ, Izáka, a jdi do země Moria; a obětuj ho tam v oběť zápalnou na jedné hoře, o níž povím tobě.

ג וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־הַחֲמֹר וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי
נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּבְקַע עֵצִי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים:

³ Tedy vstav Abraham velmi ráno, osedlal osla svého a vzal dva služebníky své s sebou, a Izáka syna svého; a nasekav dříví k oběti zápalné, vstal a bral se k místu, o němž pověděl mu Bůh.

ד בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּשָׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־הַמָּקוֹם
מֵרָחֶק:

⁴ Třetího *pak* dne pozdvihl Abraham očí svých, a uzřel to místo zdaleka.

ה וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמֹר וְאֲנִי
וְהַנֶּעֱר נִלְכָּה עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֵלֵיכֶם:

⁵ A řekl Abraham služebníkům svým: Pozůstaňte vy tuto s oslem, já pak a dítě půjdeme tamto; a pomodlíce se, navrátíme se k vám.

וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת-עֵצֵי הָעֵלָה וַיִּשֶׁם עַל-יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח
בְּיָדוֹ אֶת-הָאֵשׁ וְאֶת-הַמֶּאֱכָלֹת וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו:

⁶ Tedy vzal Abraham dříví k zápalné oběti, a vložil je na Izáka syna svého; sám pak nesl v ruce své oheň a meč. I šli oba spolu.

וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל-אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנִנִי בְנִי
וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיִתְּהָ הַשָּׂה לָעֵלָה:

⁷ Mluvě pak Izák Abrahamovi otci svému, řekl: Otče můj! Kterýž odpověděl: Co chceš, synu můj? A řekl: Aj, teď oheň a dříví, a kdež hovádko k zápalné oběti?

וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה-לוֹ הַשָּׂה לָעֵלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ
שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו:

⁸ Odpověděl Abraham: Bůh opatří sobě hovádko k oběti zápalné, synu můj. A šli předce oba spolu.

וַיָּבֹאוּ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר-לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם
אַבְרָהָם אֶת-הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת-הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת-יִצְחָק
בְּנוֹ וַיִּשֶׁם אֹתוֹ עַל-הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים:

⁹ A když přišli k místu, o němž mu byl mluvil Bůh, udělal tu Abraham oltář, a srovnal dříví; a svázav syna svého, vložil ho na oltář na dříví.

וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת-יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת-הַמֶּאֱכָלֹת לְשַׁחַט
אֶת-בְּנוֹ:

¹⁰ I vztáhl Abraham ruku svou, a vzal meč, aby zabil syna svého.

וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלֵּאךְ יְהוָה מִן-הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲנִנִי:

¹¹ Tedy zavolal na něho anděl Hospodinův s nebe a řekl: Abrahame, Abrahame! Kterýžto odpověděl: Aj, já.

יב וַיֹּאמֶר אֶל-תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל-הַנֶּעֱר וְאַל-תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי
עָתָה יָדַעְתִּי כִּי-יִרָא אֱלֹהִים אֶתָּה וְלֹא חָשַׁכְתָּ אֶת-בִּנְךָ
אֶת-יְחִידְךָ מִמֶּנִּי:

¹² I řekl *jemu*: Nevztahuj ruky své na dítě, aniž mu co čiň; neboť jsem již poznal, že se Boha bojíš, když jsi neodpustil synu svému, jedinému svému pro mne.

יג וַיֵּשֶׂא אַבְרָהָם אֶת-עֵינָיו וַיִּרָא וְהִנֵּה-אֵיל אַחֵר נֶאֱחָז בִּסְבָךְ
בְּקֶרְנוֹ וַיִּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת-הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת
בָּנוֹ:

¹³ A pozdvih Abraham očí svých, viděl, a hle, skopec za ním vězel v trní za rohy své. I šel Abraham a vzal skopce toho, a obětoval jej v obět zápalnou místo syna svého.

יד וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה יִרְאֶה אֲשֶׁר יֵאמֹר
הַיּוֹם בָּהֶר יְהוָה יֵרָאֶה:

¹⁴ A nazval Abraham jméno místa toho: Hospodin opatří. Odkudž říká se do dnes: Na hoře Hospodinově opatří se.

טו וַיִּקְרָא מֵלֶאֱךָ יְהוָה אֶל-אַבְרָהָם שְׁנֵית מִן-הַשָּׁמַיִם:

¹⁵ Zvolal pak anděl Hospodinův na Abrahama podruhé s nebe,

טז וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם-יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׁכְתָּ אֶת-בִּנְךָ אֶת-יְחִידְךָ:

¹⁶ A řekl: Skrze sebe samého přísáhl jsem, praví Hospodin, poněvadž jsi učinil tu věc, že jsi neodpustil synu svému, jedinému svému:

יז כִּי־בֵרַךְ אֲבִרְכֶךָ וְהִרְבָּה אֲרֻבָּה אֶת־זֶרְעֶךָ כְּכֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם וְכַחֹל אֲשֶׁר עַל־שִׁפְתֵי הַיָּם וַיִּרְשׁ זֶרְעֶךָ אֶת שְׂעֵר
אֵיבָיו:

17 Požehnám velmi tobě, a velice rozmnožím símě tvé jako hvězdy
nebeské, a jako písek, kterýž jest na břehu mořském; nadto dědičně
vládnouti bude símě tvé branami nepřátel svých.

יח וְהִתְבָּרְכוּ בְּזֶרְעֶךָ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עִקֵּב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי:

18 Ano požehnání budou v semeni tvém všickni národové země, proto
že jsi uposlechl hlasu mého.

יט וַיָּשָׁב אֲבִרְהֵם אֶל־נַעֲרָיו וַיִּקְמֻ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע
וַיָּשָׁב אֲבִרְהֵם בְּבֵאֵר שָׁבַע:

19 Tedy navrátil se Abraham k služebníkům svým; a vstavše, šli spolu do
Bersabé; nebo bydlil Abraham v Bersabé.

כ וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּגַד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה
יָלְדָה מִלְכָּה גַם־הִוא בָּנִים לְנַחֹר אָחִיקָה:

20 A když se tyto věci staly, zvěstováno jest Abrahamovi v tato slova: Aj,
porodila také Melcha syny Náchorovi, bratru tvému:

כא אֶת־עֵוִץ בְּכָרוֹ וְאֶת־בּוֹז אָחִיו וְאֶת־קְמוּאֵל אָבִי אָרָם:

21 Husa prvorozeného svého, a Buza bratra jeho, a Chamuele, otce
Aramova;

כב וְאֶת־כְּשֹׁד וְאֶת־חִזּוֹ וְאֶת־פֶּלְדָּשׁ וְאֶת־יִדְלָף וְאֶת־בְּתוּאֵל:

22 A Kazedá a Azana, a Feldasa, a Jidlafa i Bathuele.

כג וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת־רִבְקָה שְׁמִנָּה אֵלֶּה יָלְדָה מִלְכָּה לְנַחֹר
אָחִי אֲבִרְהָם:

23 Bathuel pak zplodil Rebeku. Osm těchto porodila Melcha Náchorovi,
bratru Abrahamovu.

כִּד וּפִילִגְשׁוֹ וְשָׁמָּה יִרְאוּמָה וַתֵּלֶד גַּם־הִוא אֶת־טִבַּח וְאֶת־גַּחַם
וְאֶת־תַּחֲשׁ וְאֶת־מַעֲכָה:

²⁴ Ale i ženina jeho, jejíž jméno bylo Réma, porodila také ona Tábe a Gahama, Thása a Máchu.

כג

א וַיְהִיו חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה:

¹ Živa pak byla Sára sto a sedmmecíťma let; *ta jsou* léta života Sároy.

ב וַתָּמָת שָׂרָה בְּקָרִית אַרְבַּע הוּא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וּלְבַכְתָּהּ:

² A umřela v městě Arbe, kteréž *slove* Hebron, v zemi Kananejské. I přišel Abraham, aby kvílil nad Sároou, a plakal jí.

ג וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פָּנָיו מֵתוֹ וַיֵּדְבֵר אֶל־בְּנֵי־חֵת לֵאמֹר:

³ Potom vstav Abraham od mrtvého svého, mluvil k synům Het, řka:

ד גֵּר־וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תָּנוּ לִי אֶחָזֶת־קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מִתִּי מִלְּפָנַי:

⁴ Hostem a příchozím jsem u vás; dejte mi místo ku pohřbu u vás, abych pochoval mrtvého svého od tváři své.

ה וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חֵת אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ:

⁵ A odpovídající synové Het Abrahamovi, řekli jemu:

ו שְׁמָעֵנוּ אֲדֹנָי נָשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחָר קְבָרֵינוּ קֶבֶר אֶת־מֵתְךָ אִישׁ מִמָּנוּ אֶת־קְבָרוֹ לֹא־יָכֹלָה מִמָּךְ מִקְבֹּר מֵתְךָ:

⁶ Slyš nás, pane milý! Kníže Boží jsi u prostřed nás, v nejpřednějších hrobích našich pochovej mrtvého svého; žádný z nás hrobu svého nebude zbraňovati tobě, abys neměl pochovati v *něm* mrtvého svého.

ז וַיָּקָם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הָאָרֶץ לְבְנֵי־חֵת:

⁷ Abraham pak vstav, poklonil se lidu země té, totiž synům Het.

ח וַיִּדְבֹּר אֹתָם לֵאמֹר אִם־יִישׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לְקַבֵּר אֶת־מִתִּי מִלְּפָנַי שְׁמַעוּנִי וּפָגְעוּ־לִי בְּעֶפְרוֹן בֶּן־צֹחַר:

⁸ A mluvil s nimi, řka: Jestliže se vám líbí, abych pochoval mrtvého svého od tváři své, slyšte mne, a přimluvte se za mne k Efronovi synu Sohar,

ט וַיִּתֵּן־לִי אֶת־מַעְרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר בְּקִצֵּה שְׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא יִתְּנָנָה לִי בְּתוֹכְכֶם לְאַחֲזֹת־קֶבֶר:

⁹ Ať mi dá jeskyni Machpelah, kterouž má na konci pole svého; za slušné peníze ať mi ji dá u prostřed vás, k dědičnému pohřbu.

י וַעֲפֹרוֹן יָשָׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת וַיַּעַן עֶפְרוֹן הַחִתִּי אֶת־אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת לְכֹל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ לֵאמֹר:

¹⁰ (Ten pak Efron seděl u prostřed synů Het.) Tedy odpověděl Efron Hetejský Abrahamovi při přítomnosti synů Het, přede všemi, kteříž vcházejí do brány města jeho, řka:

יא לֹא־אֲדֹנִי שְׁמַעֲנִי הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לָךְ וְהַמַּעְרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לָךְ נִתְּתִיהָ לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי נִתְּתִיהָ לָךְ קֶבֶר מִתּוֹךְ:

¹¹ Nikoli, pane můj, *a/e* slyš mne: Pole to dávám tobě, dávámť také i jeskyni, kteráž na něm jest; před očima synů lidu svého dávám ji tobě; pochovejž mrtvého svého.

יב וַיִּשְׁתַּחוּ אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם הָאָרֶץ:

¹² Tedy poklonil se Abraham před lidem země té,

יג וַיִּדְבֹּר אֶל־עֶפְרוֹן בְּאָזְנֵי עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר אֶךְ אִם־אַתָּה לוֹ שְׁמַעֲנִי נָתַתִּי כֶסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת־מִתִּי שָׁמָּה:

¹³ A mluvil k Efronovi v přítomnosti lidu země, řka: A však jestliže ty *jsi ten*, prosím, vyslyš mne! Dámť stříbro za pole, vezmi *je* ode mne, a pochovám mrtvého svého tam.

יָד וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ:

14 A odpovídá Efron Abrahamovi, řekl jemu:

טו אֲדֹנִי שְׁמַעֲנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאֹת שְׁקָל־כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ
מִה־הוּא וְאֶת־מִתְךָ קָבֵר:

15 Můj pane, poslechni mne: Země ta za čtyři sta lotů stříbrných jest; a/e mezi mnou a tebou co jest o to? Mrtvého svého pochovej.

טז וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקַל אַבְרָהָם לְעֶפְרוֹן
אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת אַרְבַּע מֵאֹת שְׁקָל כֶּסֶף
עָבַר לִסְחָר:

16 I uposlechl Abraham Efrona, a odvážil mu stříbra, jakž oznámil při přítomnosti synů Het, čtyři sta lotů stříbrných, běžných mezi kupci.

יז וַיָּקָם שָׂדֵה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בַּמִּכְפֶּלֶה אֲשֶׁר לִפְנֵי מִמְרָא
הַשָּׂדֶה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר־בוֹ וְכָל־הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר
בְּכָל־גְּבֻלוֹ סָבִיב:

17 A odvedeno jest pole Efronovo, kteréž *bylo* v Machpelah, proti Mamre, pole a jeskyně na něm, a všecko stromoví, což ho na tom poli i na všech mezech jeho vůkol,

יח לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי־חֵת בְּכָל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ:

18 Abrahamovi v držení, před očima synů Het, a všech, kteříž vcházejí do brány města toho.

יט וְאַחֲרֵי־כֵן קָבֵר אַבְרָהָם אֶת־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל־מְעָרַת שָׂדֵה
הַמִּכְפֶּלֶה עַל־פְּנֵי מִמְרָא הוּא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

19 A potom pochoval Abraham Sáru, manželku svou, v jeskyni pole Machpelah, proti Mamre, (to *slove* Hebron), v zemi Kananejské.

כ וַיָּקָם הַשָּׂדֶה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר-בּוֹ לְאַבְרָהָם לְאַחֲזֵת-קֶבֶר
מֵאֵת בְּנֵי-חֵת:

²⁰ Protož odevzdáno jest pole to i jeskyně, kteráž *byla* na něm, Abrahamovi k dědičnému pohřbu od synů Het.

כד

א וַאֲבָרָהֶם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיְהִי בֶרֶךְ אֶת־אֲבָרָהֶם בְּכָל־:

¹ Abraham pak *již byl* starý a sešlého věku; a Hospodin požehnal mu ve všech věcech.

ב וַיֹּאמֶר אֲבָרָהֶם אֶל־עֲבָדָיו זָקֵן בֵּיתוֹ הַמַּשְׁלָל בְּכָל־אֲשֶׁר־לּוֹ שִׁים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי:

² Tedy řekl Abraham služebníku svému staršímu v domě svém, kterýž spravoval všechny věci jeho: Vlož nyní ruku svou pod bedro mé,

ג וְאֲשָׁבִיעֶךָ בֵּיתוֹהָ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ:

³ Abych tě zavázal přísahou skrze Hospodina, Boha nebe a Boha země, abys nebral manželky synu mému ze dcer Kananejských, mezi nimiž já bydlím.

ד כִּי אֶל־אֲרָצִי וְאֶל־מוֹלְדֹתַי תֵּלֵךְ וְלִקְחָתָּ אִשָּׁה לְבָנִי לִי־צִחֻק:

⁴ Ale půjdeš do země mé a příbuznosti mé; a *odtud* vezmeš manželku synu mému Izákovi.

ה וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוֹלִי לֹא־תֹאכְלָה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת הִתְשִׁיב אָשִׁיב אֶת־בְּנִךְ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יֵצְאָתָּ מִשָּׁם:

⁵ I řekl jemu služebník ten: Kdyby pak nechtěla žena ta se mnou jíti do země této, mám-li zase uvéstí syna tvého do země, z níž jsi vyšel?

ו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲבָרָהֶם הִשְׁמָר לְךָ פָּן־תָּשִׁיב אֶת־בְּנִי שָׁמָּה:

⁶ Kterýžto odpověděl: Hleď, abys zase neuvodil syna mého tam.

ז יהוה אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר-לי ואשר נשבע-לי לאמר לזרעך אתן את-הארץ הזאת הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם:

⁷ Hospodin Bůh nebe, kterýž vzal mne z domu otce mého a z vlasti mé, a mluvil mi, a kterýž mi přísáhl, řka: Semeni tvému dám zemi tuto, onť pošle anděla svého před tebou, a vezmeš manželku synu mému odtud.

ח ואם-לא תאבה האשה ללכת אחריך ונקית משבעתי זאת רק את-בני לא תשב שמה:

⁸ Jestliže by pak žena ta nechtěla jíti s tebou, svoboden budeš od této přísahy mé; toliko syna mého neuvod' tam zase.

ט וישם העבד את-ידו תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו על-הדבר הזה:

⁹ Tedy vložil služebník ten ruku svou pod bedro Abrahama, pána svého, a přísáhl jemu na tu řeč.

י ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו וילך וכל-טוב אדניו בידו ויקם אל-ארם נהרים אל-עיר נחור:

¹⁰ A vzal služebník ten deset velbloudů z velbloudů pána svého, aby se bral; (nebo měl všecken statek pána svého v rukou svých.) I vstav, bral se k Aram Naharaim do města Náchor.

יא ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל-באר המים לעת ערב לעת צאת השאבת:

¹¹ A zastavil se s velbloudy před městem, u studnice vody k večerou, času toho, když vycházejí vážití vody.

יב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אֲבָרְהָם הִקְרָה־נָּא לְפָנַי הַיּוֹם
וַעֲשֵׂה־חֶסֶד עִם אֲדֹנִי אֲבָרְהָם:

¹² A řekl: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, dejž, prosím, ať se potká se mnou dnes *to, čehož hledám*; a učiň milosrdenství se pánem mým Abrahamem.

יג הִנֵּה אָנֹכִי נֹצֵב עַל־עֵין הַמַּיִם וּבָנוֹת אֲנִשִּׁי הָעִיר יֵצְאוּ
לְשֹׂאב מַיִם:

¹³ Aj, já stojím u studnice vody, a dcery mužů města tohoto vycházejí, aby vážily vodu.

יד וְהָיָה הַנֶּעֱר אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ הַטִּי־נָא כַּדָּךְ וְאַשְׁתָּה
וְאַמְרָה שְׁתֵּה וְגַם־גִּמְלִיךְ אֲשָׁקָה אֹתָהּ הַכֹּחֶת לְעַבְדְּךָ
לְיִצְחָק וְבָהּ אֵדַע כִּי־עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם־אֲדֹנִי:

¹⁴ Děvečka tedy, kteréž bych řekl: Nachyl medle věderce svého, ať se napiji, a ona by řekla: Pí, také i velbloudy tvé napojím, ta aby byla, *kterouž* jsi způsobil služebníku svému Izákovi; a po tomť poznám, že jsi milosrdenství učinil se pánem mým.

טו וַיְהִי־הוּא טָרָם כָּלָה לְדַבֵּר וְהָיָה רַבָּקָה יֵצְאת אֲשֶׁר
יָלְדָה לְבִתּוּאֵל בֶּן־מִלְכָּה אִשְׁתׁ נָחוֹר אָחִי אֲבָרְהָם וְכָדָה
עַל־שִׁכְמָה:

¹⁵ I stalo se prvé, než on přestal mluvit, aj, Rebeka, kteráž se narodila Bathuelovi, synu Melchy, manželky Náchora bratra Abrahamova, vycházela, a věderce její *bylo* na rameni jejím.

טז וְהַנֶּעֱר טִבֵּת מְרֹאָה מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יָדָעָה וַתֵּרֶד
הָעֵינָה וַתִּמְלֵא כָדָהּ וַתַּעַל:

¹⁶ A *byla* děvečka na pohledění velmi krásná, panna, a muž nepoznal jí; kterážto sešla k studnici té, a naplnivši věderce své, šla vzhůru.

י' וַיָּרֶץ הָעֶבֶד לִקְרֹאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְּמִיאֵנִי נָא מִעַט־מַיִם
מִכֵּידָךְ:

¹⁷ Tedy běžel služebník ten proti ní, a řekl: Dej mi pít, prosím, maličko vody z věderce svého.

יח וַתֹּאמֶר שְׁתֵּה אֲדֹנִי וַתִּמְהַר וַתִּרְדַּךְ כַּדָּה עַל־יָדָהּ וַתִּשְׁקֶהוּ:

¹⁸ I řekla: Napí se, pane můj. A rychle složila věderce své na ruku svou a dala mu pít.

יט וַתִּכַּל לְהִשְׁקֶתוּ וַתֹּאמֶר גַּם לְגַמְלֶיךָ אֶשָּׂאב עַד אִם־כָּלוּ
לִשְׁתֵּת:

¹⁹ A davši mu pít, řekla: Také velbloudům tvým navážím, dokudž se nenapijí.

כ וַתִּמְהַר וַתַּעַר כַּדָּה אֶל־הַשִּׁקָּת וַתָּרֶץ עוֹד אֶל־הַבְּאֵר
לְשָׂאב וַתִּשָּׂאב לְכָל־גַּמְלָיו:

²⁰ Tedy rychle vylila z věderce svého do koryta, a běžela ještě k studnici, aby vážila *vodu*; a vážila všechněm velbloudům jeho.

כא וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאָה לָּהּ מִחֲרִישׁ לָדַעַת תְּהַצֵּלֶיחַ יְהוָה דֶּרֶכוֹ
אִם־לֹא:

²¹ Muž pak ten s užasnutím divil se jí mlče, rozjímaje, aby zvěděl, zdařil-li Hospodin cestu jeho, čili nic.

כב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלוּ הַגַּמְלִים לִשְׁתֹּת וַיִּקַּח הָאִישׁ נָזֶם זָהָב
בְּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צַמִּידִים עַל־יָדָיָה עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם:

²² I stalo se, když přestali pít velbloudové, vyňav muž náušnici zlatou, ztíží půl lotu, a dvě náramnice, *dal* na ruce její, kteréž vážily deset lotů zlata.

כג וַיֹּאמֶר בֶּת-מִי אֶתְּ הַגִּידִי נָא לִי הַיֵּשׁ בֵּית-אָבִיךָ מָקוֹם לָנוּ
לָלִין:

²³ A řekl: Čí jsi dcera? Pověz mi, prosím, jest-li v domě otce tvého nám místo, kdež bychom přes noc zůstali?

כד וַתֹּאמֶר אֵלָיו בֶּת-בְּתוּאֵל אָנֹכִי בֶן-מִלְכָּה אֲשֶׁר יִלְדָה
לְנָחֹר:

²⁴ Jemužto odpověděla: Dcera jsem Bathuele, syna Melchy, kteréhož porodila Náchorovi.

כה וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם-תָּבֶן גַּם-מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַּם-מָקוֹם
לָלִין:

²⁵ Řekla ještě k němu: Slámy také a potravu hojně u nás jest, ano i místo, kdež byste přes noc zůstali.

כו וַיִּקַּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה:

²⁶ Tedy skloniv hlavu, poklonu učinil Hospodinu.

כז וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר לֹא-עָזַב
חֲסִדוֹ וְאַמְתּוֹ מִעַם אֲדֹנִי אָנֹכִי בַדֶּרֶךְ נָחֲנִי יְהוָה בֵּית אָחִי
אֲדֹנִי:

²⁷ A řekl: Požehnaný Hospodin, Bůh pána mého Abrahama, kterýž neodjal milosrdenství svého a pravdy své od pána mého, mne *také* na cestě vedl Hospodin k domu bratří pána mého.

כח וַתֵּרֶץ הַנַּעֲרָ וַתֵּגֵד לְבֵית אִמָּהּ כִּדְבָרִים הָאֵלֶּה:

²⁸ I běžela děvče, a oznámila v domě matky své tak, jakž se stalo.

כט וּלְרִבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן וַיֵּרֶץ לָבָן אֶל-הָאִישׁ הַחוּצָה
אֶל-הָעֵין:

²⁹ A měla Rebeka bratra, jménem Lábana; ten běžel k muži tomu ven k studnici.

ל וַיְהִי כִּרְאֹת אֶת־הַנָּזִם וְאֶת־הַצְּמָדִים עַל־יְדֵי אָחִיתוֹ וּכְשָׁמְעוּ
אֶת־דְּבָרֵי רִבְקָה אָחִיתוֹ לֵאמֹר כֹּה־דָבַר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא
אֶל־הָאִישׁ וַהֲנֶה עֹמֵד עַל־הַגְּמָלִים עַל־הָעֵין:

³⁰ Nebo uzřev náušnici a náramnice na rukou sestry své, a slyšev slova Rebeky sestry své, ona praví: Tak mluvil ke mně člověk ten, přišel k muži, a on stál při velbloudích u studnice.

לא וַיֹּאמֶר בּוֹא בְּרוּךְ יְהוָה לָמָּה תַעֲמִיד בַּחוּץ וְאַנְכִי בְּנִיתִי
הַבַּיִת וּמָקוֹם לַגְּמָלִים:

³¹ Jemuž řekl: Vejdi, požehnaný Hospodinův. Proč bys stál vně, když jsem připravil dům a místo velbloudům?

לב וַיָּבֹא הָאִישׁ הַבֵּיתָה וַיַּפְתַּח הַגְּמָלִים וַיִּתֵּן תָּבָן וּמִסְפּוֹא
לַגְּמָלִים וּמִים לְרַחֵץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ:

³² Tedy všel muž ten do domu, a odsedlal velbloudy, a dal *Lában* slámy a potravu velbloudům, i vody k umytí noh jeho a noh mužů těch, kteří s ním *byli*.

לג וַיֵּשֶׁם וַיּוֹשֶׁם לְפָנָיו לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר לֹא אֲכַל עַד אִם־דְּבַרְתִּי
דְּבָרֵי וַיֹּאמֶר דְּבַר:

³³ A položil předeň *chléb*, aby jedl. Ale on řekl: Nebudu jísti, dokudž nevypravím řečí svých. I řekl *Lában*: Mluv.

לד וַיֹּאמֶר עֶבֶד אַבְרָהָם אָנֹכִי:

³⁴ Tedy řekl: Služebník Abrahamův jsem já.

לה וַיְהִיָּה בֵּרֶךְ אֶת־אֲדֹנִי מְאֹד וַיִּגְדַּל וַיִּתֵּן־לּוֹ צֹאן וּבָקָר
וְכֶסֶף וְזָהָב וְעֶבְדִּים וּשְׁפָחוֹת וּגְמָלִים וַחֲמֹרִים:

³⁵ A Hospodin požehnal pánu mému velice, tak že veliký učiněn jest; nebo dal mu ovce a voly, stříbro a zlato, služebníky a děvky, velbloudy a osly.

לו וַתֵּלֶד שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶדְנִי בֶן לְאֶדְנִי אַחֲרֵי זְקֻנָּתָהּ וַיִּתֵּן-לָהּ
אֶת-כָּל-אַשְׁרֵי-לָהּ:

³⁶ A porodila Sára, manželka pána mého, pánu mému v starosti své syna, jemuž dal, cožkoli má.

לו וַיִּשְׁבַּעַנִּי אֶדְנִי לֵאמֹר לֹא-תִקַּח אִשָּׁה לְבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי
אֲשֶׁר אָנֹכִי יֹשֵׁב בְּאֶרֶצוֹ:

³⁷ I zavázal mne přísahou pán můj, řka: Nevezmeš manželky synu mému ze dcer Kananejských, v jejichž zemi já bydlím.

לח אִם-לֹא אֶל-בֵּית-אָבִי תֵלֶךְ וְאֶל-מִשְׁפַּחְתִּי וְלִקְחָתָּ אִשָּׁה
לְבְנִי:

³⁸ Ale k domu otce mého půjdeš, a k rodině mé, a *odtud* vezmeš manželku synu mému.

לט וַאֲמַר אֶל-אֶדְנִי אֵלַי לֹא-תֵלֶךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי:

³⁹ A když jsem řekl pánu svému: Snad nepůjde žena ta se mnou?

מ וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה אֲשֶׁר-הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו יִשְׁלַח מַלְאָכּוֹ
אִתָּךְ וְהִצְלִיחַ דְּרָכְךָ וְלִקְחָתָּ אִשָּׁה לְבְנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית
אָבִי:

⁴⁰ Odpověděl mi: Hospodin, před jehož obličejem ustavičně jsem chodil, pošle anděla svého s tebou, a šťastnou způsobí cestu tvou, a vezmeš manželku synu mému z rodiny mé, a z domu otce mého.

מא אַז תִּנָּקֶה מֵאֲלֹתַי כִּי תָבוֹא אֶל-מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם-לֹא יִתְּנוּ לָךְ
וְהָיִיתָ נָקִי מֵאֲלֹתַי:

⁴¹ A budeš svoboděn od přísahy mé, když bys přišel k rodině mé; a jestliže by nedali tobě, budeš prost od přísahy mé.

מב וַאֲבֹא הַיּוֹם אֶל-הָעֵין וְאָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אֲבָרְקֶם
אִם-יִשְׁקֶנָּא מִצְּלִיחַ דְּרַכִּי אֲשֶׁר אֲנֹכִי הֹלֵךְ עָלֶיהָ:

⁴² Protož dnes přišel k studnici, řekl jsem: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, jestliže ty nyní šťastně spravuješ cestu mou, po níž já jdu,

מג הִנֵּה אֲנֹכִי נֹצֵב עַל-עֵין הַמַּיִם וְהִיָּה הָעֶלְמָה הַיִּצְאָת
לְשֹׂאב וְאָמַרְתִּי אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי-נָא מַעַט-מַיִם מִכִּידָךְ:

⁴³ Aj, já stojím u studnice vody; protož, nechžť panna, kteráž vyjde vážití vody, když bych jí řekl: Dej mi pítí nyní maličko vody z věderce svého,

מד וְאָמַרְתָּ אֵלַי גַּם-אַתָּה שָׂתִה וְגַם לְגַמְלֶיךָ אֲשָׂאב הוּא
הָאִשָּׁה אֲשֶׁר-הִכִּיתִי יְהוָה לְבֶן-אֲדֹנִי:

⁴⁴ A ona by mi odpověděla: I ty pí, i velbloudům tvým také navážím, ta ať jest manželka, kterouž způsobil Hospodin synu pána mého.

מה אֲנִי טָרֵם אֲכָלָה לְדַבֵּר אֶל-לְבִי וְהִנֵּה רַבָּקָה יֹצֵאת וְכֹדֶה
עַל-שִׁכְמָהּ וְתֹרֵד הָעֵינָה וְתִשָּׂאב וְאָמַר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי נָא:

⁴⁵ Prvé pak než jsem já přestal mluvit v srdci mém, aj, Rebeka vycházela mající věderce své na rameni mém, a sšedši k studnici, vážila. I řekl jsem jí: Prosím, dej mi pítí.

מו וְתַמְהִיר וְתוֹרֵד כִּדָּה מִעָלֶיהָ וְתֹאמַר שָׂתִה וְגַם-גַּמְלֶיךָ
אֲשָׁקָה וְאִשָּׁתִּי וְגַם הַגַּמְלִים הַשִּׁקְתָּה:

⁴⁶ Ona pak rychle složila věderce své s sebe, a řekla: Pí, také i velbloudy tvé napojím. Tedy pil jsem, a napojila také velbloudy.

מִזֹּאתָ וְאִשָּׁאֵל אֹתָהּ וְאָמַר בִּתְּמִי אֵת וְתֹאמַר בִּתְּבוּאֵל
בֶּן־נָחוֹר אֲשֶׁר יִלְדָה־לוֹ מִלְכָּה וְאִשָּׁם הַנָּזִם עַל־אִפֶּה
וְהַצְמִידִים עַל־יָדֶיהָ:

47 I ptal jsem se jí, a řekl jsem: Čí jsi dcera? Ona odpověděla: Dcera Bathuele, syna Náchorova, jehož mu porodila Melcha. Tedy dal jsem náušnici na tvář její, a náramnice na ruce její.

מִחַ וְאָקַד וְאִשְׁתַּחֲוָה לַיהוָה וְאַבְרָהָם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדָנִי
אַבְרָהָם אֲשֶׁר הִנַּחֲנִי בְּדֶרֶךְ אֲמֶת לְקַחַת אֶת־בִּתְּאֹחֵי אֲדָנִי
לְבָנוֹ:

48 A skloniv hlavu, poklonu jsem učinil Hospodinu, a dobrořečil jsem Hospodina, Boha pána mého Abrahama, kterýž vedl mne po cestě přímé, abych dceru bratra pána svého vzal synu jeho.

מִטָּ וְעַתָּה אִם־יִשְׁכַּם עֲשִׂים חֶסֶד וְאֲמַת אֶת־אֲדָנִי הַגִּידוּ לִי
וְאִם־לֹא הַגִּידוּ לִי וְאִפְּנֶה עַל־יְמִין אוֹ עַל־שְׂמָאל:

49 Protož nyní, činíte-li milosrdenství, a pravdu se pánem mým, oznamte mi; pakli nic, také mi oznamte, a obrátím se na pravo neb na levo.

ג וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מִיְּהוָה יֵצֵא הַדָּבָר לֹא נוֹכַל
דָּבָר אֵלֶיךָ רַע אוֹ־טוֹב:

50 Tedy odpověděli Lában a Bathuel, řkouce: Od Hospodina vyšla jest věc tato; nemůžemeť odepřítí v ničemž.

ה הִנֵּה־רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וְלֶךְ וּתְהִי אִשָּׁה לְבֶן־אֲדָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר
דָּבָר יְהוָה:

51 Aj, Rebeka před tebou, vezmiž ji a jed'; a nechť jest manželkou synu pána tvého, jakož mluvil Hospodin.

נב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת־דְּבָרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ
אֶרְצָה לַיהוָה:

52 I stalo se, že jakž uslyšel služebník Abrahamův slova jejích, poklonil se Hospodinu až k zemi.

נג וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כְּלֵי־כֶסֶף וְכְלֵי זָהָב וּבְגָדִים וַיֵּתֵן לְרֵבְקָה
וּמִגְדָּנֹת נָתַן לְאֲחִיהָ וּלְאִמָּהּ:

53 A vyňav služebník ten nádoby stříbrné a nádoby zlaté a oděv, dal Rebece; drahé také *dary* dal bratru jejímu a matce její.

נד וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיְלִינוּ וַיִּקְוֹמוּ
בִּבְקָר וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי לְאֲדֹנִי:

54 Tedy jedli a pili, on i muži, kteříž byli s ním, a zůstali tu přes noc. Ráno pak když vstali, řekl: Propusťte mne ku pánu mému.

נה וַיֹּאמֶר אֲחִיהָ וְאִמָּהּ הִנֵּשֶׁב הַנֶּעֱרָ אִתָּנוּ יָמִים אוֹ עָשׂוֹר אַחֲרֵי־
הַיּוֹם:

55 I odpověděl bratr její a matka: Nechať pozůstane děvče s námi za *některý* den, aspoň za deset; potom půjdeš.

נו וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶל־תֹּאחֲרוּ אִתִּי וַיְהִי הַצְּלִיחַ דֶּרֶכִּי
שְׁלַחְנִי וְאֶלְכָה לְאֲדֹנִי:

56 On pak řekl jim: Nezdržujte mne, poněvadž Hospodin šťastnou způsobil cestu mou; propusťtež mne, ať jdu ku pánu svému.

נז וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לַנֶּעֱרָ וְנִשְׁאַלָהּ אֶת־פִּיהָ:

57 I řekli: Zavolejme děvčky a zeptejme se, co dí k tomu.

נח וַיִּקְרְאוּ לְרֵבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הֲתִלְכִּי עִם־הָאִישׁ הַזֶּה
וְהָאִמְרָ אֵלָיָהּ:

58 Tedy zavolali Rebeky, a řekli jí: Chceš-li jíti s mužem tímto? I řekla: Půjdu.

נש וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־רִבְקָה אֶחָתָם וְאֶת־מִנְקָתָהּ וְאֶת־עֶבֶד אַבְרָהָם
וְאֶת־אֲנָשָׁיו:

59 A propouštějíce Rebeku sestru svou a chovačku její, služebníka také Abrahamova s muži jeho,

ס וַיְבָרְכוּ אֶת־רִבְקָה וַיֹּאמְרוּ לָהּ אַחֲתָנוּ אַתְּ הִיא לְאֵלֶיךָ
רִבְקָה וַיִּירֶשׁ זֶרַעְךָ אֶת־שַׁעַר שְׁנָאִיו:

60 Požehnali Rebeky a mluvili jí: Sestro naše, ty buď v tisíce tisíců, a símě tvé dědičně obdrž brány nepřátel svých.

סא וַתָּקֶם רִבְקָה וַנַּעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכַּבְנָה עַל־הַגְּמֵלִים וַתֵּלְכֶנָּה
אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה וַיֵּלֶךְ:

61 Tedy vstala Rebeka a děvečky její, a vsedše na velbloudy, jely za mužem tím. A tak vzal služebník ten Rebeku, a odjel.

סב וַיִּצְחָק בָּא מְבוֹא בְּאֵר לַחֵי רָאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב:

62 Izák pak šel, navracuje se od studnice Živého vidoucího mne; nebo bydlil v zemi polední.

סג וַיֵּצֵא יִצְחָק לָשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה לְפָנוֹת עָרַב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא
וַהֲגִה גְּמֵלִים בָּאִים:

63 A vyšel Izák k přemýšlování na pole, když se chýlilo k večerou; a pozdvih očí svých, uzřel, an velbloudové jdou.

סד וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרָא אֶת־יִצְחָק וַתִּפֹּל מֵעַל
הַגְּמֵל:

64 Pozdvihla také Rebeka očí svých, a uzřevši Izáka, ssedla s velblouda.

סה וַתֹּאמֶר אֶל־הָעֶבֶד מִי־הָאִישׁ הַלֹּזֶה הַהוּא בַּשָּׂדֶה
לְקִרְאָתָנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא אֲדֹנִי וַתִּקַּח הַצְעִירָה וַתִּתְּכָס:

65 (Nebo řekla byla služebníku: Kdo jest ten muž, kterýž jde po poli proti nám? Odpověděl služebník: To jest pán můj.) I vzala rouchu, a přistřela se.

סו וַיְסַפֵּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה:

⁶⁶ Tedy vypravoval služebník Izákovi vše, což působil.

סז וַיְבִאֶהָ יִצְחָק הָאֵלֶּלֶה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת־רֵבְקָה וַתְּהִי־לּוֹ
לְאִשָּׁה וַיֵּאָהֲבָהּ וַיְנַחֵם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ:

⁶⁷ I uvedl ji Izák do stanu Sároy matky své, a vzal Rebeku, a měl ji za manželku, a miloval ji. I potěšil se Izák po *smrti* matky své.

כה

א וַיִּסַּף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וְשָׁמָּה קְטוּרָה:

¹ Abraham pak opět pojal ženu jménem Ceturu.

ב וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־זַמְרָנָה וְאֶת־מֶדָן וְאֶת־יִקְשָׁן וְאֶת־מַדְיָן וְאֶת־יִשְׁבָּק וְאֶת־שׁוּחַ:

² Kterážto porodila jemu Zamrana, a Jeksana, a Madana, a Madiana, Jezbocha a Suecha.

ג וַיִּקְשָׁן יָלַד אֶת־שָׁבָא וְאֶת־דֵּדָן וּבְנֵי דֵּדָן הָיוּ אַשּׁוּרִים וְלָטוּשִׁים וְלָאֳמִיִּם:

³ Jeksan potom zplodil Sábu a Dedana. Synové pak Dedanovi byli: Assurim, a Latuzim, a Laomin.

ד וּבְנֵי מַדְיָן עֵיפָה וְעֶפֶר וְחִנֹּךְ וְאַבִּידָע וְאַלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְנֵי קְטוּרָה:

⁴ Ale synové Madianovi: Efa, a Efer, a Enoch, a Abida, a Helda; všickni ti synové byli Cetury.

ה וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ לְיִצְחָק:

⁵ I dal Abraham Izákovi všecko, což měl.

ו וּלְבְנֵי הַפִּילִגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מִתְּנַת וַיִּשְׁלָחם מֵעַל יִצְחָק בָּנוּ בְּעוֹדָנוּ חַי קְדָמָה אֶל־אֶרֶץ קְדָם:

⁶ Synům pak ženin svých dal Abraham dary, a odeslal je od Izáka syna svého, ještě živ jsa, k východu do země východní.

ז וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי־חַיֵּי אַבְרָהָם אֲשֶׁר־חַי מֵאֵת שָׁנָה וְשִׁבְעִים שָׁנָה וְחָמֵשׁ שָׁנִים:

⁷ Tito pak jsou dnové let života Abrahamova, v nichž byl živ: Sto sedmdesáte a pět let.

ח וַיָּגוּעַ וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשִׁיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׁבַע וַיֵּאָסֶף
אֶל-עַמּוּיוֹ:

⁸ I skonal a umřel Abraham v starosti dobré, stár jsa a plný *dnů*; a připojen jest k lidu svému.

ט וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנָיו אֶל-מְעַרַת הַמַּכְפֵּלָה
אֶל-שְׂדֵה עֶפְרָן בֶּן-צִחֹר הַחֲתִי אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי מַמְרֵא:

⁹ Tedy pochovali ho Izák a Izmael synové jeho v jeskyni Machpelah, na poli Efrona, syna Sohar Hetejského, naproti Mamre,

י הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר-קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי-חֵת שָׁמָּה קָבַר
אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ:

¹⁰ Na tom poli, kteréž byl koupil Abraham od synů Het; tu pochován jest Abraham i Sára manželka jeho.

יא וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-יִצְחָק בְּנוֹ
וַיָּשָׁב יִצְחָק עִם-בְּאֵר לַחִי רֹאִי:

¹¹ Po smrti pak Abrahamově požehnal Bůh Izákovi synu jeho, a bydlil Izák u studnice Živého vidoucího mne.

יב וַאֲלֵה תִלְדֹּת יִשְׁמַעְאֵל בֶּן-אַבְרָהָם אֲשֶׁר יִלְדָּה הָגָר
הַמִּצְרִית שְׁפַחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם:

¹² Tito jsou pak rodové Izmaele syna Abrahamova, jehož porodila Agar Egyptská, děvka Sářina, Abrahamovi.

יג וַאֲלֵה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמַעְאֵל בְּשִׁמְתָם לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר
יִשְׁמַעְאֵל נָבִית וְקֶדָר וְאַדְבֵּאֵל וּמִבְשָׁם:

¹³ A tato jsou jména synů Izmaelových, jimiž se jmenují po rodech svých: Prvorozený Izmaelův Nabajot, po něm Cedar, a Adbeel a Mabsan,

יד וּמִשְׁמַע וְדוּמָה וּמִשָּׂא:

¹⁴ A Masma, a Dumah a Massa,

טו חֲדָד וְתִמָּא יְטוּר נָפִישׁ וְקִדְמָה:

¹⁵ Hadar a Tema, Jetur, Nafis a Cedma.

טז אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וְאֵלֶּה שְׁמֹתָם בְּחֻצֵּיהֶם וּבְטִירָתָם
שְׁנַיִם-עָשָׂר נָשִׂיָאם לְאִמָּתָם:

¹⁶ Ti jsou synové Izmaelovi, a ta jména jejich, po všech jejich, a po městech jejich, dvanáctero knížat po čeledech jejich.

יז וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מֵאֵת שָׁנָה וּשְׁלָשִׁים שָׁנָה וְשִׁבְעַת
שְׁנַיִם וַיָּגוּעַ וַיָּמָת וַיֵּאֱסֹף אֶל-עַמּוּיוֹ:

¹⁷ (Bylo pak života Izmaelova sto třidceti a sedm let, i skonal; a umřev, připojen jest k lidu svému.)

יח וַיִּשְׁכְּנוּ מִחֻילָה עַד-שׁוּר אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי מִצְרַיִם בְּאֶחָה
אֲשׁוּרָה עַל-פְּנֵי כָל-אֶחָיו נָפַל:

¹⁸ A bydlili od Hevilah až do Sur, jenž jest proti Egyptu, když jdeš do Assyrie; před tváří všech bratrů svých položil se.

יט וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן-אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד
אֶת-יִצְחָק:

¹⁹ Tito jsou také rodové Izáka syna Abrahamova: Abraham zplodil Izáka.

כ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן-אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקָחָתוֹ אֶת-רֵבְקָה
בִּתְ-בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי מִפְּדֹן אָרָם אֲחוֹת לָבָן הָאֲרָמִי לוֹ
לְאִשָּׁה:

²⁰ Byl pak Izák ve čtyřidcítí letech, když sobě vzal za manželku Rebeku, dceru Bathuele Syrského, z Pádan Syrské, sestru Lábana Syrského.

כא וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לֵיהָנָה לְנָכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הָיָה וַיַּעֲתֵר
לוֹ יְהָנָה וַתֵּהָרֶה רֵבְקָה אִשְׁתּוֹ:

²¹ I modlil se Izák pokorně Hospodinu za manželku svou; nebo byla neplodná. A uslyšel jej Hospodin; a tak počala Rebeka manželka jeho.

כב וַיִּתְרָצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה זֶה אָנֹכִי
וַתִּלְךְ לְדַרְשׁ אֶת־יְהוָה:

²² A když se děti potiskali v životě jejím, řekla: Má-liť tak býti, proč jsem já *počala*? Šla tedy, aby se otázala Hospodina.

כג וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גֵיִם גּוֹיִם בְּבִטְנָךְ וּשְׁנֵי לְאָמִים מִמֶּעֶיךָ
יִפְרְדּוּ וּלְאֵם מִלְאֵם יֶאֱמָץ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר:

²³ I řekl jí Hospodin: Dva národové jsou v životě tvém, a dvůj lid z života tvého se rozdělí; lid pak jeden nad druhý bude silnější, a větší sloužiti bude menšímu.

כד וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לִלְדֹת וְהָיָה תוֹמָם בְּבִטְנָהּ:

²⁴ A když se naplnili dnové její, aby porodila, a aj, blíženci *byli* v životě jejím.

כה וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי כָּלֹ כְּאֶדְרֶת שֶׁער וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ
עֵשָׂו:

²⁵ I vyšel první ryšavý všecken, a jako oděv chlupatý; i nazvali jméno jeho Ezau.

כו וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אָחִיו וַיְדֹ אֶחָזֶת בְּעֵקֶב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
יַעֲקֹב וַיִּצְחַק בֶּן־שָׁנַיִם שָׁנָה בְּלִדְתָּהּ אֹתָם:

²⁶ Potom pak vyšel bratr jeho, a rukou svou držel Ezau za patu; pročez nazváno jest jméno jeho Jákob. A byl Izák v šedesáti letech, když ona je porodila.

כז וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שֹׁדֵה וַיַּעֲקֹב
אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהֲלִים:

²⁷ A když dorostli ti děti, byl Ezau lovec umělý, chodě po polích; Jákob pak byl muž prostý a v staních bydlil.

כח וַיֵּאָהֶב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צִיד בְּפִיו וְרִבְקָה אָהֲבַת אֶת־יַעֲקֹב:

²⁸ I byl Izák laskav na Ezau, proto že z lovu jeho míval pokrm; ale Rebeka laskava byla na Jákoba.

כט וַיִּזְדַּ יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיִף:

²⁹ Uvařil pak Jákob krmičku. Tedy Ezau přišel z pole zemdlený,

ל וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הֲלָעִיטִנִּי נָא מִן־הָאָדָם הָאָדָם הַזֶּה כִּי עָיִף אָנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא שְׁמוֹ אֱדוֹם:

³⁰ A řekl Jákobovi: Dej mi, prosím, jísti *krmě* té červené, nebo jsem umdlel. (Protož nazváno jest jméno jeho Edom.)

לא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מְכָרָה כִּיּוֹם אֶת־בְּכֹרְתְךָ לִי:

³¹ Odpověděl Jákob: Prodej mi dnes hned prvorozenství své.

לב וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה־זֶּה לִי בְּכֹרָה:

³² I řekl Ezau: Aj, já k smrti se blížím, k čemuž mi tedy to prvorozenství?

לג וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הַשָּׁבְעָה לִי כִּיּוֹם וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמָּכַר אֶת־בְּכֹרְתּוֹ לְיַעֲקֹב:

³³ Dí Jákob: Přisáhni mi dnes hned. I přísáhl mu, a prodal prvorozenství své Jákobovi.

לד וַיַּעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וְנָזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתַּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה:

³⁴ Tedy Jákob dal Ezauchovi chleba a *té* krmě z šocovice. Kterýžto jedl a pil, a vstav, odšel; a *tak* pohrdl Ezau prvorozenstvím.

כו

א וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ מִלְכָּד הָרָעַב הָרֹאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בְּיָמֵי
אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל-אַבִּימֶלֶךְ מֶלֶךְ-פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה:

¹ Byl pak *opět* hlad na zemi, mimo hlad první, kterýž byl za dnů Abrahamových. Tedy odebral se Izák k Abimelechovi králi Filistinskému do Gerar.

ב וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אֶל-תֵּרֵד מִצְרַיִמָּה שָׁכֵן בְּאֶרֶץ
אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ:

² Nebo ukázal se jemu Hospodin a řekl: Nesstupuj do Egypta; *ale* bydlí v zemi, kterouž oznámím tobě.

ג גּוֹר בְּאֶרֶץ הַזֹּאת וְאַהֲיָה עִמָּךְ וְאַבְרָכָךְ כִּי-לֹךְ וּלְזִרְעֶךָ
אֶתֶּן אֶת-כָּל-הָאֲרָצַת הָאֵל וְהִקְמַתִי אֶת-הַשְּׂבָעָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ:

³ Budiž tedy pohostinu v zemi této, a budu s tebou, a požehnám tobě; nebo tobě a semeni tvému dám všechny země tyto, a utvrdím přísahu, kterouž jsem přísáhl Abrahamovi, otci tvému.

ד וְהִרְבֵּיתִי אֶת-זִרְעֶךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לְזִרְעֶךָ אֶת
כָּל-הָאֲרָצַת הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ בְּזִרְעֶךָ כָּל-גּוֹיֵי הָאָרֶץ:

⁴ Rozmnožím také símě tvé jako hvězdy nebeské, a dám semeni tvému všechny země tyto, a požehnání budou v semeni tvém všickni národové země;

ה עָקַב אֲשֶׁר-שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמַר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי
חֻקֹּתַי וְתוֹרֹתַי:

⁵ Protože uposlechl Abraham hlasu mého, a ostříhal nařízení mých, přikázání mých, ustanovení mých a zákonů mých.

וַיָּשָׁב יִצְחָק בְּגֶרָר:

⁶ Bydlil tedy Izák v Gerar.

וַיִּשְׁאַלוּ אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אֶחָתִי הוּא כִּי יֵרָא
לְאֹמֶר אִשְׁתִּי בֶן-יִתְרִגְנִי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם עַל-רִבְקָה כִּי-טוֹבַת
מְרָאָה הִיא:

⁷ Ptali se pak muži místa toho o manželce jeho. Kterýžto odpověděl: Sestra má jest; nebo nesměl říci: Manželka má jest, *mysle sobě*: Aby mne nezabili muži místa toho pro Rebeku. Nebo byla krásná na pohledění.

ח וַיְהִי כִּי אָרְכוּ-לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיִּשְׁקַף אַבְיִמֶלֶךְ מֶלֶךְ
פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחִלּוֹן וַיֵּרָא וַהֲנִיחַ יִצְחָק מִצַּחֲק אֵת רִבְקָה
אִשְׁתּוֹ:

⁸ I přihodilo se, když již čas nějaký tam bydlil, že vyhlédal Abimelech král Filistinský z okna a užírl Izáka, an pohrává s Rebekou manželkou svou.

ט וַיִּקְרָא אַבְיִמֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אָךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הוּא וְאֵיךְ
אָמַרְתָּ אֶחָתִי הוּא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אָמַרְתִּי בֶן-אֲמוֹת
עָלֶיהָ:

⁹ Protož povolav Abimelech Izáka, řekl: Aj, v pravdě manželka tvá to jest. Jakž to, že jsi pravil: Sestra má jest? I odpověděl jemu Izák: Nebo jsem řekl *sám u sebe*: Abych snad neumřel pro ni.

י וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ מַה-זֹּאת עָשִׂיתָ לָנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אֶחָד הָעָם
אֶת-אִשְׁתְּךָ וַהֲבֵאתָ עָלֵינוּ אָשָׁם:

¹⁰ I řekl Abimelech: Což jsi to učinil nám? O málo, že by byl spal někdo z lidu s manželkou tvou, a ty byl bys uvedl na nás vinu.

יא וַיִּצַו אַבְיִמֶלֶךְ אֶת-כָּל-הָעָם לֵאמֹר הַנִּגַּע בְּאִישׁ הַזֶּה
וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוּמָת:

¹¹ I přikázal Abimelech všemu lidu, řka: Kdo by se dotkl člověka toho, aneb manželky jeho, smrtí umře.

יב וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאֶרֶץ הַחֵוָּא וַיִּמָּצָא בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה
שָׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה:

¹² Sel pak Izák v zemi té, a shledal v tom roce sto měř; nebo požehnal mu Hospodin.

יג וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְגָדַל עַד כִּי-גָדַל מְאֹד:

¹³ I rostl muž ten, a prospíval vždy více v zrostu, až i zrostl velmi.

יד וַיְהִי-לוֹ מְקִנָּה-צֹאן וּמְקִנָּה בָקָר וַעֲבָדָה רַבָּה וַיִּקְנְאוּ אֹתוֹ
פְּלִשְׁתִּים:

¹⁴ Nebo měl stáda ovcí i stáda volů, a čeledi mnoho; pročež záviděli mu Filistiňtí.

טו וְכָל-הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עֲבָדֵי אָבִיו בְּיָמֵי אַבְרָהָם אָבִיו
סָתְמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיִּמְלְאוּם עָפָר:

¹⁵ A všechny studnice, kteréž vykopali služebníci otce jeho za dnů Abrahama otce jeho, zařítili Filistiňtí, zasypavše je prstí.

טז וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֶל-יִצְחָק לֵךְ מֵעַמָּנוּ כִּי-עָצְמָתָּ מִמָּנוּ
מְאֹד:

¹⁶ I řekl Abimelech Izákovi: Odejdi od nás; nebo mnohem mocnější jsi než my.

יז וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיִּתֵּן בְּנַחַל-גֶּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם:

¹⁷ Tedy odšel odtud Izák, a rozbil stany v údolí Gerar, a bydlil tu.

יח וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בְּיָמֵי
אַבְרָהָם אָבִיו וַיִּסְתָּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא
לָהֶן שִׁמּוֹת כַּשֵּׁמֶת אֲשֶׁר־קָרָא לָהֶן אָבִיו:

¹⁸ A kopal zase Izák studnice vod, kteréž byli vykopali za dnů Abrahama otce jeho, a kteréž zařítili Filistiniští po smrti Abrahamově; a nazval je těmi jmény, kterýmiž je jmenoval otec jeho.

יט וַיַּחְפְּרוּ עֲבָדֵי־יִצְחָק בְּנֶחֱל וַיִּמְצְאוּ־שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים:

¹⁹ I kopali služebníci Izákovi v tom údolí, a našli tam studnici vody živé.

כ וַיָּרִיבוּ רְעֵי גֵרָר עִם־רְעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמַּיִם וַיִּקְרָא
שֵׁם־הַבְּאֵר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְּׂקוּ עִמּוֹ:

²⁰ Vadili se pak pastýři Gerarští s pastýři Izákovými, pravíce: Naše jest voda. Pročež nazval jméno studnice té Esek, že se vadili s ním.

כא וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֶרֶת וַיָּרִיבוּ גַם־עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ שִׁטְנָה:

²¹ Vykopali také jinou studnici, a nesnáz byla i o tu; pročež dal jí jméno Sitnah.

כב וַיַּעֲתֶק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ וַיִּקְרָא
שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי־עָתָה הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ וּפָרִינוּ
בְּאֶרֶץ:

²² I hnul se odtud, a kopal jinou studnici, o kterouž se nevadili; protož nazval jméno její Rehobot. Nebo řekl: Nyní uprostrannil nám Hospodin, a vzrostli jsme na zemi.

כג וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שָׁבַע:

²³ Vstoupil pak odtud do Bersabé.

כד וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם אָבִיךָ אֶל־תִּירָא כִּי־אֲתָךְ אָנֹכִי וַיְבַרְכְּתִיךָ וְהִרְבִּיתִי
אֶת־זֶרְעֶךָ בְּעֶבֶר אַבְרָהָם עַבְדִּי:

²⁴ A ukázal se mu Hospodin v tu noc, a řekl: Já jsem Bůh Abrahama otce tvého; neboj se, nebo s tebou já jsem, a požehnám tobě, a rozmnožím símě tvé pro Abrahama služebníka svého.

כה וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיֵּט־שָׁם אָהֱלֹ
וַיִּכְרוּ־שָׁם עַבְדֵי־יִצְחָק בְּאֵר:

²⁵ I vzdělal tu oltář, a vzýval jméno Hospodinovo, a rozbil tu stan svůj; a služebníci Izákovi vykopali tam studnici.

כו וַאֲבִימֶלֶךְ הַלֵּךְ אֵלָיו מִגֶּרָר וַאֲחִזַּת מִרְעֵהוּ וּפִיכֹל
שָׂר־צָבָאוֹ:

²⁶ Abimelech pak přijel k němu z Gerar, a Ochozat, přítel jeho, a Fikol, kníže vojska jeho.

כז וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִצְחָק מִדּוּעַ בָּאתֶם אֵלַי וְאַתֶּם שְׂנֵאתֶם אֹתִי
וַתִּשְׁלַחוּנִי מֵאַתְכֶּם:

²⁷ I řekl jim Izák: Z jaké příčiny přišli jste ke mně? Poněvadž vy nenáviděli jste mne, a vybyli jste mne od sebe.

כח וַיֹּאמְרוּ רָאוּ רָאִינוּ כִּי־הָיָה יְהוָה עִמָּךְ וַנֹּאמֶר תְּהִי נָא
אֵלָה בֵּינוֹתֵינוּ בֵּינֵינוּ וּבֵינֶךָ וְנִכְרְתָה בְרִית עִמָּךְ:

²⁸ Kteřížto odpověděli: Patrně jsme to shledali, že jest Hospodin s tebou, i řekli jsme: Učiňme nyní přísahu mezi sebou, mezi námi a mezi tebou; a učiníme smlouvu s tebou:

כט אם-תַעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נִגְעַנִּיךָ וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ
עִמָּךְ רַק-טוֹב וְנִשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוֹם אֶתָּה עִתָּה בְּרוּךְ יְהוָה:

²⁹ Že neučiníš nám *nic* zlého, jako i *my* nedotkli jsme se tebe, a jakž jsme *my* toliko dobře činili tobě, a propustili jsme tě v pokoji; ty nyní tedy *povol tomu*, požehnaný Hospodinův.

ל וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ:

³⁰ Tedy učinil jim hody, i jedli a pili.

לא וַיִּשְׁכְּמוּ בַבֹּקֶר וַיִּשְׁבְּעוּ אִישׁ לְאָחִיו וַיִּשְׁלַחֵם יִצְחָק וַיֵּלְכוּ
מֵאֵתוֹ בְּשָׁלוֹם:

³¹ A vstavše velmi ráno, přísáhli jeden druhému. I propustil je Izák, a oni odešli od něho v pokoji.

לב וַיְהִי בַיּוֹם הַהוּא וַיָּבֹאוּ עֲבָדֵי יִצְחָק וַיַּגִּדוּ לוֹ עַל-אֲדוֹת
הַבְּאֵר אֲשֶׁר חָפְרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִצָּאנוּ מַיִם:

³² Toho dne přišli služebníci Izákovi, a oznámili mu o studnici, kterouž kopali, řkouce: Nalezli jsme vodu.

לג וַיִּקְרָא אֶתָּה שְׁבַעַת עַל-כֵּן שֵׁם-הָעֵיר בְּאֵר שְׁבַע עַד הַיּוֹם
הַזֶּה:

³³ I nazval ji Seba. Protož jméno města toho *jest* Bersabé až do dnešního dne.

לד וַיְהִי עָשׂוּ בֶן-אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת-יְהוּדִית
בַּת-בְּאֵרִי הַחֲתִי וְאֶת-בְּשֵׁמֶת בַּת-אֵילָן הַחֲתִי:

³⁴ Ezau pak jsa v letech čtyřicítí, pojal ženu Judit, dceru Béry Hetejského, a Bazematu, dceru Elona Hetejského.

לה וַתְּהֵיֵן מֵרַת רוּחַ לְיִצְחָק וּלְרִבְקָה:

³⁵ A kormoutily Izáka a Rebeku.

כז

א וַיְהִי כִּי-זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מִרְאֹת וַיִּקְרָא אֶת-עֶשָׂו בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲנִי:

¹ Když se pak sstaral Izák, a pošly byly oči jeho, tak že neviděl, povolal Ezau syna svého staršího, a řekl jemu: Synu můj. Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem.

ב וַיֹּאמֶר הֲנִה-נָא זָקַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי:

² I dí: Aj, já jsem se již sstaral, a nevím dne smrti své.

ג וַעֲתָה שְׂא-נָא כְּלִיךָ תִּלְיֶךָ וּקְשֶׁתְּךָ וַצֵּא הַשָּׂדֶה וְצוּדָה לִי צִידָה צִיד:

³ Protož nyní vezmi medle nástroje své, toul svůj a lučiště své, a vyjda do pole, ulov mi zvěřinu.

ד וַעֲשֵׂה-לִי מְטַעֲמִים כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי וְהָבִיֵּאתָ לִי וְאֶכְלָה בְּעֵבוֹר הַבָּרְכָּה נַפְשִׁי בְּטָרֶם אָמוֹת:

⁴ A přístroj mi krmi chutnou, jakž já rád jídám, a přines mi, a budu jísti, aťby požehnala duše má, prvé než umru.

ה וְרִבְקָה שָׁמְעַת בְּדִבֶּר יִצְחָק אֶל-עֶשָׂו בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ עֶשָׂו הַשָּׂדֶה לְצוּד צִיד לְהָבִיא:

⁵ (Slyšela pak Rebeka, když mluvil Izák s Ezau synem svým.) I odšel Ezau na pole, aby ulovil zvěřinu a přinesl.

ו וְרִבְקָה אָמְרָה אֶל-יַעֲקֹב בְּנָה לֵאמֹר הֲנִה שָׁמְעַתִּי אֶת-אָבִיךָ מְדַבֵּר אֶל-עֶשָׂו אָחִיךָ לֵאמֹר:

⁶ Tedy řekla Rebeka Jákobovi synu svému takto: Aj, slyšela jsem, když otec tvůj mluvil k Ezau bratru tvému, a pravil:

ז הָבִיָּאתָ לִּי צִיד וַעֲשֵׂה-לִּי מִטַּעַמִּים וְאֵכְלָה וְאַבְרַכְכָּה לְפָנַי
יְהוָה לְפָנַי מוֹתִי:

⁷ Přines mi *něco* z lovu, a přistroj mi krmě chutné, abych jedl, a požehnámť před Hospodinem, prvé než umru.

ח וַעֲתָה בְנִי שְׁמַע בְּקוֹלִי לְאַשֶׁר אָנִי מְצִנָּה אֹתְךָ:

⁸ Nyní tedy, synu můj, poslechni hlasu mého v tom, což já přikazuji tobě.

ט לָךְ-נָא אֶל-הַצֹּאן וְקַח-לִּי מִנֶּשֶׁם שְׁנֵי גְדֵי עִזִּים טָבִים
וְאַעֲשֵׂה אֹתָם מִטַּעַמִּים לְאָבִיךָ כְּאֲשֶׁר אָהֵב:

⁹ Jdi medle k stádu, a odtud mi vezmi dva kozelce výborné, abych přistrojila z nich krmě chutné otci tvému, jakž on rád jídá.

י וְהִבֵּאתָ לְאָבִיךָ וְאָכַל בְּעֶבֶר אֲשֶׁר יְבָרַכְךָ לְפָנַי מוֹתוֹ:

¹⁰ A přineseš otci svému, a *on* jísti bude, na to, aby požehnal tobě, prvé než umře.

יא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-רִבְקָה אִמּוֹ הֵן עָשׂוֹ אָחִי אִישׁ שָׂעַר וְאֹנְכִי
אִישׁ חָלָק:

¹¹ I řekl Jákob Rebece matce své: Víš, že Ezau bratr můj jest člověk chlupatý, a já *jsem* člověk hladký.

יב אוֹלִי יִמְשְׁנִי אָבִי וְהָיִיתִי בְּעֵינָיו כְּמַתְעֵתַעַ וְהִבֵּאתִי עָלַי
קִלְלָה וְלֹא בִּרְכָה:

¹² Jestliže omaká mne otec můj, tedy zůstanu u něho za podvodného; a tak uvedu na sebe zlořečenství, a ne požehnání.

יג וַתֹּאמֶר לוֹ אִמּוֹ עָלַי קִלְלָתְךָ בְנִי אֲךָ שְׁמַע בְּקוֹלִי וְלֹךְ
קַח-לִּי:

¹³ Jemužto odpověděla matka: *Nechť* jest na mne zlořečenství tvé, synu můj; jen ty poslechni hlasu mého, a jdi, přines mi.

יָד וַיֵּלֶךְ וַיָּקַח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מִטַּעַמִּים כַּאֲשֶׁר אָהָב
אָבִיו:

¹⁴ Tedy odšed, vzal, a přinesl matce své. I připravila matka jeho krmě chutné, jakž otec jeho rád jídal.

טו וַתִּקַּח רִבְקָה אֶת־בְּגֵדֵי עֶשָׂו בְּנֵה הַגָּדֹל הַחֲמֹדֶת אֲשֶׁר
אָתָּה בְּבֵית וַתִּלְבֹּשׂ אֶת־יַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן:

¹⁵ A vzala Rebeka nejlepší šaty Ezau syna svého staršího, kteréž měla u sebe v domě, a oblékla Jákoba, syna svého mladšího.

טז וְאֵת עֹרֹת גִּדְיֵי הָעֲזִים הַלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו וְעַל חֻלְקֹת
צִנּוֹאָרָיו:

¹⁶ A kožkami kozelčími obvinula ruce jeho, a díl hladký hrdla jeho.

יז וַתִּתֵּן אֶת־הַמִּטַּעַמִּים וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשְׂתָה בְּיַד יַעֲקֹב
בְּנֵה:

¹⁷ I dala chléb a krmě chutné, kteréž připravila, v ruce Jákoba syna svého.

יח וַיָּבֵא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנָנִי מִי אַתָּה בְּנִי:

¹⁸ A on přišed k otci svému, řekl: Otče můj! Kterýžto odpověděl: Aj, ted' jsem. Kdož jsi ty, synu můj?

יט וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אָנֹכִי עֶשָׂו בְּכֹרֶךָ עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ אֵלַי קוֹם־נָא שְׁבָה וְאָכְלָה מִצִּידִי בַּעֲבוּר תְּבָרַכְנִי
נִפְשֶׁךָ:

¹⁹ I dí Jákob otci svému: Já jsem Ezau, prvorozený tvůj. Učinil jsem, jakž jsi mi poručil. Vstaň, prosím, sedni a jez z lovu mého, aby mi požehnala duše tvá.

כ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־בְּנוֹ מֶה־זֶּה מְהֵרָה לְמַצֵּא בְּנִי וַיֹּאמֶר כִּי
הִקְרָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנַי:

²⁰ Tedy řekl Izák synu svému: Což to? Brzys to nalezl, synu můj. A *on* dí: Nebo Hospodin Bůh tvůj způsobil to, aby mi se *pojednou* nahodilo.

כא וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב גִּשָּׁה־נָּא וְאַמְשֵׁךְ בְּנִי הֲאֵתָה זֶה בְּנִי
עֲשׂוֹ אִם־לֹא:

²¹ I řekl Izák Jákobovi: Přistupiž, ať omakám tě, synu můj, ty-li jsi syn můj Ezau, či nejsi.

כב וַיִּגֶשׁ יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו וַיִּמְשְׁהוּ וַיֹּאמֶר הֲקָל קוֹל
יַעֲקֹב וְהִידִים יָדָי עֲשׂוֹ:

²² Tedy přistoupil Jákob k Izákovi otci svému; a *on* omakal ho, i řekl: Hlas *jest* hlas Jákobův, ale ruce tyto ruce Ezau.

כג וְלֹא הִכִּירוּ כִי־הָיוּ יָדָיו כִּידֵי עֲשׂוֹ אָחִיו שְׁעֵרֶת וַיְבָרְכֵהוּ:

²³ A nepoznal ho; nebo byly ruce jeho, jako ruce Ezau bratra jeho, chlupaté. I požehnal mu.

כד וַיֹּאמֶר אֵתָה זֶה בְּנִי עֲשׂוֹ וַיֹּאמֶר אָנִי:

²⁴ A řekl: Ty-liž jsi pak syn můj Ezau? Odpověděl: Já.

כה וַיֹּאמֶר הַגִּשָּׁה לִי וְאֶכְלָה מִצִּיד בְּנִי לְמַעַן תְּבָרְכֶךָ נַפְשִׁי
וַיִּגֶשׁ־לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יֵין וַיִּשָּׂת:

²⁵ I řekl: Podejž mi, ať jím z lovu syna svého, aby tobě požehnala duše má. Tedy podal mu, a *on* jedl. Přinesl mu také vína, a on pil.

כו וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גִּשָּׁה־נָּא וּשְׁקָה־לִּי בְּנִי:

²⁶ I řekl jemu Izák otec jeho: Přistupiž nyní, a polib mne, synu můj.

כז וַיִּגַּשׁ וַיִּשָּׁק-לוֹ וַיִּרַח אֶת-רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רְאֵה רִיחַ בְּנִי כְּרִיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בֵּרַכְוּ יְהוָה:

²⁷ I přistoupil a políbil ho. A jakž ucítil *Izák* vůni roucha jeho, požehnal mu, řka: Pohled', vůně syna mého *jest* jako vůně pole, jemuž požehnal Hospodin.

כח וַיִּתֵּן-לֶךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ:

²⁸ Dejž tobě Bůh z rosy nebeské, a z tučnosti zemské, i hojnost obilé a vína.

כט יַעֲבֹדוךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחוּ לֶךְ לְאֲמִים הָיָה גִבִּיר לְאַחֶיךָ וַיִּשְׁתַּחוּ לֶךְ בְּנֵי אִמְךָ אֲרֻרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ:

²⁹ Nechažť slouží tobě lidé, a sklánějí se před tebou národové. Budiž pánem bratří svých, a ať se sklánějí před tebou synové matky tvé. Kdož by zlořečili tobě, *necht' jsou* zlořečení, a kdo by dobrořečili tobě, požehnaní.

ל וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלָה יִצְחָק לְבָרֶךְ אֶת-יַעֲקֹב וַיְהִי אֵךְ יִצְחָק יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו וַעֲשׂוּ אָחִיו בָּא מִצִּידוֹ:

³⁰ A když přestal *Izák* požehnání dávat *Jákovovi*, a sotva že vyšel *Jákov* od *Izáka* otce svého, *Ezau* bratr jeho přišel z lovu svého.

לא וַיַּעַשׂ גַּם-הוּא מִטַּעַמִּים וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יָקָם אָבִי וַיֹּאכַל מִצִּיד בְּנוֹ בַּעֲבוּר תְּבָרַכְנִי נַפְשֶׁךָ:

³¹ A připraviv i on krmě chutné, přinesl otci svému a řekl mu: Nechžť vstane otec můj, a jí z lovu syna svého, aby mi požehnala duše tvá.

לב וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אַתָּה וַיֹּאמֶר אָנִי בֶנְךָ בְּכֹרְךָ
עֵשָׂו:

³² I řekl jemu Izák otec jeho: Kdo jsi ty? Dí on: Já jsem syn tvůj, prvorozený tvůj Ezau.

לג וַיִּיחָרֵד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלָה עַד־מָאֵד וַיֹּאמֶר מִי־אַפּוֹא הוּא
הַצֶּד־צִיד וַיָּבֵא לִי וְאָכַל מִכָּל בְּטָרִם תָּבוֹא וְאַבְרַכְתִּהּ
גַּם־בְּרוּךְ יִהְיֶה:

³³ Tedy zhrozil se Izák hrůzou velikou náramně, a řekl: Kdo *pak a* kde jest ten, ještě uloviv zvěřinu, přinesl mi? A já jsem jedl ze všeho, prvé než jsi *ty* přišel, a požehnal jsem mu, a budeť požehnaným.

לד כַּשְׁמַעַ עֵשָׂו אֶת־דְּבָרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צָעָקָה גְּדֹלָה וּמָרָה
עַד־מָאֵד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בְּרַכְנִי גַם־אֲנִי אָבִי:

³⁴ Uslyšev Ezau slova otce svého, zkríkl hlasem velikým, a hořkostí naplněn jest náramně, a řekl otci svému: Požehnejž mně, i mně také, můj otče!

לה וַיֹּאמֶר בָּא אֲחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בְּרַכָּתְךָ:

³⁵ Kterýžto řekl: Přišel bratr tvůj podvodně a uchvátil požehnání tvé.

לו וַיֹּאמֶר הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פַעַמִּים
אֶת־בְּרַכָּתִי לָקַח וְהִנֵּה עֹתָה לָקַח בְּרַכָּתִי וַיֹּאמֶר
הֲלֹא־אַצְלִתָּ לִּי בְרַכָּה:

³⁶ Tedy řekl: Právěť nazváno jméno jeho Jákob; nebo již po dvakráte mne podvedl, prvorozenství mé odjal, a teď nyní uchvátil požehnání mé. Řekl ještě: Zdali jsi nezachoval *i* mně požehnání?

לֹא וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לַעֲשׂו הֵן גְּבִיר שְׂמֹתִיו לְךָ
וְאֶת־כָּל־אָחָיו נָתַתִּי לְךָ לְעֲבָדִים וְדָגַן וְתִירָשׁ סִמְכֹתִיו וְלֶכֶה
אִפּוֹא מָה אַעֲשֶׂה בְנִי:

³⁷ Odpověděl Izák a řekl k Ezau: Aj, ustavil jsem ho pánem nad tebou, a všechny bratří jeho dal jsem mu za služebníky; obilím také a vínem opatřil jsem ho. Což tedy již tobě učiniti mohu, synu můj?

לֹא וַיֹּאמֶר עֲשׂו אֶל־אָבִיו הַבְּרָכָה אֲחַת הוּא־לְךָ אָבִי בְּרַכְנִי
גַם־אֲנִי אָבִי וַיִּשָּׂא עֲשׂו קִלּוֹ וַיִּבֶךְ:

³⁸ I řekl Ezau otci svému: Zdaliž to jedno *toliko* máš požehnání, otče můj? Požehnejž mně, i mně také, můj otče! I povýšil Ezau hlasu svého a plakal.

לֹט וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲנִה מִשְׁמַנִּי הָאָרֶץ יִהְיֶה
מוֹשְׁבֶךָ וּמִטָּל הַשָּׁמַיִם מֵעַל:

³⁹ Tedy odpověděl Izák otec jeho, a řekl k němu: Aj, v tučnostech země bude bydlení tvé a v rose nebeské s hůry;

מ וְעַל־חֶרְבֶּךָ תַּחְיֶה וְאֶת־אָחִיךָ תַּעֲבֹד וְהָיָה כְּאִשֶּׁר תִּרְיֵד
וּבְרַקָּתָ עָלַי מֵעַל צִוְּאָרְךָ:

⁴⁰ A v meči svém živ budeš, a bratru svému sloužiti budeš; ale přijde čas, že budeš panovati a svržeš jho jeho s šíje své.

מא וַיִּשְׁטֹם עֲשׂו אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַכוּ אָבִיו
וַיֹּאמֶר עֲשׂו בָּלְבוּ יִקְרְבוּ יָמֵי אָבִל אָבִי וְאַתְּרָגָה אֶת־יַעֲקֹב
אָחִי:

⁴¹ Protož v nenávisti měl Ezau Jáкова pro požehnání, jímž požehnal mu otec jeho, a řekl v srdci svém: Přiblížíť se dnové smutku otce mého, a zabiji Jáкова, bratra svého.

מב וַיִּגַּד לְרִבְקָה אֶת־דְּבָרֵי עֵשָׂו בְּנֵה הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא
לְיַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה עֹשֶׂה אָחִיךָ מִתְנַחֵם לָךְ
לְהַרְגֶּךָ:

⁴² I oznámena jsou Rebece slova Ezau, staršího syna jejího. Pročež ona poslavši, povolala Jákoba syna svého mladšího, a řekla jemu: Hle, Ezau bratr tvůj těší se tím, že tě zabije.

מג וַעֲתָה בְנִי שְׁמַע בְּקוֹלִי וְקוּם בָּרַח־לָךְ אֶל־לְבָן אָחִי תָרָנָה:

⁴³ Protož nyní, synu můj, poslechni hlasu mého, a vstana, utec k Lábanovi, bratru mému do Cháran.

מד וַיִּשְׁבֹּתָ עִמּוֹ יָמִים אֶחָדִים עַד אֲשֶׁר־תָּשׁוּב חַמַּת אָחִיךָ:

⁴⁴ A pobud' s ním za některý čas, až by se odvrátila prchlivost bratra tvého,

מה עַד־שׁוּב אֶף־אָחִיךָ מִמֶּךָ וְשָׁכַח אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לוֹ
וְשָׁלַחְתִּי וּלְקַחְתִּיךָ מִשָּׁם לָמָּה אֲשַׁכַּל גַּם־שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד:

⁴⁵ A přestalo rozhněvání bratra tvého na tebe, a zapomenul by na to, což jsi mu učinil. Potom *já* pošli a vezmu tě odtud. Proč mám zbavena býti obou synů jednoho dne?

מו וַתֹּאמֶר רִבְקָה אֶל־יִצְחָק קִצְתִּי בְּחַיֵּי מִפְּנֵי בָנוֹת חֵת
אִם־לִקְחַת יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבָּנוֹת־חֵת כָּאֵלֶּה מִבָּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה
לִי חַיִּים:

⁴⁶ I řekla Rebeka Izákovi: Stýště mi se živu býti pro dcery Het. Vezme-li Jákob ženu ze dcer Het, jako tyto jsou ze dcer země této, k čemu mi život?

כח

א וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל-יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ
לֹא-תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן:

¹ Povolal pak Izák Jákoba, a požehnal jemu, a přikázal mu, řka: Nepojímej ženy ze dcer Kananejských.

ב קוּם לְךָ פָּדָנָה אֶרֶם בֵּיתָהּ בְּתוֹאֵל אָבִי אִמְךָ וְקַח-לְךָ
מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לְבֶן אָחִי אִמְךָ:

² A/e vstana, jdi do Pádan Syrské do domu Bathuele, otce matky své, a pojmi sobě odtud manželku ze dcer Lábana ujce svého.

ג וַיֹּאֵל שְׂדֵי יְבָרֶךְ אֹתְךָ וַיְפָרֶךְ וַיְרַבֶּךְ וְהָיִיתָ לְקָהָל עַמִּים:

³ A Bůh silný všemohoucí požehnejž tobě, a dejžť zrůst, a rozmnožiž tě, abys byl v zástup mnohého lidu.

ד וַיִּתֵּן-לְךָ אֶת-בְּרַכַּת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֶךָ אֹתָךְ לְרִשְׁתָּךְ
אֶת-אֶרֶץ מִגְרִיךָ אֲשֶׁר-נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם:

⁴ A dejž tobě požehnání Abrahamovo, tobě i semeni tvému s tebou, abys dědičně obdržel zemi, v níž pohostinu jsi, kterouž dal Bůh Abrahamovi.

ה וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת-יַעֲקֹב וַיְלַךְ פָּדָנָה אֶרֶם אֶל-לָבָן
בֶּן-בְּתוֹאֵל הָאֲרָמִי אָחִי רַבֵּקָה אִם יַעֲקֹב וַעֲשׂוּ:

⁵ I odeslal Izák Jákoba, kterýžto šel do Pádan Syrské k Lábanovi synu Bathuele Syrského, bratru Rebeky matky Jákobovy a Ezau.

וַיֵּרָא עֵשָׂו כִּי־בֵרַךְ יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַשְּׁלַח אֹתוֹ פָּדָנָה אֲרָם
לְקַחַת־לוֹ מִנָּשִׁים אִשָּׁה בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ וַיֵּצֵא עָלָיו לֵאמֹר
לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבָּנוֹת כְּנָעַן:

⁶ Vida pak Ezau, že požehnání dal Izák Jákobovi, a že ho odeslal do Pádan Syrské, aby sobě odtud vzal manželku, a že, když mu požehnání dával, přikázal mu, řka: Nepojmeš ženy ze dcer Kananejských;

וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פָּדָנָה אֲרָם:

⁷ A že by uposlechl Jákob otce svého a matky své a odšel do Pádan Syrské;

חַ וַיֵּרָא עֵשָׂו כִּי רָעוֹת בָּנוֹת כְּנָעַן בְּעֵינָיו יִצְחָק אָבִיו:

⁸ Vida také Ezau, že dcery Kananejské těžké byly v očích Izákovi otci jeho:

ט וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת־מַחֲלַת בַּת־יִשְׁמָעֵאל
בֶּן־אֲבִרְהָם אֶחָת נְבִיּוֹת עַל־נָשָׁיו לוֹ לְאִשָּׁה:

⁹ Tedy odšel Ezau k Izmaelovi, a mimo *prvnější* ženy své, pojal sobě za ženu Mahalat, dceru Izmaele, syna Abrahamova, sestru Nabajotovu.

י וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה:

¹⁰ Vyšed pak Jákob z Bersabé, šel do Cháran.

יא וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיָּלֵן שָׁם כִּי־בָא הַשָּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם
וַיָּשֶׁם מִרְאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא:

¹¹ I trefil na jedno místo, na kterémžto zůstal přes noc, (nebo slunce již bylo zapadlo,) a nabrav kamení na místě tom, položil pod hlavu svou, a spal na témž místě.

יב וַיַּחְלֵם וְהִנֵּה סֹלָם מֻצָּב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מֵגִיעַ הַשָּׁמַיְמָה
וְהִנֵּה מַלְאָכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וִירְדִים בּוֹ:

¹² I viděl ve snách, a *aj*, žebřík stál na zemi, jehožto vrch dosahal nebe; a *aj*, andělé Boží vstupovali a sstupovali po něm.

יג וְהָיָה יְהוָה נֹצֵב עָלָיו וַיֹּאמֶר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לְךָ אֶתְנַנָּה
וְלִזְרַעְךָ:

¹³ A aj, Hospodin stál nad ním, a řekl: Já jsem Hospodin, Bůh Abrahama otce tvého, a Bůh Izákův; zemi tu, na kteréž ty spíš, tobě dám a semeni tvému.

יד וְהָיָה זֶרַעְךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפְרֻצָּת יָמָה וְקִדְמָה וְצָפְנָה
וְנִגְבָּהּ וְנִבְרַכְוּ בָךְ כָּל־מְשֻׁפָּחַת הָאֲדָמָה וּבְזֶרַעְךָ:

¹⁴ A bude símě tvé jako prach země; nebo rozmůžeš se k západu, i k východu, na půlnoci, i ku poledni; nad to požehnány budou v tobě všechny čeledi země, a v semeni tvém.

טו וְהָיָה אֲנֹכִי עִמָּךְ וְשָׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וַהֲשַׁבְתִּיךָ
אֶל־הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי אֵת
אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לְךָ:

¹⁵ A aj, já jsem s tebou, a ostříhati tě budu, kamžkoli půjdeš, a přivedu tě zase do země této; nebo neopustím tebe, až i učiním, což jsem mluvil tobě.

טז וַיִּיקֶץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה
וְאֲנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי:

¹⁶ Procítiv pak Jákob ze sna svého, řekl: V pravdě Hospodin jest na místě tomto, a já jsem nevěděl.

יז וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מִה־נֹּרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית
אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם:

¹⁷ (Nebo zhroziv se, řekl: Jak hrozné jest místo toto! Není jiného, jediné dům Boží, a tu jest brána nebeská.)

יח וַיִּשָּׁכֶם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת-הָאֶבֶן אֲשֶׁר-שָׁם מִרְאֲשֵׁיתוֹ
וַיִּשָּׁם אֹתָהּ מִצֵּבָה וַיִּצֹק שָׁמֶן עַל-רֹאשָׁהּ:

18 Vstav pak Jákob ráno, vzal kámen, kterýž byl podložil pod hlavu svou, a postavil jej na znamení pamětné, a polil jej svrchu olejem.

יט וַיִּקְרָא אֶת-שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית-אֵל וְאוּלָם לְיוֹז
שֵׁם-הָעִיר לְרֹאשְׁנָהּ:

19 Protož nazval jméno místa toho Bethel, ješto prvé to město sloulo Lůza.

כ וַיַּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם-יְהִיָּה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמֶרְנִי
בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן-לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד
לְלַבָּשׁ:

20 Zavázal se také Jákob slibem, řka: Jestliže Bůh bude se mnou, a ostříhati mne bude na cestě této, kterouž já jdu; a dá-li mi chléb ku pokrmu a roucho k oděvu,

כא וְשִׁבְתִּי בְּשָׁלוֹם אֶל-בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהוָה לִי לֵאלֹהִים:

21 A navrátím-li se v pokoji do domu otce svého, a bude mi Hospodin za Boha:

כב וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר-שָׁמַתִּי מִצֵּבָה יְהִיָּה בֵּית אֱלֹהִים וְכָל
אֲשֶׁר תִּתֵּן-לִי עֹשֶׂה אֶעֱשֶׂרְנִי לָךְ:

22 Kámen tento, kterýž jsem postavil na památku, bude domem Božím; a ze všech věcí, kteréž mi dáš, desátky spravedlivě tobě dám.

כט

א וַיֵּשָׂא יַעֲקֹב רִגְלָיו וַיֵּלֶךְ אֶרֶץ כְּדָם:

¹ Tedy Jákob vstav, odšel do země východní.

ב וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר בִּשְׂדֵה וְהִנֵּה-שָׁם שְׁלֹשָׁה עֶדְרֵי-צֹאן
רֹבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן-הַבְּאֵר הָהוּא יִשְׁקוּ הָעֶדְרִים וְהָאֶבן
גְּדֹלָה עַל-פִּי הַבְּאֵר:

² A pohleděv, uzřel studnici v poli a tři stáda ovcí, ana se složila při ní; nebo z té studnice napájeli stáda; a kámen veliký *byl* navrchu studnice.

ג וַנֹּאסְפוּ-שָׁמָּה כָּל-הָעֶדְרִים וַגָּלְלוּ אֶת-הָאֶבן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר
וְהִשְׁקוּ אֶת-הַצֹּאן וְהִשְׁיבוּ אֶת-הָאֶבן עַל-פִּי הַבְּאֵר לְמִקְוֵה:

³ Shánívána pak tam bývala všechna stáda, a *teprv* odvalovali kámen ten od vrchu té studnice, a napájeli dobytky; potom zas přivalovali kámen na vrch studnice, na místo jeho.

ד וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחֵי מֵאִין אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מִחָרָן אֲנַחְנוּ:

⁴ Tedy řekl jim Jákob: Bratří moji, odkud jste? Kteřížto odpověděli: Jsme z Cháran.

ה וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲיַדְעֶתֶם אֶת-לָבָן בֶּן-נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדַעְנוּ:

⁵ I řekl jim: Znáte-li Lában, syna Náchorova? A oni řekli: Známe.

ו וַיֹּאמֶר לָהֶם הַשְׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם וְהִנֵּה רָחֵל בָּתּוֹ
ז בָּאָה עִם-הַצֹּאן:

⁶ I dí *opět* k nim: Dobře-li se má? Odpověděli: Dobře, a aj, Ráchel dcera jeho *tamto* jde s dobytkem.

ז וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא-עֵת הָאָסֶף הַמִּקְנֵה הַשְׁקוּ
חַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ:

⁷ Tedy řekl: Však ještě daleko do večera, aniž ještě čas, aby dobytek byl sehnán; napojte stáda, a jděte, paste.

ח וַיֹּאמְרוּ לֹא נוֹכַל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל-הָעֶדְרִים וְיִגְלְלוּ
אֶת-הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן:

⁸ A oni odpověděli: Nemůžeme, než až se všechna stáda seženou, a odvalen bude kámen od svrchku studnice, abychom napojili ovce.

ט עוֹדְנוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרַחֵל בָּאתָ עִם-הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאֲבִיהָ כִּי
רָעָה הוּא:

⁹ Když on ještě mluvil s nimi, přišla k tomu Ráchel s stádem otce svého; neb ona pásla stádo.

י וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת-רַחֵל בַּת-לָבָן אָחִי אִמּוֹ
וְאֶת-צֹאן לָבָן אָחִי אִמּוֹ וַיֵּגֶשׁ יַעֲקֹב וַיִּגְלַל אֶת-הָאֶבֶן מֵעַל פִּי
הַבְּאֵר וַיִּשֶׁק אֶת-צֹאן לָבָן אָחִי אִמּוֹ:

¹⁰ Tedy Jákob uzřev Ráchel, dceru Lábana ujce svého, a stádo jeho, přistoupil a odvalil ten kámen od vrchu studnice, a napojil stádo Lábana ujce svého.

יא וַיִּשֶׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל וַיִּשָּׂא אֶת-קִלּוֹ וַיִּבָּךְ:

¹¹ A políbil Jákob Ráchel, a povýšiv hlasu svého, plakal.

יב וַיִּגֵּד יַעֲקֹב לְרַחֵל כִּי אָחִי אֲבִיהָ הוּא וְכִי בֶן-רַבֶּקָּה הוּא
וְתָרִץ וְתִגֵּד לְאֲבִיהָ:

¹² Oznámil jí pak byl Jákob, že jest bratr otce jejího, a že jest syn Rebeky; a ona příběhši, oznámila *to* otci svému.

יג וַיְהִי כַּשְּׁמֹעַ לָבָן אֶת-שִׁמְעַ יַעֲקֹב בֶּן-אָחִיתוֹ וַיִּרֶץ לְקִרְאָתוֹ
וַיַּחֲבֹק-לוֹ וַיִּנָּשֶׂק-לוֹ וַיְבִיאוּהוּ אֶל-בֵּיתוֹ וַיִּסַּפֵּר לְלָבָן אֶת
כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

¹³ I stalo se, když Lában uslyšel pověst o Jákobovi, synu sestry své, že vyběhl proti němu, a objav ho, políbil, a uvedl do domu svého; on pak vypravoval Lábanovi o všech těch věcech.

יָד וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אַךְ עַצְמִי וּבִשְׂרִי אֶתָּה וַיָּשָׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים:

¹⁴ Jemužto odpověděl Lában: Jistě kost má a tělo mé jsi. I zůstal s ním přes celý měsíc.

טו וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי־אֲחִי אֶתָּה וְעַבַּדְתָּנִי חֲנֹם הַגִּידָה לִּי מַה־מְשַׁכְּרָתְךָ:

¹⁵ Tedy řekl Lában Jákobovi: Zdali proto, že jsi bratr můj, darmo mi sloužiti budeš? Pověz mi, jaká *má býti* mzda tvá?

טז וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לְאָה וְשֵׁם הַקְּטָנָה רָחֵל:

¹⁶ (Měl pak Lában dvě dcery; jméno starší Líá, a jméno mladší Ráchel.

יז וַעֲיִנֶּי לְאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יֹפִת־תֹּאֵר וַיִּפֹּת מִרְאָה:

¹⁷ Než Líá měla oči mdlé, ale Ráchel byla pěkné postavy a krásné tváři.

יח וַיֹּאֲהָב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבָדְךָ שְׁבַע שָׁנִים בְּרָחֵל בְּתָךְ הַקְּטָנָה:

¹⁸ I miloval Jákob Ráchel.) Řekl tedy: Buduť sloužiti sedm let za Ráchel, dceru tvou mladší.

יט וַיֹּאמֶר לָבָן טוֹב תַּתִּי אֶתָּה לָךְ מִתַּתִּי אֶתָּה לְאִישׁ אֲחֵר שָׁבָה עִמָּדִי:

¹⁹ Odpověděl Lában: Lépeť jest, abych ji tobě dal, nežli bych ji dal muži jinému; zůstaniž se mnou.

כ וַיַּעֲבַד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שְׁבַע שָׁנִים וַיְהִי בְּעֵינָיו כְּיָמִים אַחֲרִים בְּאַהֲבָתוֹ אֶתָּה:

²⁰ Takž Jákob sloužil za Ráchel sedm let; a bylo před očima jeho jako něco málo dnů, proto že laskav byl na ni.

כא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-לָבָן הֲבֵה אֶת-אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמִי
וְאָבוֹאָה אֵלַיָּהּ:

21 Potom řekl Jákob k Lábanovi: Dejž *mi* ženu mou; nebo vyplnění jsou dnové moji, abych všel k ní.

כב וַיֹּאסֶף לָבָן אֶת-כָּל-אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּהּ:

22 Tedy sezval Lában všechny muže místa toho, a učinil hody.

כג וַיְהִי בָעֶרֶב וַיִּקַּח אֶת-לֵאָה בִּתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו וַיָּבֹא
אֵלַיָּהּ:

23 U večer pak vzav Líu, dceru svou, uvedl ji k němu; a *on* všel k ní.

כד וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת-זִלְפָּה שִׁפְתָּתוֹ לְלֵאָה בִּתּוֹ שִׁפְתָּהּ:

24 Dal také Lában Zelfu děvku svou Lée, dceři své, za služebnici.

כה וַיְהִי בַבֹּקֶר וַהֲגִיה־הוּא לֵאָה וַיֹּאמֶר אֶל-לָבָן מַה-זֹּאת
עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בָרַחֵל עֲבָדְתִּי עֹמֶד וְלָמָּה רַמִּיתָנִי:

25 A když bylo ráno, poznal, že jest Lía. I řekl k Lábanovi: Což jsi mi to učinil? Zdaliž jsem za Ráchel nesloužil u tebe? Pročežs mne tedy oklamal?

כו וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא-יַעֲשֶׂה כֵּן בַּמְּקוֹמִנִי לָתֵת הַצְעִירָה לְפָנַי
הַבְּכִירָה:

26 Odpověděl Lában: Nebývá toho v kraji našem, aby vdávána byla mladší dříve, než prvorozená.

כז מִלֵּא שָׁבַע זֹאת וְנִתְּנָה לְךָ גַּם-אֶת-זֹאת בַּעֲבָדָה אֲשֶׁר
תַּעֲבֹד עֹמְדִי עוֹד שְׁבַע-שָׁנִים אַחֲרוֹת:

27 Vyplň týden této; dámeť potom i tuto za službu, kterouž sloužiti budeš u mne ještě sedm let jiných.

כח וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן וַיִּמְלֵא שָׁבַע זֹאת וַיִּתֵּן-לוֹ אֶת-רָחֵל בִּתּוֹ
לוֹ לְאִשָּׁה:

28 I udělal tak Jákob, a vyplnil týden její. Potom dal mu Ráchel dceru svou za manželku.

כט וַיִּתֵּן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ אֶת-בְּלָהָה שִׁפְחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָה:

29 Dal také Lában Ráchel, dceři své, Bálu, děvku svou za služebnici.

ל וַיָּבֹא גַם אֶל-רָחֵל וַיֶּאֱהָב גַּם-אֶת-רָחֵל מִלְּאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ
עוֹד שְׁבַע-שָׁנִים אַחֲרוֹת:

30 Tedy všel také k Ráchel, a miloval ji více než Líu; i sloužil u něho ještě sedm let jiných.

לא וַיֵּרָא יְהוָה כִּי-שָׁנוּאָה לָאָה וַיִּפְתַּח אֶת-רִחְמָהּ וַרְחֵל
עָקְרָה:

31 Vida pak Hospodin, že Lía nemá lásky, otevřel život její; a Ráchel *nechal* neplodné.

לב וַתֵּהֱרֵא לָאָה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי אָמְרָה
כִּי-רָאָה יְהוָה בְּעֻנְיִי כִּי עָתָה יֶאֱהָבֵנִי אִישִׁי:

32 Tedy počala Lía a porodila syna, a nazvala jméno jeho Ruben; nebo řekla: Jistě viděl Hospodin trápení mé; jižť nyní milovati mne bude muž můj.

לג וַתֵּהֱרֵא עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר כִּי-שָׁמַע יְהוָה כִּי-שָׁנוּאָה
אֲנִכִּי וַיִּתֵּן-לִי גַם-אֶת-זֶה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן:

33 I počala opět a porodila syna, a řekla: Jistě uslyšel Hospodin, že jsem v nenávisti, protož dal mi i tohoto. A nazvala jméno jeho Simeon.

לֵד וַתֵּהָר עוד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר עַתָּה הַפַּעַם יִלְּוֶה אִישִׁי אֵלַי
כִּי־יִלְדֹתִי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל־כֵּן קָרָא שְׁמוֹ לֵוִי:

³⁴ A opět počala a porodila syna, a řekla: Již nyní připojí se ke mně muž můj, nebo jsem mu porodila tři syny. Z té příčiny nazváno jest jméno jeho Léví.

לָהּ וַתֵּהָר עוד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר הַפַּעַם אוֹדָה אֶת־יְהוָה
עַל־כֵּן קָרָאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֵד מִלְּדוֹת:

³⁵ I počala ještě a porodila syna, a řekla: Již nyní chváliti budu Hospodina. Pročež nazvala jméno jeho Juda; i přestala roditi.

ל

א וַתֵּרָא רָחֵל כִּי לֹא יֵלְדָה לְיַעֲקֹב וַתִּקְנֶה רָחֵל בְּאֶחָתָהּ
וַתֹּאמֶר אֶל-יַעֲקֹב הִבָּה-לִּי בָנִים וְאִם-אֵין מִתָּה אֲנֹכִי:

¹ Viduci pak Ráchel, že by nerodila Jákobovi, záviděla sestře své, a řekla Jákobovi: Dej mi syny; pakli nedáš, umru.

ב וַיִּחַר-אַף יַעֲקֹב בְּרָחֵל וַיֹּאמֶר הֲתַחַת אֱלֹהִים אֲנֹכִי
אֲשֶׁר-מָנַע מִמֶּךָּ פְּרִי-בֶטֶן:

² Pročež rozhněval se velmi Jákob na Ráchel, a řekl: Zdali já jsem za Boha, kterýžť nedal plodu života?

ג וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתִי בִלְהָה בֹּא אֵלֶיהָ וְתֵלֵד עַל-בִּרְכִּי
וְאִבְנָה גַם-אֲנֹכִי מִמָּנָה:

³ Řekla ona: Hle, děvka má Bála; vejdi k ní, aby rodila na kolena má, a budu míti já také syny z ní.

ד וַתִּתֵּן-לוֹ אֶת-בִּלְהָה שְׁפָחָתָהּ לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ יַעֲקֹב:

⁴ I dala mu Bálu děvku svou za ženu; a všel k ní Jákob.

ה וַתַּהַר בִּלְהָה וְתֵלֵד לְיַעֲקֹב בֶּן:

⁵ Tedy počavši Bála, porodila Jákobovi syna.

ו וַתֹּאמֶר רָחֵל דָּנִי אֱלֹהִים וְגַם שָׁמַע בְּקוֹלִי וַיִּתֵּן-לִי בֶן
עַל-כֵּן קָרָאתָ שְׁמוֹ דָּן:

⁶ I řekla Ráchel: Soudil Bůh při mou, a uslyšel také hlas můj, a dal mi syna. Protož nazvala jméno jeho Dan.

ז וַתַּהַר עוֹד וְתֵלֵד בִּלְהָה שְׁפָחָתָהּ רָחֵל בֶּן שְׁנֵי לְיַעֲקֹב:

⁷ Opět počavši Bála, děvka Ráchel, porodila syna druhého Jákobovi.

ח וַתֹּאמֶר רָחֵל נִפְתּוּלִי אֱלֹהִים נִפְתַּלְתִּי עִם-אָחֹתִי גַם-יָכַלְתִּי
וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נִפְתָּלִי:

⁸ I řekla Ráchel: Tuhé jsem odpory měla s sestrou svou, a však jsem přemohla. A nazvala jméno jeho Neftalím.

ט וַתֵּרָא לֵאָה כִּי עֹמְדָה מִלֶּדֶת וַתִּקַּח אֶת-זֶלְפָּה שִׁפְחָתָהּ
וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה:

⁹ Viduci pak Lía, že by přestala roditi, vzala Zelfu děvku svou, a dala ji Jákobovi za ženu.

י וַתֵּלֶד זֶלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה לְיַעֲקֹב בֶּן:

¹⁰ A porodila Zelfa, děvka Líe, Jákobovi syna.

יא וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּגַד בָּא גֵד וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ גָּד:

¹¹ Protož řekla Lía: *Již* přišel zástup. A nazvala jméno jeho Gád.

יב וַתֵּלֶד זֶלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה בֶּן שְׁנֵי לְיַעֲקֹב:

¹² Porodila také Zelfa děvka Líe syna druhého Jákobovi.

יג וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּאֲשָׁרֵי כִי אֲשֶׁרוּנִי בָנוֹת וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ
אָשֶׁר:

¹³ A řekla Lía: To na mé štěstí; nebo šťastnou mne nazývati budou ženy. A nazvala jméno jeho Asser.

יד וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בְּיָמֵי קִצִּיר-חֹטִים וַיִּמָּצֵא דוּדָאִים בַּשָּׂדֶה
וַיָּבֵא אֹתָם אֶל-לֵאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רָחֵל אֶל-לֵאָה תֵּנִי-נָא לִי
מִדּוּדָאֵי בְּנִי:

¹⁴ Vyšel pak Ruben v čas žně pšeničné, a našel pěkná jablečka na poli, a přinesl je Líe matce své. I řekla Ráchel Líe: Dej mi, prosím, těch jableček syna svého.

טו וַתֹּאמֶר לָהּ הַמַּעַט קָחֶתְךָ אֶת-אִישִׁי וְלָקַחְתָּ גַם אֶת-דִּוְדָאִי בְנִי וַתֹּאמֶר רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת דִּוְדָאִי בְנִי:

¹⁵ Jízto ona odpověděla: Máloť se snad zdá, že jsi vzala muže mého; chceš také užívatí jableček syna mého? I řekla Ráchel: Nechažť tedy spí s tebou této noci za jablečka syna tvého.

טז וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן-הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב וַתֵּצֵא לָאָה לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא כִּי שָׂכַר שְׂכָרְתִּיךָ בְּדִוְדָאִי בְנִי וַיִּשְׁכַּב עִמָּה בַּלַּיְלָה הַזֶּה:

¹⁶ Když pak navracoval se Jákob s pole večer, vyšla Lía proti němu, a řekla: Ke mně vejdeš; nebo ze mzdy najala jsem tě za jablečka syna svého. I spal s ní té noci.

יז וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל-לָאָה וַתֵּהָר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֶּן חַמִּישִׁי:

¹⁷ A uslyšel Bůh Líu; kterážto počala a porodila Jákobovi syna pátého.

יח וַתֹּאמֶר לָאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר-נָתַתִּי שְׂפָחָתִי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יִשְׁשָׁכָר:

¹⁸ I řekla Lía: Dal *mi* Bůh mzdu mou, *i* potom, když jsem dala děvku svou muži svému. Pročež nazvala jméno jeho Izachar.

יט וַתֵּהָר עוֹד לָאָה וַתֵּלֶד בֶּן-שְׁנֵי לְיַעֲקֹב:

¹⁹ A počala opět Lía, a porodila šestého syna Jákobovi.

כ וַתֹּאמֶר לָאָה זָבַדְנִי אֱלֹהִים אֹתִי זָבַד טוֹב הַפַּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי-יִלְדֵתִי לוֹ שְׁשָׁה בָנִים וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ זְבֻלוֹן:

²⁰ I řekla Lía: Obdařil mne Bůh darem dobrým; již nyní bydliti bude se mnou muž můj, nebo porodila jsem mu šest synů. A nazvala jméno jeho Zabulon.

כא וְאַחֵר יִלְדָה בֵּת וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמָהּ דִּינָה:

²¹ Potom porodila dceru; a nazvala jméno její Dína.

כב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רָחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח
אֶת־רַחֲמָהּ:

²² A rozpomenuv se Bůh na Ráchel, uslyšel jí, a otevřel život její.

כג וַתֵּהָר וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר אֶסָּף אֱלֹהִים אֶת־חַרְפָּתִי:

²³ Tedy počala a porodila syna, a řekla: Odjal Bůh pohanění mé.

כד וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יוֹסֵף יְהוָה לִי בֵּן אַחֵר:

²⁴ A nazvala jméno jeho Jozef, řkuci: Přidejž mi Hospodin syna jiného.

כה וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָלְדָה רָחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לְבָן
שְׁלַחֲנִי וְאֶלְכָה אֶל־מְקוֹמִי וְלֵארְצִי:

²⁵ Stalo se pak, když porodila Ráchel Jozefa, řekl Jákob Lábanovi: Propusť mne, ať odejdu na místo své a do země své.

כו הִנֵּה אֶת־נָשִׁי וְאֶת־יְלָדֵי אֲשֶׁר עָבַדְתִּי אֹתְךָ בָּהֶן וְאֶלְכָה כִּי
אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עֲבַדְתִּי אֲשֶׁר עָבַדְתִּיךָ:

²⁶ Dej mi ženy mé a dítky mé, za kteréž jsem sloužil tobě, ať odejdu; nebo ty znáš službu mou, kterouž jsem sloužil tobě.

כז וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְבָן אִם־נָא מַצְאֵתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נְחַשְׁתִּי
וַיְבָרְכֵנִי יְהוָה בְּגִלְלָךָ:

²⁷ I řekl mu Lában: Jestliže nyní nalezl jsem milost před očima tvýma, *zůstaň se mnou, nebo* v skutku jsem poznal, že požehnal mi Hospodin pro tebe.

כח וַיֹּאמֶר נָקְבָה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאַתְּנָה:

²⁸ Řekl také: Oznam mi ze jména mzdu svou a dámť ji.

כט וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עָבַדְתִּיךָ וְאֵת
אֲשֶׁר־הָיָה מְקַנְךָ אֵתִי:

²⁹ Jemužto odpověděl: Ty víš, jak jsem sloužil tobě, a jaký byl dobytek tvůj při mně.

ל כי מעט אשר-היה לך לפני ויפרץ לרב ויברך יהוה אתך לרגלי ועתה מתי אעשה גם-אנכי לביתי:

³⁰ Nebo to málo, kteréž jsi měl přede mnou, zrostlo velmi, a požehnal Hospodin, jakž jsem k tobě nohou vkročil. A nyní, kdy pak já své hospodářství opatrovati budu?

לא ויאמר מה אתן-לך ויאמר יעקב לא-תתן-לי מאומה אם-תעשה-לי הדבר הזה אשובה ארעה צאנך אשמר:

³¹ A řekl: Coť mám dáti? Odpověděl Jákob: Nedávej mi nic. Jestliže mi učiníš toto, zase pásti budu a ostříhati dobytka tvého:

לב אעבר בכל-צאנך היום הסר משם כל-שה נקד וטלוא וכל-שה-חום בכשבים וטלוא ונקד בעזים והיה שכרי:

³² Projdu skrze všechna stáda tvá dnes, vyměšuje z nich každé dobytče peřesté a strakaté, a každé dobytče načernalé mezi ovce, a strakaté a peřesté mezi kozami; a *takové* budou mzda má.

לג וענתה-בי צדקתי ביום מחר כי-תבוא על-שכרי לפניך כל אשר-איננו נקד וטלוא בעזים וחום בכשבים גנוב הוא אתי:

³³ A osvědčena potom bude spravedlnost má před tebou, když přijde na mzdu mou: Cožkoli nebude peřestého, neb strakatého mezi kozami, a načernalého mezi ovce, za krádež bude mi to počteno.

לד ויאמר לבן הן לו יהי כדברך:

³⁴ I řekl Lában: Hle, ó by tak bylo, jakž jsi mluvil.

לָהּ וַיִּסַּר בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַתִּישִׁים הָעֶקְדִּים וְהַטְּלָאִים וְאֵת
כָּל־הָעִזִּים הַנִּקְדָּוֹת וְהַטְּלָאֵת כָּל אֲשֶׁר־לָבָן בּוֹ וְכָל־חֹם
בַּכְּשָׁבִים וַיֵּתֶן בְּיַד־בְּנָיו:

³⁵ A odloučil toho dne kozly přepásané na nohách a strakaté, a všechny kozy peřesté a strakaté, všecko, na čemž *byla* místa bílá, všecko také načernalé mezi dobyt看, a dal v ruce synů svých.

לּוֹ וַיִּשֶׂם דֶּרֶךְ שְׁלֹשָׁת יָמִים בֵּינוֹ וּבֵין יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב רָעָה
אֶת־צֹאן לָבָן הַנּוֹתָרֹת:

³⁶ Uložil pak mezi sebou a Jákobem *místo vzdálí* tři dní cesty; a Jákob pásal ostatek dobytka Lábanova.

לִי וַיִּקַּח־לוֹ יַעֲקֹב מִקָּל לְבָנָה לַח וְלוֹז וְעֶרְמוֹן וַיַּפְצִל בָּהֶן
בְּצִלּוֹת לְבָנוֹת מִחֹשֶׁף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל־הַמִּקְלוֹת:

³⁷ Nabral pak sobě Jákob prutů topolových zelených, a lískových a kaštanových; a poobloupil s nich *po místech* kůru až do bělosti, kteráž *byla* na prutech.

לַח וַיַּצַּג אֶת־הַמִּקְלוֹת אֲשֶׁר פָּצַל בְּרֹהֲטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמָּיִם
אֲשֶׁר תָּבֵאֵן הַצֹּאן לְשִׁתּוֹת לְנֹכַח הַצֹּאן וַיִּחַמְנָה בְּבֹאֵן
לְשִׁתּוֹת:

³⁸ A nakladl těch prutů tak obloupených do žlábků a koryt, (v nichž bývá voda, k nimž přicházel dobytek, aby pil), proti dobytku, aby počínaly, když by přicházely pít.

לֹט וַיִּחַמְּנוּ הַצֹּאן אֶל־הַמִּקְלוֹת וַתִּלְדֶּן הַצֹּאן עֶקְדִּים נִקְדָּיִם
וְטְלָאִים:

³⁹ I počínaly ovce, *hledíce* na ty pruty, a rodily jehňata přepásaná na nohách, a peřestá i strakatá.

מִוְהַכְשִׁיבִים הַפְּרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פָּנָיו הַצֹּאן אֶל-עֶקֶד וְכָל-חֲוִים
בְּצֹאן לָבָן וַיִּשֶׁת-לוֹ עֲדָרִים לְבָדּוֹ וְלֹא שָׂתָם עַל-צֹאן לָבָן:

⁴⁰ Potom ta jehňata odloučil Jákob, a dobytek stáda Lábanova obrátil tváří k těm přepásaným na nohách, a ke všemu načernalému; a své stádo postavil obzvlášť, a neobrátil ho k stádu Lábanovu.

מֵא וְהָיָה בְּכָל-יָחֵם הַצֹּאן הַמִּקְשָׁרוֹת וְשָׁם יַעֲקֹב אֶת-הַמִּקְלוֹת
לְעֵינָיו הַצֹּאן בְּרֶהֱטִים לִיַּחְמָנָה בַּמִּקְלוֹת:

⁴¹ A bylo, že kdyžkoli silnější připouštíny bývaly, kladl Jákob ty pruty před oči ovcem do koryt, aby počínaly, *hledíce* na pruty.

מֵב וּבְהַעֲטִיף הַצֹּאן לֹא יָשִׁים וְהָיָה הָעֲטָפִים לְלָבָן וְהַקְשָׁרִים
לְיַעֲקֹב:

⁴² Když pak pozdní dobytek připouštín býval, nekladl jich; a tak býval pozdní Lábanův a ranný Jákobův.

מֵג וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד וַיְהִי-לוֹ צֹאן רַבּוֹת וּשְׁפָחוֹת
וְעֶבְדִּים וּגְמָלִים וַחֲמֹרִים:

⁴³ Vzrostl tedy muž ten náramně velmi, a měl dobytka mnoho, děvek i služebníků, velbloudů i oslů.

לא

א וַיִּשְׁמַע אֶת־דְּבָרֵי בְנֵי־לָבָן לֵאמֹר לָקַח יַעֲקֹב אֶת כָּל־אֲשֶׁר
לְאֲבִינוּ וּמֵאֲשֶׁר לְאֲבִינוּ עָשָׂה אֶת כָּל־הַכָּבֹד הַזֶּה:

¹ Když pak uslyšel Jákob slova synů Lábanových, ani praví: Pobral Jákob všechno, co měl otec náš, a z těch věcí, kteréž byly otce našeho, způsobil sobě tu všechnu slávu;

ב וַיֵּרָא יַעֲקֹב אֶת־פְּנֵי לָבָן וְהָיָה אֵינָנו עִמּוֹ כְּתַמּוֹל שְׁלֹשׁ:

² A viděl tvář Lábanovu, a aj, nebyla k němu tak jako prvé:

ג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יַעֲקֹב שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וְלִמְנוּל־דָּתְךָ
וְאֶהְיָ עִמָּךְ:

³ I řekl mu Hospodin: Navrať se do země otců svých, a k příbuznosti své, a budu s tebou.

ד וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה הַשְׂדָּה אֶל־צֹאנּוֹ:

⁴ Protož poslav Jákob, vyvolal Ráchele a Lée na pole k stádu svému.

ה וַיֹּאמֶר לָהֶן רָאֵה אֲנֹכִי אֶת־פְּנֵי אָבִיכֶן כִּי־אֵינָנו אֵלַי כְּתַמּוֹל
שְׁלֹשׁ וְאֵלֹהֵי אָבִי הָיָה עִמָּדִי:

⁵ A řekl jim: Vidím tvář otce vašeho, že není ke mně tak jako prvé, ješto Bůh otce mého byl se mnou.

ו וְאַתֶּנָּה יָדַעְתָּן כִּי בְּכָל־כַּחַי עָבַדְתִּי אֶת־אָבִיכֶן:

⁶ A vy samy víte, že vši svou silou sloužil jsem otci vašemu.

ז וְאַבִּיכֶן הִתָּל בִּי וְהִתְחַלַּף אֶת־מִשְׁכְּרָתִי עֲשֶׂרֶת מָנִים
וְלֹא־נָתַנוּ אֱלֹהִים לְהַרְעַע עִמָּדִי:

⁷ Ale otec váš oklamal mne, a na desetkrátě změnil mzdu mou; však nedopustil mu Bůh, aby mi zle učinil.

ח אַם-כֹּה יֹאמַר נִקְדִּים יִהְיֶה שְׂכָרְךָ וַיִּלְדוּ כָּל-הַצֹּאן נִקְדִּים
וְאִם-כֹּה יֹאמַר עֲקָדִים יִהְיֶה שְׂכָרְךָ וַיִּלְדוּ כָּל-הַצֹּאן
עֲקָדִים:

⁸ Když takto řekl: Co *bude* peřestého, *to* nechť jest mzda tvá, tedy všecky ovce rodily peřestý *plod*. Když pak takto řekl: Co přepásaného na nohách, *to* bude mzda tvá, tedy všecky ovce rodily přepásané na nohách.

ט וַיֵּצֵל אֱלֹהִים אֶת-מִקְנֵה אַבְיָכָם וַיִּתֵּן-לִי:

⁹ A tak odjal Bůh stádo otce vašeho a dal mně.

י וַיְהִי בַּעֵת יַחַם הַצֹּאן וְאִשָּׂא עֵינַי וָאֶרָא בַּחֲלוֹם וַהֲנִה
הָעֲתִידִים הָעֲלִים עַל-הַצֹּאן עֲקָדִים נִקְדִּים וּבָרָדִים:

¹⁰ Nebo *takto* bylo: Tehdáž, když se dobytek běžel, já jsem pozdvihl očí svých, a viděl jsem ve snách, a aj, berani scházející se s ovce *byli* přepásaní na nohách, peřestí a skropení.

יא וַיֹּאמַר אֵלַי מַלְאָךְ הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם יַעֲקֹב וַאֲמַר הִנְנִי:

¹¹ Tedy řekl mi anděl Boží ve snách: Jákobe! A já jsem odpověděl: Ted' jsem.

יב וַיֹּאמַר שָׂא-נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָּל-הָעֲתִידִים הָעֲלִים
עַל-הַצֹּאן עֲקָדִים נִקְדִּים וּבָרָדִים כִּי רָאִיתִי אֶת כָּל-אֲשֶׁר
לָבָן עֹשֶׂה לָּךְ:

¹² I řekl: Pozdvihni nyní očí svých a pohled', že všickni berani scházející se s ovce *jsou* přepásaní na nohách, peřestí a skropení; nebo jsem viděl všechno, co tobě Lában dělá.

יג אֲנֹכִי הָאֵל בֵּית-אֵל אֲשֶׁר מִשְׁחַתָּ שָׁם מִצְבֵּה אֲשֶׁר נִדְרָתָּ לִּי
שָׁם נָדַר עֲתָה קוּם צֵא מִן-הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוּב אֶל-אָרֶץ
מִלְדָּתְךָ:

13 Já jsem ten silný Bůh, kterýž jsem se ukázal tobě v Bethel, kdež jsi pomazal kamene, kdež jsi mi se slibem zavázal; vstaniž nyní, vyjdi z země této, a vrať se do země příbuznosti své.

יד וַתַּעַן רָחֵל וְלֵאמֹר וַתֹּאמְרָנָה לוֹ הָעוֹד לָנוּ חֵלֶק וְנַחֲלָה
בְּבֵית אָבִינוּ:

14 Tedy odpověděly mu Ráchel a Lía, řkouce: Zdaž ještě máme díl *jaký* a dědictví v domě otce našeho?

טו הֲלוֹא נִכְרִיּוֹת נִחְשְׁבָנוּ לוֹ כִּי מִכָּרְנוּ וַיֹּאכֵל גַּם-אֶכּוֹל
אֶת-כֶּסֶּפֵּנוּ:

15 Zdaliž nejsme počteny před ním za cizí? Nebo prodal nás, ano i peníze naše do čista utratil.

טז כִּי כָל-הָעֹשֶׁר אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹהִים מֵאֲבִינוּ לָנוּ הוּא
וְלִבְנֵינוּ וְעַתָּה כָּל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֵלֶיךָ עָשָׂה:

16 Všecko zajisté bohatství, kteréž odjal Bůh otci našemu, naše jest a synů našich; protož nyní učiň vše, což mluvil tobě Bůh.

יז וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיֵּשֶׂא אֶת-בָּנָיו וְאֶת-נָשָׁיו עַל-הַגְּמָלִים:

17 Vstav tedy Jákob, vsadil syny své a ženy své na velbloudy.

יח וַיָּנִיחַ אֶת-כָּל-מִקְנֵהוּ וְאֶת-כָּל-רֶכֶּשׁוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ מִקְנֵה
קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפָדִין אֲרָם לָבוֹא אֶל-יִצְחָק אָבִיו אֶרְצָה
כְּנָעַן:

18 A pobral všecken dobytek svůj, a všecko jmění své, kteréhož byl dosáhl, dobytek svého vychování, kteréhož nabyl v Pádan Syrské, aby se navrátil k Izákovi otci svému do země Kananejské.

יִשְׁ וְלָבָן הָלַךְ לְגִזּוֹ אֶת־צֹאנֹו וַתִּגְנֹב רָחֵל אֶת־הַתְּרָפִים אֲשֶׁר
לְאִבֶּיהָ:

¹⁹ (Lában pak byl odšel, aby stříhl ovce své. V tom ukradla Ráchel modly, kteréž měl otec její.

כ וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָבָן הָאֲרָמִי עַל־בְּלִי הַגִּיד לוֹ כִּי
בֵּרַח הוּא:

²⁰ I ušel Jákob tajně od Lábanu Syrského, neoznámiv mu, že jde pryč.)

כא וַיְבָרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר אֶת־הַנָּהָר וַיֵּשֶׁם
אֶת־פָּנָיו הָרַ הַגָּלְעָד:

²¹ Takž ušel se vším, což měl; a vstav, přepravil se přes řeku, a bral se přímo k hoře Galádské.

כב וַיֵּגַד לְלָבָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בֵּרַח יַעֲקֹב:

²² I povědíno jest Lábanovi dne třetího, že utekl Jákob.

כג וַיִּקַּח אֶת־אָחִיו עִמּוֹ וַיַּרְדֵּף אַחֲרָיו דֶּרֶךְ שְׁבַעַת יָמִים
וַיִּדְבֹּק אֹתוֹ בְּהַר הַגָּלְעָד:

²³ Tedy on vzav bratří své s sebou, honil ho za dnů sedm; a postihl ho na hoře Galádské.

כד וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־לָבָן הָאֲרָמִי בַחֲלֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ
הַשְׁמֹר לִךְ פֶּן־תִּדְבֹּר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע:

²⁴ (Přišel pak Bůh k Lábanovi Syrskému ve snách noci té, řekl mu: Varuj se, abys nemluvil s Jákobem nic jináč než přátelsky.)

כה וַיִּשָּׁג לָבָן אֶת־יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב וַיַּקַּע אֶת־אֶהָלוֹ בְּהַר וְלָבָן
תָּקַע אֶת־אָחִיו בְּהַר הַגָּלְעָד:

²⁵ Dohonil tedy Lában Jákoba; a Jákob již byl rozbil stan svůj na té hoře; Lában také položil se s bratřími svými na též hoře Galádské.

כו וַיֹּאמֶר לָבָן לִיעֲקֹב מָה עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת־לְבָבִי וַתַּנְהִיג
אֶת־בְּנֹתַי בְּשִׁבְיוֹת חָרָב:

26 I řekl Lában k Jákobovi: Cos to učinil? Nebo jsi ušel tajně, a odvedls dcery mé jako zjímané mečem.

כז לָמָּה נִחַבְתָּ לְבָרַח וַתִּגְנֹב אֹתִי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וְאִשְׁלַחְךָ
בְּשִׁמְחָה וּבְשָׂרִים בְּתֶךָ וּבְכִנּוּר:

27 Proč jsi tajně utekl, a vykradl se ode mne, a nepověděls mi, ješto bych tě byl vesele sprovodil s zpěvy, s bubnem a s harfou?

כח וְלֹא נִטְשָׁתָנִי לְנִשְׁק לְבָנִי וּלְבְנֹתַי עֲתָה הִסְכַּלְתָּ עָשׂוֹ:

28 A nedopustils mi, abych políbil synů svých a dcer svých? Nemoudřes jistě udělal, čině tak.

כט יֵשׁ־לְאֵל יָדַי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וְאֱלֹהֵי אֲבִיכֶם אָמַשׁ אָמַר
אֵלַי לֵאמֹר הִשָּׁמַר לָךְ מִדְּבַר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע:

29 Mělf' bych dosti s to moci, abych vám zle učinil, ale Bůh otce vašeho mluvil mi noci pominulé, řka: Hled', abys nemluvil s Jákobem nic jináč, než přátelsky.

ל וְעַתָּה הֲלֹךְ הַלַּכְתָּ כִּי־נִכְסֶךָ נִכְסְפָתָה לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה
גִּנַּבְתָּ אֶת־אֱלֹהֵי:

30 Ale již *to tam*, poněvadž jsi předce odšel, roztouživ se po domu otce svého; než proč jsi ukradl bohy mé?

לא וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לָבָן כִּי יֵרָאֵתִי כִּי אָמַרְתִּי כִּן־תִּגְזֹל
אֶת־בְּנוֹתַיךָ מִעַמִּי:

31 Tedy Jákob odpovídaje Lábanovi, řekl: *Ušel jsem tajně*; nebo jsem se bál a řekl jsem, že bys snad mocí odjal dcery své.

לב עם אשר תמצא את-אלהיך לא יחיה נגד אחיני
הפר-לך מה עמדי וקח-לך ולא-ידע יעקב כי רחל
גנבתם:

³² Nalezneš-li pak u koho bohy své, nechať ten umře; před bratřími našimi ohledej sobě, jest-li co u mne *tvého*, a vezmi sobě. Ale nevěděl Jákob, že Ráchel je ukradla.

לג ויבא לבן באהל יעקב ובאהל לאה ובאהל שתי האמהות
ולא מצא ויצא מאהל לאה ויבא באהל רחל:

³³ Všed tedy Lában do stanu Jákobova, a do stanu Líe, a do stanu obou děvek, *nic* nenalezl. A vyšed z stanu Líe, všel do stanu Ráchel.

לד ורחל לקחה את-התרפים ותשמן בכר הגמל ותשב
עליהם וימשש לבן את-כל-האהל ולא מצא:

³⁴ Ráchel pak vzavši modly, vložila je pod sedlo, kteréž na velbloudu bývá, a sedla na ně. I přemetal Lában všecken stan, ale *nic* nenalezl.

לה ותאמר אל-אביה אל-יחר בעיני אדני כי לוא אוכל
לקום מפניך כי-דרך נשים לי ויחפש ולא מצא
את-התרפים:

³⁵ A ona řekla otci svému: Nechť to není proti mysli, pane můj, že nemohu povstati proti tobě; nebo vedlé běhu ženského nyní mi se přihodilo. A *všecko* přehledav, nenalezl modl.

לו ויחר ליעקב וירב בלבן ויען יעקב ויאמר ללבן
מה-פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי:

³⁶ Protož rozhněvav se Jákob, tuze se domlouval na Lában. I odpověděl Jákob, a řekl Lábanovi: Jaké jest přestoupení mé? Jaký hřích můj, že rozpáliv se, honíš mne?

לֹא כִי־מִשְׁשָׁתָּ אֶת־כָּל־כְּלִי מִה־מְצָאתָ מִכָּל כְּלִי־בֵיתְךָ שִׁים
כֹּה נִגְדָּר אַחִי וְאַחֶיךָ וַיּוֹכִיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ:

³⁷ Nu již jsi přemetal všechny mé věci, a cos našel ze všech věcí domu svého? Polož teď před bratřími mými a bratřími svými, nechť rozeznají mezi námi dvěma.

לֹחַ זֶה עֲשָׂרִים שָׁנָה אֲנֹכִי עִמָּךְ רַחֲלִיךָ וְעֵזֶיךָ לֹא שָׁכְלוּ וְאֵילִי
צִאָנְךָ לֹא אָכְלָתִי:

³⁸ Byl jsem již dvadeceti let s tebou; ovce tvé ani kozy tvé nikdy nezmetaly; a skopců stáda tvého nejedl jsem.

לֹט טִרְפָּה לֹא־הֵבֵאתִי אֵלֶיךָ אֲנֹכִי אַחֲטָנָה מִיָּדִי תִּבְקָשָׁנָה
גִּנְבָתִי יוֹם וּגְנָבָתִי לַיְלָה:

³⁹ Co *od zvěří* roztrháno, toho jsem neodvodil tobě; sám jsem tu škodu nahražoval, a ty jsi z ruky mé vyhledával toho, *jako i toho*, co bylo ukradeno ve dne aneb v noci.

מִהָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלְנִי חֶרֶב וְקָרָח בַּלַּיְלָה וַתִּדַּד שְׁנָתִי מֵעֵינָי:

⁴⁰ Bývalo *tak*, že ve dne trápilo mne horko, a v noci mráz, tak že odcházel i sen můj od očí mých.

מֵא זֶה־לִּי עֲשָׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתְךָ עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה
בְּשָׂתִי בְנִתִיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצִאָנְךָ וַתַּחֲלֶף אֶת־מִשְׁכָּרְתִּי עֶשְׂרֵת
מָנִים:

⁴¹ Již dvadeceti let, jakž jsem v domě tvém; sloužil jsem tobě čtrnácte let za dvě dcery tvé, a šest let za dobytek tvůj, a změnils mzdu mou na desetkrát.

מב לולי אלהי אבי אברהם ופחד יצחק היתה לי כי
עתה ריקם שלחתי את-עניי ואת-יגיע כפי ראה אלהים
ויזכח אמש:

⁴² A kdyby Bůh otce mého, Bůh Abrahamův, a strach Izákův nebyl se mnou, jistě bys ty byl nyní pustil mne prázdného; *ale* trápení mé, a práci rukou mých viděl Bůh, protož tě pominulé noci trestal.

מג ויען לבן ויאמר אל-יעקב הבנות בנותי והבנים בני
והצאן צאני וכל אשר-אתה ראה לי-הוא ולבנותי
מה-אעשה לאלה היום או לבניהן אשר ילדו:

⁴³ Odpovídaje pak Lában, dí Jákobovi: Dcery tyto *jsou* dcery mé a synové tito *jsou* synové moji, i dobytek tento můj dobytek *jest*, ano cokoli vidíš, mé *jest*; ale což mám již učiniti dcerám těmto svým aneb synům jich, kteréž zrodily?

מד ועתה לכה נכרתה ברית אני ואתה והיה לעד ביני
ובינך:

⁴⁴ Protož pod', vejděme v smlouvu já a ty, aby byla na svědectví mezi mnou a tebou.

מה ויקח יעקב אבן וירימה מצבה:

⁴⁵ Tedy Jákob vzal kámen, a postavil jej vzhůru na znamení.

מו ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים ויקחו אבנים ויעשו-גל
ויאכלו שם על-הגל:

⁴⁶ A řekl bratřím svým: Nasbírejte kamení. A nabravše kamení, udělali hromadu, a jedli tu na té hromadě.

מז ויקרא-לו לבן יגר שהדוּתָא ויעקב קרא לו גלעד:

⁴⁷ I nazval ji Lában Jegar Sahadutha, a Jákob nazval ji Gál Ed.

מח וַיֹּאמֶר לָבָן הֲגַל הִזֶּה עַד בֵּינִי וּבֵינְךָ הַיּוֹם עַל־כֵּן
קָרָא שְׁמוֹ גִּלְעָד:

48 Nebo řekl Lában: Tato hromada *nechžť jest* svědkem od dnešku mezi mnou a tebou. Protož nazval jméno její Gál Ed,

מט וְהַמִּצְפָּה אֲשֶׁר אָמַר יִצְחָק יְהִיָּה בֵּינִי וּבֵינְךָ כִּי נִסְתָּר אִישׁ
מִרְעֵהוּ:

49 A Mispah; nebo řekl *Lában*: Nechať Hospodin hledí na mne a na tebe, když se rozejdeme od sebe.

נ אִם־תִּעֲנֶה אֶת־בְּנֹתַי וְאִם־תִּקַּח נָשִׁים עַל־בְּנֹתַי אֵין אִישׁ
עִמָּנוּ רֹאה אֱלֹהִים עַד בֵּינִי וּבֵינְךָ:

50 Jestliže bys trápil dcery mé, a uvedl bys *jiné* ženy na dcery mé, žádného člověka není s námi; hlediž, Bůh jest svědek mezi mnou a tebou.

נא וַיֹּאמֶר לָבָן לִיעֲקֹב הִנֵּה הֲגַל הִזֶּה וְהִנֵּה הַמִּצְבָּה אֲשֶׁר
יָרִיתִי בֵּינִי וּבֵינְךָ:

51 A řekl ještě Lában Jákobovi: Aj, hromada tato, a aj, sloup, kterýž jsem postavil mezi sebou a tebou,

נב עַד הֲגַל הִזֶּה וְעַדָּה הַמִּצְבָּה אִם־אָנִי לֹא־אֶעְבֵּר אֲלֶיךָ
אֶת־הֲגַל הִזֶּה וְאִם־אַתָּה לֹא־תֵעְבֵּר אֵלַי אֶת־הֲגַל הִזֶּה
וְאֶת־הַמִּצְבָּה הַזֹּאת לְרַעָה:

52 Svědkem *ať jest* hromada tato, svědkem také sloup tento, já že nepůjdu dále k tobě za hromadu tuto, a ty *tolikéž* že nepůjdeš dále ke mně za hromadu tuto a sloup tento, k *činění* zlého.

נג אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי נָחוֹר יִשְׁפְּטוּ בֵּינֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְיָהֶם
וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב בְּפֶתַח אָבִיו יִצְחָק:

53 Bůh Abrahamův, a Bůh Náchorův, Bůh otce jejich nechť soudí mezi námi. Přisáhl tedy Jákob skrze strach otce svého Izáka.

גַּד וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאַחֵיו לֶאֱכֹל-לֶחֶם וַיֵּאכְלוּ
לֶחֶם וַיָּלִינוּ בָּהָר:

⁵⁴ Nabil také Jákob hověd na té hoře, a pozval bratří svých, aby hodovali; i hodovali a zůstali přes noc na též hoře.

לב

א וַיֵּשְׁכּוּ לָבֵן בַּבֶּקֶר וַיִּנָּשֶׁק לְבָנָיו וּלְבָנוֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֹתָהֶם
וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לָבֵן לְמָקְמוֹ:

¹ Jákob pak odšel cestou svou, a potkali se s ním andělé Boží.

ב וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיַּפְגְּעוּ-בּוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים:

² I řekl Jákob, když je viděl: Vojsko Boží *jest* toto. A nazval jméno místa toho Mahanaim.

ג וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כֹּאֲשֶׁר רָאִים מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא
שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵיִם:

³ Poslal pak Jákob posly před sebou k bratru svému Ezau, do země Seir, *do* kraje Idumejského.

ד וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאֲכִים לְפָנָיו אֶל-עֵשָׂו אָחִיו אֲרֻצָּה שְׂעִיר
שִׂידָה אָדוֹם:

⁴ A přikázal jim, řka: Takto povězte pánu mému Ezau: Totoť vzkazuje služebník tvůj Jákob: U Lámana jsem byl pohostinu, a zůstával až do tohoto času.

ה וַיִּצְוּ אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לְאֲדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר
עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם-לָבֵן גִּרְתִּי וְאַחֲרַי עַד-עַתָּה:

⁵ A mám voly a osly, ovce, a služebníky i děvky; a poslal jsem, abych se ohlásil pánu svému, a našel milost před očima tvýma.

ו וַיְהִי-לִי שׁוֹר וַחֲמֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשֹׁפְחָה וְאִשְׁלָחָה לְהַגִּיד
לְאֲדֹנִי לְמִצְאָתִּי בְּעֵינָיִךְ:

⁶ I navrátili se poslové k Jákobovi, řkouce: Přišli jsme k bratru tvému Ezau, kterýž také jde proti tobě, a čtyři sta mužů s ním.

ז וַיָּשְׁבוּ הַמִּלְאָכִים אֶל-יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל-אַחִיךָ אֶל-עֵשָׂו
וְגַם הַלֵּךְ לִקְרֹאתָךְ וְאַרְבַּע-מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ:

⁷ Jákob pak bál se velmi, a rmoutil se náramně. Tedy rozdělil lid, kterýž s sebou měl, ovce také a voly, a velbloudy na dva houfy.

ח וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֵר לוֹ וַיַּחַץ אֶת-הָעֶם אֲשֶׁר-אִתּוֹ
וְאֶת-הַצֹּאן וְאֶת-הַבָּקָר וְהַגְמְלִים לְשְׁנֵי מַחֲנוֹת:

⁸ Nebo řekl: Jestliže by přišel Ezau k houfu jednomu, a pobil by jej, bude *aspoň* zadní houf zachován.

ט וַיֹּאמֶר אִם-יָבוֹא עֵשָׂו אֶל-הַמַּחֲנֶה הָאֶחָת וְהָכָהוּ וְהָיָה
הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לְפָלִיטָה:

⁹ I řekl Jákob: Bože otce mého Abrahama, a Bože otce mého Izáka, Hospodine, kterýž jsi mi řekl: Navrať se do země své, a k příbuznosti své, a dobře učiním tobě,

י וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה
הָאֵמֶר אֵלַי שׁוּב לְאֶרֶצְךָ וּלְמוֹלֶדְתְּךָ וְאִיטִיבָה עִמָּךְ:

¹⁰ Menší jsem všech milosrdenství a vší pravdy, kterouž jsi učinil s služebníkem svým; nebo s holí svou přešel jsem Jordán tento, nyní pak dva houfy mám.

יא קָטַנְתִּי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל-הָאֲמָת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
אֶת-עַבְדְּךָ כִּי בְּמִקְלִי עָבַרְתִּי אֶת-הַיַּרְדֵּן תְּהִי וְעַתָּה הֵייתִי
לְשְׁנֵי מַחֲנוֹת:

¹¹ Vytrhni mne, prosím, z ruky bratra mého, z ruky Ezau; nebť se ho bojím, aby přijda, nepohubil mne i matky s dětmi.

יב הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי-יָרָא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן-יָבוֹא
וְהָכַנִּי אִם עַל-בָּנִים:

¹² Však jsi ty řekl: Dobře učiním tobě, a rozmnožím símě tvé jako písek mořský, kterýžto pro množství sečten býti nemůže.

יג וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשָׁמַתִּי אֶת־זֶרְעֶךָ כְּחוֹל
הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב:

13 I zůstal tu noci té; a vzal z toho, což bylo před rukama, poctu bratru svému Ezau:

יד וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיָּקַח מִן־הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה לְעֵשָׂו
אָחִיו:

14 Totiž dvě stě koz, a kozlů dvadceť, ovec dvě stě, a beranů dvadceť,
טו עֲזִים מְאֹתִים וַתִּישִׁים עֶשְׂרִים רְחִלִּים מְאֹתִים וְאִילִים
עֶשְׂרִים:

15 Velbloudů s mladými jich třidceť, krav čtyřidceť, volů deset, oslic
dvadceť, a oslátek deset.

טז גַּמְלִים מִיִּנְקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אַרְבָּעִים וּפָרִים
עֶשְׂרֵה אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וְעִירָם עֶשְׂרֵה:

16 A poručil je služebníkům svým, každé stádo obzvláštně, a řekl
služebníkům svým: Jděte přede mnou, a stádo od stáda ať jde opodál.

יז וַיִּתֵּן בְּיַד־עֲבָדָיו עֶדֶר עֶדֶר לְבָדוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו עֲבְרוּ
לִפְנֵי וְרוּחַ תְּשִׁימוּ בֵּין עֶדֶר וּבֵין עֶדֶר:

17 I poručil přednímu, řka: Když se potká s tebou Ezau bratr můj, a
optá se tebe, řka Čí jsi? a kam jdeš? a čí jest to *stádo* před tebou?

יח וַיִּצֹו אֶת־הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגְּשֶׁךָ עֵשָׂו אָחִי וְשֹׂאֲלֶךָ
לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה וְאַנָּה תֵּלֶךְ וּלְמִי אַתָּה לְפָנֶיךָ:

18 Řekneš: Jsem služebníka tvého Jákoba, a dar tento jest poslán pánu mému Ezau; a teď i sám *jde* za námi.

יט וְאַמַּרְתָּ לְעֲבָדֶךָ לֵיעֲקֹב מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָהּ לְאֲדָנִי לְעֵשָׂו
וְהִנֵּה גַם־הוּא אֲחֵרֵינוּ:

19 Poručil také druhému i třetímu, a všechněm jdoucím za těmi stády,
řka: V táž slova mluvte k Ezau, když byste naň trefili.

כ וַיֵּצֵאוּ גַם אֶת־הַשְּׁנִי גַם אֶת־הַשְּׁלִישִׁי גַם אֶת־כָּל־הַחֲלָכִים
אַחֲרֵי הָעֶדְרִים לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה תִּדְבָּרוּן אֶל־עֲשׂו
בְּמִצְאָכֶם אֹתוֹ:

²⁰ A díte také: Aj, služebník tvůj Jákob za námi; nebo řekl: Ukrotím tvář jeho darem, kterýž jde přede mnou, a potom uzřím tvář jeho; snad přijme tvář mou.

כא וַאֲמַרְתֶּם גַם הִנֵּה עֹבֵדְךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ כִּי־אָמַר אֲכַפְּרָה
פָּנָיו בַּמִּנְחָה תַּחֲלֹכֶת לְפָנָי וְאַחֲרֵי־כֵן אֶרְאֶה פָּנָיו אוֹלִי יִשָּׂא
פָּנָי:

²¹ A tak předšel dar před ním; on pak zůstal tu noc při houfu.

כב וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל־פָּנָיו וְהוּא לָן בַּלַּיְלָה־הַהוּא בַּמִּחָנָה:

²² A vstav ještě v noci, vzal obě ženy své, a dvě děvky své, a jedenácte synů svých, a přešel přes brod Jabok.

כג וַיָּקָם בַּלַּיְלָה הוּא וַיִּקַּח אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שְׂפָחָתָיו
וְאֶת־אֶחָד עֹשֶׁר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֶת מַעְבַּר יַבֹּק:

²³ Vzav tedy je, přepravil je přes tu řeku; přepravil také i vše, což měl.

כד וַיִּקַּחֶם וַיַּעֲבִרֵם אֶת־הַנָּחַל וַיַּעֲבֹר אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ:

²⁴ A zůstal Jákob sám; a *tu* zápasil s ním muž až do svitání.

כה וַיִּנָּתֵר יַעֲקֹב לְבָדּוֹ וַיֹּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלֹת הַשָּׁחַר:

²⁵ A vida, že ho nepřemůže, obrazil jej v příhbí vrchní stehna jeho; i vyvinulo se příhbí stehna Jákobova, když zápasil s ním.

כו וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף־יָרְכוֹ וַתִּקַּע כַּף־יָרֶךְ יַעֲקֹב
בְּהֶאָבְקוֹ עִמּוֹ:

²⁶ A řekl: Pusť mne, nebť zasvítává. I řekl: Nepustím tě, leč mi požehnáš.

כז וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֶשְׁלַחְךָ כִּי
אִם-בִּרְכָּתִי:

27 I řekl jemu: Jaké jest jméno tvé? Odpověděl: Jákob.

כח וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה-שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב:

28 I dí: Nebude více nazýváno jméno tvé *toliko* Jákob, ale *také* Izrael; nebo jsi statečně zacházel s Bohem i lidmi, a přemohls.

כט וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֹאמֶר עוֹד שְׁמֶךָ כִּי אִם-יִשְׂרָאֵל
כִּי-שָׂרִיתָ עִם-אֱלֹהִים וְעִם-אָנָּשִׁים וַתּוֹכֵל:

29 I otázal se Jákob, řka: Oznam, prosím, jméno své. Kterýžto odpověděl: Proč se ptáš na jméno mé? I dal mu tu požehnání.

ל וַיִּשְׂאֵל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה-נָא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה
תִּשְׂאֵל לְשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם:

30 Tedy nazval Jákob jméno místa toho Fanuel; nebo jsem *prý* viděl Boha tváří v tvář, a zachována jest duše má.

לא וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי-רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים
אֶל-פָּנִים וַתִּנָּצַל נַפְשִׁי:

31 I vzešlo mu slunce, když pominul *místa toho* Fanuel, a kulhal na nohu svou.

לב וַיִּזְרַח-לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת-פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ
עַל-יָרְכוֹ:

32 Protož nejedí synové Izraelští až do tohoto dne *té* žily krátké, kteráž jest v vrchním příhbí stehna, proto že obrazil příhbí stehna Jákobova na žile krátké.

לג

א על-כן לא-יאכלו בני-ישראל את-גיד הנשה אשר על-כף
הירך עד היום הזה כי נגע בכף-ירך יעקב בגיד הנשה:

1

ב וישא יעקב עיניו וירא והנה עשו בא ועמו ארבע מאות
איש ויחץ את-הילדים על-לאה ועל-רחל ועל שתי
השפחות:

2 Pozdvih pak očí svých Jákob, uzřel, an Ezau jde, a čtyři sta mužů s
ním; i rozdělil syny Lée zvlášť a Ráchele zvlášť, a obou děvek zvlášť.

ג וישם את-השפחות ואת-ילדיהן ראשנה ואת-לאה וילדיה
אחרנים ואת-רחל ואת-יוסף אחרנים:

3 Postavil, pravím, děvky s syny jejich napřed, potom Líu s syny jejími
za nimi, Ráchel pak a Jozefa nejzáze.

ד והוא עבר לפניהם וישתחוו ארצה שבע פעמים עד-גשתו
עד-אחיו:

4 A sám šel před nimi, a poklonil se až k zemi po sedmkrát, až právě
přišel k bratru svému.

ה וירץ עשו לקראתו ויחבקהו ויפל על-צוארו וישקהו
ויבכו:

5 I běžel Ezau proti němu, a objal ho; a pad na šíji jeho, líbal ho. I
plakali.

ו וישא את-עיניו וירא את-הנשים ואת-הילדים ויאמר
מי-אלה לך ויאמר הילדים אשר-חנן אלהים את-עבדך:

6 Pozdvih pak očí svých, a spatřiv ženy s dětmi, řekl: Kdo jsou onino s
tebou? Odpověděl: Jsou dívky, kteréž Bůh dal z milosti služebníku
tvému.

ז וַתִּגְשֵׁן הַשְּׁפָחוֹת הַנָּה וַיִּלְדִּיָּהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוּיֶינָּהּ:

⁷ Mezi tím přiblížily se děvky s syny svými, i poklonili se.

ח וַתִּגְשׁ גַּם-לֵאָה וַיִּלְדִּיָּהּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ וְאַחֵר נִגַּשׁ יוֹסֵף וְרָחֵל וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ:

⁸ Přiblížila se také Lía s syny svými, a poklonili se; a potom přiblížil se Jozef a Ráchel, a také se poklonili.

ט וַיֹּאמֶר מִי לָךְ כָּל-הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגַשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לְמַצָּא-חַן בְּעֵינֵי אָדָנִי:

⁹ I řekl *Ezau*: K čemu jest všecken ten houf, kterýž jsem potkal? Odpověděl: Abych nalezl milost před očima pána mého.

י וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ יֵשׁ-לִי רָב אָחִי יְהִי לָךְ אֲשֶׁר-לָךְ:

¹⁰ Tedy řekl *Ezau*: Mám hojně, bratře můj; nech sobě, což tvého jest.

יא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-נָא אִם-נָא מַצָּאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ וְלָקַחְתָּ מִנְּחָתִי מִיָּדַי כִּי עַל-כֵּן רָאִיתִי פָנֶיךָ כְּרֹאֵת פָּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי:

¹¹ I řekl *Jákob*: *Nezbraňuj se, prosím; jestliže jsem nyní nalezl milost před očima tvýma, přijmi dar můj z ruky mé, poněvadž jsem viděl tvář tvou, jako bych viděl tvář Boží, a laskavě jsi mne přijal.*

יב קַח-נָא אֶת-בְּרִכָּתִי אֲשֶׁר הִבָּאת לָךְ כִּי-חַנְנִי אֱלֹהִים וְכִי יֵשׁ-לִי-כָל נִיפְצָר-בּוֹ וַיִּקַּח:

¹² Přijmi, prosím, dar můj obětovaný tobě, poněvadž štědře obdařil mne Bůh, a mám všeho dosti. Takž ho přinutil, a *on* vzal.

יג וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנִלְכָּה וְאִלְכָּה לְנֶגְדָךְ:

¹³ I dí: Pod', a jděme; *já* půjdu s tebou.

יָד וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנִי יָדַע כִּי־הִילָדִים רַבִּים וְהֵצֵאן וְהִבָּקֶר
עָלוֹת עָלַי וַדְּפָקוּם יוֹם אֶחָד וּמָתוּ כָּל־הֵצֵאן:

¹⁴ I řekl k němu *Jáko*b: Ví pán můj, že děti jsou outlí, a mám s sebou ovce i krávy březí; kteréžto budou-li hnány přes moc jeden den, pomře mi všecken dobytek.

טו יַעֲבֹר־נָא אֲדֹנִי לִפְנֵי עֲבָדָיו וְאֲנִי אֶתְנַתְּלָהּ לְאִטִּי לְרֶגֶל
הַמָּלְאָכָה אֲשֶׁר־לִפְנֵי וּלְרֶגֶל הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר־אֲבֹא
אֶל־אֲדֹנִי שְׁעִירָה:

¹⁵ Nechžť medle jde pán můj před služebníkem svým, já pak poznenáhlu se poberu, tak jakž bude moci jíti stádo, kteréž před sebou mám, a jakž postačiti budou moci děti, až tak dojdu ku pánu svému do Seir.

טז וַיֹּאמֶר עֲשׂו אֲצִיגָה־נָא עִמָּךְ מִן־הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי וַיֹּאמֶר
לָמָּה זֶה אֲמַצָּא־תָן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי:

¹⁶ I řekl Ezau: Nechť ale pozůstavím něco lidu, kterýž mám s sebou. I odpověděl: K čemu to? Nechť *toliko* naleznu milost před očima pána svého.

יז וַיָּשָׁב בַּיּוֹם הַהוּא עֲשׂו לְדֶרֶכוֹ שְׁעִירָה:

¹⁷ Tedy Ezau toho dne navrátil se cestou svou do Seir.

יח וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּה וַיָּבֵן לוֹ בַּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עָשָׂה סִכְתָּ
עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם סִכּוֹת:

¹⁸ Jáko**b** pak bral se do Sochet, a ustavěl sobě dům, a dobytku svému zdělal stáje; protož nazval jméno místa toho Sochet.

יט וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שָׁכֶם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בָּבֹאוּ מִפְּדָן
אֲרָם וַיַּחֲן אֶת־פְּנֵי הָעִיר:

¹⁹ A tak Jáko**b** navracuje se z Pádan Syrské, přišel ve zdraví k městu Sichem, kteréž *jest* v zemi Kananejské, a položil se před městem.

כ וַיִּקֶן אֶת־חֶלְקֵת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אָהֳלוֹ מִיַּד
בְּנֵי־חֶמּוֹר אָבִי שָׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׁיטָה:

²⁰ I koupil díl pole toho, na němž byl rozbil stan svůj, od synů Emora, otce Sichemova, za sto ovec.

כא וַיַּצֵּב־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא־לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

²¹ A postavil tu oltář, kterémužto dal jméno *Bůh* silný, Bůh Izraelský.

לד

א וַתֵּצֵא דִינָה בַת־לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב לְרֹאוֹת בְּכָנוֹת
הָאָרֶץ:

¹ Vyšla pak Dína, dcera Líe, kterouž porodila Jákobovi, aby se dívala na dcery té země.

ב וַיֵּרָא אֹתָהּ שָׁכֶם בֶּן־חֲמוֹר הַחִתִּי נָשִׂיא הָאָרֶץ וַיִּקַּח אֹתָהּ
וַיִּשְׁכַּב אִתָּהּ וַיַּעֲנֶה:

² Kteroužto uzřev Sichem, syn Emora Hevejského, knížete v krajině té, vzal ji, i ležel s ní, a ponížil jí.

ג וַתִּדְבֹק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה בַת־יַעֲקֹב וַיֶּאֱהַב אֶת־הַנַּעֲרָ וַיְדַבֵּר
עַל־לֵב הַנַּעֲרָ:

³ I připojila se duše jeho k Díně, dceři Jákobově; a zamilovav děvečku, mluvil k srdci jejímu.

ד וַיֹּאמֶר שָׁכֶם אֶל־חֲמוֹר אָבִיו לֵאמֹר קַח־לִי אֶת־הַיְלָדָה
הַזֹּאת לְאִשָּׁה:

⁴ Mluvil potom Sichem k Emorovi, otci svému, těmito slovy: Vezmi mi děvečku tuto za manželku.

ה וַיַּעֲקֹב שָׁמַע כִּי טָמֵא אֶת־דִּינָה בְּתוֹ וּבָנָיו הָיוּ אֶת־מְקַנְהוּ
בַשָּׂדֶה וְהַחֲרָשׁ יַעֲקֹב עַד־בָּאָם:

⁵ Uslyšev pak Jákob, že poškrvnil Díny dcery jeho, (a synové jeho byli s stádem na poli,) mlčel, až oni přišli.

ו וַיֵּצֵא חֲמוֹר אָבִי־שָׁכֶם אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ:

⁶ Tedy vyšel Emor, otec Sichemův, k Jákobovi, aby mluvil s ním o to.

א וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׂדֶה כְּשָׁמְעָם וַיִּתְעַצְּבוּ הָאֲנָשִׁים וַיַּחֲרֹ
לָהֶם מְאֹד כִּי־נָבְלָה עֹשֶׂה בְיִשְׂרָאֵל לְשֹׁכֵב אֶת־בֶּת־יַעֲקֹב
וְכֵן לֹא יַעֲשֶׂה:

⁷ A v tom synové Jákobovi přišli s pole; a uslyšavše o tom, bolestí naplnění jsou muži ti, a rozhněvali se velmi, proto že hanebnou věc učinil v Izraeli, ležav se dcerou Jákobovou, čehož činiti nenáleželo.

ח וַיְדַבֵּר תָּמוֹר אֲתָם לֵאמֹר שָׁכֶם בְּנֵי תַשָּׁקָה נִפְשׁוּ בְּבִתְכֶם
תָּנוּ נָא אֶתְּהָ לוֹ לְאִשָּׁה:

⁸ I mluvil Emor s nimi na tento způsob: Sichem, syn můj, hoří milostí k vaší dceři; prosím, dejte mu ji za manželku.

ט וַהֲתַחַתְּנוּ אִתָּנוּ בְּנֵיתֵיכֶם תִּתְּנוּ־לָנוּ וְאֶת־בְּנֵיתֵינוּ תִּקְחוּ לָכֶם:

⁹ A spřízněte se s námi: Dcery své dávejte nám, a naše dcery pojímejte sobě.

י וְאִתָּנוּ תֵּשְׁבוּ וְהָאָרֶץ תְּהִיָּה לְפָנֵיכֶם שְׁבוּ וְסָחֲרוּהָ וְהָאֲחֻזִּי
בָּהּ:

¹⁰ A bydlete s námi, nebo všechna země bude před vámi; osadte se a obchod vedte v ní, a vládněte jí.

יא וַיֹּאמֶר שָׁכֶם אֶל־אָבִיהָ וְאֶל־אֲחִיהָ אֲמַצָּא־חֵן בְּעֵינֵיכֶם
וְאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֲתָן:

¹¹ Mluvil i Sichem otci jejímu, a bratřím jejím: Nechť naleznu milost před očima vašima, dám, co mi koli díte.

יב תִּרְבוּ עָלַי מְאֹד מְהֵרָ וּמָתָן וְאֶתְּנָה כְּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי
וּתְּנוּ־לִי אֶת־הַנְּעָרָה לְאִשָּׁה:

¹² Jmenujte mi věno i dary jak chcete veliké, dám, jak mi koli řeknete; jen mi tu děvčeku dejte za manželku.

יג וַיַּעֲנוּ בְנֵי־יַעֲקֹב אֶת־שָׁכֶם וְאֶת־חַמּוֹר אָבִיו בְּמִרְמָה
וַיֹּדְבִירוּ אֲשֶׁר טָמְא אֶת דִּינָה אֶחָתָם:

13 Odpovídající pak synové Jákobovi Sichemovi a Emorovi, otci jeho, lstivě mluvili, proto že poškrvnil Díny sestry jich.

יד וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא נוּכַל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה לְתַת
אֶת־אֶחָתָנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עָרְלָה כִּי־חֲרָפָה הוּא לָנוּ:

14 A řekli jim: Nemůžeme učiniti toho, abychom dali sestru svou za muže neobřezaného; nebo to ohavnost jest u nás.

טו אַךְ־בְּזֹאת נִאֲוֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ כָּמֶנּוּ לְהַמּוֹל לָכֶם
כָּל־זָכָר:

15 Než na tento způsob vám povolíme: Jestliže se chcete srovnati s námi, aby obřezán byl každý z vás pohlaví mužského:

טז וְנָתַנוּ אֶת־בְּנֵיתֵינוּ לָכֶם וְאֶת־בְּנֵיתֵיכֶם נִקַּח־לָנוּ וַיֵּשְׁבֻנוּ
אִתְּכֶם וְהָיוּ לָעָם אֶחָד:

16 Tedy budeme dávatí dcery své vám, a dcery vaše brátí sobě; a budeme bydliti s vámi, a budeme lid jeden.

יז וְאִם־לֹא תִשְׁמָעוּ אֵלֵינוּ לְהַמּוֹל וּלְקַחְנוּ אֶת־בְּתֵינוּ וְהָלַכְנוּ:

17 Pakli neuposlechnete nás, abyste se obřezali, vezmeme zase dceru svou a odejdeme.

יח וַיִּיטְבוּ דְבָרֵיהֶם בְּעֵינֵי חַמּוֹר וּבְעֵינֵי שָׁכֶם בֶּן־חַמּוֹר:

18 Tedy líbila se řeč jejich Emorovi i Sichemovi, synu Emorovu.

יט וְלֹא־אַחֵר הִנָּעַר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי חָפֵץ בְּבֵת־יַעֲקֹב וְהוּא
נִכְבָּד מְכֹל בֵּית אָבִיו:

19 A nemeškal mládenec učiniti toho; nebo se mu zalíbila dcera Jákobova. A on byl nejvzácnější ze všech v domě otce svého.

כ וַיָּבֹא חֲמוֹר וּשְׁכֶם בְּנוֹ אֶל-שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל-אֲנָשֵׁי עִירָם לֵאמֹר:

²⁰ I přišel Emor a Sichem, syn jeho, k bráně města svého; a mluvili mužům města svého, řkouce:

כא הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלָמִים הֵם אֶתָּנוּ וַיֵּשְׁבוּ בָאָרֶץ וַיִּסְתְּרוּ אֹתָהּ וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבַת-יָדַיִם לְפָנֵיהֶם אֶת-בָּנֹתָם נָקַח-לָנוּ לְנָשִׁים וְאֶת-בָּנֵינוּ נָתַן לָהֶם:

²¹ Muži tito pokojně se mají k nám, nechť tedy bydlí v zemi této, a obchod vedou v ní, (nebo země jest dosti široká a prostranná před nimi;) dcery jejich budeme sobě bráti za manželky, a dcery své budeme dávatí jim.

כב אַךְ-בְּזֹאת יֵאָתוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לְשָׁבֶת אֶתָּנוּ לְהִיּוֹת לָעַם אֶחָד בְּהֵמוֹל לָנוּ כָּל-זָכָר כַּאֲשֶׁר הֵם נְמָלִים:

²² Než na tento způsob přivolí nám ti muži k tomu, aby bydlili s námi, a abychom byli jeden lid: Jestliže obřezán bude každý pohlaví mužského mezi námi, tak jako oni jsou obřezáni.

כג מִקְנֵהֶם וּקְנִיָּנָם וְכָל-בְּהֶמְתָּם הֲלוֹא לָנוּ הֵם אַךְ נִאוֹתָהּ לָהֶם וַיֵּשְׁבוּ אֶתָּנוּ:

²³ Dobytek jejich a statek jejich, i všecka hovada jejich, zdaliž nebudou naše? Toliko v *tom* jim povolme, a budou bydliti s námi.

כד וַיִּשְׁמָעוּ אֶל-חֲמוֹר וְאֶל-שְׁכֶם בְּנוֹ כָּל-יִצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ וַיִּמְלֹוּ כָּל-זָכָר כָּל-יִצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ:

²⁴ I uposlechli Emora a Sichema, syna jeho, všickni vycházející branou města jeho; a obřezali se všickni pohlaví mužského, což jich koli vycházelo z brány města jeho.

כה וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיּוֹתָם כְּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי-בְנֵי-יַעֲקֹב
שְׁמֹעוֹן וְלֵוִי אֶחָי דִּינָה אִישׁ חֲרָבוֹ וַיָּבֹאוּ עַל-הָעִיר בַּטַּח
וַיַּהַרְגוּ כָל-זָכָר:

²⁵ A toť dne třetího, když *oni největší* bolest měli, dva synové Jákobovi, Simeon a Léví, bratří Díny, vzav každý z *nich* meč svůj, vpadli do města směle, a pomordovali všechny pohlaví mužského.

כו וְאֶת-חֲמֹור וְאֶת-שָׁכֶם בְּנוֹ הָרְגוּ לְפִי-חָרֵב וַיִּקְחוּ אֶת-דִּינָה
מִבֵּית שָׁכֶם וַיֵּצְאוּ:

²⁶ Emora také a Sichema, syna jeho, zamordovali mečem, a vzavše Dínu z domu Sichemova, odešli.

כז בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל-הַחֲלָלִים וַיַּבְזּוּ הָעִיר אֲשֶׁר טָמְאוּ
אֲחֻתָּם:

²⁷ Potom synové Jákobovi přišedše na zbité, vzebrali město, proto že poškrvnili sestry jejich.

כח אֶת-צֹאנָם וְאֶת-בָּקָרָם וְאֶת-חֲמֹרֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר-בָּעִיר
וְאֶת-אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקְחוּ:

²⁸ Stáda jejich, a voly i osly jejich, a což bylo v městě i po poli, pobrali.

כט וְאֶת-כָּל-חֵילָם וְאֶת-כָּל-טָפָם וְאֶת-נְשֵׁיהֶם שָׁבוּ וַיַּבְזּוּ וְאֶת
כָּל-אֲשֶׁר בַּבַּיִת:

²⁹ K tomu i všechno jmění jejich, a všechny malé *dítky* jejich, a ženy jejich zajali, a vybrali, co kde v domích *bylo*.

לֹא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־שְׁמֹעוֹן וְאֶל־לֵוִי עֲכָרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישְׁנִי
בְּיֹשֶׁב הָאָרֶץ בְּכַנְעֲנִי וּבְפָרְזִי וְאֲנִי מְתִי מִסֶּפֶר וְנֶאֱסָפוּ עָלַי
וְהַכּוּנִי וְנִשְׁמְדֹתִי אֲנִי וּבֵיתִי׃

³⁰ Řekl pak Jákob Simeonovi a Léví: Zkormoutili jste mne, a zošklivili jste mne u obyvatelů krajiny této, u Kananejských a Ferezejských, a já jsem s malým počtem lidí. Seberou-li se na mne, zbijí mne, a *tak* vyhlazen budu já i dům můj.

לֹא וַיֹּאמְרוּ הַכֹּזֶנֶה יַעֲשֶׂה אֶת־אַחֹתָנוּ׃

³¹ A *oní* odpověděli: A což měli jako nevěstky zle užívatí sestry naší?

לה

א וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה בֵּית-אֵל וְשָׁב-שָׁם וַעֲשֵׂה-שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל הַנִּרְאָה אֵלֶיךָ בְּבִרְחָךְ מִפְּנֵי עֲשׂוֹ אָחִיךָ:

¹ Potom mluvil Bůh k Jákobovi: Vstana, vstup do Bethel, a bydl tam; a udělej tam oltář *Bohu* silnému, kterýž se ukázal tobě, kdyžs utíkal před Ezau bratrem svým.

ב וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל-אֲשֶׁר עִמּוֹ הָסְרוּ אֶת-אֱלֹהֵי הַנֹּכַר אֲשֶׁר בְּתִכְכֶם וְהִטְהָרוּ וְהִחֲלִיפוּ שְׂמֹלֵתֵיכֶם:

² Tedy řekl Jákob čeládce své, a všechněm, kteříž s ním *byli*: Odvrzte bohy cizí, kteréž máte mezi sebou, a očist'te se, a změňte roucha svá.

ג וְנִקְוָמָה וְנַעֲלָה בֵּית-אֵל וַאֲעֲשֵׂה-שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל הָעֲנָה אֹתִי בְּיוֹם צָרָתִי וַיְהִי עֲמָדִי בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַכְתִּי:

³ A vstanouce, vstupme do Bethel, a udělám tam oltář silnému *Bohu*, kterýž vyslyšel mne v den ssoužení mého, a byl se mnou na cestě, kterouž jsem šel.

ד וַיִּתְּנוּ אֶל-יַעֲקֹב אֶת כָּל-אֱלֹהֵי הַנֹּכַר אֲשֶׁר בְּיָדָם וְאֶת-הַנְּזָמִים אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּטְמֵן אֹתָם יַעֲקֹב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר עִם-שָׁכָם:

⁴ Tedy dali Jákobovi všechny bohy cizí, kteréž měli, i náušnice, kteréž *byly* na uších jejich; i zakopal je Jákob pod tím dubem, kterýž byl u Sichem.

ה וַיִּסְעוּ וַיְהִי חֲתַת אֱלֹהִים עַל-הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיהֶם וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרַי בְּנֵי יַעֲקֹב:

⁵ I brali se *odtud*. (A byl strach Boží na městech, kteráž *byla* vùkol nich, a nehonili synů Jákobových.)

וַיָּבֹא יַעֲקֹב לְיוֹזָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן הוּא בֵּית-אֵל הוּא
וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר-עִמּוֹ:

⁶ Tedy přišel Jákob do Lůz, kteréž jest v zemi Kananejské, (to *již* slove Bethel,) on i všecken lid, kterýž *byl* s ním.

וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם אֵל בֵּית-אֵל כִּי שָׁם נִגְלוּ
אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו:

⁷ I vzdělal tu oltář, a nazval to místo *Bůh* silný Bethel; nebo tu se mu byl zjevil Bůh, když utíkal před bratrem svým.

וַתָּמָת דְּבִרָה מִיִּנְקָת רַבָּקָה וַתִּקָּבֵר מִתַּחַת לְבֵית-אֵל תַּחַת
הָאֵלֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אֵלֹן בָּכוֹת:

⁸ Tehdy umřela Debora, chovačka Rebeky, a pochována jest pod Bethel, pod dubem; i nazval jméno jeho Allon Bachuth.

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל-יַעֲקֹב עוֹד בָּבֹאוֹ מִפָּדָן אָרֶם וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ:

⁹ Ukázal se pak opět Bůh Jákobovi, když se navracoval z Pádan Syrské, a požehnal mu.

וַיֹּאמֶר-לוֹ אֱלֹהִים שְׁמִי יַעֲקֹב לֹא-יִקְרָא שְׁמִי עוֹד יַעֲקֹב
כִּי אִם-יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמִי וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל:

¹⁰ I řekl jemu Bůh: Jméno tvé *jest* Jákob. Nebude více nazýváno jméno tvé *toliko* Jákob, ale Izrael *také* bude jméno tvé. Protož nazval jméno jeho Izrael.

וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל שְׂדֵי פֶרֶה וְרִבְיָה גֹי וְקָהָל גֹּיִם
יִהְיֶה מִמֶּךָּ וּמִלְכִּים מִחֲלָצֶיךָ יֵצְאוּ:

¹¹ Řekl ještě Bůh jemu: Já jsem *Bůh* silný všemohoucí; rostiž a množ se; národ, nýbrž množství národů bude z tebe, i králové z bedr tvých vyjdou.

יב וְאֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק לְךָ אֶתְנַנָּה
וּלְזֶרְעֶךָ אַחֲרַיִךְ אֶתֵּן אֶת-הָאָרֶץ:

12 A zemi tu, kterouž jsem dal Abrahamovi a Izákovi, tobě ji dám;
semeni také tvému po tobě dám tu zemi.

יג וַיַּעַל מֵעֵלְיוֹ אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֹתוֹ:

13 I vstoupil od něho Bůh z místa, na kterémž mluvil s ním.

יד וַיַּצַּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֹתוֹ מִצֻּבַּת אָבֶן
וַיִּסֹּךְ עָלֶיהָ נֹסֶךְ וַיִּצַּק עָלֶיהָ שָׁמֶן:

14 Jákob pak vyzdvihl znamení pamětné na místě tom, na kterémž
mluvil s ním, sloup kamenný; a pokropil ho skropením, a svrchu polil
jej olejem.

טו וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת-שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אֹתוֹ שֵׁם אֱלֹהִים
בֵּית-אֵל:

15 A nazval Jákob jméno místa toho, na kterémž mluvil s ním Bůh,
Bethel.

טז וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי-עוֹד כְּבָרַת-הָאָרֶץ לָבוֹא אֶפְרָתָה
וַתֵּלֶד רָחֵל וַתִּקְשׁ בְּלִדְתָּהּ:

16 I brali se z Bethel, a bylo již nedaleko do Efraty. I porodila Ráchel, a
těžkosti trpěla roděci.

יז וַיְהִי בְּהַקְשָׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמַּיִלָּדֶת אֶל-תִּירָאִי
כִּי-גַם-זֶה לְךָ בֶּן:

17 A když s těžkostí rodila, řekla jí baba: Neboj se, nebo také tohoto
syna míti budeš.

יח וַיְהִי בְּצֵאת נַפְשָׁהּ כִּי מֵתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן-אוֹנִי וְאָבִיו
קָרָא-לוֹ בְּנִימִין:

18 I stalo se, když k smrti pracovala, (nebo umřela,) nazvala jméno jeho
Ben Oni; ale otec jeho nazval ho Beniaminem.

יט וַתָּמָת רָחֵל וַתִּקָּבֶר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הִוא בֵּית לָחֶם:

¹⁹ I umřela Ráchel, a pochována jest na cestě k Efratě, jenž jest Betlém.

כ וַיֵּצֵב יַעֲקֹב מִצֵּבָה עַל-קְבֻרָתָהּ הִוא מִצֵּבֶת קְבֻרַת-רָחֵל עַד-הַיּוֹם:

²⁰ A postavil Jákob znamení pamětné nad hrobem jejím; toť jest znamení hrobu Ráchel až do dnešního dne.

כא וַיֵּסַע יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אֶהְלֵה מִהָלְאָה לְמַגְדַּל-עֶדֶר:

²¹ I odebral se odtud Izrael, a rozbil stan svůj za věží Eder.

כב וַיְהִי בִשְׁכֹן יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ תְּהוֹמָה וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת-בִּלְהָה פִּילְגֶּשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיְהִי בְנֵי-יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר:

²² Stalo se pak také, když bydlil Izrael v té krajině, že Ruben šel, a spal s Bálou, ženinou otce svého; o čemž uslyšel Izrael. Bylo pak synů Jákobových dvanácte.

כג בְּנֵי לֵאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וַיְהוּדָה וַיִּשָּׁשׁכָר וַיְזַבּוּלֹן:

²³ Synové pak Líe: Prvorozený Jákobův Ruben, potom Simeon, a Léví, a Juda, a Izachar, a Zabulon.

כד בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן:

²⁴ Synové Ráchel: Jozef a Beniamin.

כה וּבְנֵי בִלְהָה שְׁפָחַת רָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי:

²⁵ A synové Bály, děvky Ráchel: Dan a Neftalím.

כו וּבְנֵי זִלְפָּה שְׁפָחַת לֵאָה גָּד וְאָשֶׁר אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר יָלַד-לוֹ בְּפָדֵן אֲרָם:

²⁶ A synové Zelfy, děvky Líe: Gád a Asser. Tiť jsou synové Jákobovi, kteříž mu zrozeni jsou v Pádan Syrské.

כז וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו מִמֶּרֶא קְרִית הָאֲרָבָה הוּא
חֶבְרוֹן אֲשֶׁר־גֵּר־שָׁם אֲבִרָהָם וַיִּצְחָק:

²⁷ Tedy přišel Jákob k Izákovi otci svému do Mamre, do města Arbe, jenž jest Hebron, kdežto bydlil pohostinu Abraham a Izák.

כח וַיְהִיו יָמֵי יִצְחָק מֵאָת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה:

²⁸ A bylo dnů Izákových sto osmdesáte let.

כט וַיָּגָוַע יִצְחָק וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמּוּיָו זָקֵן וּשְׁבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ
אֹתוֹ עֵשָׂו וַיַּעֲקֹב בָּנָיו:

²⁹ I dokonal Izák, a umřel, a připojen jest k lidu svému, stár jsa a plný dnů; i pochovali ho Ezau a Jákob, synové jeho.

לו

א וְאֵלֶּה תִּלְדֹּת עֵשָׂו הוּא אָדֹם:

¹ Tito jsou pak rodové Ezau, kterýž *měl přijmí* Edom.

ב עֵשָׂו לָקַח אֶת־נָשָׁיו מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת־עֲדָה בַת־אֵילֹן הַחֲתִי
וְאֶת־אֵהָלִיבָמָה בַת־עֵנָה בַת־צִבְעֹן הַחֲתִי:

² Ezau pojal sobě ženy ze dcer Kananejských, Adu, dceru Elona Hetejského, a Olibamu, dceru Anovu, dceru Sebeona Hevejského,

ג וְאֶת־בְּשֶׁמֶת בַּת־יִשְׁמָעֵאל אֲחֹת נָבִיּוֹת:

³ A Bazematu, dceru Izmaelovu, sestru Nabajotovu.

ד וַתֵּלֶד עֲדָה לְעֵשָׂו אֶת־אֵלִיפֹז וּבְשֶׁמֶת יִלְדָה אֶת־רַעֲוִיֶּאל:

⁴ I porodila Ada Ezauchovi Elifaza, a Bazemat porodila Rahuele.

ה וְאֵהָלִיבָמָה יִלְדָה אֶת־יַעֲיִשׁ יַעֲיִשׁ וְאֶת־יַעֲלֹם וְאֶת־קָרַח אֵלֶּה
בְּנֵי עֵשָׂו אֲשֶׁר יִלְדוּ־לוֹ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

⁵ Olibama pak porodila Jehusa, a Jheloma, a Koré. Ti jsou synové Ezau, kteříž se mu zrodili v zemi Kananejské.

ו וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת־נָשָׁיו וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־בָּנֹתָיו וְאֶת־כָּל־נַפְשֹׁת
בֵּיתוֹ וְאֶת־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־בְּהֶמְתּוֹ וְאֶת כָּל־קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ אֶל־אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו:

⁶ I pobral Ezau ženy své, i syny své, a dcery své, a všecku čeled' svou, i dobytek svůj, a všecka hovada svá, i všecko jmění své, kteréhož nabyl v zemi Kananejské, a odebral se do země *Seir*, před *příchodem* Jákoba bratra svého.

ז כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רַב מְשַׁבֵּת יַחְדָּו וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגֹרֵיהֶם
לִשְׂאת אֹתָם מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם:

⁷ Nebo zboží jejich bylo *tak* veliké, že nemohli bydliti spolu; aniž *ta* země, v níž oni pohostinu byli, mohla jich snést, pro dobytky jejich.

ח וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו בְּהָר שֵׁעִיר עֵשָׂו הוּא אֲדוֹם:

⁸ Protož bydlil Ezau na hoře Seir; Ezau *pak* ten jest Edom.

ט וַאֲלֵה תִלְדוֹת עֵשָׂו אָבִי אֲדוֹם בְּהָר שֵׁעִיר:

⁹ A tak tito jsou rodové Ezau, otce Idumejských, na hoře Seir.

י אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי-עֵשָׂו אֱלִיפַז בֶּן-עֵדָה אִשְׁת עֵשָׂו רְעוּאֵל
בֶּן-בְּשֵׁמַת אִשְׁת עֵשָׂו:

¹⁰ Tato *byla* jména synů Ezau: Elifaz, syn Ady, ženy Ezau; Rahuel, syn Bazematy, ženy Ezau.

יא וַיְהִיו בְּנֵי אֱלִיפַז תִּימָן אוֹמָר צֶפּוֹ וְגַעְתָּם וְקִנֹּז:

¹¹ Synové pak Elifazovi byli: Teman, Omar, Sefo, a Gatam a Kenaz.

יב וְתַמְנֵעַ הָיְתָה פִּילְגֶשׁ לְאֱלִיפַז בֶּן-עֵשָׂו וַתֵּלֶד לְאֱלִיפַז
אֶת-עֶמְלֵק אֵלֶּה בְּנֵי עֵדָה אִשְׁת עֵשָׂו:

¹² Tamna pak byla ženina Elifaza, syna Ezau. Ta porodila Elifazovi Amalecha. Ti jsou synové Ady, ženy Ezau.

יג וַאֲלֵה בְנֵי רְעוּאֵל נַחַת וְזָרַח שִׁמְהָ וּמִזָּה אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי
בְּשֵׁמַת אִשְׁת עֵשָׂו:

¹³ Synové pak Rahuelovi tito: Nahat, Zára, Samma a Méza. To byli synové Bazematy, ženy Ezau.

יד וַאֲלֵה הָיוּ בְּנֵי אֶהְלִיבָמָה בַּת-עֵנָה בַּת-צִבְעוֹן אִשְׁת עֵשָׂו
וַתֵּלֶד לְעֵשָׂו אֶת-יַעֲשִׁי וְיַעֲשִׁי וְאֶת-יַעֲלֹם וְאֶת-קָרַח:

¹⁴ A tito byli synové Olibamy, dcery Anovy, dcery Sebeonovy, ženy Ezau, kteráž porodila Ezauchovi Jehusa, Jheloma a Koré.

טו אֵלֶּה אֱלוֹפֵי בְּנֵי-עֵשָׂו בְּנֵי אֱלִיפַז בְּכוֹר עֵשָׂו אֱלוֹף תִּימָן
אֱלוֹף אוֹמָר אֱלוֹף צֶפּוֹ אֱלוֹף קִנֹּז:

¹⁵ Tito *všickni* byli knížata synů Ezau. Synové Elifaza prvorozeného Ezau: Kníže Teman, kníže Omar, kníže Sefo, kníže Kenaz,

טז אֱלֹהֵי-קֶרַח אֱלֹהֵי גַעְתָּם אֱלֹהֵי עֲמֹלֶק אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אֶלְיָז
בְּאֶרֶץ אֲדָוִם אֱלֹהֵי בְנֵי עֵדָה:

¹⁶ Kníže Koré, kníže Gatam, kníže Amalech. Ta jsou knížata *pošlá* z Elifaza v zemi Idumejské; ti jsou synové Ady.

יז וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל בֶּן-עִשָׂו אֱלֹהֵי נַחַת אֱלֹהֵי זֶרַח אֱלֹהֵי
שָׁמָּה אֱלֹהֵי מִזֵּה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי רְעוּאֵל בְּאֶרֶץ אֲדָוִם אֱלֹהֵי בְנֵי
בְּשֵׁמֶת אִשָּׁת עִשָׂו:

¹⁷ Tito pak jsou synové Rahuele, syna Ezau: Kníže Nahat, kníže Zára, kníže Samma, kníže Méza. Ta knížata *pošla* z Rahuele, v zemi Idumejské; to jsou synové Bazematy, ženy Ezau.

יח וְאֵלֶּה בְּנֵי אֱתֵלְיָבָמָה אִשָּׁת עִשָׂו אֱלֹהֵי יַעֲוֹשׁ אֱלֹהֵי יַעֲלָם
אֱלֹהֵי קֶרַח אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אֱתֵלְיָבָמָה בַּת-עֵנָה אִשָּׁת עִשָׂו:

¹⁸ A synové Olibamy, ženy Ezau, titi jsou: Kníže Jehus, kníže Jhelom, kníže Koré. To jsou knížata z Olibamy, dcery Anovy, ženy Ezau.

יט אֵלֶּה בְּנֵי-עִשָׂו וְאֵלֶּה אֱלֹהֵיהֶם הוּא אֲדָוִם:

¹⁹ Tif' jsou synové Ezau, a ta knížata jejich; onť jest Edom.

כ אֵלֶּה בְּנֵי-שְׁעִיר הַחֲרִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ לוֹטָן וְשׁוּבָל וְצַבְעֹן
וְעֵנָה:

²⁰ Tito *pak jsou* synové Seir, totiž Horejští, obyvatelé země té: Lotan, Sobal, Sebeon a Ana,

כא וְדִשׁוֹן וְאַצָּר וְדִישָׁן אֱלֹהֵי הַחֲרִי בְנֵי שְׁעִיר בְּאֶרֶץ
אֲדָוִם:

²¹ A Dison, Eser a Dízan. Ta *jsou* knížata Horejská, synové Seir, v zemi Idumejské.

כב וַיְהִיו בְּנֵי-לוֹטָן חֲרִי וְהִימָם וְאַחֹת לוֹטָן תַּמְנָע:

²² Synové Lotanovi byli: Hori a Hemam; a sestra Lotanova Tamna.

כג וְאֵלֶּה בְּנֵי שׁוּבָל עֶלְוֹן וּמִנַּחַת וְעִיבָל שֶׁפּוֹ וְאוֹנָם:

²³ Synové pak Sobalovi tito: Alvan, Manáhat, Ebal, Sefo a Onam.

כד וְאֵלֶּה בְּנֵי-צִבְעוֹן וְאִיָּה וְעֵנָה הוּא עֵנָה אֲשֶׁר מָצָא
אֶת-הַיָּמִם בַּמִּדְבָּר בְּרַעְתּוֹ אֶת-הַחֲמֹרִים לְצִבְעוֹן אָבִיו:

²⁴ A tito synové Sebeonovi: Aia a Ana. To jest ten Ana, kterýž našel mezky na poušti, když pásł osly Sebeona otce svého.

כה וְאֵלֶּה בְּנֵי-עֵנָה דִּישָׁן וְאַהֲלִיבָמָה בֶּת-עֵנָה:

²⁵ Tito pak děti Anovi: Dison a Olibama, dcera Anova.

כו וְאֵלֶּה בְּנֵי דִישָׁן חַמְדָּן וְאַשְׁבָּן וַיִּתְּרֶן וַיְכָרֶן:

²⁶ A synové Dízanovi tito: Hamdan, Eseban, Jetran a Charan.

כז אֵלֶּה בְּנֵי-אַצֵּר בִּלְהָן וְזַעֲזָן וְעֶקָן:

²⁷ Synové Eser tito: Balaan, Závan a Achan.

כח אֵלֶּה בְּנֵי-דִישָׁן עׁוֹץ וְאַרְן:

²⁸ Tito synové Dízanovi: Hus a Aran.

כט אֵלֶּה אֱלֹהֵי הַחֲרִי אֱלֹהֵי לוֹטָן אֱלֹהֵי שׁוּבָל אֱלֹהֵי צִבְעוֹן
אֱלֹהֵי עֵנָה:

²⁹ Tato jsou knížata Horejská: Kníže Lotan, kníže Sobal, kníže Sebeon, kníže Ana,

ל אֱלֹהֵי דִישָׁן אֱלֹהֵי אַצֵּר אֱלֹהֵי דִישָׁן אֵלֶּה אֱלֹהֵי הַחֲרִי
לְאַלְפִיָּתָם בְּאֶרֶץ שֵׁעִיר:

³⁰ Kníže Dison, kníže Eser, kníže Dízan. To byla knížata Horejská, po knížetstvích svých v zemi Seir.

לא וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֲדוֹם לְפָנֵי מֶלֶךְ-מֶלֶךְ
לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:

³¹ Tito pak byli králové, kteříž kralovali v zemi Idumejské, prvé než kraloval král nad syny Izraelskými.

לב וַיִּמְלֹךְ בְּאֶדוֹם בֶּלַע בֶּן-בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה:

³² Kraloval tedy v Edom Béla, syn Beorův, a jméno města jeho Denaba.

לג וַיָּמָת בֶּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו יוֹבָב בֶּן-זֶרַח מִבְּצָרָה:

³³ I umřel Béla, a kraloval místo něho Jobab, syn Zára z Bozra.

לד וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו חֲשָׁם מֵאֶרֶץ הַתִּימָנִי:

³⁴ I umřel Jobab, a kraloval na místě jeho Husam z země Temanské.

לה וַיָּמָת חֲשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו הָדָד בֶּן-בְּדָד הַמִּכָּה אֶת-מִדְיָן
בְּשָׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֻיִּית:

³⁵ Umřel i Husam, a kraloval místo něho Adad, syn Badadův, kterýž porazil Madianské v krajině Moábské; a jméno města jeho Avith.

לו וַיָּמָת הָדָד וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו שִׁמְלָה מִמַּשְׂרָקָה:

³⁶ Když pak umřel Adad, kraloval místo něho Semla z Masreka.

לז וַיָּמָת שִׁמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו שָׁאוּל מִרְחֲבוֹת הַנָּהָר:

³⁷ A po smrti Semlově kraloval na místě jeho Saul z Rohobot od řeky.

לח וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו בַּעַל חֲנָן בֶּן-עֲכָבוֹר:

³⁸ Umřel i Saul, a kraloval místo něho Bálanan, syn Achoborův.

לט וַיָּמָת בַּעַל חֲנָן בֶּן-עֲכָבוֹר וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו הָדָר וְשֵׁם עִירוֹ
פָּעוֹ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מְהִיטָבָאֵל בֵּת-מִטְרָד בֵּת מִי זָהָב:

³⁹ A když i Bálanan umřel, syn Achoborův, kraloval na místě jeho Adar; a jméno města jeho Pahu; jméno pak ženy jeho Mehetabel, dcera Matredy, dcery Mezábovy.

מ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת אֱלֹפִי עָשׂוּ לְמִשְׁפְּחֹתָם לְמִקְמֹתָם בְּשִׁמְתָם
אֱלֹוֹף תַּמְנֶע אֱלֹוֹף עֶלְוָה אֱלֹוֹף יִתֵּת:

⁴⁰ Ta jsou jména knížat *pošlých* z Ezau, po čeledech jejich, po místech jejich, vedlé jmen jejich: Kníže Tamna, kníže Alva, kníže Jetet,

מֵאֵלֹהִים אֱלֹהֵי־בָמָה אֱלֹהֵי אֵלָה אֱלֹהֵי פִּינוֹן:

⁴¹ Kníže Olibama, kníže Ela, kníže Finon.

מִבְּאֵלֹהִים קֵנָז אֱלֹהֵי תִמָּן אֱלֹהֵי מַבְסָר:

⁴² Kníže Kenaz, kníže Teman, kníže Mabsar.

מִגְּאֲדִי־אֵל אֱלֹהֵי עִירָם אֱלֹהֵי אֲדוֹמִי אֲדוֹם לְמִשְׁבַּתָּם
בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּתָם הוּא עֹשֵׂה אָבִי אֲדוֹם:

⁴³ Kníže Magdiel, kníže Híram. Tať jsou knížata Idumejská, tak jakž kteří bydlili v zemi dědictví svého. Toť jest ten Ezau, otec Idumejských.

לז

א וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְוֵרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

¹ Jákob pak bydlil v zemi putování otce svého, v zemi Kananejské.

ב אֵלֶּה הַלְּדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שִׁבְעֵ-עָשָׂר שָׁנָה הָיָה רָעָה אֶת־אָחָיו בְּצֹאן וְהוּא נֶעַר אֶת־בְּנֵי בְלָהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דְּבָתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם:

² Tito jsou příběhové Jákobovi: Jozef, když byl v sedmnácti letech, pásal s bratřími svými dobytek, (a byl mládenček), s syny Bály a Zelfy, žen otce svého. A oznamoval Jozef zlou pověst o nich otci svému.

ג וַיִּשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בְּנָיו כִּי־בֶן־זִקְנִים הוּא לוֹ וַעֲשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פָּסִים:

³ Izrael pak miloval Jozefa nad všechny syny své; nebo v starosti své zplodil jej. A udělal mu sukni proměnných barev.

ד וַיֵּרְאוּ אָחָיו כִּי־אֹתוֹ אָהַב אֲבִיהֶם מִכָּל־אָחָיו וַיִּשְׁנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבָּרוֹ לְשָׁלֹם:

⁴ A když spatřili bratří jeho, že ho miluje otec jejich nad všechny bratří jeho, nenáviděli ho, aniž mohli pokojně k němu promluvit.

ה וַיַּחְלֹם יוֹסֵף חֲלֹם וַיִּגֹּד לְאָחָיו וַיּוֹסֶפֶן עוֹד שְׁנֹא אֹתוֹ:

⁵ Měl pak Jozef sen, a vypravoval jej bratřím svým; pročez v větší nenávisti ho měli.

ו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמַעוּ־נָא הַחֲלֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלַמְתִּי:

⁶ Nebo pravil jim: Slyšte, prosím, sen, kterýž jsem měl.

ז והנה אִנְחָנוּ מֵאֲלָמִים אֲלָמִים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה
אֲלֵמָתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תִסְבִּינָה אֲלֵמָתֵיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוֶינָה
לְאֵלֵמָתִי:

⁷ Hle, vázali jsme snopy na poli, a aj, povstal snop můj, a stál. Vůkol také stáli snopové vaši, a klaněli se snopu mému.

ח וַיֹּאמְרוּ לוֹ אָחִיו הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־מָשׁוּל תִּמְשָׁל
בָּנוּ וַיּוֹסֶפוּ עוֹד שֵׁנָא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמָתוֹ וְעַל־דְּבָרָיו:

⁸ Jemužto odpověděli bratří jeho: Zdaliž kralovati budeš nad námi, aneb pánem naším budeš? Z té příčiny ještě více nenáviděli ho pro sny jeho, a pro slova jeho.

ט וַיִּחְלֹם עוֹד חֲלוֹם אֲחֵר וַיִּסְפֹּר אֹתוֹ לְאָחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה
חֲלֹמָתִי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים
מִשְׁתַּחֲוִים לִי:

⁹ Potom ještě měl jiný sen, a vypravoval jej bratřím svým, řka: Hle, opět jsem měl sen, a aj, slunce a měsíc, a jedenácte hvězd klanělo mi se.

י וַיִּסְפֹּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אָחָיו וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה
הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלָמְתָּ הֲבּוּא נָבּוּא אֲנִי וְאַמָּךְ וְאַחֶיךָ
לְהִשְׁתַּחֲוֹת לָךְ אֲרָצָה:

¹⁰ I vypravoval otci svému a bratřím svým. A domlouval mu otec jeho, a řekl jemu: Jakýž jest to sen, kterýž jsi měl? Zdaliž přijdeme, já a matka tvá i bratří tvoji, abychom se klaněli před tebou až k zemi?

יא וַיִּקְנְאוּ־בּוֹ אָחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדְּבָר:

¹¹ Tedy záviděli mu bratří jeho; ale otec jeho měl pozor na tu věc.

יב וַיֵּלְכוּ אָחָיו לְרֻעוֹת אֶת־צֹאן אֲבִיהֶם בְּשָׂכָם:

¹² Odešli pak bratří jeho, aby pásli dobytek otce svého v Sichem.

יג וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא אֶחָיִךְ רְעִים בְּשָׁכֶם לָכָה
וְאֶשְׁלַחְךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנְנִי:

13 A řekl Izrael Jozefovi: Zdaliž nepasou bratři tvoji v Sichem? Pod', a pošli tě k nim. Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem.

יד וַיֹּאמֶר לוֹ לָךְ־נָא רְאֵה אֶת־שְׁלוֹם אֶחָיִךְ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן
וְהַשְׁבִּנִי דָבָר וַיִּשְׁלַחְהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שָׁכְמָה:

14 I řekl jemu: Jdi nyní, zvěz, jak se mají bratři tvoji, a co se děje s dobytkem; a zase mi povíš o tom. A tak poslal ho z údolí Hebron, a on přišel do Sichem.

טו וַיִּמְצְאוּהוּ אִישׁ וְהָיָה תֵּעָה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר
מַה־תִּבְקֹשׁ:

15 Našel ho pak muž *nějaký*, an bloudí po poli. I zeptal se ho muž ten, řka: Čeho hledáš?

טז וַיֹּאמֶר אֶת־אֲחֵי אֲנֹכִי מִבְּקֹשׁ הַגִּידָה־נָא לִי אֵיפֹה הֵם
רְעִים:

16 Odpověděl: Bratři svých hledám; pověz mi, prosím, kde oni pasou?

יז וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי שָׁמַעְתִּי אֲמָרִים נִלְכָּה דֹתַיְנָה
וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחֵר אֶחָיו וַיִּמְצָאם בְּדֹתָן:

17 I řekl muž ten: Odešli odsud; nebo slyšel jsem je, ani praví: Podme do Dothain. Tedy šel Jozef za bratřími svými, a našel je v Dothain.

יח וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֶק וּבְטָרֶם יִקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְּנֻכְלוּ אֹתוֹ
לְהַמִּיתוֹ:

18 Kteřížto, jakž ho uzřeli zdaleka, prvé než k nim došel, ukládali o něm, aby jej zahubili.

יט וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אֶחָיו הִנֵּה בֹעֵל הַחַלְמוֹת הִלָּזָה בָּא:

19 Nebo řekli jeden druhému: Ej, mistr snů teď jde.

כ ועתה לכו ונהרגהו ונשליכהו באחד הברות ואמרנו תיה
רעה אכלתהו ונראה מה יהיו תלמתינו:

²⁰ Nyní tedy podťe, a zabíme jej, a uvržeme ho do některé čisterny, a
díme: Zvěř lítá sežrala jej. I uzříme, nač *jemu* vyjdou snové jeho.

כא וישמע ראובן ויצלהו מידם ויאמר לא נכנו נפש:

²¹ A uslyšev to Ruben, aby ho vytrhl z ruky jejich, (nebo řekl:
Neodjímejme mu hrdla,)

כב ויאמר אליהם ראובן אל-תשפכו-דם השליכו אתו
אל-הבור הזה אשר במדבר ויד אל-תשליחו-בו למען
הציל אתו מידם להשיבו אל-אביו:

²² Řekl jim Ruben: Nevylévejte krve. Vrzte jej do této čisterny, kteráž
jest na poušti, a nevztahujte ruky na něj. Ale *on* chtěl vysvoboditi ho z
rukou jejich, a pomoci mu, aby se navrátil k otci svému.

כג ויהי כאשר-בא יוסף אל-אחיו ויפשיטו את-יוסף
את-כתנתו את-כתנת הפסים אשר עליו:

²³ A když přišel Jozef k bratrům svým, strhli s něho sukni jeho, sukni
proměnných barev, kterouž měl na sobě.

כד ויקחהו וישלכו אתו הברה והבור רק אין בו מים:

²⁴ A pochopivše, uvrhli jej do čisterny. Čisterna pak ta *byla* prázdná, v
níž *nebylo* vody.

כה וישבו לאכל-לחם וישאו עיניהם ויראו והנה ארחת
ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט
הולכים להוריד מצרימה:

²⁵ I usadili se, aby jedli chléb. A pozdvihše očí svých, uzřeli, a aj,
množství Izmaelitských přicházejících z Galád, kteřížto na velbloudích
svých nesli vonné věci a kadidlo a mirru do Egypta.

כו וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־אָחָיו מִה־בָּצַע כִּי נִהְרָג אֶת־אָחֵינוּ
וְכִסִּינוּ אֶת־דָּמוֹ:

26 I řekl Juda bratřím svým: Jaký zisk *míti budeme*, zabijeme-li bratra svého, a zatajíme-li krve jeho?

כז לָכוּ וְנִמְכְּרֵנוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים וַיִּדְּנוּ אֶל־תְּהִי־בוּ כִי־אָחֵינוּ
בְּשַׁרְנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אָחָיו:

27 Podťe, prodejme ho Izmaelitským, a nevztahujme na něj rukou svých, nebo bratr náš, tělo naše jest. I uposlechli ho bratři jeho.

כח וַיַּעֲבְרוּ אַנְשִׁים מִדִּינִים סַחֲרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף
מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף לַיִּשְׁמְעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף
וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף מִצְרָיִמָּה:

28 Když pak mimo ně jeli muži ti, kupci Madianští, vytáhli a vyvedli Jozefa z té čisterny, a prodali jej Izmaelitským za dvadceť stříbrných. Ti zavedli Jozefa do Egypta.

כט וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וַהֲיָה אֵין־יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע
אֶת־בְּגָדָיו:

29 A navrátil se Ruben k čisterně, a aj, již *nebylo* Jozefa v ní. I roztrhl roucha svá.

ל וַיָּשָׁב אֶל־אָחָיו וַיֹּאמֶר הֲיֵלֵד אֵינָנוּ וְאֲנִי אֲנִי אֲנִי־בָא:

30 A navrátil se k bratřím svým, řekl: Pacholete není, a já kam se mám podíti?

לא וַיִּקְחוּ אֶת־כְּתָנֹת יוֹסֵף וַיִּשְׁחָטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ
אֶת־הַכְּתָנֹת בָּדָם:

31 Tedy vzali sukni Jozefovu, a zabivše kozla, smočili sukni tu ve krvi.

לב וַיִּשְׁלְחוּ אֶת־כְּתָנֵת הַפָּסִים וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת
מִצָּאֵנוּ הַכֶּרֶן־נָא הַכְּתָנֶת בְּנֶךָ הוּא אִם־לֹא:

32 A poslali sukni tu proměnných barev, a dali ji donést k otci svému, aby řekli: Tuto jsme našli; pohleď nyní, jest-li sukně syna tvého, či není?

לג וַיִּכְיֶרֶה וַיֹּאמֶר כְּתָנֶת בְּנִי תִּיהֶ רָעָה אֲכַלְתָּהּ טָרֶף טָרֶף
יוֹסֵף:

33 A on poznal ji, řekl: Sukně syna mého jest; zvěř lítá sežrala jej, konečně roztrhán jest Jozef.

לד וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שְׂמֹלְתָיו וַיִּשֶׂם שָׁק בְּמַתָּנָיו וַיִּתְּאֵבֵל עַל־בָּנוּ
יָמִים רַבִּים:

34 I roztrhl Jákob roucha svá, a vloživ žíni na bedra svá, zámutek nesl po synu svém za mnoho dní.

לה וַיָּקָמוּ כָל־בָּנָיו וְכָל־בָּנוֹתָיו לִנְחָמוֹ וַיָּמְאוּ לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר
כִּי־אֵרֶד אֶל־בְּנֵי אָבִי לִשְׁאֵלָה וַיִּבֶךְ אֹתוֹ אָבִיו:

35 Sešli se pak všickni synové jeho, a všechny dcery jeho, aby ho těšili. Ale on nedal se potěšiti, a řekl: Nýbrž já tak v zámutku sstoupím za synem svým do hrobu. A plakal ho otec jeho.

לו וַהֲמַדְּנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרַיִם לְפֹטִיפָר סָרִיס פַּרְעֹה
שֵׁר הַטַּבָּחִים:

36 Mezi tím Madianští prodali Jozefa do Egypta Putifarovi, dvořeninu Faraonovu, hejtmanu žoldnéřů.

לח

א וַיְהִי בְּעֵת הַהוּא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אָחִיו וַיֵּט עַד-אִישׁ
עַד-לָמִי וּשְׁמוֹ חִירָה׃

¹ Stalo se pak v ten čas, že sstupuje Juda od bratří svých, uchýlil se k muži Odolamitskému, jehož jméno bylo Híra.

ב וַיֵּרָא-שָׁם יְהוּדָה בֶּת-אִישׁ כְּנַעֲנִי וּשְׁמוֹ שׁוּעַ וַיִּקְחָהּ וַיָּבֹא
אֵלֶיהָ׃

² I uzřel tam Juda dceru muže Kananejského, kterýž sloul Sua; a pojav ji, všel k ní.

ג וַתֵּהָר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ עֵר׃

³ Kterážto počala a porodila syna; i nazval jméno jeho Her.

ד וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ אוֹנָן׃

⁴ A počavši opět, porodila syna; a nazvala jméno jeho Onan.

ה וַתִּסֶּף עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שֵׁלָה וְהָיָה בְּכֶזִיב
בְּלִדְתָּהּ אֹתוֹ׃

⁵ Porodila pak ještě syna, jehož jméno nazvala Séla. A byl Juda v Chezib, když ona jej porodila.

ו וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה לְעֵר בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָמָר׃

⁶ I dal Juda Herovi prvorozenému svému manželku, jménem Támar.

ז וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמַתֵּהוּ יְהוָה׃

⁷ A byl Her, prvorozený Judův, zlý před očima Hospodina; i zabil jej Hospodin.

ח וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֹּא אֶל-אִשְׁתִּי אֲחִיךָ וַיְבִים אֹתָהּ וְהָקָם
זָרַע לְאֲחִיךָ׃

⁸ Tedy řekl Juda Onanovi: Vejdi k ženě bratra svého, a podlé příbuznosti pojmi ji, abys vzbudil símě bratru svému.

ט וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא לוֹ יִהְיֶה הַזָּרַע וַהֲיָה אִם-בָּא אֶל-אִשְׁתּוֹ
אָחִיו וְשָׂחַת אֶרְצָה לְבִלְתִּי נָתֵן-זָרַע לְאָחִיו:

⁹ Věděl pak Onan, že to símě nebude jeho. Protož kdykoli vcházal k ženě bratra svého, vypouštěl *símě* na zem, aby nezpłodil synů bratru svému.

י וַיֵּרַע בְּעֵינָיו יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמָת גַּם-אֹתוֹ:

¹⁰ I nelíbilo se Hospodinu to, co dělal *Onan*; protož ho také zabil.

יא וַיֹּאמֶר יְהוָה לְתָמָר כִּלְתּוֹ שְׁבִי אֶלמָנָה בֵּית-אָבִיךָ
עַד-יִגְדֹּל שְׁלָה בְנִי כִי אָמַר פֶּן-יָמוּת גַּם-הוּא כְּאָחִיו וַתֵּלֶךְ
תָּמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית אָבִיהָ:

¹¹ Tedy řekl Juda k Támar nevěstě své: Pobud' v domě otce svého vdovou, dokudž nedoroste Séla, syn můj. (Nebo řekl: Aby on také neumřel, jako i bratří jeho.) I odešla Támar, a bydlila v domě otce svého.

יב וַיִּרְבוּ הַיָּמִים וַתָּמָת בֶּת-שׁוּעַ אִשְׁתּוֹ-יְהוָה וַיָּנָחַם יְהוָה
וַיַּעַל עַל-גִּזְזֵי צֶאֱנוֹ הוּא וַחֲיִירָה רֵעֵהוּ הָעֶדְלָמִי תִמְנָתָה:

¹² A po mnohých dnech umřela dcera Suova, manželka Judova. Kterýžto potěšiv se *zas*, šel do Tamnas k těm, kteříž stříhli ovce jeho, a s *ním* Híra Odolamitský, přítel jeho.

יג וַיִּגֵּד לְתָמָר לֵאמֹר הִנֵּה חָמִידְ עָלָה תִמְנָתָה לְגִזַּי צֶאֱנוֹ:

¹³ I oznámeno jest Támar těmito slovy: Aj, tchán tvůj vstupuje do Tamnas, aby stříhl ovce své.

י' וַתִּסַּר בְּגָדֶי אֶלְמְנוּתָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּכַּס בַּצַּעֲיִף וַתַּתְּעֶלֶף וַתֵּשֶׁב בַּפֶּתַח עֵינִים אֲשֶׁר עַל־דָּרֶךְ תַּמְנָתָה כִּי רָאָתָה כִּי־גָדֹל שָׁלָה וְהוּא לֹא־נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה:

14 Tedy ona složivši s sebe šaty své vdovské, zavila se v rouchu, a oděla se a seděla na rozcestí, kudy se jde do Tamnas. Nebo viděla, že Séla dorostl, a že není dána jemu za manželku.

ט' וַיִּרְאָהּ יְהוּדָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה כִּי כִסְתָה פָּנֶיהָ:

15 Kteroužto uzřev Juda, za to měl, že jest nevěstka; nebo zakryla tvář svou.

ט"ז וַיֵּט אֶלֶיהָ אֶל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר הִבָּה־נָּא אָבוּא אֵלַיךְ כִּי לֹא יָדַע כִּי כָלְתוֹ הוּא וַתֹּאמֶר מַה־תִּתֶּן־לִי כִּי תָבוּא אֵלַי:

16 Protož uchýliv se k ní s cesty, řekl: Dopušť medle, ať vejdu k tobě. (Nebo nevěděl, aby nevěsta jeho byla.) I řekla: Co mi dáš, jestliže vejdeš ke mně?

י"ז וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי־עֲזִים מִן־הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם־תִּתֶּן עֶרְבוֹן עַד שְׁלַחְךָ:

17 Odpověděl: Pošliť kozelce z stáda. Dí ona: Kdybys něco zastavil, dokavadž nepošleš.

יח וַיֹּאמֶר מָה הָעֶרְבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן־לָךְ וַתֹּאמֶר חֲתָמִךָ וּפְתִילְךָ וּמַטְּךָ אֲשֶׁר בְּיָדְךָ וַיִּתֶּן־לָהּ וַיָּבֹא אֶלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ:

18 I řekl: Cožť mám dáti v zástavě? Odpověděla ona: Pečetní prsten svůj, a halži svou, a hůl svou, kterouž máš v ruce své. I dal jí, a všel k ní; a počala z něho.

יט וַתִּקֶּם וַתִּלָּךְ וַתִּסַּר צַעֲיָפָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בְּגָדֶי אֶלְמְנוּתָהּ:

19 Tedy vstavši, odešla, a sňavši rouchu svou s sebe, oblékla se v šaty své vdovské.

כ וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת־גְּדִי הָעִזִּים בֵּיד רַעְהוּ הָעֶדְלָמִי לְקַחַת
הָעֶרְבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מָצָאָהּ:

²⁰ I poslal Juda kozelce po příteli svém Odolamitském, aby vzal zase základ od ženy. A nenalezl jí.

כא וַיִּשְׁאַל אֶת־אֲנָשֵׁי מְקוֹמָהּ לֵאמֹר אֵיךְ הִקְדָּשָׁה הוּא בְּעֵינֵינוּ
עַל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָּזָה קְדִישָׁה:

²¹ I ptal se mužů toho místa, řka: Kde jest ta nevěstka, *kteřáž seděla* na rozcestí této cesty? Řekli oni: Nebylotě zde nevěstky.

כב וַיָּשָׁב אֶל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא מָצָאתִיהָ וְגַם אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם
אָמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָּזָה קְדִישָׁה:

²² Tedy navrátil se k Judovi, řekl: Nenašel jsem jí; a také muži místa toho pravili: Nebylo zde nevěstky.

כג וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תְּקַח־לָהּ פֶּן נִהְיָה לְבוֹז הִנֵּה שָׁלַחְתִּי הַגְּדִי
הַזֶּה וְאֵתָה לֹא מָצָאתָהּ:

²³ I řekl Juda: Nechť sobě *to* má, abychom neuvedli se v lehkost. Jáť jsem poslal toho kozelce, ale tys jí nenalezl.

כד וַיְהִי כַּמִּשְׁלָשׁ חֳדָשִׁים וַיָּגֵד לְיְהוּדָה לֵאמֹר זָנְתָה תָמָר
כָּל־תֶּךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה לְזָנוּנִים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאוּהָ
וּתְשָׂרָף:

²⁴ I stalo se okolo tří měsíců, že oznámili Judovi, řkouce: Dopustila se smilství Tamar nevěsta tvá, a jest již i těhotná z smilství. I řekl Juda: Vyvedte ji, aby byla upálena.

כה הוא מוצאת והיא שלחה אל-חמיה לאמר לאיש
אשר-אלה לו אנכי הרה ותאמר הכר-נא למי החתמת
והפתילים והמטה האלה:

²⁵ Když pak vedena byla, poslala k tchánu svému, řkuci: Z muže, jehož tyto věci jsou, těhotná jsem. A při tom řekla: Pohled', prosím, čí jsou tyto věci, pečetní prsten, halže a hůl tato?

כו ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני כי-על-כן לא-נתתיה
לשלה בני ולא-יסף עוד לדעתה:

²⁶ Tedy pohleděv *na to* Juda, řekl: Spravedlivější jest než já, poněvadž jsem nedal jí Sélovi synu svému. A více jí nepoznával.

כז ויהי בעת לדתה והנה תאומים בבטנה:

²⁷ Stalo se pak, že když přišel čas porodu jejího, aj, bliženci v životě jejím.

כח ויהי בלדתה ויתן-יד ותקח המילדת ותקשר על-ידו
שני לאמר זה יצא ראשנה:

²⁸ A když rodila, *jeden z nich* vyskytl ruku, kteroužto chytivši baba, uvázala na ni červenou nitku, řkuci: Ten vyjde prvé.

כט ויהי כמשיב ידו והנה יצא אחיו ותאמר מה-פרצת עליך
פרץ ויקרא שמו פרץ:

²⁹ Když pak vtáhl ruku svou zase, hle, vyšel bratr jeho. I řekla: Jak jsi protrhl? Tvěř jest protržení. I nazváno jest jméno jeho Fáres.

ל ואחר יצא אחיו אשר על-ידו השני ויקרא שמו זרח:

³⁰ A potom vyšel bratr jeho, kterýž měl na ruce nitku červenou. I nazváno jest jméno jeho Zára.

לט

א וַיֹּסֶף הוֹרֵד מִצְרַיִם וַיִּקְנֵהוּ פוֹטִיפָר סָרִיס פַּרְעֹה שֶׁר
הַטַּבָּחִים אִישׁ מִצְרֵי מִיד הַיִּשְׁמַעֲלִים אֲשֶׁר הוֹרְדָהוּ שָׁמָּה:

¹ Jozef pak doveden byl do Egypta; a koupil ho Putifar, dvořenin Faraonův, nejvyšší nad drabanty, muž Egyptský, od Izmaelitských, kteříž ho tam dovedli.

ב וַיְהִי יְהוָה אֶת-יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מְצַלִּיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו
הַמִּצְרִי:

² Byl pak Hospodin s Jozefem, a všecko se mu šťastně vedlo, a bydlil v domě pána svého *toho* Egyptského.

ג וַיֵּרָא אֲדֹנָיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ וְכָל אֲשֶׁר-הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מְצַלִּיחַ
בְּיָדוֹ:

³ A viděl pán jeho, že Hospodin *byl* s ním, a že všecko, což činil, Hospodin k prospěchu přivedl v ruku jeho.

ד וַיִּמָּצֵא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו וַיִּשְׁרֹת אֹתוֹ וַיַּפְקְדֵהוּ עַל-בֵּיתוֹ
וְכָל-יֵשׁ-לוֹ נָתַן בְּיָדוֹ:

⁴ Tedy našel Jozef milost před očima jeho, a sloužil mu. I představil ho domu svému, a všecko, což měl, dal v ruku jeho.

ה וַיְהִי מֵאִזְ הַפְּקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל-אֲשֶׁר יֵשׁ-לוֹ וַיְבָרֶךְ
יְהוָה אֶת-בֵּית הַמִּצְרִי בְּגִלְלֵ יוֹסֵף וַיְהִי בִּרְכַת יְהוָה
בְּכָל-אֲשֶׁר יֵשׁ-לוֹ בְּבֵית וּבְשָׂדֶה:

⁵ A hned, jakž ustanovil ho nad domem svým, a nade vším, což měl, požehnal Hospodin domu Egyptského toho pro Jozefa. A bylo požehnání Hospodinovo na všech věcech, kteréž měl doma i na poli.

וַיַּעֲזֹב כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ בְּיַד-יוֹסֵף וְלֹא-יָדַע אֹתוֹ מֵאָוָמָה כִּי
אִם-הִלָּחֵם אֲשֶׁר-הוּא אוֹכֵל וַיְהִי יוֹסֵף יִפְה־תָּאֵר וַיִּפֶּה
מִרְאָה:

⁶ Všech tedy věcí, kteréž měl, zanechal v rukou Jozefových; aniž o čem, tak jako on, věděl, jediné o chlebě, kterýž jedl. Byl pak Jozef ušlechtilé postavy a krásného vzezření.

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתֵּשֶׂא אִשְׁת־אָדָנָיו אֶת-עֵינֶיהָ
אֶל-יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שְׁכָבָה עִמִּי:

⁷ I stalo se potom, že vzhlédala žena pána jeho očima svýma na Jozefa, a řekla: Spi se mnou.

וַיִּמָּאֵן וַיֹּאמֶר אֶל-אִשְׁת־אָדָנָיו הֵן אָדָנִי לֹא-יָדַע אֹתִי
מִהַ-בֵּבִית וְכָל אֲשֶׁר-יָשׁ-לוֹ נָתַן בְּיָדִי:

⁸ Kterýžto odpíraje, řekl ženě pána svého: Aj, pán můj neví tak jako já, co *jest* v domě, a všecko, což má, dal v ruce mé.

ט אֵינֶנּוּ גָדוֹל בְּבֵית הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא-חָשָׁךְ מִמֶּנִּי מֵאָוָמָה כִּי
אִם-אוֹתָךְ בְּאֲשֶׁר אֶת-אִשְׁתּוֹ וְאִיךָ אַעֲשֶׂה הֲרָעָה הַגְּדֹלָה
הַזֹּאת וְחָטָאתִי לֵאלֹהִים:

⁹ Není žádného přednějšího nade mne v domě tomto, aniž co vyňal z správy mé, kromě tebe, jelikož jsi ty manželka jeho. Jak bych tedy učinil takovou nešlechetnost, a hřešil i proti Bohu?

י וַיְהִי כַּדְּבָרָה אֶל-יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלֹא-שָׁמַע אֵלֶיהָ לְשָׁכַב
אִצְלָהּ לְהִיּוֹת עִמָּה:

¹⁰ A když mluvila ona Jozefovi den po dni, nepovolil jí, aby spal s ní, *ani* aby býval s ní.

יא וַיְהִי כִּהְיוֹם הַזֶּה וַיָּבֹא הַבֵּיתָה לַעֲשׂוֹת מְלָאכְתּוֹ וַאֲיִן אִישׁ
מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת שָׁם בַּבַּיִת:

¹¹ Tedy dne jednoho, když přišel do domu k práci své, a nebylo tu žádného z domácích v domě,

יב וַתִּתְפָּשֶׂהוּ בִּבְגָדוֹ לֵאמֹר שֹׁכֵבָה עִמִּי וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ בַּיָּדָה
וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה:

¹² Chytila jej ona za roucho jeho, řkuci: Lež se mnou. On pak nechav roucha svého v rukou jejích, utekl, a vyšel ven.

יג וַיְהִי כִּרְאוּתָהּ כִּי־עָזַב בִּגְדוֹ בַּיָּדָה וַיָּנָס הַחוּצָה:

¹³ A ona viduci, že nechav roucha svého v rukou jejích a vyběhl ven,

יד וַתִּקְרָא לְאֲנָשֵׁי בֵיתָהּ וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ הֵבִיא לָנוּ
אִישׁ עִבְרִי לְצַחֵק בָּנוּ בָּא אֵלַי לְשֹׁכֵב עִמִּי וְאֶקְרָא בְּקוֹל
גָּדוֹל:

¹⁴ Svolala domácí své, a řekla k nim takto: Pohledťe, přivedl nám muže Hebrejského, kterýž by měl posměch z nás; *nebo* přišel ke mně, aby ležel se mnou; i křičela jsem hlasem velikým.

טו וַיְהִי כְשָׁמְעוּ כִי־הִרִימֹתִי קוֹלִי וְאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ אֶצְלִי
וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה:

¹⁵ A když uslyšel, že jsem hlasu svého pozdvihla a křičela, nechav roucha svého u mne, utekl a vyšel ven.

טז וַתִּנָּח בִּגְדוֹ אֶצְלָהּ עַד־בּוֹא אָדֹנָיו אֶל־בֵּיתָהּ:

¹⁶ Tedy schovala roucho jeho u sebe, až přišel pán jeho do domu svého.

יז וַתְּדַבֵּר אֵלָיו כְּדַבְרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר בָּא־אֵלַי הָעֶבֶד
הָעִבְרִי אֲשֶׁר־הֵבֵאתָ לָנוּ לְצַחֵק בִּי:

¹⁷ K němuž mluvila v tato slova, řkuci: Přišel ke mně služebník ten Hebrejský, kteréhožs přivedl nám, aby mi lehkost učinil.

יח וַיְהִי כִּתְּרֵימִי קוֹלִי וְאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי וַיָּנֶס הַחוּצָה:

¹⁸ A když jsem hlasu svého pozdvihla a křičela, tedy nechal roucha svého u mne, a utekl ven.

יט וַיְהִי כַשְׁמַע אֲדָנָיו אֶת־דְּבָרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְּרָה אֵלָיו לֵאמֹר כְּדִבְרֵים הָאֵלֶּה עָשָׂה לִי עֲבָדְךָ וַיַּחַר אָפוֹ:

¹⁹ I stalo se, že, když uslyšel pán jeho slova ženy své, kteráž mluvila mu, pravěci: Tak mi učinil služebník tvůj, rozhněval se velmi.

כ וַיִּקַּח אֲדָנִי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֵהוּ אֶל־בֵּית הַסֵּתֶר מְקוֹם אֲשֶׁר־אֲסוּרֵי אֲסִירֵי הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים וַיְהִי־שָׁם בְּבֵית הַסֵּתֶר:

²⁰ Protož vzal ho pán jeho, a dal jej do věže žalárné, v to místo, kdež věžňové královští seděli; i byl tam v žaláři.

כא וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְטַ אֵלָיו חֶסֶד וַיִּתֵּן חָנוּ בְּעֵינָיו שׁוֹר בֵּית־הַסֵּתֶר:

²¹ Byl pak Hospodin s Jozefem, a naklonil se k němu milosrdenstvím; a dal jemu milost u vladaře nad žalářem.

כב וַיִּתֵּן שׁוֹר בֵּית־הַסֵּתֶר בְּיַד־יוֹסֵף אֶת כָּל־הָאֲסִירִם אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֵּתֶר וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עֲשִׂים שָׁם הוּא הָיָה עֹשֶׂה:

²² I dal vladař žaláře v moc Jozefovi všechny vězně, kteříž *byli* v věži žalárné; a cožkoli tam činiti měli, on to spravoval.

כג אֵין שׁוֹר בֵּית־הַסֵּתֶר רָאָה אֶת־כָּל־מְאוּמָּה בְּיָדוֹ בְּאֲשֶׁר יְהוָה אֹתוֹ וְאֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מַצְלִיחַ:

²³ Aniž vladař žaláře k čemu dohlídal, což jemu svěřil; proto že Hospodin byl s ním, a což on činil, Hospodin tomu prospěch dával.

מ

א וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ מִשְׁקָה מֶלֶךְ-מִצְרַיִם
וְהָאִפָּה לְאֹדְנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם:

¹ Stalo se potom, že šeňkýř krále Egyptského a pekař provinili proti pánu svému, králi Egyptskému.

ב וַיִּקְצֹף פַּרְעֹה עַל שְׁנֵי סְרִיסָיו עַל שֶׁר הַמִּשְׁקִים וְעַל שֶׁר
הָאוֹפִים:

² I rozhněval se Farao na oba úředníky své, na vladaře nad šeňkýři, a na vladaře nad pekaři.

ג וַיִּתֵּן אֹתָם בְּמִשְׁמַר בֵּית שֶׁר הַטְּבָחִים אֶל-בֵּית הַסֵּהר
מְקוֹם אֲשֶׁר יוֹסֵף אָסוּר שָׁם:

³ A dal je do vězení v domě nejvyššího nad drabanty, do věže žalárné, v místo, v němž Jozef vězněm byl.

ד וַיִּפְקֹד שֶׁר הַטְּבָחִים אֶת-יוֹסֵף אֹתָם וַיִּשְׁרֹת אֹתָם וַיְהִיו
יָמִים בְּמִשְׁמַר:

⁴ I postavil jim nejvyšší nad drabanty Jozefa k službě; a byli *drahně* dny u vězení.

ה וַיַּחֲלֻמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בְּלֵילָה אֶחָד אִישׁ
כַּפְתָּרוֹן חֲלֹמוֹ הַמִּשְׁקָה וְהָאִפָּה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר
אָסוּרִים בְּבֵית הַסֵּהר:

⁵ I měli sen oba dva, každý z nich sen svůj noci jedné, každý podle vyložení sna svého, šeňkýř i pekař krále Egyptského, kteříž seděli v věži.

ו וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בְּבֹקֶר וַיֵּרָא אֹתָם וְהָנֶם זֹעֲפִים:

⁶ Tedy přišel k nim Jozef ráno, a hleděl na ně; a aj, byli smutní.

ז וַיִּשְׁאַל אֶת־סֹרִי־סִי פַרְעֹה אֲשֶׁר אָתּוּ בְּמִשְׁמַר בֵּית אֲדֹנָיו
לֵאמֹר מִדּוּעַ פְּנִיכֶם רָעִים הַיּוֹם:

⁷ I optal se těch úředníků Faraonových, kteříž s ním byli v vězení v domě pána jeho, řka: Proč *jsou* dnes tváři vaše smutnější?

ח וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפִתָּר אֵין אִתּוֹ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
יוֹסֵף הֲלוֹא לֵאלֹהִים פְּתָרָנִים סִפְרוּ־נָא לִי:

⁸ Kteřížto odpověděli jemu: Měli jsme sen, a nemáme, kdo by jej vyložil. I řekl jim Jozef: Zdaliž Boží nejsou výkladové? Pravte mi medle.

ט וַיִּסְפֹּר שֵׁר־הַמִּשְׁקִים אֶת־חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בְּחֻלּוֹמִי
וְהִנֵּה־גֹפֶן לְפָנַי:

⁹ Tedy správce nad šeňkýři vypravoval sen svůj Jozefovi, a řekl jemu: Zdálo se mi ve snách, že jsem viděl před sebou vinný kmen,

י וּבִגְפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִיגִם וְהָיָא כְּפָרְחָת עֲלֶתָהּ נֹצֶה הַבְּשִׁילוֹ
אֲשֶׁכְּלֶתְיָהּ עֲנָבִים:

¹⁰ A na *tom* kmenu tři ratolesti; a ten *kmen* jako by pupence pouštěl, a vycházel květ jeho, až k sežrání přišli hroznové jeho.

יא וְכֹס פַרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וָאֲשַׁחַט אֹתָם
אֶל־כֹּס פַרְעֹה וָאֶתֵּן אֶת־הַכֹּס עַל־כַּף פַרְעֹה:

¹¹ A *já* *maje* koflík Faraonův v ruce své, bral jsem hrozny, a vytlačoval je do koflíka Faraonova, a podával jsem koflíka Faraonovi do rukou.

יב וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פְּתָרָנוּ שְׁלֹשָׁת הַשָּׂרִיגִים שְׁלֹשָׁת יָמִים
הֵם:

¹² I řekl jemu Jozef: Toto jest vyložení jeho: Ti tři révové jsou tři dnové.

יג בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פָרְעָה אֶת־רֹאשׁוֹ וַיְהִיבָהּ
עַל־כַּנֹּךְ וְנָתַתָּ כּוֹס־פָּרְעָה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרֹאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ
מִשְׁקִהוּ:

13 Po třech dnech povýší Farao hlavy tvé, a k úřadu tvému tě navrátí; i budeš podávati koflíka Faraonova do ruky jeho podlé obyčeje prvního, když jsi byl šenkýřem jeho.

יד כִּי אִם־זָכַרְתָּנִי אִתָּךְ כְּאֲשֶׁר יִיטֵב לָךְ וְעָשִׂיתָ־נָא עִמָּדִי
חֶסֶד וְהִזְכַּרְתָּנִי אֶל־פָּרְעָה וְהוֹצֵאתָנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה:

14 Ale mějž mne v své paměti, kdyžť se dobře povede; a učiň, prosím, se mnou *to* milosrdenství, abys zmínku učinil o mně před Faraonem, a vysvobodil mne z domu tohoto.

טו כִּי־גָנַב גָּנַבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־פָּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה
כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בַּבּוֹר:

15 Nebo kradmo jsem vzat z země Židovské; a zde jsem ničeho neučinil, pročez by mne do tohoto vězení dali.

טז וַיֵּרָא שַׂר־הָאֲפִים כִּי טוֹב פָּתָר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף אַף־אַנִּי
בַּחֲלוּמִי וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סִלֵּי חֲרִי עַל־רֹאשִׁי:

16 Vida pak správce nad pekaři, že dobře vyložil, řekl Jozefovi: Mně také zdálo se ve snách, ano tři košové pletení na hlavě mé.

יז וּבִסֵּל הָעֲלִיּוֹן מִכָּל מֵאֲכָל פָּרְעָה מַעֲשֵׂה אִפָּה וְהָעוֹף אָכַל
אֹתָם מִן־הַסֵּל מֵעַל רֹאשִׁי:

17 A v koši vrchním *byli* všelijací pokrmové Faraonovi dílem pekařským *strojení*, a ptáci jedli je z koše nad hlavou mou.

יח וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פָּתָרֵנוּ שְׁלֹשֶׁת הַסִּלִּים שְׁלֹשֶׁת יָמִים
הֵם:

18 I odpověděl Jozef a řekl: Toto jest vyložení jeho: Tři košové jsou tři dnové.

יט בַּעֲוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשׁוֹ מֵעֹלָיו וְתָלָה
אוֹתוֹ עַל־עֵץ וְאָכַל הָעוֹף אֶת־בְּשָׂרוֹ מֵעֹלָיו׃

¹⁹ Po třech dnech odejme tobě Faraο hlavu tvou, a oběsí tě na dřevě; i budou jísti ptáci maso tvé s tebe.

כ וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הִלָּדוֹת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה
לְכָל־עַבְדָּיו וַיִּשָּׂא אֶת־רֹאשׁ שֵׁר הַמַּשְׂקִים וְאֶת־רֹאשׁ שֵׁר
הָאֲפִים בְּתוֹךְ עַבְדָּיו׃

²⁰ Tedy stalo se v den třetí, v den pamatný narození Faraonova, že učinil hody všechněm služebníkům svým; i počítal hlavu vladaře nad šeňky, i hlavu vladaře nad pekaři, mezi služebníky svými.

כא וַיָּשָׁב אֶת־שֵׁר הַמַּשְׂקִים עַל־מַשְׁקֹהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל־כַּף
פַּרְעֹה׃

²¹ A navrátil nejvyššího nad šeňky k místu jeho, aby podával koflíku Faraonovi do ruky.

כב וְאֵת שֵׁר הָאֲפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף׃

²² Vladaře pak nad pekaři oběsil, tak jakž jim byl *sen* vyložil Jozef.

כג וְלֹא־זָכַר שֵׁר־הַמַּשְׂקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכַּחְהוּ׃

²³ A nezpomenul správce nad šeňky na Jozefa, ale zapomenul na něj.

מא

א וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חָלַם וַהֲנִה עֹמֵד עַל-הַיָּאָר:

¹ Stalo se pak po dvou letech, měl Farao sen. Zdálo mu se, že stál nad potokem.

ב וַהֲנִה מִן-הַיָּאָר עֹלֹת שִׁבְעַ פָּרוֹת יְפוֹת מְרֹאָה וּבְרִיאַת בָּשָׂר וַתִּרְעֶינָה בְּאַחֵיו:

² A aj, z toho potoku vycházelo sedm krav, pěkných na pohledění a tlustých, kteréžto pásly se na mokřinách.

ג וַהֲנִה שִׁבְעַ פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֹלֹת אַחֲרֵיהֶן מִן-הַיָּאָר רָעוֹת מְרֹאָה וְדָקוֹת בָּשָׂר וַתַּעֲמִדְנָה אֶצֶל הַפָּרוֹת עַל-שִׁפְתַּי הַיָּאָר:

³ A aj, sedm krav jiných vycházelo za nimi z potoku, šeredných na pohledění a hubených, kteréžto stály podlé oněch krav při břehu potoka.

ד וַתֹּאכְלֶנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמְרֹאָה וְדָקוֹת הַבָּשָׂר אֵת שִׁבְעַ הַפָּרוֹת יְפוֹת הַמְרֹאָה וַתִּבְרִיאַת וַיִּיקֶץ פַּרְעֹה:

⁴ A ty krávy na pohledění šeredné a hubené sežraly oněch sedm krav na pohledění pěkných a tlustých. I procítil Farao.

ה וַיֵּישֶׁן וַיַּחֲלֹם שְׁנִית וַהֲנִה שִׁבְעַ שְׂבָלִים עֹלֹת בְּקִנָּה אֶחָד בְּרִיאֹת וְטֹבוֹת:

⁵ A když usnul zase, zdálo se jemu podruhé. A aj, sedm klasů vyrostlo z stébla jednoho, plných a pěkných.

ו וַהֲנִה שִׁבְעַ שְׂבָלִים דְּקוֹת וְשָׂדוּפֹת קָדִים צִמְחֹת אַחֲרֵיהֶן:

⁶ A aj, sedm klasů tenkých a východním větrem usvadlých vzcházelo za nimi.

ז וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבְלִים הַדִּקּוֹת אֶת שִׁבְעַת הַשִּׁבְלִים הַבְּרִיאֹת וְהַמְּלֹאֹת וַיִּיקֶץ פַּרְעֹה וַהֲנִה חֵלֹם:

⁷ A ti klasové tencí pohltili sedm oněch klasů zdařilých a plných. I procítiv Farao, a aj, *byl* sen.

ח וַיְהִי בַבֶּקֶר וַתִּפְּעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת-כָּל-חֹרְטָמֵי מִצְרַיִם וְאֶת-כָּל-חֲכָמֶיהָ וַיְסַפֵּר פַּרְעֹה לָהֶם אֶת-חֲלֹמוֹ וַאֲיֵן-פֹתֵר אוֹתָם לְפַרְעֹה:

⁸ Když pak bylo ráno, zkormoucena byla mysl jeho; a poslav, svolal všecky hadače Egyptské, a všecky mudrce jejich. I vypravoval jim Farao sny své; a nebylo žádného, kdo by je vyložil Faraonovi.

ט וַיְדַבֵּר שֵׁר הַמְּשָׁקִים אֶת-פַּרְעֹה לֵאמֹר אֶת-חֲטָאֵי אָנִי מִזְכִּיר הַיּוֹם:

⁹ Tedy mluvil nejvyšší šeňk Faraonovi takto: Na provinění své rozpomínám se dnes.

י פַּרְעֹה קִצֵּף עַל-עֲבָדָיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בֵּית שֵׁר הַטִּבְחִים אֹתִי וְאֶת שֵׁר הָאֲפִים:

¹⁰ Farao rozhněvav se na služebníky své, dal mne byl do vězení v domě nejvyššího nad drabanty, mne a správce nad pekaři.

יא וַנַּחֲלִמָה חֵלֹם בְּלִילָה אֶחָד אָנִי וַהּוּא אִישׁ כְּפַתְרוֹן חֲלֹמוֹ חֲלָמָנוּ:

¹¹ Měli jsme pak sen jedné noci, on i já, jeden každý podlé vyložení snu svého.

יב וְשָׁם אָתָּנוּ נֶעַר עִבְרִי עֹבֵד לְשֵׁר הַטִּבְחִים וַנְּסַפֵּר-לוֹ וַיִּפְתָּר-לָנוּ אֶת-חֲלֹמֵינוּ אִישׁ כְּחֲלֹמוֹ פָּתָר:

¹² A byl tam s námi mládenec Hebrejský, služebník nejvyššího nad drabanty, jemuž když jsme vypravovali, vykládal nám sny naše; jednomu každému podlé snu jeho vykládal.

יג וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר-לָנוּ כִּן הָיָה אֲתִי הַשִּׁיב עַל-כְּנִי וְאֵתוֹ תָּלָה:

¹³ A stalo se, že jakž vykládal nám, tak bylo: Já jsem navrácen k úřadu svému, a on oběšen.

יד וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת-יוֹסֵף וַיְרִיצֵהוּ מִן-הַבּוֹר וַיַּגְלֵחַ וַיַּחְלֶף שְׂמֻלֹתָיו וַיָּבֵא אֶל-פַּרְעֹה:

¹⁴ Tedy poslav Farao, povolal Jozefa, a rychle vypustili ho z žaláře. Kterýžto oholiv se, a změniv roucho své, přišel k Faraonovi.

טו וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל-יוֹסֵף חֲלוֹם חֲלָמָתִי וּפְתָר אֵין אֵתוֹ וְאַנִּי שָׁמַעְתִּי עָלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע חֲלוֹם לְפָתַר אֵתוֹ:

¹⁵ I řekl Farao Jozefovi: Měl jsem sen, a není, kdo by jej vyložil; o tobě pak slyšel jsem to, že když uslyšíš sen, umíš jej vyložit.

טז וַיַּעַן יוֹסֵף אֶת-פַּרְעֹה לֵאמֹר בְּלִעְדֵּי אֱלֹהִים יֵעָנֶה אֶת-שְׁלוֹם פַּרְעֹה:

¹⁶ Odpověděl Jozef Faraonovi, řka: Není to má věc; Bůh oznámí šťastné věci Faraonovi.

יז וַיִּדְבֹּר פַּרְעֹה אֶל-יוֹסֵף בְּחִלְמֵי הַגָּנִי עֹמֵד עַל-שְׂפַת הַיָּאָר:

¹⁷ Tedy řekl Farao Jozefovi: Zdálo mi se ve snách, že jsem stál na břehu potoka.

יח וְהָיָה מִן-הַיָּאָר עֹלֹת שִׁבְעַ פָּרוֹת בָּרִיאֹת בָּשָׂר וַיִּפֹּת תְּאֵר וַתֵּרָעֶינָה בָּאָחוּ:

¹⁸ A aj, z potoka toho vystupovalo sedm krav tlustých a pěkných, kteréžto pásly se na mokřinách.

יט וְהָיָה שִׁבְע־פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֲלוֹת אַחֲרֵיהֶן דָּלוֹת וְרַעוֹת
הַתָּאֵר מְאֹד וְרַקוֹת בָּשָׂר לֹא־רָאִיתִי כְהֵנָּה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם
לָרֹעַ:

¹⁹ A aj, sedm jiných krav vystupovalo za nimi churavých a šeredných velmi a hubených; neviděl jsem tak šeredných ve vší zemi Egyptské.

כ וַתֹּאכְלֶנָּה הַפָּרוֹת הָרַקוֹת וְהָרַעוֹת אֵת שִׁבְע־הַפָּרוֹת
הָרֹאשְׁנוֹת הַבְּרִיאוֹת:

²⁰ A sežraly krávy ty hubené a šeredné sedm krav prvnějších tlustých.

כא וַתִּבְאֲנָה אֶל־קִרְבָּנָהּ וְלֹא נֹדַע כִּי־בָאוּ אֶל־קִרְבָּנָהּ
וַמֵּרְאִיהֶן רַע כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה וַאֲיָקֹץ:

²¹ A ač dostaly se do břicha jejich, však nebylo znáti, by se dostaly v střeva jejich; nebo na pohledění byly mrzké, jako i před tím. I procítil jsem.

כב וַאֲרָא בַחֲלֹמִי וְהָיָה שִׁבְע־שִׁבְּלִים עֲלוֹת בְּקֶנֶה אֶחָד מְלֵאֵת
וְטִבּוֹת:

²² Viděl jsem také ve snách, ano sedm klasů vyrostlo z stébla jednoho plných a pěkných.

כג וְהָיָה שִׁבְע־שִׁבְּלִים צְנֻמוֹת דִּקּוֹת שְׂדֵפוֹת קָדִים צִמְחוֹת
אַחֲרֵיהֶם:

²³ A aj, sedm klasů drobných, tenkých a východním větrem usvadlých vycházelo za nimi.

כד וַתִּבְלַעַן הַשִּׁבְּלִים הַדִּקּוֹת אֵת שִׁבְע־הַשִּׁבְּלִים הַטִּבּוֹת
וַאֲמַר אֶל־הַחֲרָטָמִים וַאֲיֵן מִגִּיד לִי:

²⁴ I pohltili klasové ti drobní sedm klasů pěkných. Což když jsem vypravoval hadačům, nebyl, kdo by mi vyložil.

כה וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־פַּרְעֹה חֲלוֹם פַּרְעֹה אֶחָד הוּא אֵת אֲשֶׁר
הָאֱלֹהִים עָשָׂה הַגִּיד לְפַרְעֹה:

²⁵ Odpověděl Jozef Faraonovi: Sen Faraonův jednotejný jest. Což Bůh činiti bude, *to* ukázal Faraonovi.

כו שִׁבְעַת פָּרֹת הַטֹּבֹת שִׁבְעַת שָׁנִים הֵנָּה וְשִׁבְעַת הַשָּׁבָלִים הַטֹּבֹת
שִׁבְעַת שָׁנִים הֵנָּה חֲלוֹם אֶחָד הוּא:

²⁶ Sedm krav pěkných jest sedm let, a sedm klasů pěkných *tolikéž* jest sedm let; sen jest jednotejný.

כז וְשִׁבְעַת הַפָּרוֹת הַרְקוֹת וְהַרְעֹת הָעֹלֹת אַחֲרֵיהֶן שִׁבְעַת שָׁנִים
הֵנָּה וְשִׁבְעַת הַשָּׁבָלִים הַרְקוֹת שְׂדֵפוֹת הַקָּדִים יִהְיוּ שִׁבְעַת שָׁנִי
רָעָב:

²⁷ Sedm pak hubených krav a šeredných, vystupujících za nimi, sedm let jest; a sedm klasů drobných a větrem východním usvadlých bude sedm let hladu.

כח הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־פַּרְעֹה אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עָשָׂה
הִרְאָה אֶת־פַּרְעֹה:

²⁸ Toť jest, což jsem mluvil Faraonovi: Což Bůh činiti bude, ukazuje Faraonovi.

כט הֵנָּה שִׁבְעַת שָׁנִים בָּאוֹת שִׁבְעַת גָּדוֹל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:

²⁹ Aj, sedm let nastane, v *nichž* hojnost veliká *bude* ve vší zemi Egyptské.

ל וְקָמוּ שִׁבְעַת שָׁנִי רָעָב אַחֲרֵיהֶן וְנִשְׁכַּח כָּל־הַשָּׁבָע בְּאֶרֶץ
מִצְרָיִם וְכָלָה הָרָעָב אֶת־הָאֶרֶץ:

³⁰ A po nich nastane sedm let hladu, v *nichž* v zapomenutí přijde všescka *ta* hojnost v zemi Egyptské; a zhubí hlad zemi.

לא וְלֹא־יִוָּדַע הַשָּׁבַע בְּאֶרֶץ מִפְּנֵי הָרָעַב הַהוּא אַחֲרֵי־כֵן
כִּי־כָבֵד הוּא מְאֹד:

³¹ Aniž poznána bude hojnost ta v zemi, pro hlad, *kterýž přijde* potom; nebo velmi veliký bude.

לב וְעַל הַשָּׁנוֹת הַחֲלוּם אֶל־פַּרְעֹה פַּעַמִּים כִּי־נִכּוֹן הַדָּבָר
מֵעַם הָאֱלֹהִים וּמִמֶּהָר הָאֱלֹהִים לַעֲשֹׂתוֹ:

³² Že pak opětován jest sen Faraonovi podvakrát, *znamená*, že jistá věc jest od Boha, a že tím spíše Bůh vykoná to.

לג וַעֲתָה יֵרָא פַרְעֹה אִישׁ נָבוֹן וְחָכָם וַיִּשְׁתִּיתָהוּ עַל־אֶרֶץ
מִצְרַיִם:

³³ Protož nyní ať vyhledá Farao muže opatrného a moudrého, kteréhož by ustanovil nad zemí Egyptskou.

לד יַעֲשֶׂה פַרְעֹה וַיִּפְקֹד פְּקָדִים עַל־הָאֶרֶץ וַחֲמִשׁ אֶת־אֶרֶץ
מִצְרַיִם בְּשִׁבְעַת שָׁנֵי הַשָּׁבַע:

³⁴ To ať učiní Farao, a postaví úředníky nad zemí, a béře pátý díl z *úrod* země Egyptské, po sedm let hojných.

לה וַיִּקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֹכֶל הַשָּׁנִים הַטֹּבֹת הַבָּאת הָאֵלֶּה
וַיִּצְבְּרוּ־בָר תַּחַת יַד־פַּרְעֹה אֹכֶל בְּעָרִים וּשְׁמָרוּ:

³⁵ Ať shromáždí všeliké potravý těch úrodných let nastávajících, a sklídí obilí k ruce Faraonovi; a potravý v městech ať se chovají *pilně*.

לו וְהָיָה הָאֹכֶל לְפָקֶדוֹן לְאֶרֶץ לְשִׁבְעַת שָׁנֵי הָרָעַב אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְלֹא־תִכָּרֵת הָאֶרֶץ בְּרָעַב:

³⁶ A budou pokrmové ti za poklad zemi této k sedmi letům hladu, kteráž budou v zemi Egyptské, aby nebyla zkažena země tato hladem.

לז וַיִּיטֹב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי כָל־עֲבָדָיו:

³⁷ I líbila se řeč ta Faraonovi i všechněm služebníkům jeho.

לח וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל-עֲבָדָיו הֲנִמְצָא כָּזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ
אֱלֹהִים בּוֹ:

³⁸ Tedy řekl Farao služebníkům svým: Najdeme-liž podobného tomuto muži, v němž by byl Duch Boží?

לט וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל-יֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתָךְ
אֶת-כָּל-זֹאת אֵין-נִבּוֹן וְחָכָם כָּמוֹךְ:

³⁹ Jozefovi pak řekl: Poněvadž Bůh dal znáti tobě všecko toto, neníť žádného tak rozumného a moudrého, jako ty jsi.

מ אַתָּה תִּהְיֶה עַל-בֵּיתִי וְעַל-פִּיךָ יִשָּׁק כָּל-עַמִּי רַק הַכֶּסֶּא
אֶגְדֹּל מִמֶּךָ:

⁴⁰ Ty budeš nad domem mým, a líbati bude tvář tvou všecken lid můj; stolicí toliko *královskou* vyšší nad tebe budu.

מא וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל-יֹסֵף רְאֵה נָתַתִּי אֹתָךְ עַל כָּל-אֶרֶץ
מִצְרַיִם:

⁴¹ Řekl také Farao Jozefovi: Aj, ustanovil jsem tě nade vší zemí Egyptskou.

מב וַיָּסֶר פַּרְעֹה אֶת-טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיַּתֵּן אֹתָהּ עַל-יַד יוֹסֵף
וַיַּלְבֵּשׁ אוֹתוֹ בְּגָדֵי-שֵׁשׁ וַיַּשֶּׂם רֶבֶד הַזָּהָב עַל-צַוְאָרוֹ:

⁴² A sňav Farao prsten svůj s ruky své, dal jej na ruku Jozefovu, a oblékl ho v roucho kmentové, a vložil zlatý řetěz na hrdlo jeho.

מג וַיַּרְכֵּב אוֹתוֹ בְּמַרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר-לוֹ וַיִּקְרָאוּ לְפָנָיו
אַבְרָךְ וַנָּתוֹן אוֹתוֹ עַל כָּל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:

⁴³ A dal ho voziti na svém druhém voze, a volali před ním: Klanějte se! I ustanovil ho nade vší zemí Egyptskou.

מִדַּ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל-יֹסֵף אֲנִי פַרְעֹה וּבְלִעְדֶּיךָ לֹא-יָרִים
אִישׁ אֶת-יָדוֹ וְאֶת-רַגְלוֹ בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרָיִם:

⁴⁴ A řekl Farao Jozefovi: Já jsem Farao, a bez dopuštění tvého nepozdvihne žádný ruky své ani nohy své ve vší zemi Egyptské.

מָה וַיִּקְרָא פַרְעֹה שֵׁם-יֹסֵף צִפְנַת פַּעֲנִחַ וַיִּתֵּן-לוֹ אֶת-אֲסֵנַת
בֵּת-פּוֹטִי פַרְעֹה כִּהֵן אֵן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל-אֶרֶץ מִצְרָיִם:

⁴⁵ A dal Farao jméno Jozefovi Safenat Paneach, a dal mu Asenat dceru Putifera, knížete On, za manželku. I vyšel Jozef na zemi Egyptskou.

מִי וַיֹּסֵף בֶּן-שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּעָמְדוֹ לִפְנֵי פַרְעֹה מֶלֶךְ-מִצְרָיִם
וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי פַרְעֹה וַיַּעֲבֹר בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרָיִם:

⁴⁶ (Jozef pak byl ve třidcítí letech, když stál před Faraonem králem Egyptským.) A vyšel od tváři Faraonovy, projel všecku zemi Egyptskou.

מִזֹּ וַתַּעַשׂ הָאֶרֶץ בְּשִׁבְעַת שָׁנֵי הַשָּׁבַע לְקַמָּצִים:

⁴⁷ A vydala země po sedm let úrodných *obilí* hojnost.

מִחַ וַיִּקְבֹּץ אֶת-כָּל-אֹכֶל שִׁבְעַת שָׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם
וַיִּתֵּן-אֹכֶל בְּעָרִים אֹכֶל שְׂדֵה-הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן
בְּתוֹכָהּ:

⁴⁸ I nahromáždil všelijakých potrav v těch sedmi letech *hojných* v zemi Egyptské, a složil potravu tu v městech; úrody polní jednoho každého města, kteréž byly okolo něho, složil v něm.

מִשָּׁ וַיַּצְבֹּר יוֹסֵף בָּרַב כָּחֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי-חָדַל
לְסַפֵּר כִּי-אֵין מְסַפֵּר:

⁴⁹ A tak nahromáždil Jozef obilí velmi mnoho, jako *jest* písku mořského, tak že přestali počítati; nebo mu nebylo počtu.

וַיִּלְיוּסָף יָלֵד שְׁנֵי בָנִים בְּטָרָם הָבּוֹא שְׁנַת הָרָעָב אֲשֶׁר
יָלְדָה-לוֹ אִסְנַת בֵּת-פּוֹטִי פָּרַע כֹּהֵן אוֹן:

⁵⁰ Jozefovi pak narodili se dva synové, prvé než přišel rok hladu, kteréž mu porodila Asenat, dcera Putifera, knížete On.

וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת-שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי-נִשְׁנִי אֱלֹהִים
אֶת-כָּל-עַמְּלִי וְאֵת כָּל-בֵּית אָבִי:

⁵¹ A nazval Jozef jméno prvorozeného Manasses, *řka*: Nebo způsobil to Bůh, abych zapomenul na všechny práce své, a na všecken dům otce svého.

וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם כִּי-הַפְּרִנִּי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ עֲנִי:

⁵² Jméno pak druhého nazval Efraim, *řka*: Nebo dal mi Bůh zrůst v zemi trápení mého.

וַתִּכְלִינָה שְׁבַע שָׁנִי הַשָּׁבַע אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:

⁵³ Tedy pominulo sedm let hojných v zemi Egyptské;

וַתִּחְלִינָה שְׁבַע שָׁנִי הָרָעָב לָבוֹא כְּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיְהִי
רָעָב בְּכָל-הָאֲרָצוֹת וּבְכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לֶחֶם:

⁵⁴ A počalo sedm let hladu přicházeti, jakž byl předpověděl Jozef. I byl hlad po všech krajinách, ale po vší zemi Egyptské byl chléb.

וַתִּרְעַב כָּל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּצְעַק הָעָם אֶל-פַּרְעֹה לֵלֶחֶם
וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה לְכָל-מִצְרַיִם לָכוּ אֶל-יוֹסֵף אֲשֶׁר-יֹאמַר לָכֶם
תַּעֲשׂוּ:

⁵⁵ Potom *také* nedostatek trpěla všechna země Egyptská, a volal lid k Faraonovi o chléb. I řekl Farao všechněm Egyptským: Jděte k Jozefovi, což vám rozkáže, učiníte.

וַיְהִי כִּי הָיָה עַל כָּל-פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת-כָּל-אֲשֶׁר
בָּהֶם וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם וַיַּחֲזֹק הָרָעָב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:

⁵⁶ A *byl* hlad na tváři vší země. Tedy otevřel Jozef všechny *obilnice*, v nichž *obilí* bylo, a prodával Egyptským; nebo rozmohl se hlad v zemi Egyptské.

וְכָל-הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיִמָּה לְשֹׁבֵר אֶל-יוֹסֵף כִּי-חָזַק הָרָעָב
בְּכָל-הָאָרֶץ:

⁵⁷ A všickni *obyvatelé* země přicházeli do Egypta k Jozefovi, aby kupovali; nebo rozmohl se byl hlad po vší zemi.

מב

א וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ-שָׁבֶר בְּמִצְרַיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לֵאמֹר
תִּתְּרֵאוּ:

¹ Vida pak Jákob, že by potrava byla v Egyptě, řekl synům svým: Co hledíte jeden na druhého?

ב וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֵשׁ-שָׁבֶר בְּמִצְרַיִם רְדוּ-שָׁמָּה
וּשְׁבְּרוּ-לָנוּ מִשָּׂם וְנָחִיָּה וְלֹא נָמוּת:

² I mluvil jim: Aj, slyšel jsem, že mají potravu v Egyptě; jděte tam, a kupte nám odtud, abychom živi byli a nezemřeli.

ג וַיֵּרְדּוּ אֶחָי-יוֹסֵף עֶשְׂרָה לְשָׁבֶר בָּר מִמִּצְרַיִם:

³ Tedy šlo deset bratrů Jozefových, aby nakoupili obilí v Egyptě.

ד וְאֶת-בְּנֵימִין אֶחָי יוֹסֵף לֹא-שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת-אֶחָיו כִּי אָמַר
פֶּן-יִקְרָאנוּ אֲסוֹן:

⁴ Ale Beniamina, bratra Jozefova, neposlal Jákob s bratřími jeho, nebo řekl: Aby se mu tam *něco* zlého nepříhodilo.

ה וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְשָׁבֶר בְּתוֹךְ הַבָּאִים כִּי-הָיָה הָרָעָב
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:

⁵ I šli synové Izraelovi spolu s jinými, aby kupovali; nebo byl hlad v zemi Kananejské.

ו וַיּוֹסֶף הוּא הַשְּׁלִיט עַל-הָאָרֶץ הוּא הַמְּשָׁבִיר לְכָל-עַם
הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֶחָי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ-לוֹ אַפַּיִם אֲרָצָה:

⁶ Jozef pak byl nejvyšší správce v zemi té; on prodával obilí všemu lidu země. Tedy přišli bratři Jozefovi, a skláněli se před ním tváří až k zemi.

ז וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶת-אֶחָיו וַיִּכְרַם וַיִּתְּנָכֶם אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אִתָּם
קְשׁוֹת וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֵאֵין בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מֵאֶרֶץ כְּנַעַן
לְשֹׁכֵי-אֶבֶל:

⁷ A uzřev Jozef bratří své, poznal je; a ukázal se k nim *jako* cizí, a tvrdě mluvil k nim, řka jim: Odkud jste přišli? I odpověděli: Z země Kananejské, abychom nakoupili potrav.

ח וַיִּכַּר יוֹסֵף אֶת-אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכָּרְהוּ:

⁸ Poznal, pravím, Jozef bratří své, ale oni nepoznali ho.

ט וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלֻמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
מְרַגְלִים אַתֶּם לָרְאוֹת אֶת-עֲרֹנוֹת הָאָרֶץ בָּאתֶם:

⁹ Tedy zpomenul Jozef na sny, kteréž měl o nich, a řekl jim: Špehéri jste, a přišli jste, abyste shlédli nepevná místa země.

י וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדָנִי וְעַבְדֶּיךָ בָּאוּ לְשׁוֹכֵי-אֶבֶל:

¹⁰ Kterížto odpověděli jemu: Nikoli, pane můj, ale služebníci tvoji přišli, aby nakoupili pokrmů.

יא כָּלֵנוּ בָנֵי אִישׁ-אֶחָד נָחֲנוּ כְּנִים אֲנַחְנוּ לֹא-הָיוּ עַבְדֶּיךָ
מְרַגְלִים:

¹¹ Všickni my synové jednoho muže jsme, upřímí jsme; nikdyť jsou nebyli služebníci tvoji špehéri.

יב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִי-עֲרֹנוֹת הָאָרֶץ בָּאתֶם לָרְאוֹת:

¹² Jimž zase řekl: Není tak, ale přišli jste, abyste shlédli nepevná místa země.

יג וַיֹּאמְרוּ שְׁנַיִם עָשָׂר עַבְדֶּיךָ אַחִים אֲנַחְנוּ בְּנֵי אִישׁ-אֶחָד
בָּאָרֶץ כְּנַעַן וְהֵנָּה הִקְטַן אֶת-אֲבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד אֵינָנוּ:

¹³ Odpověděli oni: Dvanácte nás bratří služebníků tvých bylo, synů muže jednoho v zemi Kananejské; a aj, nejmladší s otcem naším nyní jest doma, a jednoho není.

י' וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר
מִרְגָּלִים אַתֶּם:

14 I řekl jim Jozef: Toť jest, což jsem mluvil vám, když jsem řekl: Špehéři jste.

ט' בְּזֹאת תִּבְחָנוּ חַי פַּרְעֹה אִם-תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם-בָּבוֹא
אֲחִיכֶם הַקָּטָן הִנֵּה:

15 Touto věcí zkušeni budete: Živť jest Farao, že nevyjdete odsud, až přijde sem bratr váš mladší.

טז שְׁלַחוּ מִכֶּם אֶחָד וַיִּקַּח אֶת-אֲחִיכֶם וְאַתֶּם הֶאָסְרוּ וַיִּבְחָנוּ
דְּבָרֵיכֶם הָאֵמֶת אִתְּכֶם וְאִם-לֹא חַי פַּרְעֹה כִּי מִרְגָּלִים אַתֶּם:

16 Vyšlete z sebe jednoho, ať vezma, *přivede* bratra vašeho; vy pak u vězení zůstaňte, a zkušena budou vaše slova, pravdu-li jste mluvili. Pakli nic, živť jest Farao, že jste špehéři.

יז וַיֹּאסֶף אֹתָם אֶל-מִשְׁמַר שְׁלֹשֶׁת יָמִים:

17 Tedy dal je všechny spolu do vězení za tři dni.

יח וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עָשׂוּ וַחֲיוּ
אֶת-הָאֱלֹהִים אֲנִי יֵרָא:

18 Třetího pak dne řekl jim Jozef: Toto učňte, abyste živi byli; *neboť* já se bojím Boha.

יט אִם-כִּנִּים אַתֶּם אֲחִיכֶם אֶחָד יֶאָסֵר בְּבֵית מִשְׁמָרְכֶם וְאַתֶּם
לָכוּ הִבִּיאוּ שָׂבֶר רַעְבּוֹן בְּתֵיכֶם:

19 Jste-li šlechtní *muži*, jeden bratr váš ať jest ukován v žaláři, v němž jste byli; vy pak jděte, a odnešte obilí *k zapuzení* hladu domů vašich.

כ וְאֶת-אֲחִיכֶם הַקָּטָן הִבִּיאוּ אֵלַי וַיֹּאמְנוּ דְּבָרֵיכֶם וְלֹא תָמוּתוּ
וַיַּעֲשׂוּ-כֵן:

20 Bratra pak svého mladšího přivedete ke mně; a pravdomluvná prokázána budou vaše slova, a nezemřete. Tedy učinili tak.

כא וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אָחִיו אָבֵל אֲשֶׁמִּים אֲנַחְנוּ עַל-אָחִינוּ אֲשֶׁר
רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְנוּ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמְעֵנוּ עַל-כֵּן בָּאָה
אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת:

²¹ I mluvil jeden k druhému: Jistě provinili jsme proti bratru svému. Nebo viděli jsme ssoužení duše jeho, když nás pokorně prosil, a nevyslyšeli jsme *ho*; protož přišlo na nás ssoužení toto.

כב וַיַּעַן רְאוּבֵן אֶתָּם לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם לֵאמֹר
אֶל-תַּחֲטְאוּ בִּילָד וְלֹא שָׁמַעְתֶּם וְגַם-דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ:

²² Odpověděl pak jim Ruben, řka: Zdaliž jsem *tehdy* vám nepravil těmito slovy: Nehřešte proti pacholeti. Ale neposlechli jste; pročez také krve jeho, hle, vyhledává se.

כג וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שָׁמַעַ יוֹסֵף כִּי הִמְלִיץ בֵּינֵתָם:

²³ A nevěděli oni, že by rozuměl Jozef; nebo skrze tlumače mluvil jim.

כד וַיֵּסֶב מֵעֲלֵיהֶם וַיִּבֶךְ וַיָּשָׁב אֲלֵהֶם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם וַיִּקַּח
מֵאֲתָם אֶת-שְׁמֹעוֹן וַיֹּאסֶר אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם:

²⁴ A odvrátiv se od nich, plakal. Potom navrátiv se k nim, mluvil s nimi, a vzav Simeona z nich, svázal ho před očima jejich.

כה וַיִּצֹו יוֹסֵף וַיַּמְלֵאוּ אֶת-כָּלֵיהֶם בָּר וַלְהָשִׁיב כֶּסֶפִּיהֶם אִישׁ
אֶל-שָׁקוֹ וְלָתֵת לָהֶם צֹדָה לַדֶּרֶךְ וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן:

²⁵ Přikázal pak Jozef, aby naplnění byli pytlové jejich obilím, a navráceny peníze jejich jednomu každému do pytle jeho, a *aby* dána jim byla potrava na cestu. I stalo se tak.

כו וַיִּשְׂאוּ אֶת-שִׁבְרָם עַל-חֲמֹרֵיהֶם וַיֵּלְכוּ מִנָּשָׁם:

²⁶ A vloživše obilí svá na osly své, odešli odtud.

כז וַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת־שָׁקוֹ לָתֵת מִסְּפּוֹא לַחֲמֹרוֹ בַּמָּלֹן וַיֵּרָא
אֶת־כֶּסֶּפוֹ וְהִנֵּה־הוּא בְּפִי אִמְתָּתוֹ:

²⁷ A rozvázav jeden z nich pytel svůj, aby dal obrok oslu svému v hospodě, uzřel peníze své, kteréž byly na vrchu v pytli jeho.

כח וַיֹּאמֶר אֶל־אָחִיו הַיּוֹשֵׁב כֶּסֶּפִּי וְגַם הִנֵּה בְּאִמְתָּתִי וַיֵּצֵא
לָבָם וַיַּחְרְדּוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֵאמֹר מִה־זֹּאת עָשָׂה אֱלֹהִים
לָנוּ:

²⁸ I řekl bratřím svým: Navráceny jsou mi peníze mé, a aj, jsou v pytli mém. Tedy užasli se, a předěšení jsouce, mluvili jeden k druhému: Což nám to učinil Bůh?

כט וַיָּבֹאוּ אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֶרֶצָה כְּנָעַן וַיִּגִּידוּ לוֹ אֵת
כָּל־הַקֶּרֶת אֲתָם לֵאמֹר:

²⁹ Navrátivše se pak k Jákobovi otci svému do země Kananejské, vypravovali jemu všechno, co se jim přihodilo, pravíce:

ל דָּבָר הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ אֶתָּנוּ קָשׂוֹת וַיִּתֵּן אֶתָּנוּ כַּמֶּרְגָּלִים
אֶת־הָאָרֶץ:

³⁰ Muž ten, pán země, mluvil k nám tvrdě, a dal nás *do vězení*, jako špehéře země.

לא וַנֹּאמֶר אֵלָיו כְּנִים אֲנַחְנוּ לֹא הִיֵּינוּ מֶרְגָּלִים:

³¹ A řekli jsme jemu: Upřímí jsme, nikdy jsme nebyli špehéři.

לב שְׁנַיִם־עָשָׂר אֲנַחְנוּ אֲחִים בְּנֵי אָבִינוּ הָאֶחָד אֵינָנוּ וְהַקָּטָן
הַיּוֹם אֶת־אָבִינוּ בְּאָרֶץ כְּנָעַן:

³² Dvanácte bylo nás bratří, synů otce našeho, z nichž jednoho není, a mladší nyní jest s otcem naším v zemi Kananejské.

לֹג וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאִישׁ אֲדֹנִי הָאָרֶץ בְּזֹאת אֲדַע כִּי כִנִּים אַתֶּם
אַחֲיֵכֶם הָאֶחָד הַנִּיחוּ אֹתִי וְאֶת־רַעְבוֹן בְּתִיכֶם קָחוּ וּלְכוּ:

³³ I řekl nám muž ten, pán země té: Po tomto poznám, že upřímí jste: Bratra vašeho jednoho zanechte u mne, a *obilí k zapuzení* hladu od domů vašich vezmouce, odejděte.

לֹד וְהָבִיאוּ אֶת־אֲחֵיכֶם הַקָּטָן אֵלַי וְאֲדַעָה כִּי לֹא מְרֻגְלִים
אַתֶּם כִּי כִנִּים אַתֶּם אֶת־אֲחֵיכֶם אֲתֵן לָכֶם וְאֶת־הָאָרֶץ
תִּסְתָּרוּ:

³⁴ A přiveďte bratra svého mladšího ke mně, abych poznal, že nejste špehéři, ale upřímí; *tehdy* bratra vašeho vrátím vám, a budete moci v zemi této obchod vésti.

לֹה וַיְהִי הֵם מְרִיקִים שְׁקִיָּהֶם וְהִנֵּה־אִישׁ צָרוּר־כֶּסֶּפוֹ בְּשָׁקוֹ
וַיֵּרְאוּ אֶת־צָרוֹת כֶּסֶּפִּיהֶם הִמָּה וַאֲבִיהֶם וַיֵּירְאוּ:

³⁵ I stalo se, že, když vyprazdňovali pytle své, a aj, jeden každý měl uzlík peněz svých v pytli svém. Vidouce pak oni i otec jejich uzlíky peněz svých, báli se.

לֹו וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֹתִי שְׁכַלְתֶּם יוֹסֵף אֵינֶנִּי
וְשָׁמְעוֹן אֵינֶנִּי וְאֶת־בְּנֵימָן תִּקְחוּ עָלַי הֵיוּ כָלָנָה:

³⁶ I řekl jim Jákob otec jejich: Mne jste zbavili synů: Jozefa není, Simeona nemám, a Beniamina vezmete. Na mneť jsou se tyto všechny věci svalily.

לֹז וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל־אָבִיו לֵאמֹר אֶת־שְׁנֵי בְנֵי תָמִית אִם־לֹא
אָבִיָּאנוּ אֵלַיךָ תָּנָה אֹתוֹ עַל־יָדִי וְאֲנִי אֲשִׁיבֶנּוּ אֵלַיךָ:

³⁷ Tedy řekl Ruben otci svému těmito slovy: Dva syny mé zabí, jestliže ho nepřivedu zase k tobě; poruč ho v ruce mé, a já zase přivedu ho k tobě.

לח וַיֹּאמֶר לֹא־יֵרֵד בְּנֵי עַמְּכֶם כִּי־אֶחָיו מֵת וְהוּא לְבִדּוֹ נִשְׁאַר
וַקָּרָאָהוּ אֶסּוֹן בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ וְהוֹרְדְתֶם אֶת־שִׁיבָתִי
בְּיָגוֹן שְׂאוּלָה:

³⁸ I řekl: Nesstoupíť syn můj s vámi. Nebo bratr jeho umřel, a on sám pozůstal; a přihodilo-li by se mu co zlého na té cestě, kterouž půjdete, uvedli byste šediny mé s bolestí do hrobu.

מג

א וְהָרָעַב כָּבֵד בְּאֶרֶץ:

¹ Byl pak hlad veliký v krajině té.

ב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלוּ לֶאֱכֹל אֶת-הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמִּצְרָיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם שְׁבוּ שְׁבְרוּ-לָנוּ מִעֵט-אֶכֶל:

² I stalo se, když vytrávili obilí, kteréž přinesli z Egypta, že řekl k nim otec jejich: Jděte zase, a nakupte nám něco potravy.

ג וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוּדָה לֵאמֹר הָעֵד הָעֵד בְּנוֹ הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא-תֵרְאוּ פָנַי בְּלִתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם:

³ I mluvil k němu Juda těmito slovy: Velice se zařekl muž ten, řka: Neuzříte tváři mé, nebude-li bratr váš s vámi.

ד אִם-יִשְׁלַח מְשִׁלַּח אֶת-אֲחִינוֹ אִתָּנוּ נִרְדָּה וְנִשְׁבְּרָה לְךָ אֶכֶל:

⁴ Jestliže pošleš bratra našeho s námi, půjdeme a nakoupíme tobě potravy;

ה וְאִם-אֵינְךָ מְשִׁלַּח לֹא נִרְדּ כִּי-הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ לֹא-תֵרְאוּ פָנַי בְּלִתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם:

⁵ Pakli nepošleš, nepůjdeme. Nebo pověděl nám muž ten: Neuzříte tváři mé, nebude-li bratr váš s vámi.

ו וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה הִרְעַתֶּם לִי לְהַגִּיד לְאִישׁ הָעוֹד לָכֶם אָח:

⁶ I řekl Izrael: Proč jste mi tak zle učinili, oznámivše muži tomu, že máte ještě bratra?

ז וַיֹּאמְרוּ שְׂאוּל שְׂאֵל-הָאִישׁ לָנוּ וּלְמוֹלְדֹתָנוּ לֵאמֹר הֲעוֹד אֲבִיכֶם חַי הָיִשׁ לָכֶם אָח וַנִּגְד־לוֹ עַל-פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַיְדוּעַ גִּדַּע כִּי יֹאמַר הוֹרִידוּ אֶת-אֲחֵיכֶם:

⁷ Odpověděli: Pilně vyptával se muž ten na nás, i na rod náš, mluvě: Jest-li živ ještě otec váš? Máte-li bratra? A dali jsme mu zprávu na ta slova. Zdaž jsme to jak věděti mohli, že dí: Přiveďte bratra svého?

ח וַיֹּאמֶר יְהוֹדָה אֶל-יִשְׂרָאֵל אָבִיו שְׁלַחָה הַנַּעַר אֵתִי וְנִקְוָמָה וְנִלְכָּה וְנִבְחָה וְלֹא נָמוּת גַּם-אֲנַחְנוּ גַם-אֶתָּה גַּם-טַפֵּנוּ:

⁸ I řekl Juda Izraelovi, otci svému: Pošli to pachole se mnou, a vstanouce, půjdeme, abychom živi byli, a nezemřeli, i my, i ty, i maličci naši.

ט אָנֹכִי אַעֲרֹבְנִי מִיָּדַי הַבִּקְשָׁנוּ אִם-לֹא הֵבִיאתִיו אֵלַיִךְ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחָטַאתִי לָךְ כָּל-הַיָּמִים:

⁹ Já slibuji za něj; z ruky mé vyhledávej ho. Jestliže nepřivedu ho k tobě, a nepostavím ho před tebou, vinen budu hříchem tobě po všechny dny.

י כִּי לֹא־הָתַמְהָמְהָנוּ כִּי-עָתָה שְׂבָנוּ זֶה פַּעַמַּיִם:

¹⁰ A kdybychom byli neprodlévali, jistě již bychom se byli dvakrát vrátili.

יא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם-כֵּן אִפּוֹא זֹאת עָשׂוּ קָחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בְּכָל־יֶכֶם וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מֵעֵט צָרִי וּמֵעֵט דָּבֶשׁ נִכְאֹת וְלֵט בָּטָנִים וּשְׁקָדִים:

¹¹ I řekl jim Izrael otec jejich: Jestližeť tak *býti musí*, učiňtež toto: Nabeřte nejvzácnějších užitků země do nádob svých, a doneste muži tomu dar, něco kadidla, a trochu strdi, a vonných věcí a mirry, daktylů a mandlů.

יב וְכֶסֶף מִשְׁנֶה קָחוּ בְיָדְכֶם וְאֶת־הַכֶּסֶף הַמוֹשָׁב בְּפִי
אֲמֹתְחֵיכֶם תָּשִׁיבוּ בְיָדְכֶם אוֹלִי מִשְׁנֶה הוּא:

¹² Peníze také dvoje vezměte v ruce své, a peníze vložené na vrch do pytlů vašich zase doneste v rukou svých; snad z omýlení to přišlo.

יג וְאֶת־אֲחֵיכֶם קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל־הָאִישׁ:

¹³ Bratra svého také vezměte, a vstanouce, jděte zase k muži tomu.

יד וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ וְשַׁלַּח לָכֶם
אֶת־אֲחֵיכֶם אַחֵר וְאֶת־בְּנֵימִין וְאֲנִי כְּאֲשֶׁר שָׁכַלְתִּי שָׁכַלְתִּי:

¹⁴ A *Bůh* silný všemohoucí dejž vám *najítí* milost před mužem tím, ať propustí vám onoho bratra vašeho i tohoto Beniamina. Jáť pak zbaven jsa synů, jako osiřelý budu.

טו וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמִשְׁנֶה־כֶּסֶף לָקָחוּ
בְיָדָם וְאֶת־בְּנֵימִין וַיָּקֻמוּ וַיֵּרְדּוּ מִצְרַיִם וַיַּעֲמֵדּוּ לִפְנֵי יוֹסֵף:

¹⁵ Tedy vzali muži ti dar ten, a dvoje peníze vzali v ruce své, a Beniamina; a vstavše, sstoupili do Egypta, a postavili se před Jozefem.

טז וַיֵּרָא יוֹסֵף אֹתָם אֶת־בְּנֵימִין וַיֹּאמֶר לְאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ הָבֵא
אֶת־הָאֲנָשִׁים הַבָּיְתָה וּטְבַח טְבַח וְהָכֵן כִּי אֹתִי יֹאכְלוּ
הָאֲנָשִׁים בַּצֹּהֲרַיִם:

¹⁶ Vida pak Jozef Beniamina s nimi, řekl tomu, kterýž spravoval dům jeho: Uved' tyto muže do domu, a zabí hovado a připrav; nebo se mnou jísti budou muži ti o poledni.

יז וַיַּעַשׂ הָאִישׁ כְּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים
בֵּיתָה יוֹסֵף:

¹⁷ I učinil muž ten, jakž rozkázal Jozef, a uvedl ty lidi do domu Jozefova.

יח וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי הוּבְאוּ בֵּית יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ עַל־דְּבַר הַכֶּסֶף הַשֵּׁב בְּאֲמַתְחֹתֵינוּ בַּתְּחִלָּה אֲנַחְנוּ מוֹבָאִים לְהַתְּגַלֵּל עָלֵינוּ וּלְהַתְּנַפֵּל עָלֵינוּ וּלְקַחַת אֶתְנוּ לַעֲבָדִים וְאֶת־חַמְרֵינוּ:

¹⁸ Báli se pak muži ti, když uvedeni byli do domu Jozefova, a řekli: Pro ty peníze, kteréž prvé vloženy byly do pytlů našich, sem uvedeni jsme, aby obvině, obořil se na nás, a vzal nás za služebníky i osly naše.

יט וַיִּגְשׁוּ אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל־בֵּית יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו פֶּתַח הַבַּיִת:

¹⁹ A přistoupivše k muži tomu, kterýž spravoval v domě Jozefově, mluvili k němu ve dveřích domu,

כ וַיֹּאמְרוּ בִּי אֲדֹנִי יָרֵד יְרֵדְנוּ בַּתְּחִלָּה לְשֹׁכֵר־אֶכֶל:

²⁰ A řekli: *Slyš mne, pane můj.* Přišli jsme byli ponejprvé kupovati potrav.

כא וַיְהִי כִּי־בָאוּ אֶל־הַמָּלֹךְ וַנִּפְתָּחָה אֶת־אֲמַתְחֹתֵינוּ וְהָיָה כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי אֲמַתְחָתוֹ כַּסְפֵּנוּ בְּמִשְׁקָלוֹ וַנָּשֵׁב אֹתוֹ בְּיָדֵנוּ:

²¹ I přihodilo se, když jsme do hospody přišli, a rozvazovali pytle své, a aj, peníze jednoho každého *byly* svrchu v pytli jeho, peníze naše podlé váhy své; a přinesli jsme je zase v rukou svých.

כב וְכֶסֶף אַחֵר הוּרְדָנוּ בְּיָדֵנוּ לְשֹׁכֵר־אֶכֶל לֹא יָדַעְנוּ מִי־שָׁם כַּסְפֵּנוּ בְּאֲמַתְחֹתֵינוּ:

²² Jiné také peníze přinesli jsme v rukou svých, abychom nakoupili potrav; nevíme, kdo jest zase vložil peníze naše do pytlů našich.

כג וַיֹּאמֶר שְׁלוֹם לָכֶם אֶל-תִּירָאוּ אֱלֹהֵיכֶם וְאֱלֹהֵי אֲבִיכֶם נָתַן
לָכֶם מַטְמוֹן בְּאֲמָתְחֵיכֶם כְּסַפְּכֶם בָּא אֵלַי וַיּוֹצֵא אֲלֵהֶם
אֶת-שְׁמֵעוֹן:

²³ A on odpověděl: Mějte o to pokoj, nebojte se. Bůh váš, a Bůh otce vašeho dal vám poklad do pytlů vašich; peníze jsem vaše já přijal. I vyvedl k nim Simeona.

כד וַיָּבֹא הָאִישׁ אֶת-הָאֲנָשִׁים בֵּיתָהּ יוֹסֵף וַיִּתֵּן-מַיִם וַיְרַחֲצוּ
רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן מִסָּפּוֹא לְחַמְרֵיהֶם:

²⁴ Uved tedy muž ten lidi ty do domu Jozefova, dal jim vody, aby umyli nohy své, dal také obrok oslům jejich.

כה וַיַּכִּינוּ אֶת-הַמִּנְחָה עַד-בּוֹא יוֹסֵף בִּצְהָרִים כִּי שָׁמְעוּ
כִּי-שָׂם יֹאכְלוּ לֶחֶם:

²⁵ Mezi tím připravili dar ten, dokudž nepřišel Jozef v poledne; nebo slyšeli, že by tu měli jísti chléb.

כו וַיָּבֹא יוֹסֵף הַבֵּיתָה וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת-הַמִּנְחָה אֲשֶׁר-בִּידָם
הַבֵּיתָה וַיִּשְׁתַּחֲוּ-לוֹ אַרְצָה:

²⁶ Tedy přišel Jozef domů. I přinesli mu dar, kterýž měli v rukou svých, a klaněli se jemu až k zemi.

כז וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַשְׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזֶּקֶן אֲשֶׁר
אָמַרְתֶּם הֵעוֹדְנוּ חַי:

²⁷ I ptal se jich, jak se mají, a řekl: Zdráv-liž jest otec váš starý, o němž jste pravili? Živ-li jest ještě?

כח וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם לְעַבְדְּךָ לְאָבִינוּ עוֹדְנוּ חַי וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ
וַיִּשְׁתַּחֲוּ:

²⁸ Kteřížto odpověděli: Zdráv jest služebník tvůj otec náš, a ještě živ jest. A sklánějíce hlavy, poklonu mu činili.

כט וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־בְּנִימִין אָחִיו בֶּן־אָמוֹ וַיֹּאמֶר הֲזֶה
אֲחִיכֶם הַקָּטָן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם אֵלַי וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יַחְנֹךְ בְּנִי:

²⁹ Pozdvih pak očí svých, viděl Beniamina bratra svého, syna matky své, a řekl: Tento-li jest bratr váš mladší, o němž jste mi pravili? I řekl: Učiniž Bůh milost s tebou, synu můj!

ל וַיַּמְהַר יוֹסֵף כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל־אָחִיו וַיִּבְקֹשׁ לְבָכוֹת
וַיָּבֹא תַחְדָּרָה וַיִּבְךְ שָׁמָּה:

³⁰ Tedy pospíšil Jozef, (nebo pohnula se střeva jeho nad bratrem jeho,) a hledal, kde by mohl plakati; a všed do pokoje, plakal tam.

לא וַיִּרְחֹץ פָּנָיו וַיֵּצֵא וַיִּתְאַפֵּק וַיֹּאמֶר שִׁימוּ לֶחֶם:

³¹ Potom umyv tvář svou, vyšel zase, a zdržoval se, a řekl: Kladte chléb.

לב וַיִּשִׁימוּ לוֹ לֶבֶדוֹ וְלָהֶם לֶבֶדָם וּלְמִצְרַיִם הָאֹכְלִים אֹתוֹ
לֶבֶדָם כִּי לֹא יוּכְלוּן הַמִּצְרַיִם לֶאֱכֹל אֶת־הָעֵבְרִים לֶחֶם
כִּי־תוֹעֵבָה הוּא לְמִצְרַיִם:

³² I kladli jemu zvláště, a jim obzvláště, Egyptským také, kteříž s ním jídali, obzvláštěně; nebo nemohou Egyptští jísti s Židy chleba, proto že to ohavnost jest Egyptským.

לג וַיֵּשְׁבוּ לִפְנֵי הַבָּכָר כַּבְּכָרְתּוֹ וְהַצָּעִיר כַּצָּעָרְתּוֹ וַיִּתְּמְהוּ
הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ:

³³ Tedy seděli proti němu, prvorozený podlé prvorozenství svého, a mladší podlé mladšího věku svého. I divili se muži ti vespolek.

לד וַיִּשָּׂא מִשָּׂאת מֵאֵת פָּנָיו אֱלֹהִים וַתֵּרֶב מִשָּׂאת בְּנִימִן
מִמִּשָּׂאת כָּלֶם חָמֵשׁ יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ:

³⁴ A bera jídlo před sebou, podával jim; Beniaminovi pak dostalo se pětkrát více než jiným. I hodovali a hojně se s ním napili.

מד

א וַיֵּצֵאוּ אֶת־אֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ לֵאמֹר מִלֵּא אֶת־אֲמֹתַחַת הָאֲנָשִׁים
אֶכֶּל כֶּאֱשֶׁר יוּכְלוֹן שָׂאת וְשִׁים כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי אֲמֹתַחַתוֹ:

¹ Rozkázal pak tomu, kterýž spravoval dům jeho, řka: Naplň pytle mužů těch potravou, co by *jen* unést mohli; a peníze každého polož zas do pytle jeho na vrch.

ב וְאֶת־גְּבִיעֵי גְבִיעַ הַכֶּסֶף תָּשִׂים בְּפִי אֲמֹתַחַת הַקָּטָן וְאֶת
כֶּסֶף שִׁבְרוֹ נִיעֵשׂ כְּדָבָר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר:

² A koflík můj, koflík stříbrný, vlož na vrch do pytle mladšího s penězi jeho za obilí. I učinil podle řeči Jozefovy, kterouž mluvil.

ג תִּבְקֹר אֹר וְהָאֲנָשִׁים שָׁלְחוּ הֵמָּה וַחֲמִרֵיהֶם:

³ Ráno pak propuštění jsou ti muži, oni i oslové jejich.

ד הֵם יֵצְאוּ אֶת־הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ וַיּוֹסֶף אָמַר לְאֲשֶׁר
עַל־בֵּיתוֹ קוּם רִדְף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים וְהִשְׁגָּתָם וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
לָמָּה שָׁלַמְתֶּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה:

⁴ A *když* vyšli z města, a nedaleko *ještě* byli, řekl Jozef správci domu svého: Vstaň, hoň muže ty, a dohoně se jich, mluv k nim: Pročez jste se odplatili zlým za dobré?

ה הֲלֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתָּה אֲדֹנִי בּוֹ וְהוּא נִחַשׁ בּוֹ הִרְעַתָּם
אֲשֶׁר עָשִׂיתָם:

⁵ Zdaliž to není ten *koflík*, z kteréhož pít pán můj? A z tohoť on jistým zkušením pozná, *jací jste* vy. Zle jste učinili, co jste učinili.

ו וַיִּשְׁגֹּם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה:

⁶ Tedy dohoniv se jich, mluvil jim slova ta.

ז וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לָמָּה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כְּדַבָּרִים הָאֵלֶּה חֲלִילָה
לְעַבְדֶּיךָ מַעֲשׂוֹת כְּדַבָּר הַזֶּה:

⁷ Kteřížto odpověděli jemu: Proč mluví pán můj taková slova? Odstup od služebníků tvých, aby co takového učinili.

ח הֵן כֶּסֶף אֲשֶׁר מָצְאָנוּ בְּפִי אִמְתַּחֲתֵינוּ הֵשִׁיבָנוּ אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ
כְּנָעַן וְאִיךָ נִגְנֹב מִבֵּית אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זָהָב:

⁸ A my ty peníze, kteréž jsme našli na vrchu v pytlích svých, přinesli jsme tobě zase z země Kananejské; jakž bychom tedy krásti měli z domu pána tvého stříbro neb zlato?

ט אֲשֶׁר יִמָּצָא אֹתוֹ מֵעַבְדֶּיךָ וְמֵת וְגַם-אֲנַחְנוּ נִהְיֶה לְאֲדֹנֵי
לְעַבְדִּים:

⁹ U koho z služebníků tvých nalezeno bude, nechžť umře *ten*; a my také budeme pána tvého služebníci.

י וַיֹּאמֶר גַּם-עַתָּה כְּדַבְּרֵיכֶם כֵּן-הוּא אֲשֶׁר יִמָּצָא אֹתוֹ
יִהְיֶה-לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם תִּהְיוּ נָקִים:

¹⁰ I řekl: Nu dobře, nechť jest podle řeči vaší. U koho se nalezne, ten bude mým služebníkem, a vy budete bez viny.

יא וַיִּמָּהְרוּ וַיּוֹרְדוּ אִישׁ אֶת-אִמְתַּחֲתוֹ אֶרֶץ וַיִּפְתְּחוּ אִישׁ
אִמְתַּחֲתוֹ:

¹¹ Protož rychle každý složil pytel svůj na zem, a rozvázal každý pytel svůj.

יב וַיִּחְפֹּשׂ בְּגֹדוֹל הַחֵל וּבִקְטָן כָּלָה וַיִּמָּצָא הַגָּבִיעַ בְּאִמְתַּחֲת
בְּנִימָן:

¹² I přehledával, od staršího počal, a na mladším přestal; i nalezen jest koflík v pytli Beniaminovu.

יג וַיִּקְרְעוּ שְׂמֹלֹתָם וַיַּעֲמִס אִישׁ עַל־תְּמָרוֹ וַיֵּשְׁבוּ הָעִירָה:

¹³ Tedy oni roztrhše roucha svá, vložil každý břímě na osla svého, a vrátili se do města.

יד וַיָּבֹא יְהוּדָה וְאָחָיו בֵּיתָהּ יוֹסֵף וְהוּא עוֹדְנוֹ שָׁם וַיִּפְּלוּ
לִפְנֵי אָרְצָה:

¹⁴ I přišel Juda s bratřími svými do domu Jozefova, (on pak ještě tam byl,) a padli před ním na zemi.

טו וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף מָה־הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם הֲלוֹא
יָדַעְתֶּם כִּי־נִחַשׁ יִנְחַשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כָּמֹנִי:

¹⁵ I dí jim Jozef: Jakýž jest to skutek, který jste učinili? Zdaž nevíte, že takový muž, jako jsem já, umí poznati?

טז וַיֹּאמֶר יְהוּדָה מַה־נֹּאמַר לְאָדֹנִי מַה־נִּדְבַּר וּמַה־נַּעֲטָדָק
הָאֱלֹהִים מָצָא אֶת־עוֹן עֲבָדֶיךָ הִנֵּנוּ עֲבָדִים לְאָדֹנִי גַם־אֲנַחְנוּ
גַּם אֲשֶׁר־נִמְצָא הִגִּבִּיעַ בְּיָדוֹ:

¹⁶ Tedy řekl Juda: Což díme pánu svému? co mluvíti budeme? a čím se ospravedlníme? Bůhť jest našel nepravost služebníků tvých. Aj, služebníci jsme pána svého, i my i ten, u něhož nalezen jest koflík.

יז וַיֹּאמֶר חֲלִילָה לִּי מַעֲשֹׂת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הִגִּבִּיעַ
בְּיָדוֹ הוּא יְהִי־לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם עָלוּ לְשָׁלוֹם אֶל־אֲבִיכֶם:

¹⁷ Odpověděl Jozef: Odstup ode mne, abych to učinil. Muž, u něhož nalezen jest koflík, ten bude mým služebníkem; vy pak jděte u pokoji k otci svému.

יח וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אָדֹנִי יִדְבָּר־נָא עֲבָדְךָ דְּבַר
בְּאָזְנִי אָדֹנִי וְאֶל־יָחִר אֶפְּךָ בְּעֲבָדְךָ כִּי כְמוֹךָ כִּפְרָעָה:

¹⁸ I přistoupil k němu Juda a řekl: Slyš mne, pane můj. Prosím, nechažť promluví služebník tvůj slovo v uši pána svého, a nehněvej se na služebníka svého; nebo jsi ty jako sám Farao.

יט אֲדֹנִי שָׁאֵל אֶת-עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ-לָכֶם אָב אוֹ-אָח:

¹⁹ Pán můj ptal se služebníkům svým, řka: Máte-li otce, neb bratra?

כ וַנֹּאמֶר אֶל-אֲדֹנִי יֵשׁ-לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד זָקֵנִים קָטָן וְאָחִיו מֵת וַיֹּתֵר הוּא לְבָדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אָהָבוּ:

²⁰ A odpověděli jsme pánu mému: Máme otce starého, a pachole v starosti jeho zplozené malé, jehož bratr umřel, a on sám pozůstal po mateři své, a otec jeho miluje jej.

כא וַתֹּאמֶר אֶל-עֲבָדָיו הוֹרְדֵהוּ אֵלַי וְאֲשִׁימָה עֵינִי עָלָיו:

²¹ I řekl jsi služebníkům svým: Přiveďte ho ke mně, a pohledím na něj.

כב וַנֹּאמֶר אֶל-אֲדֹנִי לֹא-יִוָּכַל הַנֶּעַר לַעֲזֹב אֶת-אָבִיו וְעַזֹּב אֶת-אָבִיו וּמָת:

²² A řekli jsme pánu mému: Nemůžef pachole opustiti otce svého; nebo opustí-li otce svého, on umře.

כג וַתֹּאמֶר אֶל-עֲבָדָיו אִם-לֹא יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטָן אִתְּכֶם לֹא תִסְבּוּן לִרְאוֹת פָּנַי:

²³ Ty pak řekl jsi služebníkům svým: Nepřijde-li bratr váš mladší s vámi, nepokoušejte se více viděti tváři mé.

כד וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל-עֲבָדָיו אָבִי וַנִּגַּד-לוֹ אֵת דְּבָרֵי אֲדֹנִי:

²⁴ I stalo se, když jsme se vrátili k služebníkovi tvému, otci mému, a jemu vypravovali slova pána svého,

כה וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שְׁבוּ שְׁכֶרוּ-לָנוּ מִעֵט-אֶכֶל:

²⁵ Že řekl otec náš: Jděte zase, nakupte nám něco potravy.

כו וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם-יֵשׁ אֲחִינוּ הַקָּטָן אִתָּנוּ וַיִּרְדָּנוּ כִּי-לֹא נוּכַל לִרְאוֹת פָּנָיו הָאִישׁ וְאֲחִינוּ הַקָּטָן אֵינָנוּ אִתָּנוּ:

²⁶ Odpověděli jsme: Nemůžeme jíti, než bude-li bratr náš mladší s námi, tedy půjdeme; nebo bychom nemohli viděti tváři toho muže, nebyl-li by bratr náš nejmladší s námi.

כז וַיֹּאמֶר עֲבָדְךָ אָבִי אֵלֵינוּ אַתֶּם יֹדְעִתֶם כִּי שְׁנַיִם יִלְדָה-לִּי
אִשְׁתִּי:

27 I řekl nám služebník tvůj, otec můj: Vy víte, že dva *toliko syny* porodila mi žena má.

כח וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר אֶךָ טָרַף טָרַף וְלֹא רָאִיתִיו
עַד-הֵנָּה:

28 A vyšel jeden ode mne, o němž jsem pravil: Jistě roztrhán jest, a neviděl jsem ho dosavad.

כט וּלְקַחְתֶּם גַּם-אֶת-זֶה מֵעַם פָּנֵי וְקָרָהוּ אֶסּוּן וְהוֹרְדֶתֶם
אֶת-שִׁיבָתִי בְרָעָה שְׂאֵלָה:

29 Vezmete-li i tohoto ode mne, a přišlo by na něj něco zlého, tedy uvedete šediny mé s trápením do hrobu.

ל וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל-עֲבָדְךָ אָבִי וְהַנֶּעַר אֵינָנוּ אִתָּנוּ וְנִפְשׁוּ
קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ:

30 Tak tedy, když přijdu k služebníkmu tvému, otci svému, a pacholete nebude s námi, (ješto duše jeho spojena jest s duší tohoto):

לא וְהָיָה כִּרְאוֹתָיו כִּי-אֵין הַנֶּעַר וְיָמָת וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךָ
אֶת-שִׁיבַת עֲבָדְךָ אֲבִינוּ בִּיגּוֹן שְׂאֵלָה:

31 Přijde na to, když uzří, že pacholete není, umře; a uvedou služebníci tvoji šediny služebníka tvého, otce svého, s žalostí do hrobu.

לב כִּי עֲבָדְךָ עָרַב אֶת-הַנֶּעַר מֵעַם אָבִי לֵאמֹר אִם-לֹא
אָבִיאָנוּ אֵלֶיךָ וְחָטָאתִי לְאָבִי כָל-הַיָּמִים:

32 Nebo služebník tvůj slíbil za pachole, *abych je vzal* od otce svého, řka: Jestliže ho nepřivedu zase k tobě, tedy vinen budu hříchem otci mému po všechny dny.

לִגְיַעֲתָהּ יִשָּׁב־נָא עַבְדְּךָ תַּחַת הַנַּעַר עֹבֵד לְאֲדֹנָי וְהַנַּעַר יַעֲלֶה
עִם־אֶחָיו:

³³ Protož nyní nechť zůstane, prosím, služebník tvůj místo pacholete tohoto za služebníka pánu svému, a pachole ať vstoupí s bratry svými.

לִדְכִי־אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי וְהַנַּעַר אֵינָנִי אֲתִי פֶן אֶרְאֶה בָרַע
אֲשֶׁר יִמָּצֵא אֶת־אָבִי:

³⁴ Nebo jak bych já vstoupil k otci svému, kdyby tohoto pacholete nebylo se mnou? Leč bych chtěl viděti trápení, kteréž by přišlo na otce mého.

מה

א וְלֹא-יָכֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנֹּצְבִים עָלָיו וַיִּקְרָא
הוֹצִיאוּ כָל-אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא-עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהִתְנוּדַע יוֹסֵף
אֶל-אָחָיו:

¹ Jozef pak nemoha se *déle* zdržeti, přede všemi přistojícími zvolal: Každé všechněm ven! I nezůstal žádný s nimi, když se známil Jozef s bratřími svými.

ב וַיִּתֵּן אֶת-קֻלּוֹ בְּבִכּוֹ וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה:

² Potom pozdvihl hlasu svého s pláčem; a slyšeli *to* Egyptští, slyšel také dům Faraonův.

ג וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחָיו אֲנִי יוֹסֵף הָעוֹד אָבִי חַי וְלֹא-יָכֹל
אָחָיו לַעֲנוֹת אִתּוֹ כִּי נִבְהָלוּ מִפָּנָיו:

³ I řekl Jozef bratřím svým: Já jsem Jozef. Ještě-li jest živ otec můj? A nemohli mu odpovědíti bratří jeho; nebo se ho velmi ulekli.

ד וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחָיו גִּשׁוּ-נָא אֵלַי וַיִּגָּשׁוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף
אֲחֵיכֶם אֲשֶׁר-מָכַרְתֶּם אֹתִי מִצְרַיִמָּה:

⁴ Tedy řekl Jozef bratřím svým: Přistuptež medle ke mně. I přistoupili. A řekl: Já jsem Jozef bratr váš, kteréhož jste prodali do Egypta.

ה וַעֲתָה אֶל-תַּעֲצְבוּ וְאַל-יָחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי-מָכַרְתֶּם אֹתִי הִנֵּה
כִּי לְמַחִיָּה שָׁלַחֲנִי אֱלֹהִים לְפָנֵיכֶם:

⁵ Protož nyní nermuťte se, a neztěžujte sobě toho, že jste mne sem prodali; nebo pro zachování života *vašeho* poslal mne Bůh před vámi.

ו כִּי-זֶה שְׁנָתִים הָרָעָב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים אֲשֶׁר
אֵין-חֲרִישׁ וְקָצִיר:

⁶ Nebo dvě léta již hlad jest v zemi, a ještě pět let *přijde*, v nichž nebudou orati, ani žíti.

ז וַיִּשְׁלַחַנִי אֱלֹהִים לְפָנֵיכֶם לְשׁוּם לָכֶם שְׂאֲרִית בְּאֶרֶץ
וּלְהַחְיֹת לָכֶם לְפָלִיטָה גְדֹלָה:

⁷ Poslal mne, pravím, Bůh před vámi, pro zachování vás ostatků na zemi, a pro zachování životů vašich vysvobozením velikým.

ח וְעַתָּה לֹא-אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הִנֵּה כִי הָאֱלֹהִים וַיִּשְׁיֹמְנִי
לְאָב לְפָרְעָה וּלְאֶדֹן לְכָל-בֵּיתוֹ וּמִשַּׁל בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרָיִם:

⁸ Tak tedy ne vy jste mne poslali sem, ale Bůh, kterýž mne dal za otce Faraonovi, a za pána všemu domu jeho, a panovníka po vší zemi Egyptské.

ט מַהֲרֹוּ וַעֲלֹוּ אֶל-אָבִי וְאִמְרָתֶם אֵלָיו כֹּה אָמַר בְּנֶךָ יוֹסֵף
שְׁמִנִי אֱלֹהִים לְאֶדֹן לְכָל-מִצְרָיִם רְדָה אֵלַי אֶל-תַּעֲמֹד:

⁹ Pospěšte a vstupte k otci mému, a rcete jemu: Toto praví syn tvůj Jozef: Učinil mne Bůh pánem všeho Egypta; přijdiž ke mně, neprodlévej.

י וַיֵּשְׁבֶתָ בְּאֶרֶץ-גֶּשֶׁן וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי אַתָּה וּבְנֶיךָ וּבְנֵי בְנֶיךָ
וְצֹאנֶךָ וּבִקְרֶךָ וְכָל-אֲשֶׁר-לָךְ:

¹⁰ A bydliti budeš v zemi Gesen; a budeš blízko mne, ty i synové tvoji, i vnukové tvoji, stáda tvá, a volové tvoji, a cožkoli máš.

יא וְכִלְכַּלְתִּי אֹתְךָ שָׁם כִּי-עוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים רָעַב פֶּן-תָּוֶרֶשׁ
אַתָּה וּבֵיתְךָ וְכָל-אֲשֶׁר-לָךְ:

¹¹ A budu tě chovati tam, (nebo ještě pět let hlad *bude*), abys snad pro hlad nezahynul, ty i dům tvůj, a cožkoli máš.

יב וְהִנֵּה עֵינֶיכֶם רְאוּת וְעֵינֵי אָחִי בְנִימִין כִּי-פִי הִמְדִּבַּר
אֵלֵיכֶם:

¹² A aj, oči vaše vidí, i oči bratra mého Beniamina, že ústa má mluví vám.

יג וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת־כָּל־כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר רָאִיתֶם וּמַהֲרַתֶּם וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־אָבִי הֵנָּה:

13 Pověte také otci mému o vší slávě mé v Egyptě, a což jste koli viděli; pospěštež tedy, a přiveďte otce mého sem.

יד וַיִּפֹּל עַל־צִוְּאֵרִי בְנִימִן־אָחִיו וַיִּבֶךְ וּבְנִימִן בָּכָה עַל־צִוְּאֵרִיו:

14 Tedy padl na šíji Beniamina bratra svého, a plakal; Beniamin také plakal na šíji jeho.

טו וַיִּנָּשֶׁק לְכָל־אָחָיו וַיִּבֶךְ עֲלֵיהֶם וְאָחָיו כֵּן דִּבְּרוּ אָחָיו אִתּוֹ:

15 A políbiv všech bratří svých, plakal nad nimi; a potom mluvili bratří jeho s ním.

טז וַחֲקַל נִשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר בָּאוּ אָחֵי יוֹסֵף וַיֵּיטֵב בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו:

16 Slyšána pak jest v domě Faraonově pověst tato: Přišli bratří Jozefovi. I bylo to velmi vděčné Faraonovi i všechněm služebníkům jeho.

יז וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אָמַר אֶל־אָחֶיךָ זֹאת עֲשׂוּ טַעֲנוּ אֶת־בְּעִירְכֶּם וּלְכוּ־בָאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן:

17 A řekl Farao Jozefovi: Rci bratřím svým: Toto učiňte: Naložíce na hovada svá, jděte, a vraťte se do země Kananejské.

יח וַיִּקְחוּ אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בְּתִיכֶם וּבָאוּ אֵלַי וְאֶתְנָה לָכֶם אֶת־טוֹב אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאָכְלוּ אֶת־חֶלֶב הָאָרֶץ:

18 A vezmouce otce svého a čeládky své, přidejte ke mně, a dám vám dobré místo v zemi Egyptské, a jísti budete tuk země této.

יט וְאַתָּה צִוִּיתָהּ זֹאת עֲשׂוּ קָחוּ-לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגֻלוֹת
לְטַפְּכֶם וְלִנְשֵׁיכֶם וּנְשֵׂאתֶם אֶת-אֲבִיכֶם וּבָאתֶם:

¹⁹ Ty pak rozkaž jim: Toto učiňte: Vezměte sobě z země Egyptské vozy pro děti a ženy své, a vezměte otce svého, a přidejte.

כ וְעֵינֵיכֶם אֶל-תַּחַס עַל-כְּלִיכֶם כִּי-טוֹב כָּל-אֶרֶץ מִצְרַיִם
לָכֶם הוּא:

²⁰ Aniž se ohlédejte na nábytky své; nebo nejlepší *místo* ve vší zemi Egyptské vaše bude.

כא וַיַּעֲשׂוּ-כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגֻלוֹת עַל-פִּי
פַּרְעֹה וַיִּתֵּן לָהֶם צִדָּה לְדֶרֶךְ:

²¹ I učinili tak synové Izraelovi. A dal jim Jozef vozy podle rozkázání Faraonova; dal také jim pokrmy na cestu.

כב לְכָלֶם נָתַן לְאִישׁ חֲלָפוֹת שְׂמָלֹת וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
כֶּסֶף וְחֲמִשׁ חֲלָפֹת שְׂמָלֹת:

²² Všechněm jim dal, každému dvoje šaty; ale Beniaminovi dal tři sta stříbrných, a paterý šaty jiné a jiné.

כג וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נְשָׂאִים מְטוֹב מִצְרַיִם
וְעֶשֶׂר אֶתְנֹת נְשָׂאת בָּר וְלָחֶם וּמָזוֹן לְאָבִיו לְדֶרֶךְ:

²³ Otci pak svému poslal tyto věci: Deset oslů, kteříž nesli z nejlepších věcí Egyptských, a deset oslic, kteréž nesly obilí, a chléb a pokrmy otci jeho na cestu.

כד וַיִּשְׁלַח אֶת-אָחִיו וַיֵּלְכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶל-תְּרַגְזוֹ בְּדֶרֶךְ:

²⁴ A propouštěje bratří své, aby odešli, řekl jim: Nevadítež se na cestě.

כה וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל-יַעֲקֹב אָבִיהֶם:

²⁵ Tedy brali se z Egypta, a přišli do země Kananejské k Jákobovi otci svému.

כִּי וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי־הוּא מֵשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ
מִצְרַיִם וַיִּפֹּג לְבֹבוּ כִּי לֹא־הֶאֱמִין לָהֶם:

²⁶ A zvěštovali jemu, řkouce: Jozef ještě živ jest, ano i panuje ve vší zemi Egyptské. I omdlelo srdce jeho; nebo *slyšev to* nevěřil jim.

כִּי וַיִּדְּבְרוּ אֵלָיו אֶת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהִים וַיֵּרָא
אֶת־הָעֲגֻלֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף לָשֵׂאת אֹתוֹ וַתַּחֲי רֹיַח יַעֲקֹב
אֲבִיהֶם:

²⁷ Tedy vypravovali jemu všechna slova Jozefova, kteráž mluvil jim; a vida vozy, kteréž poslal Jozef pro něho, okřál duch Jákoba otce jejich.

כַּח וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד־יוֹסֵף בְּנִי חַי אֵלָכָה וְאֶרְאֶנִּי
בְּטָרֶם אָמוֹת:

²⁸ I řekl Izrael: Dostif jest, *když* ještě syn můj živ jest; půjdu a uzřím ho, prvé než umru.

מו

א וַיֵּסַע יִשְׂרָאֵל וְכָל-אֲשֶׁר-לוֹ וַיָּבֹא בְּאֶרֶץ שָׁבַע וַיִּזְבַּח זִבְחִים
לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק:

¹ Tedy bral se Izrael se vším, což měl; a přišed do Bersabé, obětoval oběti Bohu otce svého Izáka.

ב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאֵת הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנְנִי:

² I mluvil Bůh Izraelovi u vidění nočním, řka: Jákobe, Jákobe! Kterýžto odpověděl: Aj, ted' jsem.

ג וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֶל-תִּירָא מִרָדָה מִצְרִימָה
כִּי-לִגְוִי גָדוֹל אֲשִׁימְךָ שָׁם:

³ I řekl: Já jsem ten *Bůh* silný, Bůh otce tvého. Neboj se sstoupiti do Egypta, nebo v národ veliký tam tebe učiním.

ד אָנֹכִי אֵרָד עִמָּךְ מִצְרִימָה וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךָ גַּם-עַל-הָ וַיֹּסֶף
יְשִׁית יָדוֹ עַל-עֵינֶיךָ:

⁴ Já sstoupím s tebou do Egypta, a já tě také i zase přivedu; a Jozef položí ruku svou na oči tvé.

ה וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשְׂאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-יַעֲקֹב
אֲבִיהֶם וְאֶת-טָפָם וְאֶת-נָשֵׁיהֶם בַּעֲגֻלוֹת אֲשֶׁר-שָׁלַח פַּרְעֹה
לְשֹׂאת אֹתוֹ:

⁵ Vstal tedy Jákob z Bersabé; a synové Izraelovi vzali Jákoba otce svého, a děti své s ženami svými na vozy, kteréž poslal pro něho Farao.

ו וַיָּקָחוּ אֶת-מִקְנֵיהֶם וְאֶת-רֶכֶּוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
וַיָּבֹאוּ מִצְרִימָה יַעֲקֹב וְכָל-זֶרְעוֹ אֹתוֹ:

⁶ Pobrali také dobytek svůj, a zboží své, kteréhož nabyli v zemi Kananejské; a přišli do Egypta, Jákob i všechno símě jeho s ním.

ז בָּנָיו וּבָנֵי בָנָיו אֹתוֹ בְּנִתָּיו וּבָנוֹת בָּנָיו וְכָל־זָרְעוֹ הֵבִיא אֹתוֹ
מִצְרֵימָה:

⁷ Syny i vnuky, dcery i vnučky své, a všecku rodinu svou uvedl s sebou do Egypta.

ח וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרֵימָה יַעֲקֹב וּבָנָיו
בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן:

⁸ A tato jsou jména synů Izraelových, kteříž vešli do Egypta: Jákob a synové jeho. Prvorozený Jákobův Ruben.

ט וּבָנֵי רְאוּבֵן חֲנוּךְ וּפְלוּא וְחֶצְרוֹן וְכַרְמִי:

⁹ A synové Rubenovi: Enoch, Fallu, Ezron a Charmi.

י וּבָנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וַיָּמִין וְאַהֲד וַיַּכִּין וְצַחַר וְשָׂאוּל
בֶּן־הַכְּנַעֲנִית:

¹⁰ Synové pak Simeonovi: Jamuel, Jamin, Ahod, Jachin, Sohar a Saul, syn jedné ženy Kananejské.

יא וּבָנֵי לֵוִי גֵרְשׁוֹן קָהָת וּמֶרָרִי:

¹¹ Synové Léví: Gerson, Kahat a Merari.

יב וּבָנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וּפָרֶץ וְזָרַח וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן
בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וַיְהִיו בְּנֵי־פָרֶץ חֶצְרוֹן וְחַמוּל:

¹² Synové Judovi: Her, Onan, Séla, Fáres a Zára. (Ale umřel Her a Onan v zemi Kananejské.) Fáres pak měl syny: Ezrona a Hamule.

יג וּבָנֵי יִשָּׁשְׁכָר תוֹלַע וּפְזִיָּה וַיֹּיֵב וְשִׁמְרוֹן:

¹³ Synové Izacharovi: Tola, Fua, Job a Simron.

יד וּבָנֵי זְבוּלֹן סָרַד וְאֵלֹן וַיַּחֲלָאֵל:

¹⁴ A synové Zabulonovi: Sared, Elon a Jahel.

טו אֵלֶּה בְּנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפָדִן אָרֶם וְאֵת דִּינָה
בָּתָּהּ כָּל־נַפְשׁ בָּנָיו וּבָנוֹתָיו שְׁלָשִׁים וּשְׁלָשׁ:

¹⁵ Tiť jsou synové Lée, kteréž porodila Jákobovi v Pádan Syrské, a Dínu, dceru jeho. Všech duší synů i dcer jeho bylo třidceti a tři.

טז וּבְנֵי גָד צַפִּיּוֹן וְחִגִּי שׁוּנִי וְאַצְבֵּן עֵרִי וְאַרְוֵדִי וְאַרְאֵלִי:

¹⁶ Synové Gád: Sefon, Aggi, Suni, Esebon, Heri, Arodi a Areli.

יז וּבְנֵי אֲשֶׁר יִמְנָה וַיִּשְׁוֶה וַיִּשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׁרַח אַחֲתָם וּבְנֵי
בְרִיעָה חֶבֶר וּמִלְכִּיאֵל:

¹⁷ Synové Asser: Jemna, Jesua, Jesui, Beria, a Serach sestra jejich. Synové pak Beriovi: Heber a Melchiel.

יח אֵלֶּה בְּנֵי זִלְפָּה אֲשֶׁר־נָתַן לָבֵן לְלֵאָה בָּתָּהּ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה
לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עָשָׂרָה נַפְשׁ:

¹⁸ To jsou synové Zelfy, kterouž Lában dal Lée dceři své; a ty porodila Jákobovi, šestnácte duší.

יט בְּנֵי רָחֵל אִשְׁתׁ יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבְנִימֵן:

¹⁹ Synové pak Ráchel, manželky Jákobovy: Jozef a Beniamin.

כ וַיִּוָּלֶד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָלְדָה־לוֹ אֲסֵנַת
בֵּת־פּוֹטִי פָּרַע כֹּהֵן אֵן אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרַיִם:

²⁰ A Jozefovi narodili se v zemi Egyptské z Asenat, dcery Putifera knížete On, Manasses a Efraim.

כא וּבְנֵי בְנִימֵן בֶּלַע וּבֶכֶר וְאַשְׁבֵּל גֵּרָא וְנַעֲמָן אַחֵי וְרֹאשׁ
מְפִים וְחֻפִּים וְאַרְדִּי:

²¹ Ale synové Beniaminovi: Béla, Becher, Asbel, Gera, Náman, Echi, Roz, Mufim, Chuppim a Ared.

כב אֵלֶּה בְּנֵי רָחֵל אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ אַרְבָּעָה עָשָׂר:

²² Tiť jsou synové Ráchel, kteréž porodila Jákobovi; všech duší čtrnáct.

כג ובני־דן חֲשִׁים:

²³ A syn Danův: Chusim.

כד ובני נפתָלִי יַחְצֵאל וְגוּנִי וְיֵזֶר וְשָׁלֵם:

²⁴ Synové pak Neftalím: Jaziel, Guni, Jezer a Sallem.

כה אֵלֶּה בְּנֵי בְלָהָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְרָחֵל בֵּתוֹ וַתֵּלֶד
אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ שִׁבְעָה:

²⁵ Ti *jsou* synové Bály, kterouž Lában dal Ráchel dceři své, a ty porodila Jákobovi; všech duší sedm.

כו כָּל־הַנַּפְשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרִימָה יֵצְאִי יָרְכוּ מִלְּבַד נָשִׁי
בְּנֵי־יַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ שְׁשִׁים וָשֵׁשׁ:

²⁶ Všechn duší, kteréž vešly s Jákobem do Egypta, což jich poslo z bedr jeho, kromě žen synů Jákobových, všech duší *bylo* šedesáte a šest.

כז ובני יוסֵף אֲשֶׁר־יָלַד־לוֹ בְּמִצְרַיִם נַפְשׁ שְׁנָיִם כָּל־הַנַּפְשׁ
לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרִימָה שִׁבְעִים:

²⁷ K tomu synové Jozefovi, kteříž se jemu narodili v Egyptě, dva. A *tak* všech duší domu Jákobova, kteréž vešly do Egypta, *bylo* sedmdesáte.

כח וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו גִּשְׁנָה
וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה גִּשְׁן:

²⁸ Poslal pak Judu napřed k Jozefovi, aby oznámil *jemu* prvé, než přišel do Gesen. A tak přišli do země Gesen.

כט וַיֵּאָסֶר יוֹסֵף מִרְכַּבְתּוֹ וַיַּעַל לְקִרְאֹת־יִשְׂרָאֵל אָבִיו גִּשְׁנָה
וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל־צַוְּאָרָיו וַיִּבֶךְ עַל־צַוְּאָרָיו עוֹד:

²⁹ Jozef pak zapřáh do svého vozu, vyjel vstříc Izraelovi otci svému do Gesen; a jakž ho *Jákob* uzřel, padl na jeho šíji, a plakal dlouho na šíji jeho.

ל וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף אָמוּתָה הַפֶּעַם אַחֲרֵי רְאוּתִי
אֶת-פָּנֶיךָ כִּי עוֹדֶךָ חַי:

³⁰ I řekl Izrael Jozefovi: Nechť již umru, když jsem viděl tvář tvou; nebo ty ještě jsi živ.

לֹא וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחִיו וְאֶל-בֵּית אָבִיו אֵלֶּלְהָ וְאֶגִּידָהּ
לְפָרְעָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו אֲחִי וּבֵית-אָבִי אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ-כְּנַעַן בָּאִי
אֵלָי:

³¹ Jozef pak řekl bratřím svým a domu otce svého: Pojedu a zvěstuji Faraonovi, a dím jemu: Bratří moji a dům otce mého, kteříž *bydlili* v zemi Kananejské, přišli ke mně.

לֵב וְהָאֲנָשִׁים רָעִי צֹאן כִּי-אֲנָשִׁי מִקְנֶה הָיוּ וְצֹאֲנָם וּבָקָרָם
וְכָל-אֲשֶׁר לָהֶם הֵבִיאוּ:

³² Ale jsou pastýři stáda, nebo s dobytkem se obírají; protož ovce své a voly, i cožkoli mají, přihnali.

לֵג וְהָיָה כִּי-יִקְרָא לָכֶם פָּרְעָה וְאָמַר מַה-מַּעֲשִׂיכֶם:

³³ A když by povolal vás Farao, a řekl: Jaký jest obchod váš?

לד וַאֲמַרְתֶּם אֲנָשִׁי מִקְנֶה הָיוּ עֲבָדֶיךָ מִנְעוּרֵינוּ וְעַד-עַתָּה
גַּם-אֲנַחְנוּ גַם-אֲבֹתֵינוּ בַּעֲבוּר תִּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גִּשְׁן כִּי-תוֹעֵבַת
מִצְרַיִם כָּל-רְעֵה צֹאן:

³⁴ Odpovíte: Dobytkem se živili služebníci tvoji od mladosti své až do této chvíle, i my i otcové naši; abyste bydlili v zemi Gesen; nebo v mrzkosti mají Egyptští všechny pastýře stáda.

מז

א וַיָּבֹא יוֹסֵף וַיִּגֹּד לְפָרְעָה וַיֹּאמֶר אָבִי וְאֶחָיו וְצֹאנָם וּבָקָרָם
וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְהֵנָּה בְּאֶרֶץ גִּשְׁן:

¹ A protož přišel Jozef, oznámil Faraonovi, a řekl: Otec můj a bratři moji, s drobným i větším dobyttem svým i se vším, což mají, přišli z země Kananejské, a aj, jsou v zemi Gesen.

ב וּמִקְצֵה אָחָיו לָקַח חֲמִשָּׁה אָנָשִׁים וַיַּצִּגֵם לִפְנֵי פָרְעָה:

² A vzav z počtu bratří svých pět mužů, postavil je před Faraonem.

ג וַיֹּאמֶר פָּרְעָה אֶל־אָחָיו מַה־מַּעֲשִׂיכֶם וַיֹּאמְרוּ אֶל־פָּרְעָה
רַעַת צֹאן עֲבָדֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבוֹתֵינוּ:

³ I řekl Farao bratřím jeho: Jaký jest obchod váš? Kteřížto odpověděli Faraonovi: Pastýři ovcí *jsou* služebníci tvoji, i my, i otcové naši.

ד וַיֹּאמְרוּ אֶל־פָּרְעָה לָגֹד בְּאֶרֶץ כְּנָעַן כִּי־אֵין מְרֻעָה לְצֹאן
אֲשֶׁר לְעֲבָדֶיךָ כִּי־כָבֵד הָרָעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ־נָא
עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גִּשְׁן:

⁴ Řekli ještě Faraonovi: Abychom pohostinu byli v zemi této, přišli jsme; nebo není pastvy dobytku, kterýž mají služebníci tvoji, nebo hlad veliký jest v zemi Kananejské; protož nyní prosíme, nechať bydlí služebníci tvoji v zemi Gesen.

ה וַיֹּאמֶר פָּרְעָה אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ וְאֶחָיךָ בָּאוּ אֵלֶיךָ:

⁵ I mluvil Farao Jozefovi, řka: Otec tvůj a bratři tvoji přišli k tobě.

י אֶרֶץ מִצְרַיִם לְפָנֶיךָ הוּא בְּמִיטֵב הָאָרֶץ הוֹשֵׁב אֶת־אָבִיךָ
וְאֶת־אֶחִיךָ יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גִּשְׁן וְאִם־יָדַעְתָּ וַיֵּשְׁבָם אֲנָשֵׁי־חֵיל
וְשִׁמְתָם שָׂרֵי מִקְנֶה עַל־אֲשֶׁר־לִי:

⁶ Země Egyptská před tebou jest; v nejlepším kraji země této osad' otce svého a bratří své, nechť bydlí v zemi Gesen. A srozumíš-li, že jsou mezi nimi muži rozšafní, ustanovíš je úředníky nad dobyt看, kterýž mám.

ז וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמֵדְהוּ לְפָנֵי פַרְעֹה וַיְבָרֶךְ
יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה:

⁷ Uvedl také Jozef Jáкова otce svého, a postavil ho před Faraonem; a pozdravil Jákob Faraona.

ח וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יַעֲקֹב כַּמָּה יָמֵי שָׁנֵי חַיֶּיךָ:

⁸ Tedy řekl Farao k Jákovovi: Kolik jest let života tvého?

ט וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־פַּרְעֹה יָמֵי שָׁנֵי מְגוּרֵי שְׁלָטָיִם וּמֵאֵת שָׁנָה
מַעֲט וְרַעִים הָיוּ יָמֵי שָׁנֵי חַיֵּי וְלֹא הִשְׁיָגוּ אֶת־יָמֵי שָׁנֵי חַיֵּי
אֲבֹתִי בְּיָמֵי מְגוּרֵיהֶם:

⁹ Odpověděl Jákob Faraonovi: Dnů let putování mého sto a třidceti let *jest*; nemnozí a zlí byli dnové let života mého, a nedošli dnů let života otců mých, v nichž živi byli.

י וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה וַיֵּצֵא מִלְּפָנֵי פַרְעֹה:

¹⁰ A požehnáv Jákob Faraona, vyšel od něho.

יא וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וַיִּתֵּן לָהֶם אֲחֻזָּה בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם בְּמִיטֵב הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ רַעְמְסֵס כַּאֲשֶׁר צִוָּה פַרְעֹה:

¹¹ I osadil Jozef otce svého a bratří své, a dal jim vladařství v zemi Egyptské v kraji výborném, v zemi Ramesses, jakž rozkázal Farao.

יב וַיִּכְלֹךְ יוֹסֵף אֶת-אָבִיו וְאֶת-אֶחָיו וְאֵת כָּל-בֵּית אָבִיו
לֶחֶם לְפִי הַטָּף:

¹² A opatroval Jozef otce svého, a bratří své, a všecken dům jeho chlebem, až do nejmenších.

יג וְלֶחֶם אֵין בְּכָל-הָאָרֶץ כִּי-כָבֵד הָרָעָב מְאֹד וַתֵּלֶה אֶרֶץ
מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנַעַן מִפְּנֵי הָרָעָב:

¹³ A chleba nebylo ve vsí zemi; nebo veliký hlad *byl* velmi, a trápení veliké bylo *na zemi* Egyptské a zemi Kananejské od hladu.

יד וַיֵּלֶקֶט יוֹסֵף אֶת-כָּל-הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּאֶרֶץ-מִצְרַיִם וּבְאֶרֶץ
כְּנַעַן בַּשֶּׁבֶר אֲשֶׁר-הֵם שֹׁבְרִים וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת-הַכֶּסֶף בֵּיתָה
פְּרָעָה:

¹⁴ Shromáždil pak Jozef všechny peníze, což jich nalezeno v zemi Egyptské a v zemi Kananejské, za potravu, kteréž kupovali; a vnesl Jozef peníze do domu Faraonova.

טו וַיָּתֶם הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ
כָּל-מִצְרַיִם אֶל-יוֹסֵף לֵאמֹר הִבֵּה-לָנוּ לֶחֶם וְלֶמָּה נָמוֹת
נִגְדֹךָ כִּי אַפֶּס כֶּסֶף:

¹⁵ A když utratili peníze z země Egyptské a z země Kananejské, přicházeli všickni Egyptští k Jozefovi, řkouce: Dej nám chleba; nebo proč mříti máme před tebou pro nedostatek peněz?

טז וַיֹּאמֶר יוֹסֵף הָבוּ מִקְנֵיכֶם וְאַתָּנָה לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם אִם-אַפֶּס
כֶּסֶף:

¹⁶ I řekl Jozef: Dejte dobytky své, a dám vám *chleba* za dobytky vaše, poněvadž se *vám* peněz nedostává.

י' וַיָּבִיאוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם אֶל־יוֹסֵף וַיֵּתֶן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם
בְּסוּסִים וּבְמִקְנֵה הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר וּבְחֲמֹרִים וַיִּנְהֵלֵם
בְּלֶחֶם בְּכָל־מִקְנֵהֶם בַּשָּׁנָה הַהִוא:

¹⁷ Tedy přivedli dobytky své k Jozefovi; i dal jim Jozef potrav za koně a za stáda ovcí, a za stáda volů i za osly; a přechoval je chlebem, za všechny dobytky jejich, toho roku.

י"ח וַתָּתֵם הַשָּׁנָה הַהִוא וַיָּבֹאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ
לֹא־נִכְחַד מֵאֲדָנִי כִּי אִם־תָּם הַכֶּסֶף וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה
אֶל־אֲדָנִי לֹא נִשְׁאַר לְפָנֵי אֲדָנִי בְּלֹתִי אִם־גּוֹיְתָנוּ וְאֲדָמָתָנוּ:

¹⁸ A po roce tom přišli k němu léta druhého, a řekli mu: Nebudeme tajiti před pánem svým, že jsme všechny peníze utratili, i stáda dobytků jsou u pána našeho; nezůstávají *nám* před pánem naším kromě těla naše a dědiny naše.

י"ט לָמָּה נָמוּת לְעֵינֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם אֲדָמָתָנוּ קִנְיָה־אֲתָנוּ
וְאֶת־אֲדָמָתָנוּ בְּלֶחֶם וְנִהְיָה אֲנַחְנוּ וְאֲדָמָתָנוּ עֲבָדִים לְפָרְעָה
וְתֵן־זֶרַע וְנִהְיָה וְלֹא נָמוּת וְהָאֲדָמָה לֹא תִשָּׁם:

¹⁹ I proč máme mřítí před očima tvýma? I my i rolí naše *hyne*. Kup nás i rolí naši za chléb, a budeme my i rolí naše ve službě Faraonovi; a dej *nám* semena, abychom živi byli a nezemřeli, a rolí aby nespustla.

כ' וַיִּקֶן יוֹסֵף אֶת־כָּל־אֲדָמַת מִצְרַיִם לְפָרְעָה כִּי־מָכְרוּ
מִצְרַיִם אִישׁ שָׂדֵהוּ כִּי־חָזַק עֲלֵהֶם הָרָעָב וַתְּהִי הָאָרֶץ
לְפָרְעָה:

²⁰ Tedy koupil Jozef všechnu zemi Egyptskou Faraonovi; nebo prodali Egyptští jeden každý pole své, proto že se rozmohl mezi nimi hlad. I dostala se země Faraonovi.

כא וְאֶת־הָעָם הָעֶבֶר אֹתוֹ לְעָרִים מִקְצֵה גְבוּל־מִצְרַיִם
וְעַד־קִצְהוֹ:

²¹ Lid pak převedl do měst, od jednoho pomezí Egyptského až do druhého.

כב רַק אֲדָמַת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֶק לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פַּרְעֹה
וְאָכְלוּ אֶת־חֶקָם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פַּרְעֹה עַל־כֵּן לֹא מָכְרוּ
אֶת־אֲדָמָתָם:

²² Rolí toliko kněžských nekoupil. Nebo kněží uloženou potravu *měli* od Faraona, a jedli z uložených *pokrmů* svých, kteréž dával jim Farao; protož neprodali rolí svých.

כג וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָעָם הֵן קָנִיתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם
וְאֶת־אֲדָמָתְכֶם לְפַרְעֹה הֵא־לָכֶם זֶרַע וַיַּזְרְעוּם אֶת־הָאֲדָמָה:

²³ I řekl Jozef lidu: Aj, koupil jsem vás dnes i rolí vaše Faraonovi; teď máte semeno, osívejtež tedy ji.

כד וְהָיָה בְּתִבּוּאָת וּנְתָתָם חֲמִישִׁית לְפַרְעֹה וְאַרְבַּע הָיְדָתָ
יְהִיָּה לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וְלֹאֲכַלְכֶם וְלֹאֲשֶׁר בְּבִתְיֶכֶם וְלֹאֲכֹל
לְטַפְּכֶם:

²⁴ A když se urodí, dáte pátý díl Faraonovi, a čtyři díly zůstavíte sobě k semenu a ku pokrmu svému a těm, kteříž jsou v domích vašich, i ku pokrmu dítkám svým.

כה וַיֹּאמְרוּ הֶחֱתִיתָנוּ נִמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנֵי וְהָיִינוּ עֲבָדִים
לְפַרְעֹה:

²⁵ Tedy řekli: Zachoval jsi životy naše. Nechať nalezneme milost v očích pána svého, a budeme služebníci Faraonovi.

כִּי וַיִּשָּׂם אֶת־הַיּוֹסֵף לְחָק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה עַל־אֲדָמַת מִצְרַיִם
לְפָרֶעֶה לְחֹמֶשׁ רַק אֲדָמַת הַכֹּהֲנִים לְבָדָם לֹא הָיְתָה
לְפָרֶעֶה:

²⁶ I ustanovil to Jozef za právo až do tohoto dne, po vší zemi Egyptské, aby dáván byl Faraonovi pátý díl; toliko samy rolí kněžské nebyly Faraonovy.

כִּי וַיָּשָׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גִּשְׁן וַיֵּאָחֲזוּ בָּהּ וַיִּפְרוּ
וַיִּרְבוּ מְאֹד:

²⁷ A tak bydlil Izrael v zemi Egyptské v krajině Gesen; a osadili se v ní, a rozplodili se, a rozmnožení jsou velmi.

כֹּחַ וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי
יְמֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵי חֲיָיו שִׁבְעַ שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמֵאֹת שָׁנָה:

²⁸ Živ pak byl Jákob v zemi Egyptské sedmnácte let; a bylo dnů Jákobových, a let života jeho, sto čtyřidceti sedm let.

כֹּס וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא לְבָנָו לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ
אִם־נָא מָצָאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ שִׁים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ
עִמָּדִי חֶסֶד וְאֶמַּת אֶל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם:

²⁹ I přiblížili se dnové Izraelovi, aby umřel. A povolav syna svého Jozefa, řekl jemu: Jestliže jsem našel milost v očích tvých, vlož, prosím, ruku svou pod bedro mé, a učiň se mnou milosrdenství a pravdu. Prosím, nepochovávej mne v Egyptě.

ל וַשְׁכַּבְּתִּי עִם־אֲבֹתִי וַנִּשְׁאָתֵנִי מִמִּצְרַיִם וַקְבְּרֵתֵנִי בְּקְבָרֵתָם
וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה כְּדַבָּרְךָ:

³⁰ Když spáti budu s otci svými, vynesesh mne z Egypta, a pochováš mne v hrobě jejich. Tedy řekl jemu: Já učiním podle slova tvého.

לֹא וַיֹּאמֶר הַשְּׁבַעָה לִי וַיִּשְׁבַּע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל-רֹאשׁ
הַמָּטָה:

³¹ I řekl *Jáko*b: Přisáhni mi. Tedy přisáhl jemu. I sklonil se Izrael k
hlavám lůž.

מח

א וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חָלָה
וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרַיִם:

¹ Stalo se pak potom, že povědíno jest Jozefovi: Aj, otec tvůj nemocen jest. I vzal s sebou dva syny své, Manasse a Efraima.

ב וַיֵּגֶד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְנִךְ יוֹסֵף בָּא אֵלַיךָ וַיִּתְחַזַּק
יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־הַמֶּטֶה:

² Tedy oznámeno jest Jákobovi a povědíno: Aj, syn tvůj Jozef přišel k tobě.

ג וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף אֵל שְׁדֵי נִרְאָה־אֵלַי בְּלוֹז בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי:

³ A posilniv se Izrael, usadil se na ložci a řekl Jozefovi: *Bůh* silný všemohoucí ukázav mi se v Lůza v zemi Kananejské, požehnal mi.

ד וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְנִי מִפְּרֹךְ וְהִרְבִּיתִּךָ וַנִּתְתִּיךָ לְקַהֵּל עַמִּים
וַנִּתְּתִי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזֶרְעֶךָ אַחֲרַיִךְ אֶחָזֶת עוֹלָם:

⁴ A řekl ke mně: Aj, já rozplodím tě a rozmnožím tebe, a učiním tě v zástupy lidí; dám také zemi tuto semeni tvému po tobě za dědictví věčné.

ה וַעֲתָה שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בָּאִי
אֵלַיךָ מִצְרַיִמָּה לִי־הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כְּרֹאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן
יְהִיוּ־לִי:

⁵ Protož nyní, dva synové tvoji, kteřížť jsou se zrodili v zemi Egyptské, prvé než jsem přišel k tobě do Egypta, moji jsou; Efraim a Manasses budou mi jako Ruben a Simeon.

וּמִוֹלְדֹתָיִךְ אֲשֶׁר-הוֹלִדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ עַל שֵׁם אֲחֵיהֶם
יִקְרָאוּ בְּנֵחֲלָתָם:

⁶ Ale děti, kteréž po těchto zplodíš, tvoji budou; jménem bratří svých jmenováni budou v dědictvích svých.

וַאֲנִי בָבְאִי מִפָּדָן מָתָה עָלַי רָחֵל בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בְּדַרְךְ בְּעוֹד
כְּבֶרֶת-אֶרֶץ לְבֹא אֶפְרָתָה וְאֶקְבְּרָהָ שָׁם בְּדַרְךְ אֶפְרָתָה הוּא
בֵּית לָחֶם:

⁷ Nebo když jsem se vracel z Pádan, umřela mi Ráchel v zemi Kananejské na cestě, když již nedaleko bylo do Efraty; a pochoval jsem ji tam u cesty k Efratě, jenž jest Betlém.

ח וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת-בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי-אֵלֶּה:

⁸ Uzřev potom Izrael syny Jozefovy, řekl: Kdo jsou onino?

ט וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָבִיו בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר-נָתַן-לִי אֱלֹהִים בְּזֶה
וַיֹּאמֶר קָחֵם-נָא אֵלַי וְאֶבְרָכֵם:

⁹ Odpověděl Jozef otci svému: Synové moji jsou, kteréž dal mi Bůh zde. I řekl: Přived' je medle ke mně, a požehnám jim

י וַעֲיֵנִי יִשְׂרָאֵל כְּבָדוֹ מִזֶּקֶן לֹא יוּכַל לִרְאוֹת וַיַּגֵּשׁ אֹתָם אֵלָיו
וַיִּשָּׁק לָהֶם וַיְחַבֵּק לָהֶם:

¹⁰ (Oči pak Izraelovy mdlé byly pro starost, a nemohl *dobře* viděti.) I přivedl je k němu, a *on* líbal a objímal je.

יא וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף רְאֵה פָנָיִךְ לֹא פָלַלְתִּי וְהִנֵּה
הִרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת-זִרְעֶךָ:

¹¹ I řekl Izrael Jozefovi: Nemyslil' jsem *já*, *abych měl kdy* viděti tvář tvou, a aj, dal mi Bůh, abych viděl i símě tvé.

יב וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֹתָם מֵעַם בְּרָכָיו וַיִּשְׁתַּחוּ לְאֶפְיוֹ אֶרְצָה:

¹² Tedy vzav je Jozef z klína jeho, sklonil se tváří až k zemi.

יג וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת־אֶפְרַיִם בְּיָמִינוּ מִשְׁמָאל יִשְׂרָאֵל
וְאֶת־מְנַשֶּׁה בְּשִׁמְאֵלוֹ מִיְּמִין יִשְׂרָאֵל וַיִּגַּשׁ אֵלָיו:

¹³ A vzav oba, Efraima na pravou stranu sobě, Izraelovi *pak* na levou, a Manassesa na levou sobě, Izraelovi *pak* na pravou, postavil je před ním.

יד וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת־יָמִינוֹ וַיָּשֶׁת עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא
הֶצְעִיר וְאֶת־שִׁמְאֵלוֹ עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שְׂכָל אֶת־יָדָיו כִּי
מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר:

¹⁴ Tedy vztáh Izrael pravici svou, vložil ji na hlavu Efraimovu, kterýž byl mladší, levici pak svou na hlavu Manassesovu, naschvál přeloživ ruce, ačkoli Manasses byl prvorozený.

טו וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְכִּי אֲבֹתִי
לִפְנֵי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק הָאֱלֹהִים הֲרַעָה אֹתִי מֵעוֹדֵי עַד־הַיּוֹם
הַזֶּה:

¹⁵ I požehnal Jozefovi, řka: Bůh, před jehož obličejem ustavičně chodili otcové moji Abraham a Izák, Bůh, kterýž mne spravoval po všecken život můj až do dne tohoto;

טז הַמַּלְאָךְ הַגָּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֶךְ אֶת־הַנְּעָרִים וַיִּקְרָא
בָּהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתִי אַבְרָהָם וַיִּצְחָק וַיִּדְּגוּ לָרֹב בְּקָרֶב
הָאָרֶץ:

¹⁶ Anděl ten, kterýž vytrhl mne ze všeho zlého, požehnejž dítek těchto; a ať slovou synové moji a synové otců mých Abrahama a Izáka; a ať se jako hmyz rozmnoží u prostřed země.

יִזְרָא יוֹסֵף כִּי־יָשִׁית אָבִיו יָד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיֵּרַע
בְּעֵינָיו וַיִּתְמָךְ יָד־אָבִיו לְהַסִּיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־אֶפְרַיִם
עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה:

¹⁷ Vida pak Jozef, že vložil otec jeho ruku svou pravou na hlavu Efraimovu, nerád byl tomu. I zdvihl ruku otce svého, aby ji přenesl s hlavy Efraimovy na hlavu Manassesovu.

יח וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו לֹא־כֵן אָבִי כִי־זֶה הַבְּכֹר שֵׁם
יְמִינִי עַל־רֹאשׁוֹ:

¹⁸ A řekl jemu: Ne tak, otče můj; nebo toto jest prvorozený, vložíš pravici svou na hlavu jeho.

יט וַיִּמָּאֵן אָבִיו וַיֹּאמֶר יָדְעָתִי בְנִי יָדְעָתִי גַם־הוּא יִהְיֶה־לָּעַם
וְגַם־הוּא יִגְדֹּל וְאוֹלָם אָחִיו הַקָּטָן יִגְדֹּל מִמֶּנּוּ וְזָרְעוֹ יִהְיֶה
מְלֹא־הַגּוֹיִם:

¹⁹ Ale nepovolil otec jeho, a řekl: Vím, synu můj, vím; takéť i on bude v lid, a také i on vzroste; však bratr jeho mladší více poroste než on, a símě jeho bude u veliké množství národů.

כ וַיְבָרְכֶם בַּיּוֹם הַהוּא לְאִמּוֹר בָּךְ יְבָרַךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
יְשׁוּמָךְ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכְמְנַשֶּׁה וַיִּשֶׂם אֶת־אֶפְרַיִם לְפָנָיו
מְנַשֶּׁה:

²⁰ I požehnal jim v ten den, řka: Skrze tebe požehnání bude dávatí Izrael takto: Učiniž tobě Bůh jako Efraimovi a jako Manassesovi. I představil Efraima Manassesovi.

כא וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי מֵת וְהָיָה אֱלֹהִים
עִמָּכֶם וְהָשִׁיב אֹתְכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲבֹתֵיכֶם:

²¹ Řekl také Izrael Jozefovi: Aj, já umírám, a budeť Bůh s vámi, a zase vás přivede do země otců vašich.

כב וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שָׁכֶם אֶחָד עַל־אֶחֶיךָ אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד
הָאֹמִרִי בְּחֶרֶב־יָד וּבִקְשָׁתִי:

²² Já pak dal jsem tobě jeden díl výš nad bratří tvé, kteréhož jsem
mečem svým a lučištěm svým dosáhl z ruky Amorejského.

מש

א וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל-בָּנָיו וַיֹּאמֶר הֵאָסְפוּ וְאֶגִּידָה לָכֶם אֵת
אֲשֶׁר-יִקְרָא אֲתֹכֶם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים:

¹ Povolal pak Jákob synů svých, a řekl: Sejděte se, a oznámím vám, co se s vámi děti bude potomních dnů.

ב הִקְבְּצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל-יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם:

² Shromažďte se a slyšte synové Jákobovi, poslyšte Izraele otce svého.

ג רְאוּבֵן בְּכֹרִי אֶתָּה כָּחִי וְרֵאשִׁית אוֹנִי יָתֵר שְׂאֵת וְיָתֵר עָז:

³ Ruben, prvorozený můj jsi ty, síla má, a počátek moci mé, vyvýšenost důstojenství a vyvýšenost síly.

ד פָּחַז כַּמִּים אֶל-תּוֹתֵר כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבִי אָבִיךָ אִז חֲלָלָתָ
יְצוּעֵי עָלָה:

⁴ Prudce sběhneš jako voda. Nebudeš vyvýšen, proto že jsi vstoupil na lůžko otce svého; a jakž jsi poškrvnil postele mé, zmizelo *vyvýšení tvé*.

ה שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחִים כָּלִי חָמָס מְכִרְתֵּיהֶם:

⁵ Simeon a Lévi bratři, nástrojové nepravosti *jsou* v příbytcích jejich.

ו בְּסֹדֶם אֶל-תָּבֹא נַפְשִׁי בְּקִהְלָם אֶל-תִּתְּחַד כְּבֹדִי כִּי בְּאַפָּם
הָרְגוּ אִישׁ וּבְרָצָנָם עָקְרוּ-שׁוֹר:

⁶ Do tajné rady jejich nevcházej duše má, k shromáždění jejich nepřipoj se slávo má; nebo v prchlivosti své zbili muže, a svévolně vyvrátili zed.

ז אָרוּר אַפָּם כִּי עָז וְעִבְרָתָם כִּי קִשְׁתָּהּ אֲחֻלָּקָם בְּיַעֲקֹב
וְאַפִּיצֵם בְּיִשְׂרָאֵל:

⁷ Zlořečená prchlivost jejich, nebo neustupná; i hněv jejich, nebo zatvrdilý jest. Rozdělím je v Jákobovi, a rozptýlím je v Izraeli.

ח יהודה אתה יודוך אחיך ידך בערף איביך ישתחוו לך
בני אביך:

⁸ Judo, ty jsi, tebe chváliti budou bratří tvoji; ruka tvá *bude* na šíji nepřátel tvých; klaněti se budou tobě synové otce tvého.

ט גור אריה יהודה מטף בני עליה כרע רבין כאריה
וכלביא מי יקימנו:

⁹ Lvíče Juda, z loupeže, synu můj, vrátil jsi se; schýliv se, ležel jako lev a jako lvíče; kdo zbudí ho?

י לא-יסור שבט מיהודה ומחוק מבין רגליו עד כי-יבא
שילה שילו ולו יקחת עמים:

¹⁰ Nebude odjata berla od Judy, ani vydavatel zákona od noh jeho, dokudž nepřijde Sílo; a k němu se shromáždí národové.

יא אסרי לגפן עירה עירו ולשרקה בני אתנו כבס ביין לבשו
ובדם-ענבים סותה סותו:

¹¹ Uváže k vinnému kmenu osle své, a k výbornému kmenu oslátko oslice své. Práti bude u víně roucho své, a v červeném víně oděv svůj.

יב תכלילי עינים מיין ולבן-שנים מחלב:

¹² Červenějších očí *bude* nad víno, a zubů bělejších nad mléko.

יג זבולן לחוף ימים ישכן והוא לחוף אניות וירכתו
על-צידן:

¹³ Zabulon bydliti bude na břehu mořském, a na přístavu lodí, a pomezí jeho až k Sidonu.

יד יששכר חמר גרם רבין בין המשפתיים:

¹⁴ Izachar osel silný, ležící mezi dvěma břemeny.

טו וַיֵּרָא מְנוּחָה כִּי טוֹב וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי נְעִמָּה וַיֵּט שְׁכֻמוֹ לְסֹבֵל
וַיְהִי לְמַס־עֶבֶד:

15 A vida odpočinutí, že jest dobré, a zemi, že jest rozkošná, sehne rameno své k nošení, a dávatí bude daně.

טז דָּן יִדִּין עַמּוֹ כְּאַחַד שְׁבֵטֵי יִשְׂרָאֵל:

16 Dan souditi bude lid svůj, jako jedno z pokolení Izraelských.

יז יְהִי־דָן נָחֵשׁ עַל־דֶּרֶךְ שְׁפִיפֹן עַל־אַרְחַת הַנֶּשֶׁךְ עֲקֵב־סוֹס
וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אַחֹר:

17 Budeť Dan *jako* had podlé cesty, *jako* had rohatý podlé stezky, štípaje kopyta koně, aby spadl jezdec jeho zpět.

יח לִישׁוּעָתָךְ קוִי־תִי יְהוָה:

18 Spasení tvého očekávám, ó Hospodine!

יט גָּד גְּדוּד יְגוּדְנוּ וְהוּא יָגֵד עָקֵב:

19 Gád, vojsko přemůže jej, však on svítězí potom.

כ מֵאֲשֶׁר שְׁמִנָּה לְחֻמוֹ וְהוּא יִתֵּן מַעַד־נִי־מֶלֶךְ:

20 Asser, tučný *bude* pokrm jeho, a onť vydávati bude rozkoše královské.

כא נִפְתָּלִי אֵילָה שְׁלָחַה הִנֵּתִן אֲמָרֵי־שָׁפָר:

21 Neftalím *jako* laň vypuštěná, vydávaje výmluvnosti krásné.

כב בֵּן פָּרֶת יוֹסֵף בֵּן פָּרֶת עַל־עֵין בְּנוֹת צִעְדָּה עַל־שׁוּר:

22 Ratolest rostoucí Jozef, ratolest rostoucí podlé studnice; ratolesti vycházely nad zed.

כג וַיִּמָּרְרוּהוּ וְרָבוּ וַיִּשְׁטְמֻהוּ בְּעַלֵּי חֲצִים:

23 Ačkoli hořkostí naplnili jej, a stříleli *na něj*, a v tajné nenávisti měli ho střelci:

כד וַתָּשָׁב בְּאִתָּן קִשְׁתּוֹ וַיִּפְּזוּ זְרָעֵי יָדָיו מִיַּד אֲבִיר יַעֲקֹב
מִנְשֵׁם רֶעִה אֲבֵן יִשְׂרָאֵל:

24 Však zůstalo v síle lučiště jeho, a zsilila se ramena rukou jeho z rukou mocného Jákobova; odkudž *byl* pastýř a kámen Izraelův;

כה מֵאֵל אָבִיךָ וַיַּעְזְרֶךָ וְאֵת שְׂדֵי וַיְבָרְכֶךָ בִּרְכַּת שָׁמַיִם מֵעַל
בִּרְכַּת הַהוּם לְבָצָת תַּחַת בִּרְכַּת שָׂדִים וְרַחֲם:

25 Od silného *Boha*, *jemuž sloužil* otec tvůj, kterýž spomáhá tobě, a od všemohoucího, kterýž požehná tobě požehnáními nebeskými s hůry, požehnáními propasti ležící hluboko, požehnáním prsů a života.

כו בִּרְכַּת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל־בִּרְכַּת הוֹרֵי עַד־תַּאֲוֹת גְּבֻעַת
עוֹלָם תִּהְיֶיךָ לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקֶדֶד קֹדֶן נֹזֵר אֶחָיו:

26 Požehnání otce tvého silnější budou nad požehnání předků mých, až k končinám pahrbků věčných; budou nad hlavou Jozefovou, a na vrchu hlavy Nazarejského *mezi* bratřími jeho.

כז בְּנִימִין זֶאֱבִי יִטְרֹף בַּבֶּקֶר יֹאכֹל עַד וְלַעֲרֵב יַחֲלֹק שָׁלָל:

27 Benjamin, vlk dravý, ráno bude jísti loupež, a večer rozdělí kořisti.

כח כָּל־אֵלֶּה שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עָשָׂר וְזֹאת אֲשֶׁר־דָּבָר לָהֶם
אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כָּבְּרָכָתוֹ בִּרְךָ אֹתָם:

28 Všech těchto pokolení Izraelských jest dvanácte; a to jest, což mluvil jim otec jejich; požehnal jim také, jednomu každému vedlé požehnání jeho požehnal.

כט וַיִּצֹו אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי נֹאֲסָף אֶל־עַמִּי קִבְּרוּ אֹתִי
אֶל־אֲבֹתַי אֶל־הַמַּעֲרָה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה עֶפְרוֹן הַחֲתָי:

29 A poroučeje jim, řekl: Já připojen budu k lidu svému; pochovejte mne s otci mými v jeskyni té, kteráž *jest* na poli Efrona Hetejského,

ל בַּמְעָרָה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה הַמְכֻלָּה אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי-מַמְרֵא בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת-הַשָּׂדֶה מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי
לְאַחֲזֵית-קָבֶר:

³⁰ V jeskyni, kteráž jest na poli Machpelah, jenž jest naproti Mamre v zemi Kananejské, kterouž koupil Abraham spolu s polem tím od Efrona Hetejského k dědičnému pohřbu.

לֹא שָׁמָּה קָבְרוּ אֶת-אַבְרָהָם וְאֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שָׁמָּה קָבְרוּ
אֶת-יִצְחָק וְאֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ וְשָׁמָּה קָבַרְתִּי אֶת-לֵאָה:

³¹ Tam pochovali Abrahama a Sáru ženu jeho; tam pochovali Izáka a Rebeku ženu jeho; tam také pochovali Líu.

לִב מְקֻנָּה הַשָּׂדֶה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר-בּוֹ מֵאֵת בְּנֵי-חֵת:

³² Koupeno *pak bylo* pole a jeskyně, kteráž na něm, od synů Het.

לִג וַיָּכֹל יַעֲקֹב לְצֹת אֶת-בָּנָיו וַיֵּאסֹף רַגְלָיו אֶל-הַמָּטָה וַיָּגֹעַ
וַיֵּאסֹף אֶל-עַמּוּיוֹ:

³³ A když přestal Jákob přikazovati synům svým, složil nohy své na ložci a umřel; a připojen jest k lidu svému.

נ

א וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל-פְּנֵי אָבִיו וַיִּבֶךְ עָלָיו וַיִּשָּׁק-לוֹ:

¹ Tedy padl Jozef na tvář otce svého, a plakal nad ním, líbaje ho.

ב וַיִּצַּו יוֹסֵף אֶת-עֲבָדָיו אֶת-הָרֹפְאִים לַחֲנֹט אֶת-אָבִיו וַיַּחֲנֹטוּ הָרֹפְאִים אֶת-יִשְׂרָאֵל:

² A poručil služebníkům svým lékařům, aby vonnými věcmi pomazali otce jeho. I pomazali lékaři vonnými věcmi Izraele.

ג וַיִּמָּלֵאוּ-לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם כִּי כֵן יִמָּלֵאוּ יְמֵי הַחֲנֻטִּים וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ מִצְרַיִם שְׁבַע יָמִים:

³ A vyplnilo se při něm čtyřiceti dní; (nebo tak vyplňují se dnové těch, kteříž mazáni bývají vonnými věcmi). I plakali ho Egyptští za sedmdesáte dní.

ד וַיַּעֲבְרוּ יְמֵי בְכִיתוֹ וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל-בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר אִם-נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיכֶם דַּבְּרוּ-נָא בְּאָזְנֵי פַרְעֹה לֵאמֹר:

⁴ Když pak dnové pláče toho pominuli, mluvil Jozef k domu Faraonovu, řka: Jestliže jsem nyní našel milost před očima vašima, mluvte, prosím, v uši Faraonovy, a rcete:

ה אָבִי הִשְׁבִּיעַנִי לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת בְּקִבְרִי אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנַעַן שָׁמָּה תִקְבְּרֵנִי וְעַתָּה אֵפְלֶה-נָּא וְאֶקְבְּרָה אֶת-אָבִי וְאָשׁוּבָה:

⁵ Otec můj přísahou mne zavázal, řka: Aj, já umírám; v hrobě mém, kterýž jsem sobě vykopal v zemi Kananejské, tam mne pochovej. Nyní tedy, prosím, nechť vstoupím a pochovám otce svého, a navrátím se zase.

וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה עָלֶיהָ וּקְבֹר אֶת-אָבִיהָ כַּאֲשֶׁר הִשְׁבִּיעָהּ:

⁶ I řekl Farao: Vstup a pochovej otce svého tak, jakž tě přísahou zavázal.

ז וַיַּעַל יוֹסֵף לְקַבֵּר אֶת-אָבִיו וַיַּעַלּוּ אִתּוֹ כָּל-עַבְדֵי פַרְעֹה
זְקֵנֵי בֵיתוֹ וְכָל זְקֵנֵי אֶרֶץ-מִצְרַיִם:

⁷ Tedy vstoupil Jozef, aby pochoval otce svého, a vstoupili s ním všickni služebníci Faraonovi, starší domu jeho a všickni starší země Egyptské,

ח וְכָל בֵּית יוֹסֵף וְאֶחָיו וּבֵית אָבִיו רַק טַפָּם וְצִאֲנָם וּבְקָרָם
עֲזָבוּ בְּאֶרֶץ גִּשְׁן:

⁸ Všecken také dům Jozefův, a všickni bratří jeho i dům otce jeho; toliko dětí svých, ovec a volů nechali v zemi Gesen.

ט וַיַּעַל עִמּוֹ גַם-רֶכֶב גַם-פָּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחֲנֶה כְּבֹד מְאֹד:

⁹ Vstoupili s ním také i vozové a jezdci, a bylo vojsko to veliké velmi.

י וַיָּבֹאוּ עַד-גֵּרֶן הָאֵטָד אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ-שָׁם
מִסֵּפֶד גָּדוֹל וְכָבֹד מְאֹד וַיַּעַשׂ לְאָבִיו אֵבֶל שִׁבְעַת יָמִים:

¹⁰ I přišli až k místu Atád, kteréž jest při brodu Jordánském, a kvílili tam kvílením velikým a velmi žalostným; i držel *tu* zámutek po otci svém za dnů sedm.

יא וַיֵּרָא יוֹשֵׁב הָאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת-הָאֵבֶל בְּגֵרֶן הָאֵטָד וַיֹּאמְרוּ
אֵבֶל-כָּבֹד זֶה לְמִצְרַיִם עַל-כֵּן קָרָא שְׁמָהּ אֵבֶל מִצְרַיִם
אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן:

¹¹ Vidouce pak obyvatelé země té, *totiž* Kananejští, zámutek na místě tom Atád, řekli: Těžký to mají zámutek Egyptští. Protož nazváno jest jméno jeho Abel Mizraim, a *to* jest při brodu Jordánském.

יב וַיַּעֲשׂוּ בָנָיו לוֹ כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּם:

¹² Učinili tedy s ním synové jeho tak, jakž jim byl poručil.

יג וַיֵּשְׂאוּ אֹתוֹ בָּנָיו אֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּמַעְרַת שְׂדֵה
הַמְּכַפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־הַשָּׂדֶה לְאַחֲזֵת־קֶבֶר מֵאֵת
עֶפְרָן הַחֲתִי עַל־פְּנֵי מִמְרָא:

¹³ A donesše ho do země Kananejské, pochovali ho v jeskyni na poli Machpelah, kterouž byl koupil Abraham s tím polem k dědičnému pohřbu od Efrona Hetejského, naproti Mamre.

יד וַיָּשָׁב יוֹסֵף מִצְרֵימָה הוּא וְאָחָיו וְכָל־הָעָלִים אֹתוֹ לְקַבֵּר
אֶת־אָבִיו אַחֲרֵי קָבְרוֹ אֶת־אָבִיו:

¹⁴ A když pochoval Jozef otce svého, navrátil se do Egypta s bratřími svými a se všemi, kteříž byli vstoupili s ním, aby pochovali otce jeho.

טו וַיֵּרְאוּ אֲחֵי־יוֹסֵף כִּי־מֵת אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף
וְהָשִׁיב יָשִׁיב לָנוּ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אֹתוֹ:

¹⁵ Vidouce pak bratří Jozefovi, že umřel otec jejich, řekli: Snad v nenávisti nás mítí bude Jozef, a vrchovatě nahradí nám všechno zlé, kteréž jsme jemu činili.

טז וַיִּצְווּ אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה לְפָנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר:

¹⁶ Protož vzkázali Jozefovi, řkouce: Otec tvůj ještě před smrtí svou přikázal, řka:

יז כֹּה־תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אָנָּה שָׂא נָא פֶשַׁע אָחִיךָ וְחַטָּאתָם
כִּי־רָעָה גָּמְלוּךָ וְעָתָה שָׂא נָא לְפֶשַׁע עֲבָדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ
וַיְבָרֶךְ יוֹסֵף בְּדַבָּרָם אֵלָיו:

¹⁷ Takto díte Jozefovi: Prosím, odpusť již bratřím svým přestoupení a hřích jejich; nebo zle učinili tobě. Protož již odpusť, prosím, přestoupení služebníkům Boha, *jehož ctil* otec tvůj. I rozplakal se Jozef, když k němu mluvili.

יח וַיֵּלְכוּ גַם־אֶחָיו וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנָּנוּ לְךָ לְעֲבָדִים:

18 Přistoupili potom také bratři jeho, a padše před ním, řekli: Aj, my jsme služebníci tvoji.

יט וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף אַל־תִּירָאוּ כִּי הִתַּחַת אֱלֹהִים אָנִי:

19 Jimž odpověděl Jozef: Nebojte se; nebo zdaliž jsem já *vám* za Boha?

כ וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשָׁבָה לְטָבָה לְמַעַן עֲשֶׂה כִּיּוֹם הַזֶּה לְהַחֲיִית עַם־רַב:

20 Vy zajisté skládali jste proti mně zlé; *a*le Bůh obrátil to v dobré, aby učinil to, což vidíte nyní, a při životu zachoval lid mnohý.

כא וְעַתָּה אַל־תִּירָאוּ אָנֹכִי אֲכַלְכֶּל אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְכֶּם וַיִּנָּחֶם אוֹתָם וַיַּדְבֵּר עַל־לִבָּם:

21 Protož nebojte se již; já chovati vás budu i děti vaše. A tak těšil je, a mluvil k srdci jejich.

כב וַיָּשָׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשְׂרִי שָׁנִים:

22 Bydlil pak Jozef v Egyptě, on i dům otce jeho, a živ byl Jozef sto a deset let.

כג וַיֵּרָא יוֹסֵף לְאַפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם בְּנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה יְלָדָיו עַל־בְּרָכֵי יוֹסֵף:

23 A viděl Jozef syny Efraimovy až do třetího pokolení; ano i synové Machira, syna Manassesova, vychováni jsou u Jozefa.

כד וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אָנֹכִי מֵת וְאֱלֹהִים פָּקַד וַיִּפְקַד אֶתְכֶם וְהָעֵלָה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב:

24 Mluvil potom Jozef bratřím svým: Já tudíž umru; Bůh pak jistotně navštíví vás, a vyvede vás z země této do země, kterouž přísáhl Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi.

כה וַיִּשָּׁבַע יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פֶּקֶד יִפְקֹד אֱלֹהִים
אֹתְכֶם וְהָעֵלְתֶם אֶת־עַצְמוֹתַי מִזֶּה:

²⁵ Protož přísahou zavázal Jozef syny Izraelovy, řka: Když navštíví vás Bůh, vynestež kosti mé odsud.

כו וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּשֶׂם בְּאֲרוֹן
בְּמִצְרַיִם:

²⁶ I umřel Jozef, když byl ve stu a v desíti letech; a pomazán jsa vonnými věcmi, vložen jest do truhly v Egyptě.